ЧУЖИЙ

У КОСМОСІ НІХТО НЕ ПОЧУЄ ТВОГО КРИКУ

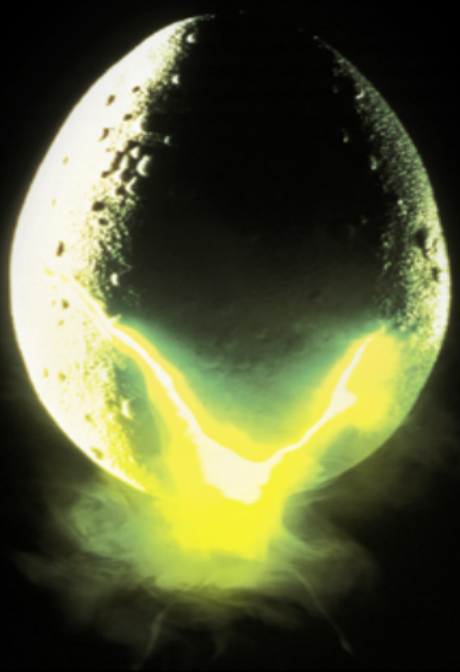

АЛАН ДІН ФОСТЕР

ЗА СЦЕНАРІЄМ ДЕНА О'БЕННОНА
СЮЖЕТ ДЕНА О'БЕННОНА І РОНАЛДА ШУСЕТТА

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Торговий буксир «Нестромо» прямує до Землі, аби доставити важливий вантаж. Команда судна перебуває в стані кріогенного гіперсну. Але несподівано автоматика корабля пробуджує екіпаж. Причина — дивний радіосигнал, що надходить із планети LV-426. Імовірно, це прохання про допомогу. До джерела сигналу вирушають капітан Даллас, його помічник Кейн і штурман Ламберт. Вони знаходять потрощений інопланетний зореліт із трупом пілота, а трюмові відсіки корабля повні дивних шкірястих об'єктів, схожих на яйця. Раптово на Кейна нападає істота, що впивається в його обличчя. Дивом урятувавшись, екіпаж повертається на борт «Нестромом». Тепер команда розуміє, що сигнал, який вони чули, не був проханням про допомогу. Це було попередження про смертельну небезпеку. Але вже запізно. Чужий десь поруч…

- Алан Дін Фостер
-
-
- I
- II
- III
- IV
- V
- VI
- VII
- VIII
- IX
- X
- XI
- XII
- XIII
- Про автора
- notes
  - 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8

- ○ 9
- ○ 10
- ○ 11
- ○ 12
- ○ 13
- ○ 14
- ○ 15
- ○ 16
- ○ 17

Алан Дін Фостер
Чужий

офіційна новелізація

За сценарієм Дена О'Беннона

Сюжет Дена О'Беннона і Роналда Шусетта

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2018

™ & © 1979, 2017 Twentieth Century Fox Film Corporation. All rights reserved.

ISBN 978-617-12-4589-1 (fb2)

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Електронна версія створена за виданням:

Фостер А.-Д.
Ф81 Чужий / Алан Дін Фостер ; пер. з англ. Ю. Єфремова. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. — 240 с.

ISBN 978-617-12-4518-1
ISBN 978-1-78329-015-4 (англ.)

УДК 821.111(73)

Публікується з дозволу *Titan Publishing Group Ltd*

Перекладено за виданням:
Foster A. D. Alien / Alan Dean Foster. — London : Titan Books, 2014. — 288 p.

Переклад з англійської *Юрія Єфремова*

Присвячується Джиму МакКваду, чудовому другу, з яким ми шукали карколомних пригод

I

Семеро людей спали і бачили сни.

Розумієте, то не були професійні сновидці — ті отримували високу платню, вважалися поважними людьми і взагалі були нарозхват. Як і більшість із нас, ці семеро бачили сни, не напружуючись і без чітких вказівок. Професійні ж сновидіння, які можна записати і увімкнути іншим для розваги — це набагато серйозніша річ. Треба вміти керувати своїми напівсвідомими творчими імпульсами та розшаровувати уяву, а робити це одночасно — надзвичайно важко. Професійні сновидці є одночасно найбільш організованими та непередбачуваними митцями. Такого можна порівняти з майстром, який створює тендітну павутину роздумів. Не те, що більшість із нас — безпосередні та незграбні, або як оці семеро.

Серед них лише Ріплі володіла задатками цього особливого потенціалу. У неї були проблиски вродженого сновидця і більш яскрава уява, аніж у її напарників.

Але їй бракувало справжнього натхнення та зрілості думок, притаманної професійним сновидцям.

Вона була чудовою комірницею, могла добре сортувати коробки А у камері збереження Б або звіряти декларації. Але в сховищі її думок коївся повний безлад, і її «файлова система» постійно давала збої: надії та страхи, роздуми та незакінчені образи хаотично гасали відсіками її розуму.

Ворент-офіцер[1] Ріплі мала б краще себе контролювати. Химерні думки, які ще не встигли сформуватися і спали, чекаючи, поки їх розбудять, перебували поза межами її свідомості. Трішки більше зусиль та самоусвідомлення — і з Ріплі вийшов би професійний сновидець, принаймні так вона іноді вважала.

Що ж до капітана Далласа, він був досить лінькуватим, хоча й найорганізованішим членом екіпажу. У нього була непогана уява. Доказом цього слугувала його борода, оскільки усі, окрім нього, поголилися перед тим, як увійти до морозильної камери. Як пояснював капітан Даллас, відповідаючи на численні питання його напарників, це було частиною його особистості. Він би швидше пожертвував будь-яким органом, але не своєю видатною бородою. Даллас керував двома кораблями: міжзоряним буксиром «Нострómo» та своїм тілом. Обидва з них будуть живі-здорові як у режимі сну, так і в активному стані.

Отже, капітан Даллас був хорошим керівником і володів дещицею уяви. Але щоб стати професійним сновидцем, цієї

дещиці було замало, а це ніяк не компенсуєш непомірною кількістю організаторського хисту. Тому з Далласа був такий же сновидець, як і з Ріплі.

Кейн не так добре міг контролювати свої думки та дії, як Даллас, і йому бракувало уяви. Він був хорошим старшим помічником, але ніколи б не став капітаном: для цього потрібен певний рівень енергійності та командні навички, а Кейн цього не мав. Його думки були досить туманними й нечіткими, на відміну від думок Далласа; Кейн був слабкою тінню та глухим відлунням капітана. Утім, це не робило його менш симпатичним. Але професійне сновидіння вимагає багато додаткової енергії, у Кейна ж її ледь вистачало на повсякденне життя.

Сни Паркера не були образливими, але були менш ідилічними, аніж у Кейна. У них не було ані тіні фантазії. Вони були надто спеціалізованими, і рідко коли в них з'являлися люди. Втім, чого можна очікувати від борт-інженера?

Його сни були досить прямолінійними і — іноді — бридкими. Коли Паркер не спав, то ретельно приховував усе це. Лише іноді він давав волю почуттям, коли гнівався або був роздратований. Паркер приховував майже весь той бруд та презирство, які проростали в глибинах його душі. Його напарники нічого не знали про те, що булькотіло та настоювалося під маскою чистої оболонки Паркера.

Ламберт не стільки бачила сни, скільки надихала інших, котрим у снах являлася. Під час гіперсну її невтомні думки були переповнені внутрішніми схемами та факторами робочого навантаження, збалансованих результатами розрахунків кількості палива. Іноді фантазії Ламберт пробивалися до її структур сну, але не настільки, щоб вразити її саму, як інших.

Паркер та Бретт часто уявляли, як їхні системи з'єднаються з її власною. Якби Ламберт колись дізналася їхні мрії про фактори навантаження та просторові суміщення, то сильно б розлютилася. Тому Паркер і Бретт тримали такі заборонені думки при собі, надійно заховавши їх у свої мрії та сни, щоб не злити Ламберт: це було б зайвим, бо як штурман «Нострамо» вона відповідала за те, аби безпечно доставити їх усіх додому, а це було найочікуванішим і найжаданішим контактом, який можна лише уявити.

Бретт значився в списку як інженер-технік. Це свідчило про те, що, хоча він був таким же розумним і кмітливими, як і Паркер, але йому бракувало солідності. Ці два чоловіки були дивною парою. Стороннім людям здавалося, що між ними немає нічого спільного, але вони без проблем співіснували й працювали разом. Запорукою їх дружби та співпраці було те, що Бретт ніколи не ліз

Паркерові в душу. Технік був незворушним і флегматичним у своєму світогляді та судженнях, у той час як Паркер виділявся балакучістю та мінливою вдачею. Останній міг годинами нарікати через несправність якогось із мікрочипів, клянучи весь родовід цієї мікросхеми аж до ґрунту, в якому вперше було видобуто рідкісні копалини для її виробництва, у той час як Бретт спокійно міг зазначити: «Добре». У нього одне слово було більше, аніж просто вираз думки: завдяки цьому слову він самоствердживався. Для Бретта мовчання було формою спілкування, а балакучість він розцінював як щось ненормальне.

Нарешті, про Еша. Він був науковим співробітником, але його сни були смішними не через це. Вірніше, дивними, але зовсім не кумедними. Сни Еша були найбільш раціональними серед членів екіпажу. Вони найточніше передавали його сутність під час неспання. В них не було жодних ілюзій.

Тут немає нічого дивного, якщо знати Еша. Але ніхто з його шести напарників його не знав добре. Натомість сам Еш добре розбирався в собі. Він одразу міг сказати, чому ніколи б не став професійним сновидцем, якби йому поставили таке питання. Втім, нікому це в голову не приходило незважаючи на те, що Еш найбільше з усіх захоплювався питаннями професійного творення снів.

Геть забув про кота. Його звали Джонс. Звичайнісінький домашній, вірніше, корабельний кіт. Джонс був великим жовторижим котярою незрозумілого походження. Він завжди тримався незалежно. Джонс давно призвичаївся до мінливостей космічних польотів та особливостей астронавтів. Він також занурився в анабіоз. Йому снилися прості сни про теплі та темні місця й мишей, на яких діє сила тяжіння.

Серед усіх сплячих на борту він був єдиною задоволеною істотою, хоча невинним його важко було назвати.

Дивно, що жоден із членів екіпажу не був кваліфікованим сновидцем: адже в кожного з них було набагато більше часу, щоб спати, аніж в багатьох професіоналів цієї справи, незважаючи на сповільнення сну завдяки анабіозу. Необхідність зробила сон їх основним заняттям. У відкритому космосі немає що робити, *окрім* як спати та мріяти в морозильних камерах. Можливо, вони всі залишаться любителями, хоч завдяки досвіду й досить компетентними.

Їх було семеро. Вони спокійно спали, а їхній корабель «Нострómо» летів у пошуках жахіть.

«Нострómо» був єдиним, хто залишався при пам’яті. Зорельоту не потрібен був сон, як і консервувальна дія морозильних камер. Якщо він і впадав у подібний стан, то це було

ненадовго, і зореліт швидко вмикався знову. Він працював, захищаючи своїх підопічних від смерті, що завжди чатувала напоготів за один крок від анабіозу, точнісінько як величезна сіра акула за човном у відкритому морі.

Безперервну механічну пильність «Нострómо» можна було помітити повсюдно в тиші корабля, зокрема, у м'якому гудінні й миготінні лампочок, які були проявом чутливості приладів. Вони проникали в кожен куточок корабля, щоб перевірити кожну схему та конструкцію. Зовні теж були сенсори, які моніторили пульсацію космосу й попереджали про електромагнітні аномалії.

Одна частка «мозку» «Нострómо», зокрема, займалася аналізом таких аномалій. Він чітко фіксував їх, знаходив нестандартні явища, досліджував результати аналізу та приймав рішення. Прилади прокидалися зі стану спокою, а недіючі схеми знову починали контролювати потік електронів. Після прийняття рішення починали миготіти сотні яскравих лампочок — ознаки життя, які пробуджували механічне дихання.

Ось раптом почувся виразний звуковий сигнал, хоча до цього можна було почути лише приглушений звук якогось штучного тамбурина[2]. Давно цього не траплялося на «Нострómо». Це означало якусь рідкісну подію.

Серед розмаїтого цокання та спалахів приладів, що «перегукувалися» один з одним, на кораблі поступово почав оживати особливий відсік із металевими стінами, де лежало семеро коконів, вкриті білосніжним металом і пластиком.

У відсіку почувся новий звук. Це був вихлоп, який наповнював приміщення очищеним повітрям, придатним для дихання. Люди добровільно погодилися на підпорядковане становище, довіривши бляшаним божкам на кшталт «Нострómо» постачати їм кисень, коли в них не було змоги робити це самостійно.

Сенсори напівчутливої електроніки випробували нове повітря і визнали його задовільним для підтримання життя в таких уразливих людських повністю біологічних організмах. Миготіли ще якісь лампочки, і встановлювалося з'єднання між якимись механізмами. Без якихось урочистих фанфар семеро коконів розкрилися, і гусенеподібні фігури людей ніби знову народжувалися на світ Божий.

Після пробудження семеро членів екіпажу «Нострómо» виглядали ще безпорадніше, аніж під час гіперсну. По-перше, вони були мокрі як хлющ: через консервант, який заповнював і обволікав їхні тіла. Неприємно почуватися в чомусь слизькому, незважаючи, що то аналептик. По-друге, вони були голі, а рідина — поганий замінник штучній шкірі під назвою одяг, яка робить

людей струнκішими та рельєфнішими.

— Господи, — пробурмотіла Ламберт, з огидою стираючи рідину з плечей та боків. — Яка холодрига!

Вона вилізла з подоби труни, котра, утім, зберігала їй живе, а не мертве тіло, і незграбно посунула до сусіднього відділення, де за допомогою рушника, який вона там знайшла, продовжила витирати ноги від прозорої липкої субстанції.

— Чому «Матір» не прогріє корабель *перед* тим, як вивести нас із анабіозу?

Ламберт підвелася, намагаючись згадати, де ж її одяг.

— Ти чудово знаєш чому, — Паркер теж напружено працював над своїм липким тілом, і йому було не до оголеної фігури штурмана. — Такою є політика Компанії. Збереження енергії, вірніше, коштів Компанії. Навіщо витрачати зайву енергію на підігрів морозильної камери, якщо це можна зробити в останню мить? Окрім того, після гіперсну завжди холодно. Ти ж знаєш, що через замороження температура тіла падає.

— Знаю, але це не рятує від холоду, — пробурмотіла Ламберт, знаючи, що Паркер має рацію, але не бажала цього визнавати, бо інженер її не цікавив.

«Чорт забирай, — думала вона, спостерігаючи за гусячою шкірою на передпліччі. — Хоч би трішечки *тепла*».

Даллас витер останні краплі консерванту, намагаючись не дивитись на те, що помітив лише він. Даллас помітив цю річ ще до того, як виліз із морозильної камери. Корабель усе так підлаштував.

— Робота всіх нас швидко зігріє.

Ламберт пробурмотіла у відповідь щось невиразне.

— Усім зайняти свої місця. Сподіваюся, ви не забули, за що вам платять. Прокинувшись, усі ми повинні забути про свої проблеми.

Ніхто не посміхнувся і навіть не прокоментував цю репліку. Паркер подивився на Бретта. Той досі сидів у своїй морозильній камері.

— Доброго ранку. Ти все ще з нами?

— Еге ж.

— Отже, нам пощастило. — озвалася Ріплі. Вона потягнулась, її рухи були порівняно більш граційними, аніж у інших. — Добре, що наш головний балакун залишився таким же говірким.

Бретт посміхнувся й нічого не відповів. Він був не більш комунікабельним, аніж машини, які він обслуговував, якщо не менше. Увесь екіпаж із семи учасників глузував із цього. І в такі моменти вони сміялися разом із Бреттом, а не над ним, бо це стало частиною командного ритуалу.

Даллас досі робив нахили, виставивши лікті паралельно до підлоги, а руки — перед штурвалом. Він міг побожитися, що чув, як скриплять його мускули, які відвикли від руху. Миготіння жовтої лампочки, яке було виразнішим за будь-які слова, повністю привернуло його увагу. Світло тієї чортової маленької сонячної лампочки, схожої на око циклопа, свідчило про те, що їх розбудили не через закінчення подорожі, а з якоїсь іншої причини. Далласа уже цікавило, чому так.

Еш піднявся і байдуже озирнувся навколо. Судячи з його міміки, він досі був у гіперсні.

— Почуваюся так, ніби я помер.

Він спостерігав за Кейном. Старший помічник досі позіхав, напівпрокинувшись. Еш подумав, що Кейн насправді обожнював гіперсон і міг би провести все життя як хворий нарколепсією, якщо б йому це запропонували.

Паркер, не здогадуючись про хід думок наукового співробітника, подивився на Еша й задоволено зауважив:

— Ти й виглядаєш так, наче помер.

При цьому Паркер здогадувався, що й сам виглядає не краще. Гіперсон виснажував не лише м'язи, а й шкіру. «Труна» Кейна привернула його увагу. Старпом нарешті сів у ній.

— Із поверненням, — підморгнув Кейн.

— Не сказав би, судячи з того, скільки ти прокидався.

Кейн виглядав ображено:

— Підла брехня, Паркере. Просто я повільніший за інших, от і все.

— Ага, — технік не наполягав на своєму. Тепер він повернувся до капітана, який заглиблено вивчав щось поза полем зору Паркера, і запитав: — Чи не обговорити нам перед посадкою в док питання про розподіл винагороди?

Бретт при цих словах дещо пожвавішав, вперше після пробудження.

— Еге ж.

Паркер продовжив, одягаючи черевики.

— Гадаю, що ми з Бреттом заслуговуємо на повну частку за успішне виконання завдання. Плюс зарплатня та відсотки.

«Добре, хоч глибокий сон не відобразився на вдачі інженерів, — втомлено подумав Даллас. — Не встигли прийти до тями, а вже із претензіями». Уголос же сказав:

— Ви двоє отримаєте частку згідно з вашим договором, не більше й не менше, а як і всі.

— Ми отримаємо найменшу частку, — м'яко заперечив Бретт. Для нього це була ціла промова, але на капітана вона не справила жодного враження: у того не було часу на дрібниці або

напівсерйозний обмін дотепами. Мигтючий жовтий кружечок повністю прикув його увагу, і його думки рухалися зовсім в іншому напрямі. Тим не менше, він відповів:

— Кожен заслуговує на більше, аніж ви. Якщо хочете, подайте скаргу до бухгалтерії Компанії. Тепер спускайтесь униз.

— Скаргу Компанії, — сумно пробурмотів Паркер, спостерігаючи за тим, як Бретт виліз із «труни» і почав протирати ноги. — Те ж саме, що скаржитися Богу.

— Саме так, — Бретт перевіряв слабкий сигнал обслуговування на своїй морозильній камері. Не встигши прийти до тями, голий та весь у рідині, він вже був весь у роботі. Бретт був із тих людей, які могли декілька днів ходити зі зламаною ногою, але не могли пройти повз несправність туалету.

Даллас пішов у відділення, де знаходився центральний комп'ютер, кинувши через плече:

— Гей, баламути, краще дістаньте хто-небудь кота.

Ріплі витягла так само ще напівживого рижого кота з однієї з морозильних камер. У неї був ображений вигляд.

— Не можна так байдуже ставитись до нього, — вона співчутливо попестила мокру тварину. — Це не якийсь там прилад. Джонс — член екіпажу, як і всі ми.

— Навіть кращий за декого, — погодився Даллас, спостерігаючи за тим, як Паркер і Бретт ідуть у бік інженерних приладів. — Принаймні він не морочить мені голову, скаржачись на зарплатню та премії, ледь прокинувшись на борту.

Ріплі пішла, загорнувши кота в пухнастий сухий рушник. Джонс тихо замуркотів, вилизуючи себе з надзвичайно поважним виглядом. Він уже не вперше занурювався в гіперсон, тому зараз міг дозволити таке приниження, аби його несли на руках.

Даллас повністю обтерся і натиснув на кнопку під своєю «труною», з-під якої тихо виїхала шухляда. Там лежав його одяг і декілька особистих речей.

Доки Даллас одягався, до нього підійшов Еш. Науковий співробітник тихо запитав, застібаючи чисту сорочку:

— «Матір» хоче з тобою поговорити? — і кивнув у бік жовтої лампочки, яка безперервно миготіла на підвішеній консолі управління.

— Так. Я одразу помітив її, — Даллас просунув руки в рукава. — Безперервне жовте світло. Це ще не сигнал тривоги. Поки що не кажи нічого іншим. Якщо станеться щось серйозне, вони про це й так скоро дізнаються.

Він накинув на плечі непрасовану коричневу куртку, не застібаючи її.

— Що б це не було, усе не так погано, — Еш намагався

надати своєму тихому голосу обнадійливого відтінку, і знову вказав на безперервне миготіння: — Вона миготить жовтим, а не червоним.

— Це поки що, — Даллас не був оптимістом. — Ех, як би мені зараз хотілося прокинутися із гарним зеленим сигналом, — дещо пригнічено промовив капітан.

Він знизав плечима і спробував пожартувати, копіюючи обнадійливу інтонацію Еша:

— Може, це миготить наш автокок. Буде взагалі чудово, якщо він приготує те, що називає їжею.

Він спробував посміхнутися, але в нього не вийшло. «Нострómo» — не людина. Він не буде розігрувати свій екіпаж і будити його з гіперсну за допомогою попереджувального жовтого світла без поважної причини. Збій у роботі автокока не входив у перелік таких причин. Утім, після декількох місяців сну не слід нарікати, що треба буде кілька годин добряче попрацювати.

Відсік, де знаходився центральний комп'ютер, дещо відрізнявся від інших відділень «Нострómo». Захоплюючий калейдоскоп лампочок, екранів, цифрових індикаторів та здавачів чимось нагадував відпадну вечірку з п'яними ялинками.

Даллас сів у набите контурне крісло й замислився, що робити далі. Еш усівся навпроти Інтелектуального банку й почав маніпулювати приладами управління так швидко і невимушено, наче він годину тому не був у гіперсні. Ніхто не вмів так працювати з механізмами, як цей науковий співробітник.

Даллас теж часто хотів набути таких умінь. Досі напівсонний через наслідки гіперсну, він набрав перший запит. На екрані почали мерехтіти викривлені орнаменти, котрі потім склалися в знайомі слова. Даллас перевірив формулювання і переконався, що воно було стандартним: «АВАРІЙНА ФУНКЦІЯ ПОСИЛЕНОГО МОНІТОРИНГУ ДЛЯ ВІДОБРАЖЕННЯ МАТРИЦЬ І ЗАПИТІВ». Так.

Корабель миттєво прийняв запит і одразу Даллас отримав відповідь від «Матері»: «РОЗПОЧАТО ПОСИЛЕНИЙ МОНІТОРИНГ АДРЕСНОЇ МАТРИЦІ». Стовпчики розбитої по категоріях інформації згуртувалися під цим коротким написом для перевірки.

Даллас ознайомився з довгим списком, набраним дрібним шрифтом, обрав потрібну ділянку екрана й увів наступне: «ЕКСТРЕНИЙ КОМАНДНИЙ ПРІОРИТЕТ».

«ФУНКЦІЯ ПОСИЛЕНОГО МОНІТОРИНГУ ГОТОВА ДО ЗАПИТІВ», — відповіла «Матір». Комп'ютерний інтелект не запрограмовано на красномовність, і «Матір» не була винятком.

Далласа це влаштовувало. Він був не в гуморі, щоб теревенити. Капітан швидко написав: «ЩО ТРАПИЛОСЯ, МАТІР?»,

і завмер в очікуванні…

Не можна сказати, що інший, капітанський відсік на «Нострómo» був дуже просторим, але там було трохи більше місця, ніж в інших відділеннях та камерах, хоч і не набагато. Уздовж стін були встановлені екрани зовнішнього огляду, а ближче до середини п'ять контурних крісел чекали на своїх господарів перед центральним терміналом із миготливими пультами. Ще більший капітанський відсік — це були б гроші на вітер, оскільки екіпаж проводив більшість часу в морозильних камерах у нерухомому стані. Відсік був призначений виключно для роботи, а не для відпочинку чи розваг, і всі, хто там працював, чудово це знали.

Герметичні двері тихо розчинилися вглиб стіни, і увійшли спочатку Кейн разом із Ріплі, а за ними Ламберт з Ешем. Вони звичними й швидкими кроками підійшли до відповідних постів управління за панелями, подібно до старих друзів, які зустрілися після довгої розлуки.

П'яте крісло залишилось поки що порожнім, чекаючи, доки Даллас не повернеться зі свого *тет-а-тет* із «Матір'ю» — інтелектуальним банком «Нострómo». Це прізвисько було досить влучним і не взятим зі стелі. Люди завжди серйознішають, коли дізнаються про апарати, що бережуть їхнє життя, а машини виконували свою опікунську функцію з такою ж серйозністю і, навіть здавалося, з нотками почуттів.

Члени екіпажу були одягнуті досить невимушено, що відповідало їхньому ще розслабленому стану. Це була повсякденна пародія на уніформу астронавтів. Їхній одяг відображав особистість власника. Сорочки та брюки були пожмакані та зношені за декілька років, як і їхні тіла.

Перший звук, що пролунав у капітанському відсіку після довгих місяців повної тиші, сумарно відобразив настрої всіх розбуджених членів екіпажу, хай навіть вони цього й не усвідомили. Це було невдоволене нявчання Джонса, коли Ріплі поклала його на панель. Потім кіт, що стрибнув на підлогу, почав тертися об коліна Ріплі, коли вона зігнулася на стільці з високою спинкою, і нявчання змінилося муркотінням.

— Ну що, вмикаймося, — Кейн перевіряв свою панель управління, оглядаючи засоби автоматизації і шукаючи невідповідні та нестабільні контакти, а Ріплі та Ламберт клацали необхідними вимикачами та натискали потрібні кнопки.

Коли нові лампочки та кольори почали загорятися на індикаторах і дисплеях, усі хутко пожвавішали. Таке враження, що пристрої раділи появі їх живих партнерів і намагалися за будь-

якої можливості продемонструвати їм усі свої таланти.

На індикаторах перед Кейном з'явилися нові цифри та слова. Кейн порівняв їх із тими, що міцно засіли в його пам'яті.

— Виглядає нормально. Тепер давайте подивимося, що там назовні.

Пальці Ламберт послідовно пробіглися рядом щільно розташованих кнопок. Увімкнулися всі екрани на стінах капітанського відсіку, частина дублюючих дрібніших звисала зі стелі, щоб простіше було працювати. Штурман Ламберт уважно подивилася в один із квадратних екранів, що знаходився найближче, і одразу насупилася. Вона побачила частину того, на що очікувала, але головного бракувало. Це було так важливо, що всі інші речі, які були в нормі, її вже не цікавили.

— Де ж Земля?

Кейн уважно вдивлявся у власний екран. Він бачив темряву, всіяну зірками, а крім цього, майже нічого. Якщо навіть припустити, що вони занадто рано залишили гіперпростір, то принаймні вони б мали побачити Сонячну систему на дисплеях. Але її не було, як і очікуваної Землі.

— Ламберт, ти штурман. Скажи ти.

Посередині деяких екранів *була* зірка, але не Сонце. Вона була іншого кольору, а збільшені на екрані небесні тіла зовсім не нагадували рідні планети. Усе було інше: форма, розмір, кількість.

— Це не наша система, — глухо зазначила Ріплі, хоча це й так було очевидно.

— Можливо, проблема в нашому маршруті, а не в зірках, — голос Кейна звучав не надто переконливо, навіть для нього самого. — Іноді зорельоти виходили з гіперпростору в інший бік від свого пункту призначення. Це може бути збільшене зображення Центавра, а Сонячна система залишилась позаду. Давайте зробимо скан, перш ніж панікувати.

Він промовчав про те, що система на дисплеях нагадувала Центавр не більше, аніж Сонце.

Герметичні рухомі відеокамери на бувалій поверхні «Ностромо» почали тихо рухатися в космічному вакуумі, шукаючи ознак земного тепла в мороці. Допоміжні камери, встановлені на вантажі, який віз «Ностромо», — страхітливе скупчення величезних металевих резервуарів — теж використовувались у пошуках. Земляни минулих століть дуже здивувалися б, якби дізналися, що «Ностромо» везе в міжзоряному просторі значну кількість сирої нафти й по дорозі переганяє її за допомогою власної автоматичної установки, яка безперервно працює.

До того часу як «Ностромо» долетить до земної орбіти, нафта

має перетворитися на готовий продукт. Застосування таких методів було необхідністю. Хоча людство винайшло чудові та ефективні замінники палива, це сталося лише після того, як окремі зажерливі особи вичавили останню краплю пального з висушеної Землі. Усі машини, створені людством, працювали на термоядерній та сонячній енергії, але це не могло бути повною заміною нафтопродуктам. Наприклад, за допомогою термоядерної енергії неможливо виготовити пластмасу. Сучасний світ довше протримається без енергії, аніж без пластику, тому місія «Нострамо» та смердюча чорна рідина, яку він поступово переробляв, мали вагоме комерційне значення.

Камери зафіксували довкола лише одну систему, яку можна було побачити в центрі декількох екранів — зірку незвичайного кольору в оточенні безладного намиста з планет, що оберталися навколо неї. Зараз Кейн і Ламберт майже не сумнівалися, що «Нострамо» чомусь узяв курс на цю невідому систему.

Усе ж могла трапитися помилка в часі, але не в просторі. Сонячна система могла бути зліва або справа від цієї зірки. Був точний спосіб це перевірити.

— Виклич службу транспортного контролю, — Кейн прикусив нижню губу. — Якщо ми зможемо отримати від них сигнал, то знатимемо, що в правильному секторі. Якщо ми неподалік від Сонячної системи, то отримаємо відповідь від однієї із зовнішніх станцій-ретрансляторів.

Ламберт перевірила інші кнопки.

— Це міжгалактичний торговельний буксир «Нострамо», реєстраційний номер один-вісім-нуль-два-чотири-шість, що прямує на Землю з наливним вантажем нафти та відповідною установкою для її очищення. Викликаю Антарктичну службу транспортного контролю. Як зрозуміли мене? Прийом.

У динаміках чулося лише слабке безперервне шипіння поміх віддалених зірок. Джонс лежав біля ніг у Ріплі й муркотів в унісон із зірками.

Ламберт спробувала ще раз.

— Міжгалактичний торговельний буксир «Нострамо» викликає службу транспортного контролю із Сонячної системи або Антарктиди. У нас проблеми з навігацією. Це пріоритетний виклик, будь ласка, дайте відповідь.

Знову дражливе зоряне шипіння. Ламберт почала нервуватися.

— SOS, SOS! Буксир «Нострамо» викликає службу транспортного контролю із Сонячної системи або інший корабель, який нас чує. SOS! Чекаємо на відповідь.

Невиправданий екстрений виклик (а Ламберт знала, що на

даний момент їм нічого не загрожувало) залишився без відповіді. Зневірившись, вона вимкнула передавач, але приймач залишила увімкненим для всіх каналів на випадок, якщо поряд буде пролітати інший корабель, що буде подавати сигнали.

— Я знала, що ми далеко від Сонячної системи, — пробурмотіла Ріплі. — Я знаю це місце, — вона кивнула вбік дисплею над своїм постом. — Це далеко від Сонячної системи, як і ми.

— Спробуй ще, — наказав Кейн і повернувся до Ламберт. — Де ми зараз? Ти вже зчитала дані?

— Дай мені кілька хвилин, добре? Це не просто. Ми десь у хріна на рогах.

— Спробуй ще.

— Цим і займаюсь.

Після декількох хвилин напружених пошуків і маніпуляцій із комп'ютером Ламберт злегка посміхнулася із задоволеним виразом обличчя.

— Знайшла. Ми недалеко від системи Дзета II. Ми навіть не досягли зовнішнього освоєного кільця. Ми надто глибоко, аби натрапити на навігаційний буй, не кажучи вже про ретранслятори кораблів, що знаходяться в Сонячній системі.

— Якого біса ми тут опинилися? — вголос поцікавився Кейн. — Якщо з кораблем нічого не трапилося, а ми не вдома, чому ж тоді «Матір» вивела нас із анабіозу?

Це було простим збігом, але ніби у відповідь на поставлене питання рупор станції почав голосно й наполегливо сигналити про загальний збір екіпажу…

У хвості «Нострамо» розташовувалося велике машинне відділення зі складним потужним обладнанням. Там знаходилося серце корабля — розширена система тяги, за допомогою якої зореліт міг рухатися викривленим простором і змагатися із часом, задерикувато показуючи свій металевий ніс Ейнштейнові… І лише незначна частка енергії витрачалася на живлення життєдіяльності екіпажу. У передній частині цього масивного комплексу, який постійно гудів, знаходилася скляна кабінка — просторий горбок над конусоподібним гіпердвигуном. Тут у контурних кріслах відпочивали двоє інженерів, котрі відповідали за забезпечення справної та безперебійної роботи всіх механізмів двигуна. Чоловіки піклувались про механізми, а механізми дбали про них.

Більшу частину часу двигун сам чудово про себе дбав, що дозволяло Паркерові й Бретту займатися більш приємними та цікавими їм справами, наприклад, пити пиво та розповідати непристойні історії. Зараз була черга Паркера. Він уже в сотий раз

переповідав байку про помічника інженера і бордель в умовах невагомості. Це була гарна історія, від якої незворушний Бретт завжди міг розуміюче хіхікнути кілька разів, а оповідач сміявся так, що аж на кольки брало.

— …І мадам кинулася до мене, стурбована й водночас розлючена, — розповідав інженер. — Вона почала просити нас врятувати того бідного додіка. Гадаю, він не знав, куди втрапив.

Як завжди, він засміявся зі свого жарту.

— Ти ж пам'ятаєш те місце? Чотири стіни, підлога і стеля завішані дзеркалами, а ліжка немає, лише фіолетова сітка посеред кімнати, яка обмежує дії й захищає від ударів об стіну. Це все в умовах невагомості. — Він похитав головою, перебираючи в голові спогади. — Це місце точно не для вразливих! Над ним вирішили пожартувати і створили імітацію вільного падіння. Уявляєш, як той хлопчина запанікував, коли все довкола почало вертітися! Ці дзеркала зовсім збили його з пантелику. Напевне, його напарники довго вмовляли його спробувати ту штукенцію. Та дівчина, яка була з ним, миючись, розповідала, що все починалося добре. Але потім вони почали крутитися і він запанікував, бо не міг зупинити їхні перекиди. Вона теж намагалася, але зупиняти вільне падіння теж потрібно удвох. Через дзеркала хлопець втратив орієнтацію, а через вільне падіння він не міг припинити блювати, — Паркер випив ще пива. — У житті не бачив такого безладу. Гадаю, вони досі миють ті дзеркала.

— Еге, — Бретт схвально посміхнувся.

Паркер непорушно сидів, чекаючи, доки вивітряться останні спогади. Після них залишались приємні похітливі враження. Паркер відчужено увімкнув тумблер над панеллю управління. Загорілося приємне зелене світло.

— Яке в тебе світло?

— Зелене, — відповів Бретт, повторивши процедуру увімкнення та перевірки власних приладів.

— І в мене, — Паркер спостерігав за бульбашками в келиху з пивом. Він усього кілька годин тому прокинувся з гіперсну, а вже занудьгував. В інженерному відділенні все працювало без збоїв, тому справ не було. Не було з ким навіть подискутувати, окрім Бретта. Але як можна розпочати балачку із чоловіком, котрий розмовляв односкладними вигуками і для якого сказати повне речення було справжнім досягненням.

— Думаю, що Даллас умисно ігнорує наші скарги, — насмілився сказати він. — Можливо, він не може видати наказ про те, щоб ми отримали повну премію, але він же ж капітан. Якби він хотів, то міг би надіслати запит або принаймні замовити

слово за нас. Це було б дуже доречно.

Він вивчав індикатори із числами, які збільшувалися або зменшувалися вправо і вліво. Люмінесцентна червона лінія, що бігла в центрі дисплея, зупинилися рівно по нулю, розділивши потрібне значення нейтральності на дві половини.

Паркер намірився і далі провадити беззмістовний монолог, розповідати різні історії та скаржитися, але зумер над ними раптом почав монотонно дзижчати.

— Чорт забирай, що там знову трапилося? Щойно трохи розслабишся, усі довкола починають бігати, ніби на срачку.

— Еге ж, — Бретт схилився, щоб краще чути, а мовець прокашлявся.

Це була Ріплі.

— Усім зібратися в кают-компанії.

— Зараз не час обіду, та й для вечері ще зарано, — збентежено сказав Паркер. — Або час вивантажувати нафту, або…

Він запитально глянув на напарника.

— Скоро дізнаємося, — промовив Бретт.

По дорозі до кают-компанії Паркер з огидою оглянув стіни коридору на поверсі «С», які були далеко не стерильними.

— Цікаво, чому вони ніколи не спускаються сюди. Ось де справжня робота.

— Через це ми й отримаємо половину частки. Наш час — це їхній. Так вони це й сприймають.

— А я думаю, що це тхне лайном.

Судячи з тону Паркера, можна було навіть не сумніватися, що він мав на увазі зовсім не запах стін у коридорі…

II

Порівняно невеличка кают-компанія ледь вміщала в себе весь екіпаж. Зазвичай тісноти не відчувалося, оскільки семеро астронавтів практично ніколи не їли одночасно. Цілодобово працюючий автокок мимоволі заохочував індивідуалізм, адже кожен міг поїсти в особисто зручний час. Але зараз, зібравшись усі разом, учасники екіпажу почувалися дискомфортно. Усі переминалися на місці, намагаючись не штовхатися і не діяти одне одному на нерви.

Паркер та Бретт були незадоволені й узагалі не приховували цього. Єдине, що їх заспокоювало, це що техніка була в порядку, тому навіть якщо щось і трапилося, то не з їх провини. Ріплі вже повідомила їм новину про відсутність потрібного пункту призначення, котра всіх збентежила.

Паркер припускав, що всім треба буде знову впасти в гіперсон. Це була клопітка й неприємна процедура, навіть якщо проводити її бездоганно. Паркер стиха вилаявся. Його бісило все, що розділяло його із виплатою в кінці подорожі.

— Капітане, ми знаємо, що не досягли Сонячної системи, — Кейн сказав це від усіх оточуючих, які з очікуванням дивились на Далласа. — Ми далеко від дому, але система корабля прийняла рішення розбудити нас від гіперсну. Час дізнатися чому.

— Зараз і дізнаєтесь, — з готовністю відповів Даллас. — Як відомо, — почав він із поважним виглядом, — «Матір» було запрограмовано на припинення подорожі, вимкнення гіпердвигуна та наше пробудження за певних умов.

Він витримав ефектну паузу й продовжив:

— Ось вони й настали.

— Напевне, сталося щось серйозне, — Ламберт спостерігала за Джонсом, який грався із мигтючим сигнальним пристроєм. — Ви знаєте це. Непросто вивести весь екіпаж із гіперсну. Завжди існує певний ризик.

— Хто б міг подумати, — саркастично пробурмотів Паркер так тихо, що це розчув лише Бретт.

— Вам усім буде цікаво, — продовжував Даллас. — Нас розбудили по тривозі, яка не стосується «Ностромо». Як стверджує «Матір», корабель у чудовому стані.

Переповненою кают-компанією прокотився полегшений видих: «Ну слава Богу».

— Небезпека полягає в іншому, зокрема в невідомій системі, де ми зараз перебуваємо, на одній із її планет. Зараз ми

наближаємось до цієї планети, — він зиркнув на Еша, котрий кивнув на знак згоди. — Ми отримали сигнал від невідомого джерела. Там були перешкоди, і «Матері» знадобився певний час, щоб розшифрувати його. Але це точно аварійний сигнал.

— Пхе, це не має сенсу, — Ламберт теж виглядала збентежено. — Серед усіх стандартних сигналів екстрені виклики є найбільш зрозумілими та простими. Тому в «Матері» не повинно виникати жодних проблем із розшифровкою.

— «Матір» припускає, що йдеться не про стандартний сигнал про допомогу. Це акустичний сигнал радіомаяка, який повторюється кожні дванадцять секунд. Звичайний сигнал. Утім, «Матір» вважає, що сигнал має позаземне походження.

Почуте викликало в когось приглушене ремствування. Коли минула перша схвильованість, Даллас продовжив:

— «Матір» не може дати конкретної відповіді. Я не розумію чому. Жодного разу не бачив, щоб комп'ютер не був упевнений. Він міг ігнорувати команди, але завжди давав точну відповідь. Вперше таке бачу.

— Важливо те, що «Матір» впевнена, що це аварійний сигнал, який пробудив нас від гіперсну.

— І що? — запитав Бретт із цілковито байдужим виглядом. Кейн відповів із легким роздратуванням:

— Ну ж бо! Ти ж знаєш свою інструкцію. Згідно з розділом В2 льотних директив Компанії, ми зобов'язані надавати будь-яку можливу допомогу в таких ситуаціях, незалежно від того, чи має сигнал земне походження.

Паркер з огидою копнув панель.

— Чорт забирай, не хочу це говорити, але ми торговельний буксир із величезним і незручним вантажем, а не кляті рятувальники. У контракті нічого не сказано про це. Хоча, — він раптом злегка прояснів, — якщо нам за це доплатять…

— Раджу перечитати свій контракт, — промовив Еш і процитував його чітко, як центральний комп'ютер, яким він пишався. — «Необхідно досліджувати будь-які систематично прийняті сигнали від розумних істот». Інакше загрожує ануляція усієї заробітної плати та премій по закінченню подорожі. Про премії за допомогу в біді нічого не йдеться.

Паркер знову мовчки копнув панель. Вони із Бреттом не вважали себе героями. Той, хто збив корабель в якомусь химерному світі, міг легко зробити це і з ними. У них не було доказів, що невідомого відправника було збито, але в далеко не спокійному всесвіті треба мислити реально, радше — песимістично.

Бретт, судячи з його вигляду, також розглядав ситуацію з

точки зору затримки оплати через зміну курсу.

— Ми висуваємося до того корабля і крапка, — Даллас по черзі подивився на інженерів. Вони його вже дістали. Йому така зміна курсу подобалася не більше, і він, як і ці інженери, мріяв дістатися додому, вивантажити нафту. Але іноді «випускання пари» перетворювалося на непокору.

— Добре, — саркастично відповів Бретт.

— *Що* «добре»?

Інженер-технік не був дурнем. Голос та вираз обличчя Далласа дали Бретту зрозуміти, що час трохи вгамуватись.

— Добре… полетіли.

Даллас досі дивився на нього, тому Бретт, посміхнувшись, додав:

— Сер.

Капітан перевів недоброзичливий погляд на Паркера, але другий герой вже скорився.

— Там можна приземлитися? — Даллас звернувся вже до Еша.

— Комусь же вдалося.

— І я про це, — багатозначно відповів Даллас. — «Приземлитися» — це мирне слово. Воно передбачає успішне виконання послідовних дій, у результаті яких можна здійснити м'яку та безпечну посадку корабля на тверду поверхню. Ми ж маємо справу з екстреним викликом, а в такому випадку про мирні дії не йдеться. Давайте дізнаємося, що там сталося… але обережненько, в рукавичках.

У капітанському відсіку був підсвічений стіл із зоряною картою. Даллас, Кейн, Ріплі та Еш стояли на протилежних полюсах компаса, а Ламберт сиділа на посту.

— Ось він, — Даллас вказав на цятку, яка світилася, і оглянув членів екіпажу, що скупчилися навколо столу. — Я хочу, щоб усі це послухали.

Усі знову сіли на свої місця, а капітан кивнув Ламберт. Вона стиснула вимикач:

— Добре, давайте послухаємо. Відрегулюй гучність.

Штурман увімкнула тумблер. Капітанський відсік наповнився безперервним фоновим шипінням. Раптом усе припинилося і пролунав такий звук, що в Кейна поповзли мурашки по шкірі, а в Ріплі волосся стало дибки. Це тривало дванадцять секунд, а потім знову почалося безперервне шипіння.

— Господи, — вражено промовив Кейн.

Ламберт вимкнула динаміки. У капітанському відсіку знову

запанував спокій.

— Що то в біса було? — запитала Ріплі з таким виглядом, наче вона побачила щось мертве в тарілці. — Я ще ніколи не чула таких аварійних сигналів.

— «Матір» назвала це так, — пояснив Даллас. — Не зовсім коректно називати їх «інопланетними», тож вона назвала «чужими».

— А може, то голос, — сказала Ламберт і замовкла, усвідомивши, що її слова мають неприємний відтінок, і зробивши вигляд, що нічого не говорила.

— Скоро дізнаємось. Ти встановила координати місцезнаходження корабля?

— Я знайшла його місцезнаходження на планеті, — Ламберт вдячно подивилась на панель управління, задоволена тим, що доведеться мати справу з розрахунками, а не з важкими думками. — Ми досить близько.

— Інакше «Матір» не пробудила б нас від гіперсну, — пробурмотіла Ріплі.

— Координати прямого сходження — шість хвилин двадцять секунд; бічного відхилення — мінус тридцять дев'ять градусів дві секунди.

— Покажи це на екрані.

Штурман натиснула певну послідовність кнопок. Один з екранів у капітанському відсіку замиготів, і всі побачили яскраву цятку.

— Високе альбедо[3]. Можеш збільшити?

— Тільки до певної міри. Поки що на це треба дивитися здалеку. Зараз постараюся наблизити.

Екран одразу ж сфокусувався на об'єкті, й усі побачили тьмяну стиснену з полюсів планетку серед космічної порожнечі.

— Чорт її забирай, — незлостиво сказав Даллас. — Ти впевнена, що то вона? У цій системі досить багато планет.

— Так, це вона. Просто планетоїд. Десь тисяча двісті кілометрів у діаметрі, не більше.

— Вона обертається?

— Так. Час повного оберту — години дві. Але це попереднє значення. Хвилин за десять скажу точно.

— Уже непогано. Сила тяжіння?

Ламберт перевірила декілька індикаторів.

— Вісімдесят шість сотих. Досить щільна.

— Тільки не кажи про це Паркерові й Бретту, — сказала Ріплі. — Їм спаде на думку, що там поклади важких металів, і вони підуть шукати здобич ще до того, як ми дізнаємося про нашого невідомого транслятора.

Спостереження Еша були прагматичнішими:

— Нею можна ходити.

Члени екіпажу почали розробляти процедуру виходу на орбіту. Адже «Нострамо» наближався до маленької планетки, тягнучи за собою величезний вантаж резервуарів і перегонну установку.

— Наближаємось до апогею орбіти. Увага! Двадцять секунд, дев'ятнадцять, вісімнадцять… — Ламберт рахувала, поки її напарники навколо напружено працювали.

— Нахил по правому борту на дев'яносто два градуси, — діловито оголосив Кейн.

Буксир та нафтоочисна установка перекрутилися, виконавши пірует у відкритому космосі. Допоміжні двигуни ненадовго увімкнулися, освітивши хвіст.

— Вихід на екваторіальну орбіту пройшов успішно, — оголосив Еш. Під ними безтурботно крутилася мініатюрна планета.

— Дай мені дані про тиск у відділенні управління електронними пристроями.

Еш поглянув на манометри, не повертаючись до Далласа.

— Три цілих сорок п'ять сотих Ньютона на ем сі у квадраті[4] … близько тридцяти п'яти тисяч паскаль, сер.

— Дай знати, раптом щось зміниться.

— Ти подбав про керування рівнем резервування, яке вимикає пристрої управління керуючим гіроскопом[5], поки ми займалися справами?

— Так.

— Система збору інформації гальмує управління керуючим гіроскопом. Ми будемо прискорювати її за допомогою установки відслідковування та управління, а моніторинг будемо здійснювати за допомогою цифрових комп'ютерів УПР та комп'ютерного інтерфейсу. Тобі від цього легше?

— Набагато.

Еш був забавним хлопцем, який ставився до всіх холоднокровно і одночасно по-дружньому, до того ж відмінним спеціалістом. Нічого не могло збити його з пантелику. Підтримка наукового співробітника надавала Далласу впевненості під час прийняття рішень.

— Готуємось до роз'єднання з платформою, — сказав Еш і увімкнув тумблер невеликого пристрою. — Інженерне відділення, готуємось до роз'єднання із платформою.

— *L*-вирівнювання по лівому борту, по правому борту шлях вільний, — доповів Паркер без звичного сарказму.

— Задній фал[6] готовий до роз'єднання, — додав Бретт.

— Перетинаємо термінатор[7], — доповіла Ламберт. — Входимо на неосвітлену сторону.

Внизу нечітка заокруглена лінія розділяла густі хмари. З одного боку вони були яскраво освітленими, а з іншого були могильно-чорними.

— Підйом. Підйом. Режим готовності, — Ламберт по черзі клацала вимикачами. — Режим готовності. П'ятнадцять секунд… десять… п'ять… чотири. Три. Два. Один. Замок.

— Роз'єднуємось, — коротко наказав Даллас.

Між «Нострмо» та масивними резервуарами з нафтоочисною установкою, які почали дрейфувати по орбіті, захурделився газ. Дві штучні конструкції — одна порівняно невелика з людьми, інша — величезна та безлюдна — повільно роз'єдналися. Даллас уважно спостерігав за роз'єднанням на екрані номер два.

— Фал вільний, — оголосила Ріплі після короткої паузи.

— Точність скориговано. — Кейн відкинувся в кріслі, розслабившись на декілька секунд. — Усе вільне. Роз'єднання пройшло успішно, пошкоджень немає.

— Прийнято, — додала Ламберт.

— Прийнято, — з полегшенням промовила Ріплі.

Даллас подивився на штурмана:

— Ти впевнена, що ми залишили платформу на стабільній орбіті? Я не хочу, щоб два мільярди тон нафти впали й загорілися, доки ми будемо колупатися внизу. Тут атмосфера не така щільна, щоб надійно захистити нас.

Ламберт перевірила індикатор:

— Сер, вона може спокійно висіти тут ще з рік.

— Добре. Фінанси в безпеці, ну й наші голови теж. Давайте спробуємо сідати. Готовність до польоту в атмосфері.

П'ятеро людей наполегливо працювали, кожен працюючи над своїм завданням. Джонс сидів на панелі управління пристроїв по лівому борту й спостерігав за хмарами, що насувались.

— Починаємо зниження, — увага Ламберт була прикута до одного давача. — П'ятдесят тисяч метрів. Зниження. Зниження. Сорок дев'ять тисяч. Входимо в атмосферу.

Даллас спостерігав за власними приладами, намагався оцінити та запам'ятати десятки цифр, які постійно змінювалися. Запорукою міжзоряних подорожей було шанування приладів, залишаючи всю важчу роботу на «Матір». А от політ в атмосфері — це зовсім інше. Тут вже працювали пілоти, а не машина.

Днище зорельота торкнулося брунатних та сірих хмар.

— Обережно. Унизу виглядає негарно.

«Як це схоже на Далласа», — подумала Ріплі. Десь унизу, у брунатно-сірому пеклі інший корабель благав про допомогу,

використовуючи регулярний, нелюдський і страхітливий екстрений виклик. Ця планета була взагалі невідомою. Це означає, що всі метеорологічні особливості, ґрунт та інше доведеться вивчати з нуля, а для Далласа це було просто «негарно». Їй часто спадало на думку, чому такий компетентний капітан змушений керувати якимось рядовим кораблем типу «Нострómo».

Якби Ріплі могла читати думки, то відповідь би її здивувала: йому це подобалося.

— Координати вертикального зниження розраховано та введено. Незначне коригування курсу, — доповіла Ламберт. — Наведення завершене, знижаємось по курсу. Зафіксували, летимо по прямій.

— Прийнято. Як метеоумови внизу можуть вплинути на допоміжні двигуни?

— Поки що все добре, сер. Доки ми не зануримось у ті хмари, нічого певного сказати не можу. Сподіваюся, ми зможемо крізь них пробитися.

— Непогано, — Даллас похмуро подивився на індикатор і натиснув кнопку. З'явилося нове значення, яке його більше порадувало. — Дай мені знати, якщо воно зміниться.

— Добре.

Буксир занурився в зону хмарності. Навколо на екранах зображення помутнішало. Але прилади працювали справно. Зореліт тричі підкинуло, а потім рух у густій поволоці темних хмар тривав без особливих проблем. Те, з якою легкістю вони зробили цей маневр, свідчило про відмінні навички штурмана Ламберт і пілота Далласа.

Втім, це тривало недовго. Зореліт потрапив у повітряний потік, який почав його штовхати.

— Зона турбулентності, — Ріплі напружено працювала на панелі управління.

— Увімкни навігаційні та посадочні ліхтарі. — Даллас вдивлявся крізь вихри на екранах. — Можливо, щось ми зможемо побачити.

— За таких умов ніхто не зробить це краще, аніж прилади, — сказав Еш.

— Авжеж, я не зможу їх замінити. Усе ж хотілося б щось і бачити на власні очі.

На днищі «Нострómo» загорілися яскраві прожектори. Вони хіба що трішки пробивалися крізь хмари, не даючи того огляду, якого так жадав капітан. Усе ж вони зробили світлішими перед тим темні оглядові екрани, а з ними й капітанський відсік. Та й на серці у всіх стало трохи легше. Ламберт уже не здавалося, що

вони летять крізь чорнило.

Зі своїх місць Паркер і Бретт не бачили хмарної завіси, але відчули її. У зоні турбулентності інженерний відсік раптом втратив колишню рівновагу й дещо перехилився на бік.

Паркер стиха лайнувся.

— Що це таке? Ти чув це?

— Еге, — Бретт нервово вивчав індикатор. — Перепад тиску на повітрозабирачу номер три. Напевно, ми втратили захисний кожух, — він почав натискати кнопки. — Еге ж, так і є. Крізь забірник просочується пил.

— Вимкни, вимкни його.

— А що, по-твоєму, я роблю?

— Чудово. Тепер наш допоміжний двигун забитий курявою.

— Нічого страшного… сподіваюся, — Бретт налаштував управління. — Зараз заблокую цей забірник і увімкну вентиляцію на видув.

— Але двигун, напевно, вже пошкоджено, — Паркеру страшно було подумати про те, що можуть тверді частки, які занесло вітром, зробити із внутрішньою оболонкою забору. — Де ми в біса летимо? Це хмари чи скелі? Якщо ми не розіб'ємся, то як мінімум одержимо замикання в схемах, які на такій швидкості просто загоряться.

П'ятеро членів екіпажу в капітанському відділенні не чули інженерських прокльонів і намагались посадити буксир недалеко від джерела сигналу так, щоб він залишився неушкодженим.

— Наближаємось до джерела сигналу, — Ламберт спостерігала за давачем. — Відстань — двадцять п'ять кілометрів. Двадцять. Десять, п'ять…

— Гальмуємо і повертаємо, — Даллас схилився над пристроями ручного управління.

— Коригую курс. Три градуси чотири хвилини праворуч, — Даллас виконав коригування. — Тепер усе в нормі. П'ять кілометрів до центра радіуса пошуку. Тримати курс.

— Зменшуємо радіус, — Даллас знову почав натискати на кнопки ручного управління.

— Три кілометри. Два.

У Ламберт був надто схвильований голос. Даллас не міг відгадати чому: через загальну небезпеку чи через наближення до джерела сигналу.

— Ми фактично над ним.

— Молодець, Ламберт. Ріплі, як виглядає поверхня? Знайди, де можна сісти.

— Працюю над цим, сер, — Ріплі перевірила декілька панелей, і в міру того як з індикаторів надходили неприйнятні

дані, в неї на обличчі з'являвся вираз огиди. Зореліт кружляв у повітрі, доки Ріплі намагалася розібратися в невидимій поверхні.

— У спектрі зору нічого не видно.

— Та бачимо, — буркнув Кейн. — Вірніше, нічого не бачимо.

Звіти від приладів не додавали оптимізму. Судячи з випадкових даних індикаторів, це була закинута, безплідна й ворожа пустеля.

— Завади на радарі, — Ріплі шкодувала, що електроніка не реагує на прокльони так само швидко, як люди. — На сонарі теж, інфрачервоні завади. Почекайте, зараз спробую ультрафіолет. Спектр досить високий, щоб не заважати нам.

За декілька секунд на надважливому індикаторі з'явилися окремі рятівні лінії, а після цього — слова з яскравим підсвічуванням та комп'ютерна схема.

— От і все.

— Знайшла місце для посадки?

Ріплі виглядала повністю розслабленою.

— Наскільки я зрозуміла, можна сідати будь-де. Згідно з індикаторами, поверхня повністю рівна.

Даллас чомусь уявив гладку вулканічну лаву, котра дещо вихолола, але під тонкою скоринкою зрадливо ховає розплавлену смерть.

— Еге, але що там таке рівне? Вода, пахоехое[8], пісок? Кейне, треба від чогось відштовхнутися. Потрібна якась підказка. Зараз я спущуся, і ми все з'ясуємо. Якщо поверхня тверда і рівна, то все буде добре.

Кейн почав клацати вимикачами.

— Моніторинг. Інструмент аналітики запущено. Завади не зникають.

Даллас обережно опускався ближче до поверхні.

— Завади не зникають, але слабшають.

Даллас знову дещо знизив висоту. Ламберт спостерігала за давачами. Вони були на безпечній висоті, але якби з двигунами зорельота щось трапилося чи на них подіяла якась сила, притаманна цій планеті, на такій швидкості все могло різко змінитися. Але гальмувати теж не можна, оскільки при такому вітрі можна було взагалі втратити управління.

— Завади зникають… все!

Кейн вивчав індикатори та контурні лінії на сканері зорельота.

— Колись ця планета була розплавлена. Судячи з результатів аналітики, недовго. В основному, складається з базальту, трішки ріоліту, подекуди зустрічаються прошарки лави. Наразі все застигло й охололо, слідів тектонічної активності не виявлено.

За допомогою інших вимірювальних приладів він намагався дізнатися інші секрети маленької планети.

— Ніяких слідів тектонічної активності під нами чи поблизу. Чудове місце, щоб посадити корабель.

Даллас одразу ж запитав:

— Ти впевнений?

— Вона надто стара, щоб тут було інакше, — роздратовано відповів старший помічник. — У мене вистачить розуму визначити вік і склад планети. Гадаєш, що я хочу посадити нас у жерло вулкана?

— Добре, добре. Вибач, просто хотів перевірити. Я ніколи не здійснював посадку без карт і радіомаяків, відколи закінчив навчання. Трохи нервуюся.

— Усі ми нервуємо, — одразу ж прокоментувала Ламберт.

— Тоді що, здійснюємо посадку?

Ніхто не заперечував.

— Давайте. Я спробую приземлюватися по спіралі. Докладу всіх зусиль, щоб зробити це під таким вітром, а потім треба підійти якнайближче до джерела сигналу. Але уважно стежте за сигналом, Ламберт. Я не хочу, щоб ми сіли на той корабель, який потребує допомоги. Попередь, якщо будемо надто близько.

Його голос звучав досить різко в переповненому відсіку.

Було виконано необхідні налаштування, введено команди, а вірні електронні слуги їх виконували. «Нострómо» чітко приземлявся по спіралі, незважаючи на пориви супротивного вітру в чорному небі на кожному метрі.

— Зниження за п'ятнадцять кілометрів, — чітко оголосила Ріплі. — Дванадцять… десять… вісім.

Даллас підніс руку до панелі управління.

— Гальмуй. П'ять… три… два. Один кілометр.

Даллас вніс необхідні зміни на панелі управління.

— Гальмуємо. Увімкнути двигуни м'якої посадки.

— Увімкнено, — Кейн упевнено працював за панеллю управління. — Комп'ютерний моніторинг зниження.

У капітанському відсіку почулося різке голосне гудіння: це «Матір» узяла під контроль їхнє зниження, регулюючи останні метри більш точно, ніж найкращий пілот.

Даллас провів останню перевірку перед посадкою і вимкнув декілька тумблерів.

— Основні двигуни вимкнено. Опори модуля у нормі.

Капітанський відсік почало сильно трусити від вібрації вітру.

— Зниження! Дев'ятсот метрів! — Ріплі дивилася на панель управління. — Вісімсот. Сімсот. Шістсот.

Ріплі продовжила відлік. Скоро вона дійшла до першого

десятка.

Коли до поверхні залишалось п'ять метрів, корабель загальмував і завис у повітрі. Внизу в нічній темряві ревіла буря.

— Випустити опори.

Кейн вже почав виконувати наказ Далласа. У капітанському відсіку почулося тихе скрипіння. Із днища зорельота з'явилися декілька «ніг» із товстого металу, від чого він став схожий на жука. Вони впритул наблизились до досі невидимої внизу породи.

— Чотири метри… Фух!

Ріплі припинила відлік. «Нострамо» теж зупинився, коли опори намацали тверду поверхню. Потужні бампери пом'якшили контакт.

— Посадку завершено…

Раптом щось тріснуло — можливо, закоротило якусь дрібну схему або це через те, що перевантаження не було вчасно компенсоване належним чином. А потім корабель струсонуло від якогось сильного удару. Металевим корпусом корабля пройшла хвиля вібрації, так що здалося, ніби він страхітливо застогнав.

— Я втратив контроль! — заволав Кейн, коли в капітанському відсіку зникло світло. Давачі почали голосно попереджати про небезпеку, оскільки окремі металеві «нервові закінчення» «Нострамо» відбивали сигнали про несправність.

Коли струс уразив інженерний відсік, Паркер і Бретт тільки збиралися випити по бляшанці пива. Крізь скляні стіни своєї кабіни вони помітили, як комплект з'єднаних труб, вбудований у фігурну стелю машинного відділення, вибухнув. У їхній власній кабінці управління загорілися три панелі. Клапан регулювання тиску, що знаходився неподалік, роздуло, а потім він теж вибухнув.

Світло згасло й інженери почали намацувати кишенькові ліхтарики. Паркер тим часом намагався знайти кнопку, яка відповідала за резервний генератор, котрий постачав живлення в разі відсутності безпосередньої роботи діючих двигунів.

У капітанському відсіку в цей час запанувало сум'яття. Коли припинилися крики та питання, Ламберт озвучила найпростішу версію:

— Напевно, допоміжний генератор дав дуба.

Вона зробила крок уперед, але сильно вдарилася об панель управління.

— Цікаво, що ж трапилося?

Кейн підійшов до стіни, і, намацуючи її, почав йти уздовж неї. «Де ж резервна панель управління посадкою… Ага, ось». Він шукав знайомі круглі ручки. «Фіксатор замка шасі… ось. Вже близько…» Рука Кейна затисла аварійний важіль освітлення. Він

увімкнув його. У тьмяному сяйві з'явилося декілька примарних силуетів.

Орієнтуючись на світло, яке увімкнув Кейн, Даллас і Ламберт знайшли власні важелі освітлення. Три вогника давали достатньо світла для роботи.

— Що трапилося? Чому не спрацював допоміжний двигун? І чому зникло світло?

Ріплі клацнула вимикачем телефона внутрішнього зв'язку.

— Інженерний відсік, що трапилося?

— Усе хріново, — діловито відповів Паркер, але в його голосі вчувалися тривога і настраханість. На тлі його слів пролунав звук, схожий на далеке дзижчання жахливих крил якоїсь величезної комахи. Голос Паркера уривався. Таке враження, що він зникав із діапазону телефона внутрішнього зв'язку. — Клята пилюга забила двигуни, поки ми сідали, — ось що трапилося. Напевно, забули їх вчасно зачинити і вичистити, от і сталося займання електроприладів.

— Займання досить масштабне, — тільки й додав Бретт до загальної розмови. Його голос звучав досить слабко, наче він був десь далеко.

Настала тиша, яку порушувало лише свистіння хімічних вогнегасників у динаміках.

— Повітрозабирачі забилися, — нарешті Бретт повідомив те, чого так нетерпляче чекала компанія в капітанському відсіку. — Стався сильний перегрів, напевно, вигоріло усе відділення. Чорт забирай, тут справді стає нестерпно…

Даллас подивився на Ріплі.

— Ті двоє, схоже, досить зайняті зараз. Я хочу почути щось змістовне. Щось пішло *не так*. Дуже сподіваюся, що проблема стосується лише їхнього машинного відділення, але може бути й гірше. Корпус цілий? — Даллас глибоко вдихнув. — Якщо ні, то треба знайти пробоїну й визначити серйозність несправності.

Ріплі швидко просканувала аварійні здавачі герметичності, потім швидко переглянула окремі схеми кабіни. Після цього вона змогла впевнено заявити:

— Я нічого там не бачу. В усіх відділеннях тиск у нормі. Якщо десь і є пробоїна, то вона занадто маленька, а система самоущільнення вже давно її залатала.

Еш разом з іншими уважно вивчав дані індикаторів на панелі управління. У неї було окреме джерело живлення на випадок масштабних перебоїв, як от зараз. Еш підтримав слова Ріплі:

— У повітрі відсіків відсутні забруднення ззовні. Гадаю, герметичність не порушена.

— Це краща новина за останні хвилини. Кейне, увімкни

зовнішні екрани, на яких ще не зникло живлення.

Старший помічник налаштував три тригери[9]. Усі побачили мигтіння, щось схоже на нечіткі контури рельєфу, а потім усе знову занурилося в темряву.

— Розрядилися. Нічого не видно, та й назовні зараз така ж темрява, як і в нас. Треба б увімкнути допоміжний генератор, принаймні зможемо роздивитися, де ми. Акумулятора для цього явно не вистачає.

Аудіосенсори потребували менше енергії, тому вони передавали звуки ззовні в кабіну. Нерухомі приймачі доносили до капітанського відсіку звуки буревію з дивним клацанням і завиванням. Часом виникало враження, що за бортом билися дві акули.

— Треба було сідати вдень, — Ламберт подивилася в ілюмінатор, за яким була темрява. — Без приладів нічого не побачимо.

— Що ж таке, Ламберт? — передражнив Кейн. — Боїшся темряви?

Вона навіть не посміхнулася.

— Я не боюся темряви, у якій я все знаю. А ця темрява — це інша справа, особливо коли там лунають звуки, які ми чули під час екстреного виклику.

Ламберт знову витріщилася на запилений ілюмінатор.

Її готовність висловити свої потаємні страхи не покращила загальний настрій у капітанському відсіку. У кращі часи він просто був напружений, а тепер посеред цієї темряви атмосфера стала взагалі задушливою через мовчання, яке затягнулося. Нарешті Ріплі оголосила:

— Нам знову телефонують з інженерного відсіку.

Даллас та інші з очікуванням дивились, поки Ламберт возилася з підсилювачем.

— Паркере, це ти? — почала розмову Ріплі.

— Так, це я, — судячи з голосу, інженер був надто втомлений, щоб різко відповідати у своїй звичній саркастичній манері.

— Як у вас там справи? — Даллас подумки схрестив пальці. — Вам вдалося загасити пожежу?

— Нарешті, — інженер зітхнув, і в телефоні це прозвучало як вітер. — Вогонь пошкодив старий шар змазки в коридорі на поверсі «С». У певний момент я подумав, що ми добряче обпалимо собі легені. Але горюча речовина виявилася тоншою, аніж я гадав, і згоріла швидше, не встигнувши поглинути багато повітря. Сепаратори добре працюють, тому скоро приміщення буде очищене від вуглекислого газу.

Даллас облизав губи.

— Який ступінь пошкоджень? Не звертайте уваги на дрібні. Мене найбільше цікавить загальна справність корабля та все, що перешкоджає нормальній роботі.

— Та-ак… Четверта панель повністю згоріла (Даллас уявив, як інженер загинає пальці, перераховуючи несправності). Допоміжний блок паралельного живлення не працює, так само, як і троє чарунок на дванадцятому модулі. Наслідки зрозумілі.

Інженер витримав паузу і додав:

— Дрібні пошкодження теж називати? За годину я зможу підготувати повний список.

— Не треба. Зачекай хвильку, — Даллас повернувся до Ріплі. — Спробуй знов увімкнути екрани.

Ріплі виконала наказ, але це не допомогло. Вони були такими ж порожніми, як і голова бухгалтера Компанії.

— Доведеться поки що обходитися без них, — сказав він.

— Ти впевнений, що назвав усі несправності? — запитала Ріплі по телефону. Вперше вона пройнялася симпатією до Паркера та Бретта відтоді, як вони стали членами команди. Вірніше, відколи вона стала, адже Паркер працював на «Нострамо» довше за неї.

— Поки що — так, — Паркер закашлявся. — Зараз ми намагаємося повністю відновити постачання енергії. Дванадцятий модуль, який зламався, усе тут угробив. Більше інформації про поломку ми зможемо надати вже після того, як вивчимо усе, що пожер вогонь.

— Ви впораєтеся з ремонтом? — Даллас подумки аналізував стислий звіт інженера. Вони можуть залатати основні пошкодження, але проблема з чарунками займе певний час. Він навіть боявся думати, що могло трапитись із дванадцятим модулем.

— Ми не зможемо одразу полагодити всі несправності, — відповів Паркер.

— Я й не думав питати про всі. Що вдасться зробити?

— Треба змінити напрям декількох трубопроводів і замінити обшивку пошкоджених повітрозабирачів. Це передусім. Але аби цілком полагодити ці труби, треба було б надовго ставити зореліт у док. Ми ж можемо тільки тимчасово пристосувати трубопроводи, аби згодом дістатися до доку.

— Розумію. Що ще?

— Я вже говорив: дванадцятий модуль. Кажу, як є: ми втратили головну чарунку.

— Чому? Через куряву?

— Частково — так.

Паркер замовк, про щось порадився з Бреттом, а потім

продовжив:

— Деякі частки злиплися в забирачах, забрикетувалися та викликали перегрів і пожежу. Ви ж знаєте, які ці двигуни чутливі. Пил просочився крізь кожухи й угробив усю систему.

— Ви щось можете зробити? — запитав Даллас. Систему треба було якось відремонтувати, бо замінити її не вдасться.

— Гадаю, що так. Вірніше, Бретт сподівається, що коли вичистити все і заново викачати повітря, можна буде спробувати запустити. Потім побачимо, як воно буде. Якщо після чистки все буде герметично, то нам пощастило. Якщо ж ні, то спробуємо викувати і спресувати латку. Якщо ж виявиться, що вздовж труби проходить тріщина, ну, тоді… — голос Паркера почав завмирати.

— Давайте не будемо про можливі проблеми, — запропонував Даллас. — Розберемося з тими, що є, і, сподіваюся, на цьому все й закінчиться.

— Згодні.

— Так, — промовив Бретт десь збоку.

— Кінець зв'язку.

— Кінець зв'язку. Грійте для нас каву.

Ріплі поклала слухавку і в очікуванні подивилася на Далласа. Він тихо присів задумавшись.

— Скільки часу треба, щоб полагодити зореліт, якщо Паркер дійсно правий, а вони з Бреттом зможуть це зробити?

Вона вивчала дані індикаторів і на хвилинку задумалась.

— *Якщо* вони зможуть змінити напрям тих труб і полагодити дванадцятий модуль, щоб він знову міг забезпечувати силове навантаження, то це займе приблизно п'ятнадцять-двадцять годин.

— Непогано. За моїми підрахунками — вісімнадцять, — він не посміхнувся, але в нього з'явилася надія. — Як щодо допоміжних двигунів? Бажано, щоб вони працювали, коли ми вирішимо проблеми із живленням.

— Я працюю над цим, — Ламберт налаштувала приховані пристрої. — Коли інженери закінчать у себе, в нас вже все буде готово.

За десять хвилин малюсінький динамік Кейна декілька разів різко запищав. Він проаналізував дані на здавачі, а потім увімкнув телефон внутрішнього зв'язку.

— Капітанський відсік. Кейн.

Почувся виснажений, але задоволений голос Паркера з іншого кінця корабля.

— Не знаю, скільки шви витримають… деякі з них досить погано тримаються. Якщо все піде, як слід, ми знову пройдемося інструментом по швах і зробимо їх більш довговічними. Зараз у

вас повинно поновитися світло.

Старпом перемкнув блок. У капітанському відсіку знову спалахнуло світло, почали загорятися і миготіти відповідні індикатори, а члени екіпажу вмить пожвавішали.

— Живлення та світло знов увімкнено, — відзвітував Кейн. — Ви двоє гарно попрацювали.

— А ми завжди гарно працюємо, — відповів Паркер.

— Авжеж, — погодився поруч Бретт; судячи з безперервного гудіння, яке створювало елегантну поліфонію разом із його стандартними односкладними відповідями, він знову стояв десь збоку від динаміка біля двигунів.

— Не дуже радійте, — продовжив Паркер. — Нові шви тримаються, але я нічого не обіцяю. Ми просто все тут склеїли докупи. Що у вас нового?

Кейн похитав головою, а потім згадав, що Паркер не може бачити його жесту.

— Казна-що, — він визирнув у перший-ліпший ілюмінатор. Вогні в капітанському відсіку кидали слабке світло на вузьку ділянку рівної порожньої поверхні. Іноді вітер котив велику пригорщу піску або камінь, і той кидав швидкий відблиск, але більше нічого не було. — Голі скелі, Паркере. Видимість обмежена. Усе позитивне, що я можу припустити — це те, що ми можемо бути десь неподалік від місцевого оазису.

— Тримай кишеню ширше!

Паркер щось прокричав Бретту діловим тоном, а потім додав:

— Якщо ще щось трапиться, одразу ж повідомте.

— Надішлю тобі поштівку, — і Кейн поклав слухавку…

III

Якби надзвичайна ситуація продовжувалася, то, схоже, усім присутнім у капітанському відсіку було б спокійніше. Коли знову увімкнули світло та енергопостачання, екіпажу стало нічого робити, окрім як витріщатися довкола. Від цього всі п'ятеро зробилися дуже нервовими. Нікому не було місця, щоб простягнутися і розслабитися. Якби хтось додумався ходити взад-вперед, то зайняв би все вільне місце. Тому всі нудьгували на своїх місцях, пили кінськими дозами каву, яку їм готував автокок, намагаючись відволікти свої надмірно завантажені думки від тієї неприємної ситуації, в яку потрапили. Вони воліли не висувати вголос припущень про те, що їх чекає назовні.

Серед них лише Еш був відносно задоволеним. Його єдиною тривогою на той момент був душевний стан напарників. На кораблі не було справжніх розваг, завдяки яким можна було б відволіктись. «Ностромо» був буксиром, робочим кораблем, а не розважальним зорельотом. Коли не було ніякої роботи, весь вільний час екіпаж повинен був проводити в комфортних обіймах гіперсну. Тому не дивно, що через марні витрати часу вони нервували навіть у найкращих обставинах, не кажучи вже про ситуацію, в яку вони потрапили тепер.

Еш міг увесь час вирішувати теоретичні задачі на комп'ютері, і йому це не набридало. Навпаки, процес неспання його стимулював.

— Є відповідь на наші виклики? — Даллас висунувся зі свого стільця, щоб поглянути на наукового співробітника.

— Я перевірив усі типи відповідей вручну, а також підбирав «методом тику». Також я дозволив «Матері» спробувати підхід з використанням суто механічно-аналогового коду, — Еш розчаровано похитав головою. — Нічого, окрім цього екстреного виклику, який повторюється через певний інтервал. По всіх інших каналах — глухо, окрім слабкого постійного тріску в каналі нуль-точка-три-три.

Він тицьнув великим пальцем угору:

— «Матір» говорить, що це характерне випромінювання сонця цієї системи. Якщо щось чи хтось залишився живий там, назовні, він нічого не може вдіяти, окрім як кликати на допомогу.

Даллас мимоволі чутно видихнув.

— Ми повністю відновили живлення. Треба визначити, де ми. Ріплі, увімкни прожектори.

Ріплі клацнула вимикачем. За ілюмінаторами загорілася

мережа потужних вогнів, які яскравими перлами переливалися корпусом. Тепер ще краще стало видно вітер та пил, які іноді утворювали маленькі коловерті в повітрі та із потужною силою буревія проносилися в них перед очима. На тлі пустельного пейзажу виділялися лише поодинокі скельні виступи та нерівності рельєфу. Тут не було жодних ознак життя: ані лишайника, ані бодай кущика. Лише вітер та курява, яка крутилася в зловісній темряві.

— Немає тут ніякого оазису, — прошепотів Кейн. — Це порожня і негостинна планета.

Даллас піднявся і підійшов до ілюмінатора. Він вдивлявся в буревій, що не вщухав, спостерігав за уламками каміння, яке пролітало повз корабель. «Цікаво, на цій маленькій планеті хоч колись буває безвітряна погода?» — подумав він. Судячи з того, що їм вдалося дізнатися про місцеві умови, «Нострómо» мав би здійснити посадку в погожу літню ніч. «Щось не схоже», — подумав Даллас. Планета не була настільки великою, як, скажімо, Юпітер, щоб на ній була така буревійна погода. Таке припущення заспокоїло капітана, бо він припустив, що, можливо, і погодні умови далі вже не погіршаться.

Капризи місцевого клімату стали головною темою для обговорення.

— Ми не можемо вийти назовні в таку погоду, — переконував Кейн. — У будь-якому разі не вночі.

Еш підвів голову від своєї панелі управління. Він не рухався і випромінював як фізичний, так і душевний спокій. Кейн не міг збагнути, як у науковця так виходило. Сам він давно б утратив глузд, якби іноді не вставав з-поза панелі управління, аби походити.

Еш помітив його погляд і повідомив обнадійливу інформацію:

— «Матір» говорить, що за двадцять хвилин почнеться схід їхнього сонця, тому темно не буде, куди б ми не пішли.

— Це вже дещо, — визнав Даллас. Йому від цих слів трішки полегшало.

— Якщо ті, хто нас кликав, не будуть чи не можуть далі виходити на зв'язок, то доведеться йти на їх пошуки. Або на його пошуки, якщо це сигнал автоматичного радіомаяка. Ми далеко від передавача?

Еш проаналізував дані індикаторів і для впевненості увімкнув прокладач курсу на поверхні.

— Десь три тисячі метрів. Якщо вірити сканерам, поверхня майже рівна. Напрям — приблизно на південний схід.

— Який склад поверхні?

— Здається, такий, як ми й визначили під час посадки.

Тверда порода, на яку ми сіли. Тверді базальти з дрібними вкрапленнями, хоча я не виключаю існування деінде зибучих пісків.

— Тоді будемо обережними.

Кейн порівнював відстань із часом, на який їм вистачить кисню в скафандрах.

— Принаймні недалеко.

— Ага, — вдоволено промовила Ламберт. — Не хотілося б переміщуватися на кораблі. Легше прорахувати пряму посадку з орбіти, аніж пересування на поверхні в таку погоду.

— Добре. Ми знаємо, по чому будемо йти. Тепер треба дізнатися, крізь що ми будемо йти. Еше, зроби попередній аналіз атмосфери.

Науковий співробітник почав натискати на кнопки. На поверхні «Нострómо» відкрився маленький шлюз. З нього на вітер висунувся металевий «пилосос», котрий протягом хвилини всмоктував місцеву атмосферу, а потім заховався назад.

Зразок було випорснуто у вакуумну камеру, де складні прилади почали розщеплювати його. Скоро компоненти атмосфери з'явилися на панелі управління Еша у вигляді чисел і знаків.

Він швидко проаналізував їх, а один компонент перевірив двічі й доповів напарникам:

— Фактично первинна суміш: багато інертного азоту, трохи кисню, висока концентрація вільного вуглекислого газу. Присутні метан та аміак, останній частково в замороженому стані… Там холодно. Я зараз займаюся аналізом домішкових елементів, але нічого нового не скажу. Усе стандартно, і дихати цим не можна.

— Який тиск?

— Десять дин[10] у четвертому ступені на сантиметр квадратний. Не застрягнемо. Інше питання, що вітер може здути.

— Як щодо рівня вологості? — запитав Кейн. Уявний образ позаземного оазису швидко вивітрювався.

— Дев'яносто вісім відсотків. Можливо, пахне не дуже гарно, але вологість висока. Тут багато водяної пари. Дивна суміш, якщо чесно, враховуючи, що тут є метан. А, і не рекомендую пити з місцевих свердловин, якщо такі тут є. То може бути зовсім не вода.

— Є ще якась важлива інформація? — запитав Даллас.

— Лише те, що тут базальтова поверхня, дуже холодно й застигла лава. Дуже холодна атмосфера, набагато нижче нуля, — попередив Еш. — Навіть якби цим повітрям можна було б дихати, скафандри все рівно знадобляться, щоб не замерзнути. Якщо тут є живі істоти, то вони досить витривалі.

Здавалося, Даллас змирився з усім.

— Гадаю, було б безглуздо очікувати чогось кращого. Надія все одно залишається, хоча в цьому повітрі нічого не видно. Краще б його взагалі не було і не було цього каміння.

— Хтозна, — Кейн знову повернувся до своїх філософських роздумів. — Можливо, для когось тут рай.

— Немає сенсу проклинати це місце, — порадила Ламберт. — Могло бути в сто разів гірше.

Вона уважно спостерігала за буревієм. Ближче до світанку він вщухав.

— Це краще, аніж сісти на газовий гігант. Там швидкість вітру в погожу пору складає триста кілометрів на годину, а сила тяжіння в десять, а то й в двадцять разів вища, аніж тут. Принаймні тут можна ходити без генераторів та стабілізаторів. Вам так пощастило, а ви цього не помічаєте.

— Де ж нам пощастило? — заперечила Ріплі. — Краще б мене знову поклали в гіперсон.

Щось тицьнулося їй у коліна, і вона опустила руку, щоб іззаду погладити Джонса. Той вдячно замурчав.

— Оазис це чи ні, — бадьоро промовив Кейн, — а я хочу бути першим добровольцем, щоб вийти на поверхню. Хотів би подивитися на нашого загадкового відправника сигналу. Ніколи не знаєш, що можна знайти.

— Гроші та діаманти? — Даллас не втримався та іронічно посміхнувся: Кейн був невиправним мрійником.

Старпом знизав плечима.

— Чому б і ні?

— Я тебе зрозумів. Добре, я згоден.

Саме собою розумілося, що Даллас має очолювати маленьку експедицію. Він очима шукав кандидата, щоб доукомплектувати команду.

— Ламберт, ти теж із нами.

Їй це не сподобалося:

— Узагалі чудово! Чому я?

— А чому не ти? Ти ж вроджений штурман. Побачимо, чи є з тебе толк поза твоєю панеллю управління, — він попрямував до коридору, але зупинився і прозаїчно промовив: — Ще одне: напевно, там на нас чекає покинутий корабель і радіомаяк, який стоїть на повторі. Інакше ми б уже отримали звісточку від тих, хто вижив. Але все ж ми не знаємо, що там. Здається, на цій планеті не вирує життя, яке б воно не було, вороже чи ні. Але краще не ризикувати зайвий раз. Візьміть зброю.

Він завагався, коли побачив, що Ріплі теж збирається кудись йти.

— Ріплі, я не можу відпустити з корабля більше трьох. Доведеться тобі почекати своєї черги.

— Я й не збираюся туди, — відповіла вона. — Мені й тут добре. Просто я тут зробила все, що могла. Паркерові та Бретту потрібна допомога з тонкою роботою, поки вони намагаються полагодити ті трубопроводи…

В інженерному відсіку було більш ніж спекотно, хоча система охолодження «Нострамо» працювала на повну. Уся біда полягала в тому, що Паркерові з Бреттом довелося багато чого зварювати, а також через тісні умови. Біля охолоджувальних термостатів повітря було відносно прохолодним, у той час як навколо зварювальних швів воно швидко перегрівалося.

Проблема полягала не в лазерному зварюванні: промінь був відносно прохолодний. Тепло вироблялося через побічний продукт у місцях, де метал плавився і зливався у свіжий шов. Чоловіки працювали з голим торсом. Піт лився з них рікою.

Біля них Ріплі, спершись об стіну, намагалася висунути захисну панель за допомогою спеціального інструмента. Складні нагромадження кольорових проводів та малюсіньких схем сильно обгоріли, особливо дві маленькі чарунки, які були повністю обвуглені. За допомогою свого інструмента вона витягла пошкоджені деталі й рилася в сумці, що висіла через плече, шукаючи запчастини.

Доки вона встановлювала першу з чарунок, Паркер вимкнув лазер. Він ретельно перевірив шов, який щойно зробив.

— Як на мене, непогано.

Він озирнувся, аби подивитися на Ріплі. Від поту її блузка липла до грудей.

— Гей, Ріплі… У мене є питання.

Ріплі не відволікалась від роботи. Вона акуратно вставила другий чарунковий модуль поряд із першим, наче вживлюючи зуб.

— Так, слухаю.

— Ми можемо піти в експедицію чи нам сидіти тут, доки все не полагодимо? Ми вже відновили живлення. Усе інше — косметичний ремонт, — із цими словами він різко махнув рукою, показуючи на розтрощене інженерне відділення. — А це може почекати кілька днів.

— Ви самі знаєте відповідь, — Ріплі всілася, витираючи руки і дивлячись на них. — Капітан узяв із собою двох людей, і все. Поки вони не повернуться і не відзвітуються, ніхто не має права виходити. Троє там, а четверо — тут. Такі правила.

Раптом їй спало щось на думку, вона багатозначно глянула

на Паркера.

— Ти ж не через це переживаєш, еге ж? Боїшся, що вони щось цінне знайдуть. Чи ми всі помилялися в тобі, і насправді ти благородний шукач знань, що самовіддано намагається розширити межі вивченння Всесвіту?

— Дурниці! — Паркер, здавалося, взагалі не образився через іронію Ріплі. — Я лише самовіданно намагаюся розширити межі мого банківського рахунку. Отже… Якою буде наша частка, якщо вони знайдуть щось цінне?

Ріплі відповіла із втомленим виразом обличчя:

— Не турбуйтеся. Обоє ви отримаєте те, що вам належить.

Вона почала ритися в сумці із запчастинами, шукаючи потрібний напівпровідниковий модуль, щоб замінити останню пошкоджену схему у відкритому квадратному отворі в стіні.

— Я не буду нічого робити, доки нам не виділять повну частку, — раптом заявив Бретт.

Ріплі знайшла потрібну деталь і замінила її.

— Згідно з договором вам буде виділено частку від усіх знахідок. Ви обидва це знаєте. Досить! Повертайтеся до роботи.

Вона відвернулася і почала перевіряти нові встановлені модулі, щоб переконатися, що вони правильно функціонують.

Паркер витріщився на неї і вже відкрив рот, щоб ще щось сказати, але передумав. Усе ж вона ворент-офіцер, тож краще її не сердити. Паркер поставив питання і отримав відсіч. Краще залишити все як є, і неважливо, як він почувається. Коли треба, Паркер умів вмикати логіку.

Він роздратовано увімкнув лазер і почав заварювати наступну ділянку пошкодженої труби.

Бретт, який відповідав за живлення та силовий агрегат для зварювальника, сказав, ні до кого не звертаючись:

— Добре.

Даллас, Кейн і Ламберт йшли вузьким коридором. Зараз вони були одягнуті в чоботи, куртки та рукавиці на додачу до герметичних комбінезонів. У них були лазерні пістолети — зменшені модифікації лазерів, якими користувались Паркер і Бретт.

Вони зупинилися перед масивними дверима, на яких рясніли попереджувальні знаки та напис: «ГОЛОВНИЙ ТАМБУР-ШЛЮЗ: ДОСТУП ЛИШЕ ДЛЯ ШТАТНОГО ПЕРСОНАЛУ».

Даллас завжди вважав це попередження повністю абсурдним, оскільки на кораблі не було нікого, окрім штатного персоналу; і кожен, кому дозволили перебувати на борту, має дозвіл на користування тамбур-шлюзом. Кейн клацнув вимикачем.

Захисний кожух відсунувся. Під ним виявилися три кнопки. Він натиснув їх у потрібній послідовності. Двері зі скрипом відчинилися, і трійця увійшла до тамбур-шлюзу.

На стінах висіли сім вакуумних костюмів. Вони були незграбними, мішкуватими, але конче важливими в цій вилазці, навіть якби розрахунки Еша щодо умов навколишнього середовища виявилися на порядок кращими. Члени експедиції допомогли одне одному влізти в штучні шкіри, що захищатимуть їхнє життя, і перевірили, як працюють їхні скафандри. Потім вони обережно одягли шоломи, поставившись до цього з належною серйозністю, також перевіривши, чи всі вони є герметичними.

Даллас перевірив шолом Кейн, Кейн — шолом Лабмерт, вона ж перевірила шолом капітана. Учасники тріо астронавтів робили це з винятковою серйозністю і нагадували мавп, які чистили одна одну. Потім вони налаштували авторегулятори, і скоро всі дихали дещо затхлим, але безпечним повітрям, яке подавалося з відповідних резервуарів.

Даллас у рукавиці увімкнув внутрішній комунікатор всередині шолому.

— Відправляю сигнал. Як мене чутно?

— Отримав, — оголосив Кейн, збільшуючи гучність свого динаміка. — Як мене чутно?

Даллас кивнув, потім повернувся до Ламберт, яка непорушно стояла з похмурим виразом обличчя.

— Ну ж бо, Ламберт, — промовив Даллас, намагаючись її підбадьорити. — Я вирішив взяти тебе через твої здібності, а не через твій життєрадісний характер.

— Уклінно дякую за лестощі, — сухо відповіла Ламберт. — Чому ти не взяв Еша чи Ріплі? Вони були б раді.

— Еш повинен залишатися за панеллю, і ти це знаєш. Паркерові треба працювати в інженерному відділенні, й без приладів Ріплі він не впорається. Можеш проклинати мене весь шлях, але ми повинні знайти джерело того клятого сигналу.

— Ага. Чудово.

— Тоді будемо вважати, що все владнали. Не застосовуйте зброю без мого наказу.

— Ти вважаєш, що там нас зустрінуть з миром? — недовірливо перепитав Кейн.

— Будемо сподіватися на краще.

Він натиснув кнопку комунікатора, яка знаходилася назовні скафандра, активувавши другий канал.

— Еше, ти тут?

Замість нього відповіла Ріплі:

— Він пішов до свого наукового блістера[11], скоро

повернеться.

— Перевір усе, — Даллас повернувся до Кейна. — Зачини внутрішні двері.

Старпом натиснув потрібні кнопки, і двері позаду зачинилися.

— А тепер відчини зовнішні двері.

Кейн повторив процедуру, яка надала їм доступ до дверей. Натиснувши останню кнопку, він відійшов назад до супутників і завмер в очікуванні. Ламберт мимоволі притислася спиною до внутрішніх дверей, інстинктивно реагуючи на зустріч із невідомим.

Відчинилися зовнішні двері. Перед трьома астронавтами повзли хмари з пилу та пари. У досвітках краєвид переливався темно-помаранчевими кольорами. Це було не те знайоме та затишне сонячне сяйво, але Даллас сподівався, що коли їхнє сонце зійде, то краєвид стане кращим. Воно давало достатньо світла, щоб роздивитися все навколо, хоча на відстані було важко щось побачити крізь густу пелену дрібних часток.

Астронавти ступили на підйомну платформу між опорами. Кейн клацнув іншим вимикачем, і платформа почала спускатися. Давачі на нижній стороні показували, де знаходиться поверхня. Вони вирахували відстань і зупинили платформу, коли вона ледь торкнулася вищої точки темної скелі.

Даллас вів групу вперед здебільшого через звичку, а не тому, що цього потребувала формальність. Вони обережно ступили на поверхню. Члени експедиції відчували під ногами тверду лаву. Сильні пориви вітру хитали їх у різні боки, доки вони намагалися йти. Вони не могли нічого роздивитися, окрім темно-помаранчевої куряви.

«Яке безнадійно депресивне місце», — подумала Ламберт. Тут було не страшно, хоча обмежена видимість бентежила сама по собі. Ламберт порівнювала це з нічним плаванням у водах, де було повно акул: ніколи не знаєш, що чекає на тебе в темряві. Можливо, вона поспішала з неприємними висновками, але їй так не здавалося. У цьому занедбаному місці не було жодних приємних кольорів, ані блакитного, ані зеленого, лише дратівна сепія відтінків жовтого, похмурі відблиски помаранчевого світла та тьмяні відтінки коричневого та сірого. Нічого такого, що радувало б око й полегшувало думки. Взагалі колір атмосфери нагадував їй хімічний дослід, який провалився, а підґрунтя — екскременти з маленького корабля. Ламберт було шкода всіх, хто тут міг би жити. Але вона інтуїтивно відчувала, що зараз тут не було нічого живого, хоча доказів цього не було.

Можливо, Еш був правий, і ця планета в уявленні якоїсь

невідомої істоти була райським куточком. Якщо це правда, то не хотіла б вона познайомитися з такою істотою.

— Куди?

— Що?

Туман і хмари займали всі думки Ламберт. Вона відволіклася від них.

— Куди йти, Ламберт? — Даллас витріщався на неї.

— А, все добре. Просто задумалася.

Ламберт уявляла свій пост біля панелі управління на «Нострómo». Зараз те зазвичай тісне крісло та незручні навігаційні прилади здавалися їй маленьким раєм.

Ламберт перевірила смугу на екрані маленького пристрою на поясі.

— Туди, — вказала вона.

— Веди нас, — Даллас став позаду.

Ламберт повела Далласа та Кейна через буревій. Коли вони відійшли від захисного бар'єра Нострómo, вітер шарпав їх з усіх боків. Вона зупинилася і роздратовано почала возитися із приладами свого скафандра.

— Тепер взагалі нічого не видно.

Несподівано в шоломі пролунав голос Еша:

— Увімкни навігатор. Він налаштований на сигнал екстреного виклику. Нехай він вас веде. Можете покластись на нього. Я вже налаштував його.

— Він уже увімкнений і налаштований, — різко відповіла Ламберт. — Ти що, думаєш, я погано знаю свою роботу?

— Не збирався тебе ображати, — відповів науковий співробітник. Вона щось буркнула собі під ніс і пішла далі крізь туман.

— Навігатор працює стабільно. Як прийняв, Еше? — Даллас промовив у мікрофон, вбудований у шоломі.

У науковому блістерному відсіку, який знаходився в нижній частині корабля, Еш перевів погляд від нечітких фігур, які повільно віддалялися, на яскраву панель управління. На екрані було добре видно три стилізованих зображення. Він натиснув на кнопку, і крісло, з легеньким скрипом проїхавши на рейках, зупинилося навпроти яскравого екрана.

— Зараз бачу, що ви відійшли від корабля. Чую і бачу вас добре зі своєї «бульбашки». Не думаю, що я вас загублю. Туман не такий густий, а на поверхні немає жодних перешкод. Екстрений виклик подається на інших частотах, тому немає загрози перекривання.

— Це обнадійливо, — у динаміку блістерного відсіку голос Далласа звучав дивно. — Чуємо тебе добре. Треба тримати канал

відкритим. Не хочеться тут заблукати.

— Прийнято. Буду контролювати кожен ваш крок. Якщо нічого не трапиться, я не буду виходити на зв'язок.

— Прийнято. Кінець зв'язку, — Даллас залишив канал корабля відкритим і помітив, що Ламберт спостерігала за ним. — Не будемо витрачати ресурси скафандра. Уперед.

Ламберт мовчки повернулася, знову почала возитися з навігатором і вирушила в куряву. Сила тяжіння, яка назовні дещо зменшилася, полегшила вагу скафандрів і балонів, хоча усім було дивно, як така маленька планета могла мали таку гравітацію. Даллас подумки вирішив виділити час для геологічного аналізу надр планети. Можливо, це Паркер так на нього вплинув, але не можна було відкидати можливість того, що тут сховані великі поклади цінних важких металів.

Авжеж, Компанія заявить право володіння будь-якими знахідками, оскільки їх було отримано за допомогою обладнання Компанії та в робочий час. Але це потенційно віщувало щедрі премії. Їхня позапланова зупинка може принести і неабиякий зиск.

Повсюди гудів вітер, і на голови астронавтів летів бруд, пил і град із дрібних камінців.

— Далі трьох метрів нічого не видно, — пожалілася Ламберт.

— Досить вже бурчати, — промовив Кейн.

— А я люблю бурчати.

— Досить! Ви як діти, — зауважив Даллас. — Не той час і не те місце.

— Але ж це чудове місце, — Ламберт не здавалася. — Місце, не зіпсоване природою чи людьми. Райське місце… для каміння.

— Досить!

Ламберт замовкла, але пошепки продовжувала нарікати. Даллас міг заткнути їй рота, але не міг заборонити їй бурчати. Раптом вона побачила те, що відразу ж відволікло її від прокльонів, адресованих цій планеті. Дещо зникло з екрана навігатора.

— Що трапилося? — запитав Даллас.

— Зараз, — Ламберт внесла коригування в пристрій. Це вдавалося важко через незручні рукавиці. Смуга, що зникла з екрана навігатора, знову з'явилася.

— Втратила лінію, але знову знайшла.

— У вас проблеми? — у шоломах стурбовано пролунав далекий голос Еша.

— Нічого серйозного, — повідомив Даллас. Він повільно обернувся, намагаючись намацати щось тверде серед цієї куряви. — Досі одна курява й вітер. Сигнал навігатора слабне. Ми

втратили зв'язок на мить, — сказав Даллас.

— Тут він досить сильний, — заперечив Еш, перевіривши індикатори. — Не думаю, що це через буревій. Швидше за все, ви наближаєтеся до горбистої місцевості й ті підвищення на якийсь час заблокували сигнал. Будьте обережними. Якщо знову втратите сигнал і не зможете відновити його, спробуйте зловити сигнал із корабля, а я спробую вас направити.

— Буду мати на увазі, але зараз це не потрібно. Якщо знову це повториться, ми повідомимо.

— Прийнято. Кінець зв'язку.

Експедиція просувалася крізь запилене помаранчеве запустіння. За декілька хвилин Ламберт зупинилася.

— Знову втратила сигнал? — запитав Кейн.

— Ні, зміна курсу, — вказала Ламберт наліво. — Тепер туди.

Вони продовжили йти за новим курсом. Увага Лабмерт була повністю прикута до екрана навігатора, а увага Далласа та Кейна — до Ламберт. Вітер одразу ж посилився. Часточки пилу постійно цокали, вдаряючись об передні щитки шоломів. Видавалося, що вони промовляють: «Цок, цок… впустіть усередину… Тук-тук… впустіть усередину…»

Даллас стрепенувся. Тиша, порожнеча, затягнута хмарами, цей постійний помаранчевий туман вже починали діяти йому на нерви.

— Уже близько, — сказала Ламберт. Одночасно з цим Еш отримав дані від давачів, вбудованих у скафандри, що в астронавтів різко почастішав пульс.

— Ми дуже близько.

Астронавти йшли далі. Попереду них щось височіло. Даллас почав уривчасто дихати від хвилювання й напруги.

На жаль, то була лише… велика покручена гірська порода дивної форми. Припущення Еша про те, що вони опинилися десь перед горбами, виявилося вірним. Астронавти зупинилися відпочити під кам'яним монолітом, адже він хоч якось захищав від камінного граду. У цей час смуга знову зникла з екрана навігатора.

— Знову втратили її, — промовила Ламберт.

— Ми що, минули її? — Кейн вдивлявся вбік скель, марно намагаючись побачити їх.

— Ні, якщо воно не під землею, — Даллас сперся об камінь. — Може бути за ось цим, — він поплескав моноліт рукавицею. — Або це завади через буревій. Давайте відпочинемо, а там подивимось.

Вони чекали там, спершись на гладку стіну. Навкруги них гув вітер, немилосердно ганяючи куряву й туман.

— Тепер ми точно сліпі, — сказав Кейн.

— Скоро світанок, — він налаштував мікрофон. — Еше, чуєш мене? Коли настане день?

— Сонце зійде за декілька хвилин, — почувся далекий голос наукового співробітника, спотворений завадами.

— Тоді ми щось побачимо.

— Або навпаки, — прокоментувала Ламберт. Вона не приховувала відсутність ентузіазму. Лабмерт втомилася, як чортяка, а їм ще треба було дійти до джерела сигналу. Ця порожнеча й страхітлива атмосфера виснажувала не лише фізично, але й психічно. Ламберт воліла повернутися до своєї чистої, яскравої та знайомої панелі управління.

Після світанку стало не легше. Замість того щоб підняти астронавтам настрій, сонце ще більше їх настрахало: тепер повітря стало не помаранчевим, а криваво-червоним. Можливо, коли тьмяна зоря підійметься вище, то довкола стане не так страхітливо…

Ріплі витерла чоло і втомлено зітхнула. Переконавшись, що всі нові деталі працюють належним чином, вона зачинила останню стінну панель і розклала інструменти по відділеннях у сумці.

— З іншим ви повинні впоратися. Я зробила всю тонку роботу.

— Не турбуйся, впораємся, — запевнив Паркер нейтральним тоном. Він не дивився в її бік, сконцентрувавшись на роботі. Він досі був засмучений через те, що вони із Бреттом можуть не отримати нічого з результатів цієї експедиції.

Ріплі пішла вбік тамбуру.

— Якщо у вас будуть якісь проблеми, я в капітанському відділенні.

— Добре, — спокійно сказав Бретт.

Паркер провів її поглядом, поки її струнка фігура не зникла в коридорі.

— От сучка.

Еш натиснув на кнопку. Тепер завдяки підсилювачу троє постатей, що рухалися, стали чіткими, а мерехтіння навколо них зникло. Він перевірив інші давачі: сигнали від трьох скафандрів були досить сильними.

— Як справи? — запитала Ріплі по внутрішньому телефону.

Він швидко вимкнув екран і відповів:

— Усе добре.

— Де вони? — запитала Ріплі.

— Уже біля джерела сигналу. Вони десь серед скель. Сигнал

слабшає, але вони близько. Я впевнений, що вони не пропустять його. Скоро вони нам усе повідомлять.

— Є якась нова інформація про сигнал?

— Поки що ні.

— Ти не пробував більш детально аналізувати сигнал за допомогою ECIU-аналізатора? — голос Ріплі видавався дещо нетерплячим.

— Зрозумій, я, як і ти, хочу дізнатися більше інформації. Але якщо «Матір» ще не змогла визначити природу сигналу, то чому я буду із цим гратися?

— А можна я спробую?

— На здоров'я, — відповів Еш. — Шкоди від цього не буде, а так буде чим зайнятися. Але якщо щось виявиш, то одразу повідом мені.

— Добре, якщо мені пощастить.

Ріплі поклала слухавку і влаштувалась у кріслі. Без інших членів екіпажу в капітанському відсіку було досить просторо. Ріплі почувалася якось дивно і в дечому некомфортно, адже це вона вперше залишилася сама в цьому приміщені.

Час розпочинати ECIU-аналіз, якщо вже сама напросилася. Ріплі натиснула якийсь вимикач, і на всю кабіну пролунало болісне виття невідомої істоти. Вона швиденько прикрутила гучність. У пригніченому стані цей звук ще більше тривожив.

Ріплі готова була погодитись із Ламберт, що це чийсь голос. Але це було не наукове припущення, а скоріше політ фантазії. «Ну ж бо, зберися! Подивимося, що скаже комп'ютер, і не піддавайся емоціям», — подумала Ріплі й увімкнула панель, якою рідко хто користувався. Вона досі не вірила, що досягне успіху там, де «Матір» не змогла, але, як стверджував Еш, буде хоч якесь заняття. Вона не могла сидіти без діла в порожньому капітанському відсіку. Там її постійно мучили думки. Вже краще займатися чимось безглуздим, аніж нудьгувати без діла…

IV

Невидиме сонце сходило, і кривава атмосфера почала потрохи світлішати. Тепер вона стала плісняво-брудного жовтуватого кольору. Хоча це не нагадувало знайоме земне яскраве сонячне сяйво, але вже було трохи краще. Буревій почав вщухати, а всюдисуща курява почала влягатися. Тепер троє втомлених астронавтів могли побачити, що знаходиться в декількох метрах від них.

Певну частину шляху їм довелося дряпатися нагору. Місцевість була горбистою, але досі вона складалася з потоків лави, якщо не брати до уваги поодиноких базальтових стовпів. Траплялися гострі виступи, більшість з яких були за декілька віків вивітрені постійними пиловими бурями і мали легкі заокруглення та борозенки.

Кейн ішов попереду, трішки обігнавши Ламберт. Він щохвилини очікував, що вона знову зловить сигнал. Кейн виліз на невисоку вершину й почав вдивлятися вперед, очікуючи побачити те, що й завжди: рівну скелю, яка простяглася вгору до ще одного невеликого уступу. Але замість цього він побачив дещо інше. Це так здивувало його, що він широко розкрив очі за брудним склом шолому і закричав у мікрофон:

— МАТІР БОЖА!

— Що там? Що трап…?

Ламберт підбігла до нього, а за нею — Даллас. Їх так само вразило несподіване видовище.

Вони й раніше вважали, що аварійний сигнал подавала якась машина, але як вона виглядала, ніхто не уявляв. Вони надто переймалися через буревій та намагалися не втратити одне одного. Побачивши джерело сигналу, яке було ще більш вражаючим, аніж можна було очікувати, їхня наукова неупередженість тимчасово зникла.

Це був корабель. Він був відносно неушкоджений і виглядав настільки дивно, що неможливо було уявити. Даллас не назвав би корабель страхітливим, але щось у ньому дратувало: відомі людям технології не повинні так виглядати. Величезна жертва аварії мала рівні, але неприродні контури, і взагалі не вписувалася в будь-які рамки людської уяви. Корабель височів над ними й над скелями, на які приземлився. Судячи з того, що вони побачили, він вирішив сісти в такий самий спосіб, як і «Нострómo» — днищем донизу. Фактично, він нагадував величезну металеву підкову. Одна з «ніг» була коротша і увігнута під гострішим

кутом. Астронавти розмірковували, чому так: через ушкодження, або це була якась задумка інопланетян, на думку яких це й було ідеальною симетрією.

Коли астронавти підійшли ближче, то помітили, що основа корабля була масивніша за інші частини. На ній було декілька концентричних виступів, схожих на товсті пластини, які згори утворювали купол. Даллас припустив, що у двох «ногах» знаходилися силове та інженерне відділення, а в масивнішій передній частині розміщувався екіпаж і, можливо, відділення для вантажів та капітанське відділення, хоча всі розуміли, що могло бути зовсім навпаки.

Корабель не подавав жодних ознак активованості. Тепер, коли астронавти були близько, звук екстреного сигналу оглушував їх. Довелося зменшити гучність у шоломах.

Корпус корабля, витовлений з металу чи сплаву невідомого походження, блищав, як скло у світанкових променях. Даллас навіть не був упевнений, що то взагалі метал. На перший погляд, там не було ніяких зварювальних швів чи інших відомих типів з'єднання окремих пластин чи секцій. Виникло враження, що корабель інопланетян вирощували, а не виробляли. Звичайно, це було щось неймовірне. Усе ж це був корабель, незалежно від того, як його побудували.

Несподіване видовище так вразило астронавтів, що ніхто з них не задумувався над тим, які премії чи трофеї можна отримати завдяки цьому кораблю, який колись потрапив тут в аварію і тепер не подавав видимих ознак присутності його екіпажу. Усі троє одночасно щось кричали одне одному в мікрофони:

— Прийом, прийом, якийсь корабель, — беззмістовно повторював Кейн.

Ламберт вивчала глянцеві вигини на кораблі, які сяяли так, наче були вологими. Вона не побачила знайомих елементів і здивовано похитала головою.

— Ви впевнені? Може, це якась місцева структура. Дивне воно якесь…

— Ні, — увагу Кейна було прикуто до пари вигнутих «ніг» позаду корабля. — Це не частина місцевого рельєфу. Це точно корабель.

— Еше, ти це бачиш? — Даллас згадав, що науковий співробітник усе бачив через відеофони, вбудовані в скафандри, і міг побачити аварійний корабель, ще коли Кейн видерся на вершину й ошелешено скрикнув.

— Так, бачу, — схвильовано, як для нього, озвався Еш. — Нечітко, але згоден із Кейном, що це корабель. У житті не бачив нічого подібного. Зачекайте хвильку.

Усі чекали, доки Еш проаналізував дані індикаторів і надіслав комп'ютеру декілька запитів.

— «Матір» теж не сумнівається, — повідомив науковий співробітник. — Зовсім невідомий тип корабля, з яким ми ще не стикалися. Він справді настільки величезний, як виглядає звідси?

— Ще більший, — відповів Даллас. — Має масивну конструкцію, дрібних деталей поки що не помічено. Якщо він будувався з такими ж пропорціями, як і наші кораблі, то ми — мурахи в порівнянні з тими інженерами.

Ламберт нервово хіхікнула:

— Якщо хтось із них залишився на борту, то вони неодмінно з нами привітаються.

— Ми вже близько, — сказав Даллас Ешу, не звертаючи уваги на коментарі штурмана. — У тебе, напевно, набагато чіткіший сигнал, аніж тут. Як там справи з екстреним викликом? Є якісь здвиги? Ми занадто близько, щоб це визначити.

— Ні. Джерело сигналу, скоріше за все, усередині. Якби воно було десь назовні, ми б ніколи не зловили його через екранування цією купою металу.

— Якщо це взагалі метал, — Даллас продовжував вивчати корпус інопланетного корабля. — Чимось нагадує і пластик.

— Або кістку, — замислено промовив Кейн.

— Припустимо, сигнал йде зсередини. Що будемо робити? — запитала Ламберт.

Старпом пішов уперед.

— Я зайду всередину і все вам розповім.

— Зачекай, Кейне. Не будь клятим авантюристом. Колись ти через це постраждаєш.

— Усе ж я наполягаю. Дивись, нам треба щось робити. Не можна просто стояти тут і чекати, доки над кораблем з'явиться якесь диво, — Кейн насупився. — Ти що, всерйоз не хочеш потрапити всередину?

— Хочу, звичайно. Але не варто так поспішати, — Даллас промовив у мікрофон до науковця. — Еше, ти досі нас чуєш?

— Тепер гірше, аніж коли ви були над джерелом сигналу, — відповів Еш. — Тут якісь постійні завади. Але досі все чітко.

— Добре. Я не бачу жодних вогнів чи ознак життя. Ніякого руху, окрім клятої куряви. Використовуй нас як точку відліку, щоб перевірити давачі. Можливо, уловиш щось, що нам не вдалося.

Настала тиша, доки Еш виконував наказ. Астронавти продовжували милуватись елегантно викривленими контурами величезного зорельота.

— Я все перепробував, — нарешті доповів науковий

співробітник. — У нас немає потрібного обладнання. «Нострómо» — тільки торговельний буксир, а не науково-дослідний корабель. Щоб отримати необхідні результати, тут потрібно багато обладнання, яке дорого коштує.

— Отже… Що ти можеш сказати?

— Поки що нічого, сер. Немає ніяких результатів. Не вистачає ресурсів, щоб отримати якісь певні дані. У нас немає потрібних приладів.

Даллас намагався приховати своє розчарування від інших:

— Розумію. Ну, це не критично. Але постарайся щось знайти. Якщо отримаєш хоч якісь дані, одразу дай мені знати, особливо, якщо це будуть ознаки якогось руху. Не треба подробиць: на місці все проаналізуємо.

— Прийнято. Бережіть себе.

«Що далі, капітане?» — міркував собі Даллас. Він міряв очима довжину величезного корабля. Потім озирнувся і помітив, що Кейн і Ламберт спостерігають за ним. Звичайно, старпом був правий: недостатньо просто знати, що це джерело сигналу. Їм треба знайти його генератор чи передавач, по можливості дізнатися причину сигналу й появи самого зорельота на цій маленькій планеті. Не можна здолати такий шлях, не дізнавшись, що ж знаходиться всередині корабля.

Зрештою, цікавість привела людство в міжзоряний простір, звільнивши його зі свого ізольованого й буденного світу. Але, разом із цим, капітан згадав, що той, хто багато знає, надто швидко старіє.

Даллас прийняв єдино правильне логічне рішення.

— Звідси корабель виглядає повністю закинутим. Спочатку треба дістатись його основи. Якщо ми там нічого не знайдемо…

— То… — Ламберт очікувально дивилася на нього.

— А далі… Буде видно.

Астронавти пішли вбік корпусу. На поясі в Ламберт метелявся вже непотрібний навігатор.

— Наразі я можу лише… — почав Даллас, коли вони дісталися вигнутого корпусу, який нависав над ними.

На «Нострómо» Еш уважно слухав кожне слово. Раптом голос Далласа почав зникати. Потім зв’язок різко покращився перед тим, як зникнути повністю. Одночасно із цим Еш втратив і візуальний контакт.

— Далласе! — Еш почав панічно натискати на кнопки на панелі управління, клацати вимикачами, щоб покращити якість зображення на екранах, які й так було перевантажено. — Далласе, ти чуєш мене? Я втратив сигнал. Повторюю, я втратив сигнал…

Але в усіх динаміках лунало лише сумне термоядерне

шипіння місцевого сонця.

Біля корпусу колосальний масштаб інопланетного корабля був ще очевидніший. Вигнута конструкція височіла над ними в запиленому повітрі й виглядала ще міцнішою, ніж уламок скелі, на якому вона стояла.

— Досі немає жодних ознак життя, — пробурмотів Даллас собі під носа, оглядаючи корпус. — Ані вогнів, ані жодного руху.

Даллас показав на вигнутий корпус і промовив:

— Входу теж немає. Давайте спробуємо з іншого боку.

Астронавти обережно крокували серед розбитих валунів та розкиданого глинистого каміння. Даллас відчував, який він крихітний у порівнянні з цим інопланетним кораблем, навіть не просто крихітний, хоча на тлі цього вигнутого корпусу, що нависав над астронавтами, вони виглядали не просто гномами, а жалюгідними цятками в космічному масштабі. Людство дуже мало знало про Всесвіт; вони вивчили лише маленьку частину одного з його куточків.

Сидіти за робочим кінцем телескопа й розмірковувати над тим, що приховує темна безодня Усесвіту — захоплююча та інтелектуально вдячна справа. Зовсім інша справа займатись цим у маленькому, незатишному і забутому богом місці навпроти корабля інопланетного походження, який нагадував якусь живу істоту, а не звичний апарат для керування й подолання відомих законів фізики.

Даллас усвідомив, що це найбільше турбує його в цьому покинутому кораблі. Якби він мав знайомі форми та склад, то його інопланетне походження не викликало б такої тривоги. Це була не просто неприхильність до чужого. Фактично, він не думав, що ця форма позаземного життя буде настільки відрізнятися від земної.

— Там щось є.

Даллас помітив, що Кейн вказує на корпус. «Геть нерішучі думки! Час діяти», — наказав собі капітан. Ця дивна конструкція, схожа на підкову, була кораблем, який лише поверхнево відрізнявся від «Ностромо». Його склад і форма не приховували нічого небезпечного. Це просто було результатом використання інших технологій та іншого естетичного бачення. Враховуючи ці фактори, корабель був зразком якоїсь екзотичної краси. Поза сумнівом, Еш вже захоплювався унікальним дизайном корабля, шкодуючи, що він не пішов разом із ними.

Даллас помітив понурий вираз обличчя Ламберт і зрозумів, що принаймні один член команди охоче б поступився Ешу своїм місцем.

Кейн помітив три темні плями збоку корпусу. Коли

астронавти підійшли ближче, піднявшись вище серед каміння, то розібрали, що це не плями, а овальні тривимірні отвори, які вели кудись углиб.

Нарешті вони опинилися під трьома воронками цього дивного корпусу з невідомого матеріалу. В овальних воронках астронавти побачили ще вужчі й темніші отвори. Там гуляв вітер, ганяючи куряву та пемзу. Це свідчило про те, що ці отвори вже були відчинені впродовж якогось більш-менш тривалого часу.

— Схоже на вхід, — припустив Кейн. Він діловито вивчав отвори, — Напевно, це в них шлюз. Бачите внутрішні шлюзи за цими зовнішніми?

— Якщо це шлюзи, чому вони розташовані так близько один до одного? — Ламберт із підозрою дивилася на шлюзи. — І чому вони всі відчинені?

— Можливо, ті, хто їх конструював, любили робити все утрьох, — Кейн знизав плечима. — Якщо знайдемо одного з них, то матимеш нагоду запитати.

— Смішно, — Ламберт не посміхнулася. — Можливо, ти правий, але чому вони тоді всі відчинені?

— А з чого ви взяли, що вони відчинені, — Даллас замилувався овальними отворами з дуже гладкими краями, які взагалі не були схожі на незграбні квадратні шлюзи «Нострómo». Шлюзи інопланетного корабля було вбудовано в корпус, а не вварено за допомогою незручних швів.

— Якщо вони дійсно відкриті, то це, напевно, через те, що члени екіпажу хотіли якнайшвидше вибратися, — продовжував Даллас.

— Але навіщо для цього аж три шлюзи?

— Звідки в біса я знаю? — роздратовано гримнув Даллас і одразу ж перепросив: — Вибач, вирвалося.

— Нічого, — цього разу Ламберт злегка посміхнулася. — Це було дурне питання.

— Багато на які питання час отримати відповіді, — додав Даллас, ступаючи з каменя на поверхні на якусь подобу сходів, і почав підійматися ними до отворів. — Ми й так довго чекали. Давайте зайдемо всередину, якщо вдасться.

— Можливо, дійсно, хтось так і уявляє шлюзи, — промовив Кейн, вивчаючи стіни отвору, в який вони увійшли. — Але не я.

Даллас уже був усередині.

— Поверхня надійна, — зауважив він. — Допоміжні двері, шлюз чи щось таке також відкриті.

Пауза. Потім Даллас додав:

— Тут велике приміщення.

— Присвітити? — Ламберт намацала ліхтарик, який висів на

поясі з іншого боку від пістолета.

— Поки що не треба, бережи заряд. Заходьте.

Кейн і Ламберт зайшли слідом у вузький коридор. Вони потрапили до зали з високою стелею. Якщо в цьому відділенні корабля і були якісь панелі управління, давачі та інші прилади, то вони були приховані за сірими стінами. Приміщення нагадувало грудну клітину велета зсередини; підлога, дах і стіни були обшиті округлими металевими ребрами. Спокій похмурої камери порушували часточки пилу, які танцювали в тьмяному світлі, яке пробивалося ззовні.

Даллас подивився на старшого помічника.

— Де ми по-твоєму?

— Не знаю. Може, це вантажне відділення або частина складної шлюзової системи? Так воно і є. Ми пройшли через двоє дверей і опинилися безпосередньо біля шлюзу.

— Щось воно занадто велике як для шлюзу, — зауважила Ламберт. Її голос звучав приглушено в шоломах астронавтів.

— Це лише припущення, — провадив далі Кейн. — Якщо співвідношення між членами екіпажу й кораблем таке ж, як і між нами та «Нострómo», то, ймовірно, їм потрібний був такий шлюз. Але версія про вантажне відділення видається більш правдоподібною. Це може бути поясненням, чому їм потрібно три виходи, — він повернувся і побачив, що Даллас схилився над чорною діркою в підлозі. — Агов, обережно, Далласе! Хто зна, що там унизу і наскільки ця дірка глибока.

— Корабель стоїть відкритий настіж, і ніхто не помітив, що ми увійшли. Не думаю, що тут є хтось живий.

Даллас відстібнув ліхтарика, увімкнув його і спрямував золотистого променю в дірку.

— Видно щось? — запитала Ламберт.

— Ага, — вишкірився Кейн. — Кроля з годинником[12].

У його голосі звучали нотки надії.

— Темно, хоч око виколи, — Даллас водив ліхтариком туди-сюди. Промінь був вузьким, але світив потужно й сягав на декілька метрів.

— Що там? — запитала Ламберт. Вона підійшла до капітана, але завбачливо трималась на відстані від темної прірви. — Ще одне вантажне відділення?

— Звідси не видно. Просто якась дірка з гладкими стінами, що веде вниз, наскільки дозволяє визначити ліхтарик. Жодних ознак поруччя, ліфту, сходів чи інших засобів спуску. Дна не видно. Напевно, це якась шахта доступу.

Даллас вимкнув ліхтарик, відійшов від отвору на метр і почав знімати прилади з поясу та з рюкзака. Він розклав усе на підлозі,

піднявся і оглянув напівтемну сіру камеру.

— Те, що внизу, може почекати. Давайте для початку тут усе роздивимось. Я хочу впевнитись, що тут немає ніяких несподіванок. А можливо, знайдемо якийсь простіший шлях донизу.

Даллас знову увімкнув ліхтарик і посвітив ним по стінах. Хоча вони й нагадували нутрощі кита, але, на щастя, не рухалися.

— Розтягніться… Але тримайтеся поряд. За жодних обставин не заходьте в темряву. Гадаю, за кілька хвилин ми все тут роздивимось.

Кейн і Ламберт увімкнули ліхтарики і, йдучи в шеренгу, утрьох вони почали досліджувати величезну залу.

Довкола лежали шматки якоїсь сірої речовини, здебільшого похованої під мініатюрними пиловими дюнами та подрібненою пемзою, якої на кораблі було повно. Кейн не звертав на неї уваги: вони шукали щось ціле. Раптом ліхтарик Далласа виявив якийсь предмет, що не був частиною стіни чи підлоги. Капітан підійшов ближче і, освітивши його ліхтариком, роздивився контури. То була малюсінька коричнева блискуча урна чи ваза. Даллас підійшов ближче, схилився над розбитою і щербатою урною і посвітив усередину.

Там нічого не було.

Даллас був розчарований. Він пішов геть, здивований, що така крихка річ залишилась відносно цілою, а багато інших міцних речей були явно пошарпані та порепані, хоча він був упевнений, що розплавив би ту урну навіть своїм пістолетом.

Капітан уже був готовий повернутися до шахти, але раптом у світлі ліхтарика побачив якусь складну конструкцію, яка точно мала механічну природу. Даллас із полегшенням зітхнув: враховуючи напіворганічні нутрощі інопланетного корабля, ця конструкція, беззаперечно, мала цілком технічний, хоча й зовсім незнайомий вигляд.

— Сюди!

— Щось трапилося? — це був Кейн.

— Нічого. Я знайшов якийсь механізм.

Ламберт і Кейн підбігли до нього, здіймаючи взуттям куряву. Вони також присвітили своїми ліхтариками. Навколо все здавалося тихим і нерухомим, хоча в Далласа було таке враження, наче за цими стінами з дивними контурами безперебійно і тихо працювали якісь механізми. Доказом наявності механічного життя була поодинока металева планка, що рухалася туди-сюди по своїй траєкторії, хоча, судячи зі здавачів у скафандрах, вона не видавала жодних звуків.

— Схоже, що вона досі працює. Цікаво, чи довго вона тут вже

бігає, — Кейн у захваті оглянув пристрій. — Що ж це таке?

— Я знаю.

Кейн і Даллас обернулися до Ламберт. Вона була впевнена, що Даллас вже здогадався. Вона тримала навігатор, який вів їх сюди від «Нострамо».

— Це передавач, який автоматично відправляє аварійний сигнал. Так ми собі це й уявляли. Досить чистий і виглядає як новий, хоча, скоріш за все, він подає цей сигнал уже декілька років. — Ламберт знизала плечима. — Можливо, навіть декілька десятиліть і більше.

Даллас перевірив невеликим скануючим приладом поверхню інопланетного пристрою.

— Спостерігаю електростатичне відштовхування. Це пояснює відсутність пилу. Погано. Тут фактично немає вітру, а ми могли б визначити по пиловому шару, скільки ця штука вже працює. Здається, вона портативна.

Даллас вимкнув сканер і поклав назад до футляра на поясі.

— Ніхто більше нічого не знайшов? — Кейн і Ламберт похитали головами.

— Лише стіни-ребра й пил, — пригнічено відповів Кейн.

— Немає більше ніяких отворів, що ведуть в інші частини корабля чи дірок у підлозі?

Знову заперечна відповідь.

— Тоді нам лишається або залізти в ту вузьку шахту позаду, або спробувати пробуровити дірку в стіні. Давайте спробуємо перше перед тим, як усе тут трощити.

Даллас помітив вираз обличчя Кейна.

— Здаєшся?

— Поки що ні. Здамся лише тоді, коли ми оглянемо кожен сантиметр цього величезного сірого монстра і нічого не знайдемо, окрім голих стін і запакованих машин.

— Мені байдуже, — із притиском сказала Ламберт.

Астронавти пішли назад і обережно розташувались на краю круглої дірки в підлозі. Даллас повільно присів біля шахти і спробував добряче обмацати її обід.

— Нічого не відчуваю в цих клятих рукавицях, але шахта має рівну поверхню. Напевно, це якась деталь корабля. Спочатку я подумав, що це через якийсь вибух. Що саме через отримання цієї пробоїни сталася аварія корабля й ми отримали екстрений виклик.

Ламберт оглянула дірку.

— Заряд певної форми міг пробити таку дірку.

— Ти говориш те, що ми дуже хочемо почути, — розчаровано сказав Даллас. — Усе ж я вважаю, що це якась деталь корабля.

Стіни дуже симетричні, навіть як для кумулятивного вибуху, яким би потужним він не був.

— Просто висловила свою думку.

— У будь-якому разі в нас є три варіанти: перевірити, що там унизу, підірвати стіну або повернутися назад і пошукати другий вхід, — Даллас подивився на Кейна. — Це твій великий шанс.

Старпом байдуже промовив:

— Як хочеш. Мене влаштовує. Якщо я розщедрюся, то розповім тобі про діаманти.

— Які діаманти?

— Ті, які будуть сипатися на мене зі старожитностей інопланетян там, унизу… — Кейн показав у темряву.

Ламберт допомогла йому закріпити альпіністське знаряддя на грудях і перевірила, щоб страховка була надійно зафіксована на плечах та на спині. Кейн перевірив мікрофон у шоломі, який тихо запищав. Спереду знаряддя кліпнула зелена лампочка.

— Є контакт. Я готовий, — промовив Кейн і подивився на Далласа. — Готовий?

— Хвилинку.

Капітан зібрав металевий штатив на трьох ніжках із окремих відрізків. Конструкція виглядала надто крихкою, щоб витримати вагу людини, але насправді її б вистачило на всіх трьох, при цьому вона б навіть не погнулася.

Коли Даллас зібрав цю триногу, то поставив її так, щоб вершина опинилась над центром шахти, і закріпив конструкцію на підлозі за допомогою скоб. На вершині тримався тонкий трос, прикріплений за допомогою невеликої лебідки та котушки. Даллас вручну розмотав мигаючий леєр і передав один кінець Кейну. Старпом закріпив трос до петлі на грудях, ретельно пристібнув його і попросив Ламберт потягнути його з усієї сили. Трос добре тримався.

— У жодному разі не відстібай трос, Кейне, навіть якщо побачиш перед собою купи діамантів, — суворо наказав Даллас і теж перевірив трос. Кейн був вправним службовцем, а сили тяжіння на цій планеті було достатньо (хоч вона була й менша за силу тяжіння на Землі), щоб він розбився вщент у разі падіння. Ніхто не знав, наскільки далеко ця шахта вела углиб корабля. Це міг бути спуск у якусь іншу, підземну шахту, що пролягав крізь корпус корабля. Ця думка викликала в Далласа посмішку: а раптом Кейн справді знайде там діаманти?

— Повертайся нагору не пізніше, аніж за десять хвилин, — наказав Даллас своїм звичним серйозним тоном. — Зрозумів?

— Слухаюсь! — відповів Кейн, обережно сідаючи і звішуючи ноги. Він ухопився за трос і стрибнув до шахти. Ноги Кейна

зникли в темряві.

— Якщо ти не повернешся за десять хвилин, я сам витягну тебе, — попередив Даллас.

— Розслабся. Я буду себе добре поводити. Окрім того, я сам можу про себе подбати.

Він припинив гойдатися і завис у дірці.

— Сподіваюся. Будь на зв'язку, доки будеш спускатися.

— Прийнято, — Кейн увімкнув механізм спуску. Трос почав повільно розмотуватися, опускаючи його в шахту. Він відштовхувався ногами від гладких стінок. Відкинувшись назад і спершись ногами об вертикальну стінку, старпом зміг допомагати собі ногами, ніби спускаючись пішки.

Припинивши гойдатись, він увімкнув ліхтарик і посвітив униз. Стінки з тьмяного металу тягнулися ще як мінімум на десять метрів униз, зникаючи в пітьмі.

— Тут тепліше, — повідомив Кейн, швидко перевіривши показники свого сенсорного обладнання. — Напевно, тепле повітря підіймається знизу. Це може бути частиною системи двигуна, якщо він досі працює. Потрібна ж якась штука, яка виробляє енергію для передавача.

Відштовхуючись від стіни та перебираючи руками по тросу, Кейн наполегливо спускався. За декілька хвилин він зупинився, аби перепочити. По мірі того, як Кейн спускався, йому *ставало* спекотніше. Такі раптові зміни навантажували систему охолодження скафандра, і астронавт почав пітніти, хоча система охолодження в шоломі підтримувала скло в чистоті. Він голосно дихав у шоломі й переживав, що Даллас і Ламберт це почують: він не хотів підійматися нагору.

Спершись назад, старпом подивився вгору і побачив верх шахти. Він виглядав як світле коло в чорному обрамленні. Кейн побачив темну пляму на одному з круглих країв і віддалене м'яке відображення світла.

— У тебе там усе в порядку?

— Так, усе добре, але спекотно. Я досі вас бачу. Ще не досяг дна, — Кейн двічі глибоко вдихнув, задихаючись. Регулятор балона з повітрям застогнав на знак протесту. — Справжня робота. Більше не можу говорити.

Зігнувши коліна, він знову відштовхнувся від стіни й спустився ще. Але зараз старпом почувався впевненіше в цій шахті. Шахта все не закінчувалася, не звужувалася і не повертала, а те, що вона розширювалася, Кейну було байдуже. З кожним разом йому доводилося відштовхуватися все сильніше і стрибати далі, усе швидше спускаючись у темряву. Він досі світив ліхтариком униз, але, окрім суцільної темряви, нічого не було

видно.

Захекавшись, Кейн знову зупинився перепочити й перевірити прилади на своєму скафандрі.

— Цікаво, — промовив він у динамік. — Я нижче рівня землі.

— Прийнято, — відповів Даллас. Йому спала ідея про підземні шахти і він запитав:

— Може є щось нове навколо? Стіни шахти такі ж, як і були?

— Поки що без змін. Скільки там тросу залишилось?

Настала коротка пауза, доки Даллас перевіряв, скільки тросу залишилось на котушці.

— Поки вистачає, більше 50 метрів. Якщо шахта глибша, то доведеться відкласти цю затію, доки ми не принесемо більший трос з корабля. Але я не думаю, що тут глибше.

— Чому?

— Пропорції корабля не дозволять, — замислено промовив Даллас.

— Які пропорції? Дивлячись, які в кого уявлення про пропорції.

Даллас не відповів.

Якби в Ріплі було цікавіше заняття, вона б давно кинула пошуки. Але такого заняття не було. Експериментувати з ECIU-аналізатором було цікавіше, аніж тинятися порожнім кораблем або розглядати незайняті крісла довкола себе.

Раптом пріоритети, які перегруповувалися в черзі, щось надибали в колосальній пам'яті комп'ютера. У результаті дані з'явилися на екрані так несподівано, що Ріплі ледь не стерла їх, аби продовжувати обробляти наступні пакети даних. Але вона вчасно помітила, що отримала змістовну відповідь. «Шкода, що комп'ютери не володіють інтуїцією, а лише дедукцією: постійно доводиться підбирати лише правильні питання», — подумала Ріплі. Вона уважно проаналізувала дані, насупилась і натиснула кнопку для більш ретельної обробки.

Іноді «Матір» ненавмисно ухилялась від відповіді, тому треба було знати, як витягувати з неї усі заплутані подробиці. Але цього разу дані були досить чіткими й зрозумілими. Хоча Ріплі зараз усім серцем сподівалася, що невірно зрозуміла дані комп'ютера.

Вона почала нетерпляче натискати на кнопку телефона внутрішнього зв'язку. Еш одразу ж відповів:

— Науковий блістер. Що трапилося, Ріплі?

— Еш, це терміново, — вона говорила короткими, уривчастими фразами. — Я знайшла дещо в Пам'яті за допомогою ECIU. Я не знаю як, напевно, просто випадково. Але це зараз неважливо.

— Вітаю.

— Та пусте! — схвильовано відрубала Ріплі. — Вочевидь, «Матір» таки розшифрувала частину сигналу з передавача інопланетян. Вона не впевнена, але, судячи з того, що я прочитала, це не сигнал SOS.

Це заспокоїло Еша, але лише на мить. Втім, він, як завжди, відповідав спокійно, незважаючи на новину Ріплі. Вона дивувалася його самоконтролю.

— Якщо це не екстрений виклик, то що тоді? — тихо запитав Еш. — Ти нервуєш, чи не так? Чому?

— А як ти гадаєш? Це ще гірше, якщо «Матір» не помиляється. Як я вже говорила, вона не впевнена. Але вона вважає, що це попередження.

— Яке попередження?

— Хіба це важливо, яке?!

— Немає жодного приводу кричати.

Ріплі декілька разів коротко вдихнула і порахувала до п'яти.

— Треба якось до них дістатися. Вони негайно повинні про це дізнатися.

— Згоден, — одразу ж відповів Еш. — Але нічого не поробиш: коли вони увійшли до інопланетного корабля, ми втратили з ними зв'язок. Їхня близькість до передавача інопланетян у поєднанні з незвичним складом корпусу корабля унеможливлюють відновлення зв'язку. Повір мені, я намагався! — відповів він таким голосом, наче здійснив подвиг. — Можеш сама спробувати, а я тобі допоможу.

— Еше, я не сумніваюся у твоїй компетентності. Якщо ти стверджуєш, що ми не можемо вийти з ними на зв'язок, то так воно і є. Але, чорт забирай, ми повинні якось їх *повідомити*!

— Що пропонуєш?

Ріплі завагалася, а потім рішуче промовила:

— Я піду до них і особисто попереджу.

— Не думаю.

— Еше, це наказ?

Ріплі знала, що в аварійній ситуації, як зараз, вона мусила підкорятися науковому співробітнику.

— Ні, це здоровий глузд, розумієш? Поміркуй, Ріплі, — наполягав Еш. — Знаю, що я тобі не подобаюся, але подивись на це з раціональної точки зору. Ми не можемо розділятися. Я, ти, Паркер і Бретт — це мінімальна кількість членів екіпажу, яка може запустити зореліт. Троє ззовні, четверо на кораблі — такі правила. Ось чому Даллас залишив нас на борту. Якщо ти побіжиш за ними, неважливо чому, ми всі застрягнемо тут, поки хтось не повернеться. Якщо вони не повернуться, ніхто не

знатиме, що тут трапилося…

Еш помовчав, а потім додав:

— До того ж у нас немає жодних підстав робити якісь припущення. Я впевнений, що з ними все гаразд.

— Гаразд, — неохоче визнала Ріплі. — Я теж так припускаю. Але це особливий випадок, і я вважаю, що хтось повинен до них піти.

Ріплі ніколи не чула, як Еш зітхає (він і не зітхав), але справляв враження людини, яка потрапила в безальтернативну ситуацію.

— А сенс? — впевнено сказав Еш, наче це була найочевидніша річ у світі. — Поки ми туди дістанемось, вони вже знатимуть, якщо це якесь термінове попередження. Я правий?

Ріплі не відповіла, бездумно витріщившись на Еша в екрані. Науковий співробітник уважно дивився на неї у відповідь. Ріплі не могла бачити схему на екрані його панелі управління. А вона б зацікавила її…

V

Короткий відпочинок додав Кейнові сил. Старпом відштовхнувся від гладкої стіни шахти і продовжив спуск. Він знову відштовхнувся від стіни, чекаючи, що ноги, як і дотепер, обіпруться об тверду поверхню. Але він колихнувся в порожнечу. Стіни шахти зовсім зникли. Кейн колихався в порожнечі, звисаючи на тросі.

«Напевно, це якесь приміщення на кшталт зали нагорі», — подумав Кейн. Принаймні він дістався дна шахти. Кейн тяжко дихав від важкого спуску та спеки, що збільшувалася. Дивно, але тепер, коли він вибрався із шахти, темрява почала ще більше тиснути на нього, аніж у тісних стінах. Кейн задумався над тим, що було внизу, як далеко до дна і що буде, якщо трос зараз лусне. «Спокійно, Кейне, думай про діаманти: великі, важкі, чисті та яскраві, з багатьма гранями, без дефектів. Забудь про туманну темряву, у якій ти гойдаєшся, повній привидів та спогадів інопланетян і…» Чорт забирай, він знову про це думав.

— Щось бачиш?

Він рефлекторно смикнувся на тросі й знову почав розхитуватися. За допомогою механізму зупинився і прокашлявся перед тим, як відповісти. Йому треба було нагадати собі, що він тут не самотній. Даллас і Ламберт чекали недалеко нагорі. Далеко на південному сході від аварійного корабля був «Нострómо», на якому було повно кави, знайомих солодких запахів, а також на якому можна було зануритись у спокійний та затишний глибокий сон.

На мить він відчув палке бажання опинитись на борту «Нострómо», але потім подумав, що там немає діамантів і, певна річ, фортуна там не посміхнеться. А тут можна було знайти і те, й інше.

— Нічого не бачу. Внизу якась печера або зала. Я вже не в шахті.

— Печера? Тримайся, Кейне! Ти досі в кораблі.

— Дійсно? Пам'ятаєш, що ти говорив про підземні шахти? Можливо, це правда.

— Тоді ти будь-якої хвилини можеш пірнути у свої кляті діаманти.

Чоловіки загигикали. Сміх Далласа пролунав глухо і спотворено в динаміках шолому. Кейн спробував протерти чоло від поту. У цьому полягала незручність скафандрів. Коли працювала система охолодження, то вони чудово справлялися зі

своєю задачею, але коли астронавт починав пітніти, то нічого не можна було витерти, окрім скла.

— Добре, отже, це не печера. Але тут спекотно, як у тропіках.

Злегка нахилившись, Кейн перевірив свої прилади на поясі. Він був набагато нижче за рівень поверхні землі й міг потрапити до печери, але поки що не міг визначити своє місцеположення. Кейн знав лише одне: він був усередині корабля.

Був лише один спосіб дізнатися: дістатися дна.

— Яке там повітря? Окрім того, що воно гаряче.

Кейн перевірив інші індикатори.

— Майже таке, як і назовні. Високий вміст азоту, кисень майже відсутній. Через високу температуру вміст випарів тут ще вищий. Якщо хочеш, можу взяти пробу. Еш зрадіє, коли зможе поекспериментувати з нею.

— Не звертай уваги. Продовжуй.

Кейн клацнув вимикачем, і прилади на поясі зафіксували приблизний вміст атмосфери на цьому рівні. Еш буде задоволений, хоча краще було б узяти пробу. Відсапуючись, Кейн увімкнув механізм на грудях, якій продовжив спускати його із постійним гудінням. Він почувався ще самотніше, аніж під час вільного падіння в космосі. Трос повільно розкручувався, опускаючи Кейна в цілковиту темряву, де неможливо було роздивитись жодної зірки чи сузір'я.

Спокійна темрява так заколисала його, що він здригнувся від несподіванки, коли став на тверду поверхню. Кейн здивовано крякнув і ледь не впав. Утримавши рівновагу, він випростався і вимкнув механізм спуску. Він вже був готовий відстібнути стримуючий трос, але згадав наказ Далласа. Трос заважав ходити, але Даллас розлютиться, коли дізнається, що Кейн відстібнув його. Тому доводилося намагатися з усіх сил, слідкуючи за тим, щоб трос не заплутався десь нагорі.

Тепер дихати стало легше. Кейн увімкнув ліхтарик і лампочки скафандра, намагаючись щось роздивитись навколо себе.

Стало зрозуміло, що його здогад про печеру був неточним і він зробив його під впливом емоцій. Певна річ, це була ще одна камера інопланетного корабля.

Судячи з голих стін і високої стелі, це було вантажне відділення. Світло падало на дивні чи то випуклі утворення, чи то якісь конструкції, які були або невід'ємною частиною головної стіни, або ж хтось прикріпив їх туди. На вигляд вони здавалися м'якими, майже гнучкими, на відміну від міцної будови «ребер», які слугували для підтримки стін коридору та зали. Ці конструкції акуратно облицьовували стіни від підлоги до стелі.

Усе ж у склепінчастій залі не було багато вантажу; вільного місця було більш ніж достатньо. Звичайно, перед тим як робити припущення про доцільність методу, за допомогою якого інопланетяни складали і кріпили свій вантаж, слід було б дізнатися про призначення цих об'єктів.

— Кейне, в тебе все добре? — запитав Даллас.

— Так. Тобі варто б це побачити.

— Що саме? Ти щось знайшов?

— Я не впевнений, але це виглядає дивно.

— Ти про що?

Пауза. Потім Даллас продовжив:

— Кейне, можеш трішки точніше? «Дивно» ні про що не говорить. Увесь корабель дивний, але в офіційному звіті так не напишеш.

— Добре. Я в іншій великій залі, як ота, що нагорі. Усі стіни чимось вкриті.

Кейн підійшов до найближчого виступу й оглянув його, автоматично стискаючи ліхтарик як зброю. Тепер зблизька він не лише побачив, що вони не були частиною стіни, а й переконався в їхньому органічному походженні.

Нагорі Даллас обернувся до Ламберт і запитав:

— Коли сідає сонце?

Ламберт подивилась на свої прилади й швидко натиснула якусь кнопку.

— За двадцять хвилин, — відповіла вона з багатозначним виглядом. Даллас ніяк це не прокоментував і знову зосередився на чорному кільці шахти. Він дивився униз, хоча нічого не бачив.

У світлі ліхтарика Кейн побачив ще декілька дивних об'єктів на підлозі посеред зали. Він підійшов до них і обійшов по колу, вивчаючи окремі зразки один за одним. Усі вони були висотою близько тридцяти сантиметрів, овальної форми й на вигляд зроблені зі шкіри. Кейн обрав один з них, присвітив і зосередився на ньому. Освітлення не дало жодних результатів і ніяк не вплинуло на яйцеподібний предмет.

— Це точно вантажне відділення.

Ніякої відповіді в динаміках.

— Кажу, це точно вантажне відділення. Хтось мене чує?

— Добре чуємо тебе, — швидко відповів Даллас. — Ми просто прислухалися. Так ти кажеш, що це точно вантажне відділення?

— Так.

— Щось ще відомо про приміщення, окрім розміру та форми?

— Звичайно. Виступи на стінах і на підлозі не є частиною стін корабля. Вони тут повсюди і зроблені з матеріалу, схожого на шкіру. Більше того, вони нагадують ту урну, яку ти знайшов

нагорі, тільки ці м'якіші й закриті. А урна, яку ти знайшов, була порожньою. Вони розташовані в якомусь порядку, хоча залишилося ще багато місця.

— Дивний якийсь вантаж. Ти можеш подивитися, що всередині? — Даллас згадував пустотілу урну, яку знайшов.

— Зачекай, зараз гляну, — не вимикаючи ліхтарика, Кейн підійшов до одного зі зразків, які щойно роздивлявся, і доторкнувся до утворення. Нічого не трапилося. Він нахилився і помацав боки і верхівку, але не знайшов жодних ручок чи тріщин на гладкій поверхні.

— Дивне відчуття, навіть через рукавиці.

Даллас раптом почав хвилюватися.

— Я просто запитав, чи тобі видно, що всередині. Не намагайся його відкрити. Там може бути що завгодно.

Кейн пильніше придивився до об'єкта. Нічого не змінилось від того, що він його трохи потягав.

— Що б там не було, воно надійно запаковане, — відвернувшись, він посвітив на ряд яйцеподібних предметів поруч. — Можливо, я знайду якийсь із тріщиною.

У тьмяному світлі лампочок вже під час цих слів Кейна в задній частині його скафандра можна було побачити, що на натягнутій поверхні яйцеподібного предмета, якого торкнувся старпом, з'явилася гулька. На інших теж з'явилися тріщини, а потім згори на гладкій поверхні почали виступати плями. Але спиною він цього не бачив.

— Без змін, — доповів Кейн Далласу і Ламберт. — Жодних швів чи тріщин.

Кейн, задумавшись, озирнувся з ліхтариком до об'єкта, який щойно роздивлявся, нахилився і рефлекторно примружився, вглядаючись.

Матова поверхня яйцеподібного предмета ставала все більш прозорою. Кейн придивлявся, широко розкривши очі, а тим часом поверхня ставала все прозорішою, і скоро стала як скло. Підійшовши ближче, він посвітив унизу предмета і, ледь дихаючи, придивився до того, що було в овальному контейнері.

— Господи…

— Що? Кейне, що там відбувається? — Даллас ледь стримував себе, аби не закричати.

У яйцеподібному предметі згорнулося якесь тваринне страхіттячко, так що Кейнові на якийсь час відібрало мову. Це була худа істота, яка мала резиноподібне філігранне тіло. Кейнові здавалося, що це витвір чиєїсь божевільної уяви, втілений у реальний предмет, що має певну масу та форму.

Істота нагадувала руку з багатьма довгими кістлявими

пальцями, складену в кулак — руку скелета, не враховуючи, що пальців було забагато. Із центру долоні стирчала якась коротка трубка. Під долонею був згорнутий м'язистий хвіст. Позаду в істоти знаходився якийсь невиразний випуклий наріст, схожий на око зі скляним поглядом.

Кейн вирішив, що око — якщо то дійсно було око, а не блискучий наріст — треба вивчити детальніше. Незважаючи на те що його нудило від огиди, він підсунувся ближче і присвітив, щоб краще бачити.

Око ворухнулося і дико зиркнуло на Кейна.

І тут яйцеподібний предмет раптом вибухнув. Рука підскочила на хвості, розкрилася і з лету стрибнула на Кейна. Він рефлекторно простягнув свою руку, аби відштовхнути її, але вже було пізно — вона присмокталася до шолома. Кейн із жахом бачив, що трубка розхитується в центрі долоні перед його обличчям у декількох сантиметрах від його носа. Щось зашипіло, і скло почало розчинятися. Кейн у паніці намагався відірвати істоту. Але вона пробила шолом. Холодна жорстка атмосфера чужої планети змішалася з повітрям, придатним для дихання. Кейн почав втрачати свідомість, продовжуючи відтягувати істоту кволою рукою. Щось намагалося залізти йому до рота.

Незважаючи на паніку, він бігав залою, намагаючись відірвати ту тварюку. Але її довгі, чутливі чи то щупальця, чи то пальці вже пролізли крізь відкритий шолом і схопили Кейна за голову, а товстий хвіст обмотався навколо шиї, ніби змія. Кейн похитнувся, перечепився і впав на спину, задихаючись. Він ще якийсь час із огидою відчував, як трубка залазить йому в горло, подібно якомусь товстому черв'яку.

— Кейне… Кейне, ти мене чуєш? — закричав Даллас. Його кинуло в піт. — Кейне, відповідай!

Тиша. Даллас на мить задумався.

— Якщо ти не можеш скористатися комунікатором, подай мені два коротких сигнали з блоку супроводу.

Він подивився на Ламберт: вона могла прийняти сигнал. Ламберт зачекала упродовж необхідного періоду і навіть довше, а потім повільно похитала головою.

— Як ти гадаєш, що трапилося? — запитала вона.

— Не знаю, не знаю! Можливо, він впав і пошкодив акумулятор, — Даллас завагався. — Він не може або не хоче відповідати. Гадаю, краще його витягнути.

— А не ранувато? Я теж переживаю, але…

У Далласа був дещо дикуватий погляд, але коли він помітив, як Ламберт дивиться на нього, узяв себе в руки і заспокоївся.

— Зі мною все добре. Просто це місце роздратувало мене на

мить, — він вказав на холодні стіни. — Усе ж я вважаю, що його слід підняти.

— Це зіб'є його з ніг, якщо це буде для нього неочікувано, і може поранити його, особливо якщо він лежить скручений. Якщо з ним дійсно все в порядку, то ми будемо вислуховувати від нього до кінця подорожі.

— Спробуй ще раз.

Ламберт натиснула кнопку на власному комунікаторі.

— Кейне… Кейне. Чорт забирай, відповідай!

— Спробуй ще.

Поки Ламберт продовжувала викликати Кейна, перемежовуючи благання з погрозами, Даллас перевірив трос у шахті. Він надто легко рухався. Даллас потягнув трос і витягнув його на метр без будь-яких зусиль.

— Трос послаблений, — промовив Даллас і глянув на Ламберт.

— Він досі не відповідає. Не може або не хоче. Гадаєш, він міг відв'язатись і піти? Я знаю, що ти йому забороняв, але ж ти його знаєш. Напевно, думав, що ми не помітимо тимчасового послаблення тросу. Якщо він щось побачив і не зміг дотягнутися або побоявся, що трос заплутається, він би обов'язково його відчепив.

— Мені байдуже, що він там побачив. Мене більше хвилює те, що він не відповідає, — Даллас налаштував двигун котушки й увімкнув його.

— Погано, якщо це його засмутить. Якщо з ним і з його обладнанням нічого не трапилося, він пошкодує, що не відстібнувся.

Даллас клацнув іншим вимикачем і почав змотувати трос. Даллас навмисне спостерігав за ним і трішки розслабився, коли побачив, що трос натягнувся через кілька метрів. Як і очікувалося, він став повільніше підійматися.

— На тому кінці є вага.

— Може, трос за щось зачепився?

— Ні. Він усе ж підіймається, просто швидкість трішки змінилася. Якщо там щось причепилося, окрім Кейна, то трос буде підійматися повільніше або швидше через різницю у вазі. Гадаю, він досі там, хоч і не відповідає.

— А раптом він не захоче підійматися й увімкне механізм спуску?

Даллас різко похитав головою.

— Він не може цього зробити, — капітан кивком голови показав на котушку. — Блок тросу знаходиться тут, а не на переносному механізмі, який на Кейнові. Він підійметься сюди,

хоче він цього чи ні.

Ламберт в очікуванні дивилася в шахту.

— Я досі нічого не бачу.

Даллас посвітив на гладкі стіни шахти.

— Я теж, але трос підіймається.

Трос продовжував підійматися. Астронавти нетерпляче чекали, доки в колі світла від ліхтарика щось з'явиться. Минуло кілька хвилин збентеженого очікування, доки в жовтому конусі променю щось показалося.

— Ось він.

— Він не рухається, — Ламберт нервово очікувала, що фігура, яка наближалася, бодай якось поворухнеться. Хоча б найнепристойніший звук, але Кейн не рухався.

Штатив злегка прогнувся, коли Даллас намотував останні декілька метрів тросу.

— Якщо він колихнеться у твій бік, хапай його.

Ламберт одразу ж приготувалась на іншому боці шахти.

З'явилося обвисле тіло Кейна, повільно коливаючись на кінці тросу в тьмяному освітленні.

Даллас простягнув руку над шахтою, аби схопити нерухоме тіло старпома за страховку на грудях. Він майже торкнувся Кейна, аж раптом помітив сіру істоту, яка теж не рухалася, навколо голови старпома. Даллас відсмикнув руку, як обпечений.

— Що трапилося? — поцікавилася Ламберт.

— Обережно! У нього на обличчі щось є, під продавленим шоломом.

Ламберт обійшла шахту.

— Що… — почала вона, а потім, побачивши істоту, яка акуратно згорнулася під шоломом, як молюск у своїй черепашці, вигукнула: — Господи!..

— Не чіпай його, — Даллас оглянув обвисле тіло свого напарника і провів рукою поруч із істотою, яка прилипла до обличчя Кейна, щоб подивитись, що з цього вийде. Істота навіть не поворухнулася. Згрупувавшись, щоб у разі чого відстрибнути назад і кинутися навтьоки, Даллас простяг руку до істоти і провів по її спині згори до низу, а потім до випуклого ока. Гадина ніяк не відреагувала і взагалі не подавала жодних ознак життя, окрім повільної пульсації.

— Воно живе? — Ламберт відчувала, як її нудить, наче вона проковтнула літр недоутилізованих відходів «Нострамо».

— Воно не рухається, але, як на мене, воно живе. Візьми Кейна за руки, а я за ноги. Можливо, ми зможемо скинути цю потвору.

Ламберт швидко виконала наказ, зупинилася і невпевнено

подивилась на нього.

— А чому я за руки?

— Чорт забирай, ти хочеш навпаки?

— Ага.

Даллас помінявся із нею місцями. Поки він це робив, то помітив, що Кейн поворухнув пальцем. Це був зовсім легкий рух, тому Даллас сумнівався, чи це взагалі сталося. Він почав підіймати Кейна за руки, відчув мертву вагу і завагався.

— Так ми його ніколи не затягнемо на корабель. Візьмемо під плечі, ти з одного боку, а я з іншого.

— Справедливо.

Астронавти обережно перевернули тіло старпома на бік. Та істота не відпала. Вона так само міцно трималася на обличчі в Кейна, як коли він непорушно лежав на спині.

— Не допомагає. Не думаю, що воно відпаде, безглузді мрії. Доведеться ось так і тягти його назад на корабель.

Даллас підхопив Кейна під спину, посадив його тіло й нирнув головою йому під плече. Ламберт зробила те саме зі свого боку.

— Готова?

Ламберт кивнула.

— Слідкуй за цією істотою. Якщо побачиш, що вона збирається відпасти, одразу ж кидай свою ношу й тікай подалі.

Ламберт знову кивнула.

— Ну, ходімо.

Вони зупинилися біля виходу корабля інопланетян, важко дихаючи.

— Відпусти його, — сказав Даллас. Ламберт з радістю виконала наказ.

— Це не допоможе. Його ноги будуть чіплятися за кожен камінь, кожну тріщину. Залишайся з ним, а я спробую зробити щось на кшталт санчат.

— Із чого?

Але Даллас вже зайшов назад до зали, яку вони щойно залишили.

— Штатив з-під котушки, — почула Ламберт у своєму шоломі. — Він достатньо міцний.

Ламберт сіла якнайдалі від Кейна, доки чекала на Далласа. Назовні гуляв вітер, передвіщаючи скоре настання ночі. Ламберт спіймала себе на думці, що не могла відірвати очей від огидного малого монстра, який присмоктався до Кейна.

При цьому вона *змогла* примусити себе не думати про те, що ця істота зробила і зараз продовжує робити з Кейном; їй довелося це вчинити, щоб не почалася істерика.

На щастя, Даллас швидко повернувся, несучи розібраний

штатив під пахвою. Потім він розклав деталі на підлозі й почав складати простеньку платформу, щоб на ній перетягти Кейна. Страх підганяв капітана.

Коли він закінчив, то спустив конструкцію назовні з отвору корабля. Платформа перекинулася останні декілька метрів спуску, але не розбилася. Даллас вирішив, що вона витримає тіло старпома на шляху до «Нострómо».

Короткий день швидко закінчувався. Повітря знову ставало червоно-кривавим, а вітер почав завивати сильніше. В них не було проблем із тим, щоб відтягнути Кейна назад і знайти свій буксир, але Даллас менше за все бажав тинятись цією вітряною планетою вночі. Якась химера з'явилася з нетрів аварійного корабля, щоб заволодіти обличчям Кейна та їхніми думками, а в нічній куряві їх може підстерегти щось навіть гірше. Даллас із нетерпінням чекав, коли нарешті опиниться за безпечними металевими стінами «Нострómо».

Коли сонце зайшло за скупчення хмар, на буксирі почало миготіти кільце прожекторів, розташованих у нижній частині буксиру. Через це пейзаж навколо корабля був доволі похмурим: прожектори лише безсило підсвічували зловісні контури тих вулканічних брил, на яких стояв сам зореліт. Іноді попереду проносилася густа курява, яка ще більше заважала боротися з докучливою темрявою. Ріплі в капітанському відсіку покірно чекала на якусь звістку від членів експедиції — вони досі не виходили на зв'язок. Перші відчуття безпорадності та дезорієнтованості минули, а замість них з'явилося відчуття дивного оніміння душі й тіла. Ріплі не могла змусити себе визирнути в ілюмінатор, вона лише тихо сиділа, попиваючи ледь теплу каву і бездумно спостерігаючи за показниками на екрані, що повільно змінювалися.

Біля ілюмінатора сидів Джонс. Буря його розважала, і він бісився, намагаючись зловити пилинки, які билися об ілюмінатор. Джонс знав, що не зможе зловити жодну з літаючих пилинок. Він інстинктивно усвідомлював ті закони фізики, які пояснювали, чому ілюмінатор твердий, хоч і прозорий. Через це гра здавалася не такою цікавою, але він не здавався. Кіт, зокрема, міг уявляти, що темні камінчики — то птахи, хоча жодного разу не бачив їх. Але він мав про них інстинктивне уявлення.

Ріплі також спостерігала за іншими екранами, що знаходилися біля неї, і регулярно перевіряла інші давачі. Еш працював без стимулюючої рідини, оскільки був єдиним членом екіпажу «Нострómо», який не пив кави. Нова інформація була його єдиним стимулятором. Два давачі, які деякий час не подавали

жодних ознак життя, раптом ожили, і нові цифри подіяли на наукового співробітника як наркотик. Він увімкнув підсилювачі й уважно все перевірив перед тим, як увімкнути телефон внутрішнього зв'язку і розповісти про свою знахідку.

— Ріплі? Ти тут?

— Так, — вона помітила напруженість у його голосі й твердіше всілася у кріслі. — Є хороші новини?

— Гадаю, що так. Я знову вловив сигнал їх скафандрів і бачу їх на екранах.

Ріплі глибоко вдихнула й запитала страхітливу, але необхідну річ:

— Скільки їх?

— Усі на місті. Три зображення, чіткі сигнали.

— Де вони?

— Близько… Дуже близько. Напевно, хтось знову увімкнув передавачі, тому ми і зловили від них сигнали. Вони йдуть сюди впевненою ходою. Повільно, але рухаються. Ніби все добре.

«Не розраховуй на це», — подумала Ріплі, увімкнувши передавач на своєму пості.

— Далласе… Далласе, ти мене чуєш?

У відповідь вона почула шквал статичних завад, тому їй довелося переналаштовувати передавач.

— Далласе, це Ріплі. Прийом!

— Прийом, Ріплі. Ми тебе чуємо. Ми майже дісталися корабля.

— Що трапилося? Коли ви зайшли до аварійного корабля, ми втратили вас на екрані й втратили сигнал ваших скафандрів. Я бачила показники на екрані в Еша. Ви?..

— Кейн поранений, — втомлено і з роздратуванням промовив Даллас. — Нам потрібна буде допомога, аби опинитися на борту. Кейн втратив свідомість. Хтось повинен допомогти нам затягнути його до шлюзу.

— Я допоможу, — швидко відповів Еш.

В інженерному відсіку Паркер і Бретт уважно слухали ці перемовини.

— Непритомний, — повторив Паркер. — Я завжди знав, що Кейн рано чи пізно втрапить у якусь халепу.

— Еге ж, — занепокоєно промовив Бретт.

— Непоганий хлопець, хоч і офіцер. Мені він завжди подобався більше, аніж Даллас: не так любить командувати. Що ж у біса там із ним трапилося?

— Гадки не маю, але скоро дізнаємося.

— Можливо, він просто впав і вирубився, — продовжував Паркер.

Ані сам Паркер, ані Бретт не вірили в таке пояснення. Обидва замовкли, уважно дослухаючись до безперервних голосів і тріщання динаміка.

— Корабель, — Далласу вистачило сил, щоб кивком голови вказати на «Нострómo». У майже цілковитій темряві астронавти побачили декілька невиразних предметів, схожих на дерева. То були опори корпусу «Нострómo», який виглядав як невиразна фігура трохи більшого розміру.

Вони вже майже дісталися корабля, коли Еш підготував внутрішній шлюз до відкриття. Він перевірив усе востаннє і натиснув на кнопку першого-ліпшого телефона внутрішнього зв'язку.

— Ріплі… Я у внутрішньому шлюзі, — Еш залишив канал відкритим і став біля невеликого ілюмінатора. — Поки я їх не бачу. Там майже цілковита темрява, але коли вони підійдуть до підйомної платформи, то я помічу ліхтарі їхніх скафандрів.

— Добре, — Ріплі гарячково думала. Деякі її думки здивували б Еша. Вони були дивними навіть для неї.

— Куди йти? — Даллас вдивлявся в куряву, намагаючись побачити прожектори корабля.

Ламберт вказала ліворуч.

— Гадаю, туди. Там перша опора, а під нею повинна бути підйомна платформа.

Астронавти вирушили в той бік і ледь не перечепились через край платформи, яка надійно стояла на твердій поверхні. Незважаючи на втому, вони зняли нерухоме тіло Кейна із санчат і перенесли на платформу, взявши його під руки.

— Може, хай стоїть? Бо знову будемо марудитися, підіймаючи його, — захекано промовила Ламберт.

— Гадаю, що так. Головне, щоб хтось допоміг затягнути його до шлюзу.

— Ріплі, ти там?

— Так, Далласе.

— Ми підіймаємось.

Даллас глянув на Ламберт.

— Готова?

Ламберт кивнула. Даллас клацнув перемикачем. Платформа смикнулась, а потім плавно поїхала вгору і зупинилась точнісінько навпроти шлюзу. Даллас злегка нахилився і натиснув на кнопку вимикача. Зовнішні двері від'їхали вбік, і астронавти зайшли до шлюзу.

— Увімкнути герметизацію? — запитала Ламберт.

— Не треба. Ми можемо зекономити цілий шлюз повітря. За хвилину ми будемо всередині й зможемо вилізти з цих клятих

скафандрів.

Вони зачинили зовнішні двері й завмерли в очікуванні, поки відчинять внутрішні двері.

— Що трапилося з Кейном? — знову запитала Ріплі. Даллас був надто втомлений, щоб помітити в її голосі щось інше, аніж просте хвилювання. Він підняв Кейна трішки вище на плечах, вже не переймаючись тією істотою. На їх зворотному шляху вона не зрушила з місця ні на сантиметр, і Даллас не думав, що вона буде рухатися зараз.

— Якийсь організм, — сказав Даллас. Його голос приглушав шолом. — Ми не знаємо, як це трапилося і звідки воно з'явилося. Ця істота прилипла до Кейна. Жодного разу такого не бачив. Зараз воно не рухається і не змінювало положення на нашому зворотному шляху. Треба відправити його до лазарету.

— Мені потрібне точне визначення, — тихо промовила Ріплі.

— До дідька твої точні визначення! — Даллас намагався говорити розсудливо, але через несамовиту лють не міг підібрати слів. — Ріплі, ми не знали, що трапилося. Кейн спустився в якусь шахту. Ми не знали, що з ним щось трапилося, доки не підняли його. Я достатньо точно висловився?

На іншому боці слухавки настала тиша.

— Просто відкрий двері.

— Хвилинку, — Ріплі обережно підбирала слова. — Якщо ми впустимо його, то весь корабель буде заражений.

— Чорт забирай, це не мікроб! Воно більше, аніж моя рука і здається доволі міцним.

— Ти знаєш, що є карантинна процедура, — рішуче промовила Ріплі, хоча насправді думала зовсім інше. — Двадцять чотири години на дезінфекцію. Кисню у ваших скафандрів більш аніж достатньо, а якщо потрібно, можемо забезпечити вас додатковими балонами. За добу ми не зможемо точно визначити, чи та істота є небезпечною, але то не моя проблема. Я повинна слідувати правилам. Ти їх чудово знаєш, як і я.

— Я також знаю про винятки. І я, на відміну від тебе, тримаю те, у що перетворився мій добрий товариш. За добу він може померти, якщо ще не помер. Відчиняй двері!

— Послухай, — умовляла Ріплі. — Якщо я порушу карантин, то ми всі помремо.

— Відкрий клятий люк! — заволала Ламберт. — До біса ті правила Компанії! Треба доправити його до лазарету, де автолікар подбає про нього.

— *Не можу!* Якби ти був на моєму місці й виконував такі ж обов'язки, як і я, ти б зрозумів.

— Ріплі, — повільно промовив Даллас. — Ти чуєш мене?

— Чую тебе добре. — напружено сказала Ріплі. — Але моя відповідь: «Ні». Занесете його за добу, після дезінфекції.

Однак хтось на кораблі прийняв інше рішення. Це був Еш. Він перемикнув аварійний пересилювач. Загорілась червона лампочка. Це супроводжувалося голосним, виразним звуком сирени.

Даллас і Ламберт витріщилися на внутрішні двері, які повільно відсовувалися.

Панель управління перед Ріплі замиготіла. Ріплі не могла повірити своїм очам: на ній з'явилася фраза: «ВНУТРІШНІ ДВЕРІ ВІДЧИНЕНО, ЗОВНІШНІ ДВЕРІ ЗАЧИНЕНО».

Ріплі витріщилася на напис. Її прилади підтвердили цю неймовірну фразу.

Щойно внутрішні двері було відчинено і прохід було звільнено, Даллас і Ламберт вилізли до коридору, тягнучи за собою свою важку ношу. У цей час прийшли Паркер і Бретт.

Еш підійшов до них, щоб допомогти нести Кейна, але Даллас відігнав його.

— Відійди.

Даллас і Ламберт поклали тіло Кейна і зняли шоломи.

Тримаючись на поважній дистанції, Еш обійшов навколо скоцюрбленого тіла старпома і побачив істоту в нього на голові.

— О Господи… — пробурмотів він.

— Воно живе? — Паркер оглянув невідому істоту. Її незвичне симетричне тіло вразило його, хоча він і відчував відразу.

— Не знаю, але краще не торкайся, — промовила Ламберт, знімаючи чоботи.

— Не турбуйся, — Паркер нахилився вперед, намагаючись роздивитись істоту в тому місці, де вона злилася з обличчям Кейна. — Що воно робить із ним?

— Не знаю. Давай віднесемо його до лазарету, там і дізнаємось.

— Добре, — одразу ж погодився Бретт. — З вами все добре?

Даллас повільно кивнув.

— Так. Ми просто дико втомилися. Ця тварюка не рухалася, але все одно складно пильнувати за нею.

— Добре.

Двоє інженерів підняли тіло Кейна з підлоги, взявши його попід руки. Еш щосили намагався їм допомогти…

VI

У лазареті Кейна обережно поклали на медичну платформу з розширеними функціями. Позаду нього на стіні знаходився набір приладів і засобів управління, які відрізнялися від інших пристроїв на борту. З метрової ніші виглядав стіл.

Даллас натиснув на потрібні кнопки, активувавши автолікаря. Він підійшов до шухляди і вийняв малюсіньку трубку, зроблену із сяючого металу. Переконавшись, що вона повністю заряджена, він знову підійшов до Кейна. Еш стояв поряд на підхваті, доки Ламберт, Паркер і Бретт скупчилися в коридорі, зазираючи крізь вікно з товстого скла.

Даллас торкнувся кінця трубки — і на іншому кінці з'явився короткий промінь різкого світла. Капітан зробив усі необхідні налаштування, щоб звузити і скоротити промінь без втрати потужності. Він акуратно торкнувся променем нижньої частини шолома Кейна і почав його розрізати уздовж. Потім Даллас провів променем по товстому шву, від чого шолом розпався на дві частини.

Даллас вимкнув промінь і прибрав шолом.

Істота не подавала жодних ознак життя, окрім постійної пульсації, і ніяк не реагувала на те, що шолом прибрали і тепер її було добре видно.

Даллас завагався. Потім простягнув руку, торкнувся істоти і одразу ж відсмикнув руку. Істота продовжувала пульсувати, не реагуючи на доторк капітана. Він повторив спробу, помацавши її прохолодну суху спину, і відчув повільну пульсацію. Далласа ледь не знудило, і він ледь стримався, щоб не відсмикнути руку. Коли капітан побачив, що істота зовсім не опирається, то якнайміцніше схопив її й потягнув за гумоподібне тіло.

Це не допомогло, що й не дивно. Істота не рухалася сама і не відпускала Кейна.

— Давай я спробую, — промовив Еш, який стояв біля полиці з немедичним інструментарієм, узяв товсті кліщі й підійшов до столу. Він обережно взявся за істоту і потім позадкував.

— Не допомагає. Потягни сильніше, — з надією запропонував Даллас. Еш налаштував кліщі для щільнішого затиску, потягнув і нахилився.

Даллас підняв руку, бо помітив, що по щоці Кейна стікає кров.

— Стій. Ти здираєш йому шкіру.

Еш послабив затиск.

— Це не я, це ця тварюка.

У Далласа був хворобливий вигляд.

— Це не спрацює. Воно злізе лише разом із його шкірою.

— Згоден. Хай машина спробує, можливо, в неї вийде краще.

— Так.

Еш по черзі клацнув декількома вимикачами. Автолікар загудів, і в отворі на другому кінці платформи з'явилося світло. Платформа тихо заїхала в стіну, і скляна пластина зачинила отвір, надійно захищаючи Кейна. На стіні загорілося світло, тому тіло Кейна було добре видно крізь скло. На найближчій панелі управління увімкнулося декілька відеомоніторів. Еш пішов до них, щоб проаналізувати показники. Він мав найбільше відношення до медицини на «Нострамо», чудово це розумів, знав свої обов'язки і надзвичайно хотів вивчити усі дані, які машина надасть про поточний стан Кейна, не кажучи вже про невідоме створіння.

У коридорі з'явилася нова постать. Ріплі підійшла до трьох спостерігачів. Ламберт зміряла Ріплі довгим похмурим поглядом.

— Ти хотіла нас там усіх залишити з Кейном. Ти хотіла, щоб ми просиділи там цілу добу проти ночі з цією тварюкою в нього на обличчі.

Вираз її обличчя був набагато переконливішим за слова.

Паркер був, напевно, останньою людиною, яка прийшла б на захист ворент-офіцера. Але зараз він вороже подивився на Ламберт.

— А якщо так треба було? Ріплі просто не порушує правил, — і він вказав на мигаючий інтер'єр автолікаря й на його пацієнта: — Хто в біса знає, що та тварюка може вчинити? Кейн трішки імпульсивний, але він не дурень. Він не міг захиститися від неї, і не виключено, що ми на черзі.

— Атож, — погодився Бретт.

Ріплі уважно дивилася на Ламберт. Штурман не рухалася і дивилася у відповідь.

— Можливо, я вчинила неправильно, а, може, й правильно. Сподіваюся, що помилилася. У будь-якому разі я просто робила свою роботу. Проїхали.

Ламберт, вагаючись, не зводила погляду з Ріплі, потім злегка кивнула.

Ріплі зітхнула, розслабившись.

— Що у вас там трапилося?

— Ми зайшли до аварійного корабля, — почала розповідати Ламберт, одночасно спостерігаючи за двома чоловіками, які працювали в боксі автолікаря. — Там не було жодних ознак життя. Сигнал міг передаватися вже декілька років. Ми подумали,

що знайшли передавач.

— А екіпаж?

— Жодних слідів.

— А Кейн?

— Він самотужки вирішив перевірити нижній поверх, — Ламберт скривилася. — Кейн шукав діаманти, а замість цього знайшов якісь яйця. Ми йому наказували не чіпати їх. Але, напевно, вже було пізно. Там щось трапилося, але ми цього не бачили. Коли ми його витягнули, то оця потвора вже була в нього на обличчі. Вона якось розплавила його шолом, а ти ж знаєш, що він доволі міцний.

— Цікаво, звідки воно прилетіло? — запитала Ріплі, не дивлячись у бокс автолікаря. — Таке ж мертве, як і цей планетоїд. Можливо, на кораблі інопланетян.

— Хтозна, — м'яко відповів Паркер. — Я теж хотів би дізнатися.

— Навіщо? — запитала Ріплі, різко поглянувши на нього.

— Буду знати ще одне місце, якого слід уникати.

— Амінь, — промовив Бретт.

— А я б хотів знати, як він дихає, — із цікавістю промовив Даллас. — І чи дихає він узагалі.

Еш вивчав показники.

— Фізичний стан Кейна в нормі. Він не лише живий, незважаючи на відсутність нормального повітря на зворотному шляху, а й усі його показники життєдіяльності досить стабільні. Весь той азот і метан, який він вдихнув, повинен був його вбити одразу ж, там, на кораблі. Згідно ж із показниками автолікаря, він у комі, але всі внутрішні органи працюють нормально. Чорт забирай, він виглядає набагато здоровішим, аніж повинен. Я не можу сказати, як він дихає, але його кров насичена киснем.

— Але яким чином? — Даллас нахилився і зазирнув у автолікар. — Я досить ретельно все оглянув. Його рот і ніс повністю заблоковано.

Еш натиснув три кнопки.

— Ми знаємо, що назовні. А тепер зазирнемо всередину.

Загорівся чистий екран, який почав наводити різкість. На ньому з'явився кольоровий рентген голови та верхньої частини тіла Кейна. Завдяки високій роздільній здатності всі змогли побачити, як по його артеріях та венах тече кров, пульсують легені й б'ється серце. Але зараз спостерігачів більше цікавила внутрішня будова маленької округлої істоти на обличчі в старпома.

— Я не біолог, — тихо сказав Еш. — Але це тварина з найхимернішою будовою, яку я коли-небудь бачив, — він

захоплено розглядав заплутану мережу форм і труб. — Я не знаю призначення і половини цього.

— Таке ж огидне, як і зовні, — прокоментував Даллас.

— Поглянь, які в нього м'язисті щупальця й хвіст, — наполегливо промовив Еш. — Воно виглядає досить вразливим, але це не так. Не дивно, що ні ми, ні *він*, не могли його зняти. Гадаю, що в Кейна був на це час перед тим, як він втратив свідомість.

До якоїсь міри стало зрозуміло, що ця істота робить із Кейном. Залишалося тільки дізнатися, для чого. Рот старпома залишався відкритим. З «долоні» істоти стирчала довга й гнучка трубка, яку вона вставила йому в горло. Кінець трубки сягав стравоходу Кейна. Трубка не рухалася. Від цього Далласа нудило найбільше.

— Воно щось робить у його горлі, — зробив висновок Даллас, стискаючи кулаки з блискавичною швидкістю. — Що в біса воно робить? Так не чесно і, чорт забирай, Еше, — нечисто.

— Ми не знаємо, на жаль, чи воно протистоїть йому або інакше шкодить, — з голосу Еша було зрозуміло, що ситуація збиває його з пантелику. — Згідно з даними приладів медичного контролю, він почувається добре, просто не може нам нічого відповісти. Можливо, це прозвучить безглуздо, але все ж послухайте: істота може бути якимось безневинним симбіонтом. Можливо, вона якимось химерним чином намагається йому допомогти.

Даллас невесело засміявся:

— Воно любить його і не відпустить.

— Напевно, та трубка постачає йому кисень.

Науковий співробітник налаштував контрольний прилад, щоб наблизити і покращити якість зображення. На екрані було видно, що легені Кейна нормально працювали без будь-яких проблем, незважаючи на перешкоду в горлі. Еш знову переключився до попереднього зображення.

— Який кисень? — запитав Даллас. — На зворотному шляху в нього був розбитий шолом. Ця тварюка не прикріплена до балонів, тому весь кисень зі скафандру повинен був просочитися крізь відкритий регулятор за лічені хвилини.

Еш задумався.

— Припускаю, що там в атмосфері є трішки вільного кисню, також він є в оксидах азоту. Ця істота може розщепляти ці оксиди і видобувати з них кисень. І поза сумнівом, вона здатна передавати його Кейну. Гарний симбіонт може швидко визначити, що потрібно його партнеру. Деякі рослини також володіють здатністю передавати кисень або інші гази. Таке можливо.

Він знову повернувся до екранів.

— Можливо, це все через наші земні упередження, і ця істота — більше рослина, ніж тварина. Або в неї є здатності та ознаки, притаманні як рослинам, так і тваринам.

— Маячня.

Еш глянув на нього.

— Чому?

— Воно паралізувало Кейна, загнало його в кому, а тепер працює як навіжене, підтримуючи в ньому життя. — Даллас поглянув на екран. — Я гадав, що воно харчується Кейном. Його положення типове для годування, але, згідно з показниками приладів, він робить протилежне. Я нічого не розумію. Але в будь-якому випадку, не можна його залишати на обличчі в Кейна. Воно може робити з ним, що завгодно, як на користь, так і на шкоду. Але одне ми знаємо точно: для людини це не природно.

У Еша був замислений вигляд.

— Зараз не думаю, що це гарна ідея.

— Чому ні? — Даллас запитально подивився на науковця.

— На даний момент ця істота підтримує його життя, — пояснив Еш, не образившись на виклик у голосі Далласа, адже він і сам підступався до потвори з кліщами. — Якщо ми приберемо її, то можемо втратити Кейна.

— Треба скористатися цим шансом.

— Що пропонуєш? Ми ж не можемо віддерти її.

— Отже, треба її відрізати. А чим скоріше ми це зробимо, тим краще це буде для Кейна.

Еш хотів сперечатися далі, але, вочевидь, передумав.

— Мені не подобається ця ідея, але я тебе розумію, напевно, таки доведеться це зробити. Ти візьмеш на себе відповідальність? Це пов'язано з моєю професією, але ти збираєшся взяти на себе цей обов'язок і ризики.

— Згоден.

Даллас вже одягав одноразові хірургічні рукавички. Він швидко перевірив, чи прилади автолікаря не були прикріплені до тіла Кейна, щоб, у разі їх відключення, старпом не постраждав. Даллас натиснув кнопку, і Кейн виїхав із пристрою. Швидкого огляду було достатньо, аби переконатися, що істота не рухалася і не послабила затиск.

— Лазерний різак? — Еш вказав на лазер, яким Даллас зрізав шолом Кейна.

— Ні. Я хочу зробити це обережно без будь-якого поспіху. Можеш знайти мені тонший лазер?

Еш почав порпатися в наборі інструментів, швидко знайшов лазерний скальпель і передав його Далласу.

Він оглянув тонкий пристрій, покрутив у руці, щоб міцно і зручно затиснути тонкий лазер, схожий на олівець, а потім увімкнув його. На іншому кінці з'явилася мініатюрна копія когерентного променю.

Даллас став навпроти голови Кейна. Він намагався бути дуже обережним, підносячи промінь до істоти. Далласу довелося б обережно і швидко прибирати лазер, якби вона зреагувала; будь-який невірний рух міг позбавити Кейна голови настільки ж легко, як поганий звіт — пенсії.

Істота не рухалася. Даллас торкнувся променем сірої шкіри і занурив його углиб на кілька міліметрів, доки не переконався, що цей скальпель легко розрізає інопланетну плоть. Промінь із легкістю увійшов у спину істоти, але вона все одно ніяк не реагувала на таку попередню біопсію. З рани почала крапати жовтувата рідина, стікаючи по гладкому боці.

— Починає кривавити, — діловито зазначив Еш.

Рідина почала стікати на матрац поруч із головою Кейна. З піддону почав підійматися невеликий димок, який Даллас спочатку сприйняв за випари. Він вперше бачив такий темний газ, який почав із шипінням виділятися з платформи.

Даллас припинив різати й уважно подивився на пляму, яка шипіла все голосніше. Капітан подивився вниз. Рідина вже роз'їла матрац і металеву медичну платформу. Вона стікала, утворивши маленьку шиплячу калюжу. Коли вона почала роз'їдати підлогу, Далласу здалося, що він бачить локальну замальовку пекла. Метал під калюжкою збурено забулькотів. Газ починав заповнювати лазарет. Капітанові він нагадав сльозогінний газ, який був не особливо болючим, але вивертав нутро. У нього почалася паніка, коли йому спало на думку, що ця речовина може зробити з його легенями.

У Далласа сльозилися очі й текло з носа. Він панічно намагався прикрити рану, стиснувши її. Внаслідок цього частина рідини, яка не припиняла текти, потрапила йому на рукавички, які почали диміти.

У нестямі Даллас кинувся від платформи коридором, намагаючись зняти рукавички до того, як рідина роз'їсть міцний полімерний матеріал і потрапить йому на руки. Нарешті йому це вдалося і він кинув їх на підлогу. Краплі досі активної рідини, стікаючи з рукавичок, утворювали нові збурені заглиблення в металі.

У Бретта був божевільно-переляканий вигляд.

— Лайно. Воно проїсть усі поверхи разом із корпусом.

Він повернувся і побіг до найближчого тамбуру. Даллас вихопив аварійний ліхтар із тримача і побіг услід за інженером.

Усі інші бігли позаду.

На стінах коридору поверху «В» нижче висіло безліч приладів та трубок. Бретт вже оглядав стелю під лазаретом. Рідина повинна була пройти ще за декілька рівнів сплавів перекриттів.

Даллас посвітив на стелю, почав панічно оглядати її, а потім зупинився на одному місці.

— Ось.

Над ними почав з'являтися дим і пляма жовтуватої рідини, навколо якої почав шипіти метал. Рідина утворила краплю, впала і одразу ж почала булькотіти на підлозі. Даллас і Бретт безпорадно спостерігали, як невеличка калюжа почала збільшуватися і роз'їдати перемичку.

— Що під нами?

— Коридор поверху «С», — повідомив Паркер. — Там немає приладів.

Паркер та Ріплі побігли до наступного тамбуру, поки інші витріщались на заглибину в підлозі, яка розширювалася і заглиблювалася.

— Що ж можна під неї підкласти? — Еш, як завжди, холоднокровно розмірковував над проблемою, хоча чудово розумів, що за декілька хвилин корпус «Нострамо» вірогідно буде продірявлено. У такому випадку доведеться герметизувати всі відсіки, доки пошкодження не буде усунено. А може бути й гірше. У головному корпусі було прокладено багато важливих схем гіпердвигуна. Якщо рідина пошкодить їх, то скромних можливостей інженерів буде недостатньо, щоб це полагодити. Більшість тих схем було вбудовано в конструкцію корабля і їх неможливо було полагодити у звичайному доці з нульовою гравітацією.

Ніхто не знав, як зупинити невпинний потік.

Унизу Паркер та Ріплі обережно пробиралися нетрями коридору «С», який був вужчим та темнішим. Уся їх увага була прикута до стелі.

— Не ставай під ним, — попередив Паркер. — Якщо він так добре роз'їдає сплав підлоги, то мені навіть страшно подумати, що він зробить з твоїм гарненьким обличчям.

— Не переживай, я сама подбаю про своє гарненьке обличчя, а ти дивися за своїм.

— Здається, речовина поступово таки втрачає активність, — Даллас зі слабкою надією вдивлявся у дірку в підлозі поверху «В».

Бретт та Еш стояли навпроти, скрючившись над темною западиною під ногами. Еш дістав зі свого експертного набору металевий щуп діагностичного пристрою і поштрикав у свіжоутворене заглиблення. Зовнішня металева оболонка щупа

почала злегка булькотіти, ніби ртуть під дією вуглекислоти, а потім випарувалась, залишивши легку пляму на блискучій поверхні. Науковий співробітник продовжував штрикати в заглиблення, але отвір не був наскрізним.

— Глибина западини — три сантиметри. Рідина більше не просякає.

Внизу на рівні «С» Паркер дивився на Ріплі в тьмяному світлі.

— Щось видно?

Вони продовжували оглядати стелю. Під ними був невеликий службовий з'єднувальний тунель, потім зовнішня оболонка «Нострómo», а далі — лише атмосфера чужої планети.

— Нічого не видно, — нарешті відповіла Ріплі. — Слідкуй за стелею, а я підіймуся нагору.

Ріплі розвернулася і побігла коридором до сходів.

Перше, що вона побачила на поверсі «В», це як члени екіпажу скоцюбилися над отвором у підлозі.

— Що ви там робите? Рідина ще не проїла перекриття.

— Гадаю, вона припинила випаровуватись, — Еш схилився над западиною в металі. — Або постійна реакція зі сплавами послабила дію рідини, або вона сама втратила свої їдкі властивості за деякий час. У будь-якому випадку, вона вже неактивна.

Ріплі самостійно перевірила отвір у підлозі, який досі дещо димів.

— Хіба тут сплав міцніший, аніж поверхом вище? Може таке статися, що тепер ця рідина роз'їдає підлогу по горизонталі, шукаючи слабке місце, де може знову просочитися вниз?

Еш похитав головою:

— Не думаю. Судячи з того, що я знаю про конструкцію корабля, усі основні перекриття та корпус «Нострómo» виготовлені з одного матеріалу. Думаю, можна припустити, що рідина вже не шкідлива.

Він збирався покласти щуп до кишені, тримаючи його за неушкоджений край, але потім вирішив, що краще тримати його в руці.

Ріплі помітила його вагання і вишкірилася:

— Якщо рідина вже нешкідлива, то чому ж ти не поклав інструмент назад до кишені?

— Не слід втрачати голову. Мені ще треба провести дослідження, аби переконатися, що ця речовина вже неактивна. Те, що вона не роз'їдає підлогу, ще не означає, що вона не викликає серйозних опіків.

— Як ти гадаєш, що це? — Даллас перевів погляд від невеличкого «кратера» в підлозі на стелю. — Жодного разу не

бачив, щоб так роз'їдало сплав. Принаймні не так швидко.

— Я теж, — зізнався Еш. — Певна річ, деякі молекулярні кислоти високої очистки досить сильні, але вони вступають у реакцію лише з певними матеріалами, і їх загальна сфера застосування є досить обмеженою.

— З іншого боку, це універсальна корозійна речовина. Ми вже переконалися, як вона з легкістю роз'їдає різні матеріали, незалежно, чи це сплав корпусу, хірургічні рукавички, медичний піддон, матрац у лазареті. Вона розчиняє все з приблизно однаковою силою.

— І це те, що тече в жилах у цього бісового монстра. Міцний горішок, — Бретт із повагою відгукнувся про істоту, незважаючи на огиду, яку відчував.

— Ми не впевнені, чи ця рідина виконує функції крові, — під впливом цієї ситуації Еш міркував на декілька кроків уперед. — Це може бути складова її окремої серцево-судинної системи, призначена для змащування порожнини, або ж частиною внутрішнього захисного шару, щось на кшталт ендотелію. Це може бути аналогом людської лімфи.

— Гарний захисний механізм, нічого не скажеш, — зауважив Даллас. — Такого й не вб'єш.

— Принаймні не на борту герметичного корабля, — тихо прокоментувала Ріплі.

— Так, — погодився Еш. — Ми можемо витягнути Кейна з «Ностромо» і спробувати відрізати цю присоску. Єдина проблема — можливо, саме вона підтримує в ньому життя.

— Коли ми відріжемо потвору і витягнемо цю трубку з горла, можна забезпечити Кейнові подачу кисню, — запропонувала Ріплі. — Термонакидка зігріватиме його. Для цього ми можемо розкласти намет, і хай ця рідина стікає на поверхню планети.

— Ідея непогана, але є дві проблеми, — визнав Еш.

Ріплі з нетерпінням чекала на його відповідь.

— По-перше, як вже говорилося, у разі примусового видалення цієї істоти може статися фатальне переривання процесу підтримки життєдіяльності, Кейн може померти від шоку. По-друге, де гарантія, що в разі глибшого поранення в порядку захисної реакції ця істота не почне розбризкувати свою рідину довкола?

Еш зробив паузу, аби присутні змогли обдумати його слова.

— Якщо навіть не враховувати, що рідина може зробити із тим, хто почне відрізати цю істоту, то я не хочу відповідати за те, що залишиться від обличчя або голови Кейна.

— Добре, — сказала Ріплі. У її голосі відчувалась легка образа. — Отже, не така це вже й гарна ідея. Що ж ти

запропонуєш? — Вона вказала нагору, де знаходився лазарет. — Ти хочеш везти його всю дорогу з тією тварюкою на голові?

— Не бачу тут ніякої небезпеки, доки його показники життєдіяльності в нормі, — Еш не оцінив її сарказм. — Це розумний варіант. Звичайно, якщо його стан погіршиться, то доведеться спробувати щось інше. Можу лише сказати, що зараз видалення цієї істоти скоріше нашкодить Кейнові, але не врятує.

З найближчого тамбуру з'явився Паркер.

— Тієї речовини досі не видно. Вже не протікає? — Паркер переводив погляд від похмурої Ріплі на Далласа.

— Так. Урешті, воно просочилося майже через два поверхи, — відповів Даллас, досі вражений силою невідомої рідини.

Ріплі отямилась і почала роззиратись.

— Ми всі тут, а що там Кейн? Ніхто не дивиться за ним… І за прибульцем!

Усі гуртом поспішили до сходів. Першим до лазарету дістався Даллас і швидко зазирнув всередину. Нічого не змінилося. Кейн досі нерухомо лежав на платформі, як його й залишили. Істота теж не зрушувала з місця.

Даллас сердився сам на себе. Він повів себе як нерозумна дитина. Поза сумнівом, рідина мала несподівані та небезпечні властивості, але це не виправдовує його тотальної паніки. Йому треба було залишити поруч кілька помічників, щоб вони спостерігали за істотою. На щастя, за час їх відсутності нічого не сталося, ніхто не рухався. Тепер, незалежно від того, що станеться, у лазареті завжди має хтось чергувати. Проблем і так вистачало, і бракувало ще, щоб у Чужого (так він уперше подумки назвав небезпечного прибульця) з'явився шанс діяти без нагляду.

— На нього не потрапила кислота? — Паркер з'явився на порозі. Він конче хотів побачити Кейна, але остерігався підходити близько.

Даллас підійшов і став біля платформи, щоб ретельно оглянути голову старпома.

— Не думаю. Виглядає нормально. Рідина його не зачепила, — відповів Даллас.

Тепер Бретт затулив собою дверний прохід і видав тривалу для нього тираду:

— Воно ще капає? У нас в інженерному відсіку є така кераміка, яка може витримати практично усе. Щодо цієї штуки — не знаю, але можна спробувати, якщо доведеться. Я можу зварганити контейнер із відходів.

— Не турбуйся, — відповів Даллас. — Уже не капає.

Еш перевірив рану лазерним ножем.

— Загоїлось так, що не видно й сліду. Першокласна здатність

до регенерації. Ніхто б не сказав, що його було поранено.

— Ми повинні якось його зняти, — Ламберт пересмикнуло. — Мене нудить, коли я бачу, як воно лежить на ньому з тією трубкою в горлі.

— Тебе б ще більше нудило, якби ти була на місці Кейна, — уїдливо промовила Ріплі.

— Не смішно, — стримано відповіла Ламберт.

— Скажу ще раз: не думаю, що видаляти цю істоту — гарна ідея, — промовив Еш, не дивлячись на капітана. — Минула спроба закінчилася не дуже вдало.

Даллас кинув на Еша різкий погляд, але потім пом'якшав. Еш, як завжди, намагався бути об'єктивним. Він не був схильний до сарказму.

— Отже, що робимо? — запитала Ламберт.

— Нічого, — нарешті відповів Даллас. — Ми нічого не можемо вдіяти. Ми намагалися, але, як і зазначив Еш, ледь не продірявили корабель. Тому… Відправимо його назад у автолікар. Можливо, він вигадає щось краще.

Капітан натиснув кнопку, і платформа з Кейном заїхала назад до автолікаря. Даллас клацнув ще якимись вимикачами, подивився на непритомного старпома і відповідні схеми та таблиці. Нічого нового він там не побачив, як і шляхів вирішення проблеми.

Еш порівняв показники:

— Його організм функціонує нормально, але нові дані свідчать про те, що його тканини починають руйнуватися.

— Отже, воно йому шкодить, — промовила Ламберт.

— Не обов'язково. Він уже певний час нічого не їсть і не п'є. Ці показники можуть свідчити про природне зниження ваги. Немає жодних ознак того, що він досить ослаблений цією істотою або під впливом зовнішніх факторів. Усе ж по можливості слід підтримувати його в максимально гарному стані. Слід розпочати внутрішньовенне годування, поки я достеменно не визначив, чи прибулець висмоктує білок з організму Кейна.

Еш увімкнув блок управління. У лазареті залунали нові звуки: це автолікар почав активно годувати безпорадного Кейна і переробляти відходи життєдіяльності.

— Що це? — Ріплі вказала на зображення внутрішніх органів, яке повільно рухалося. — У Кейна якась пляма на легенях?

— Не бачу жодної «плями».

Даллас теж подивився на зображення.

— Здається, я зрозумів, що вона має на увазі. Еше, треба наблизити зображення дихальної системи.

Науковець виконав наказ. Тепер маленька пляма, яку

помітила Ріплі, виглядала як чітка темна латка з нерівними краями в грудині Кейна. Вона зовсім не просвічувалася.

— Ми точно не знаємо, чи воно дійсно знаходиться в легенях, — Еш натискав кнопки. — Це може бути несправність сканера або це через область на лінзі, пошкоджену радіацією. Таке часто трапляється.

— Додай більше енергії, — наказав Даллас. — Можливо, зможемо збільшити чіткість.

Еш налаштував прилади, але, як не намагався, чорна пляма так і залишилась незрозумілою темною ділянкою.

— Я не можу далі збільшувати чіткість, інакше радіація почне йому шкодити.

— Знаю, — Даллас вдивлявся в загадкову пляму. — Якщо ми зараз не зможемо просвітити його, то як у біса ми знатимемо, що там відбувається всередині?

— Зараз я з цим розберуся, — запевнив науковий співробітник. — Гадаю, я зможу почистити лінзу. Її треба лише трішки відполірувати.

— Але доки це триватиме, ми взагалі нічого не будемо бачити.

— Я не можу позбутися цієї плями, не розібравши сканер, — промовив Еш із винуватим виглядом.

— Добре, потім. Головне, щоб ніщо не заважало нам бачити загальну картину.

— Як скажете, сер, — Еш повернувся до індикаторів.

У Бретта був збентежений вигляд.

— Що ж зараз відбувається? Ми просто сидимо й чекаємо? — пригнічено промовив він.

— Ні, — відповів Даллас, згадавши, що йому треба ще керувати зорельотом, а не лише піклуватися про Кейна. — Це *ми* будемо сидіти й чекати, а ви йдіть працювати…

VII

— Що скажеш? — Паркер схилився так низько, як міг, поруч із Бреттом. Вони обоє пітніли, латаючи останні тонкі з'єднання в тісному дванадцятому модулі. Вони намагалися вручну зробити те, що зазвичай виконував віддалений автоматичний реєстратор та сигналізатор з автоматизованими мережевими інструментами. А оскільки в них не було ні реєстратора, ні сигналізатора, то доводилося справлятися з проблемами за допомогою інструментів, які для цього не призначені.

«Неправильні інструменти для неправильної роботи», — сердито подумав Паркер. — Але треба якось справлятися». Якщо повністю не полагодити дванадцятий модуль, то їм ледь пощастить пережити важкий підйом із цієї планети. Паркер готовий був замінювати деталі навіть своїми зубами, аби тільки полетіти геть звідси.

Але зараз була черга Бретта воювати з неслухняними деталями. Для того щоб полагодити модуль, як і інші прилади на борту, використовувалися вставні чарунки, запломбовані на заводі. Уся заковика полягала в тому, щоб витягнути зламані деталі, не перешкоджаючи виконанню інших важливих функцій і не пошкодивши більш чутливі деталі двигуна корабля. Нові деталі встановлюються легко, але треба позбутися обпаленого мотлоху.

— Здається, вийшло, — нарешті сказав напарник. — Перевір.

Паркер відійшов назад, натиснув дві кнопки, вбудовані в панель управління перед ним, і з надією поглянув на сусідній переносний монітор, але там взагалі нічого не відбувалося.

— Порожньо.

— Чорт забирай, я гадав, що це воно.

— Ні. Спробуй наступну. Я знаю, що вони всі виглядають нормально, окрім сорок-третьої деталі. Але ми вже її замінили. Проблема в тих клятих чарунках. Якщо деякі з них перегорять через перевантаження регулятора, доведеться лізти всередину і шукати розгерметизовані деталі. — Паркер помовчав, а потім додав: — Шкода, що в нас немає реєстратора.

— Згоден.

Усередині модуля почулися легкі звуки шкрябання пластмаси по металу.

— Це має бути наступна деталь, — оптимістично промовив Паркер. — Нам не треба вручну перевіряти кожну чарунку. «Матір» звузила цей список, тому такому невеличкому подарунку

можна порадіти.

— Я радітиму тоді, коли ми полетимо геть із цієї скелі й знову зануримося в гіперсон, — відповів Бретт.

— Припини думати про Кейна, — Паркер натиснув ще дві кнопки і стиха лайнувся: — Знову порожньо. Спробуй наступну, Бретте.

— Добре.

Бретт замінив чарунку, яку щойно перевіряв і яка мала бути в потрібному місці. Паркер налаштував декілька тригерів перед ним із надією, що вони зможуть ще звузити коло пошуків пошкодженої лінії. У дванадцятому модулі було сто мініатюрних камер з деталями, які відповідали за прискорення зорельота. Паркерові хотілося все розтрощити від думки, що доведеться вручну перевіряти всі, щоб знайти ту єдину.

У динаміку телефона внутрішнього зв'язку дуже невчасно пролунав голос Ріплі:

— Що там у вас?

«Чорт забирай, — подумав Паркер. — Ріплі, бісова баба. Зараз я їй скажу, що там».

— Хрін, свисток і пряник, — коротко повідомив Паркер і тихо додав якесь слово, яке Ріплі не розчула.

— Продовжуй, — сказав він Бретту.

— Добре.

— Що, що? — перепитала Ріплі. — Я не зрозуміла.

Паркер відсунувся від модуля й увімкнув підсилювач телефона.

— Хочеш знати, що тут? Купа важкої роботи, не те що в тебе. Не бажаєш якось прийти і спробувати?

Вона одразу ж стримано відповіла:

— У мене найважча робота на цьому кораблі (на ці слова Паркер презирливо засміявся), а я маю вислуховувати твою маячню.

— Відчепися.

— Я відчеплюся, коли дванадцятий модуль буде полагоджено, не раніше. Врахуй це. — На іншому боці зв'язок перервався раніше, ніж Паркер встиг відповісти.

— Що там? — Бретт визирнув із модуля. — Ви знову сваритесь?

— Ні, просто та баба вирішила повимахуватися.

Бретт завагався, зупинившись, щоб оглянути чарунку, яку щойно відкрив.

— Добре. Спробуймо ще.

Паркер натиснув на кнопки, подивився на знову не реагуючий належно монітор і уявив, що це обличчя Ріплі, в яке

він зацідив кулаком. Звісно, він не зробив би такого емоційного вчинку. Попри свій запальний характер, він чудово розумів, що монітор йому конче потрібний.

Як і Ріплі.

Еш провів нову чергу досліджень над тілом Кейна, який перебував у комі, і отримав додаткові результати про його стан. Особливої користі це не принесло, але приголомшило наукового співробітника.

Будь-хто міг зайти до лазарету і подивитися на головний медичний екран, щоб побачити внутрішні органи Кейна, а останній не міг заперечувати такому вторгненню в його особисту сферу.

Ріплі зайшла і перевірила показники. Стан Кейна не змінився з минулої перевірки, але вона й не очікувала цього. Прибулець досі знаходився на обличчі в старпома. Ріплі перевірила менші індикатори і сіла біля Еша. Він привітався, злегка посміхнувшись, не відвертаючись від панелі управління.

— Зараз я проводжу інші дослідження, — повідомив Еш. — Раптом щось станеться.

— Наприклад?

— Не маю жодного поняття. Але якщо щось станеться, я хочу одразу ж дізнатися про це.

— Є якісь новини?

— Щодо Кейна? — запитав Еш, перебираючи думки в голові. — Ні. Усе по-старому. Хоча ні, є покращення. Він добре тримається, і його стан не погіршується.

— Як там ця істота? Ми знаємо, що вона здатна виділяти кислоту і швидко загоювати рани. Що ще ми знаємо?

Еш задоволено відповів:

— Як я вже й говорив, я проводив дослідження. Оскільки ми нічого не можемо зробити з Кейном, гадаю, треба добре дослідити цю істоту. Можливо, що якесь навіть незначне відкриття допоможе нам нарешті її відірвати.

— Розумію, — Ріплі нетерпляче совалася на стільці. — Що ж ти знайшов?

— Найвірогідніше, зовнішній покрив складається з білкових полісахаридів. На жаль, це важко стверджувати без зразка для детального аналізу. А якщо ми спробуємо його взяти, то рідина знову може потекти. Ми не можемо допустити, щоб вона роз'їла частину автолікаря.

— Звісно, — сухо промовила Ріплі. — Зараз машина — це єдине спасіння для Кейна.

— Так. Цікаво, що ця істота постійно позбавляється від клітин другого шару дерми, яка знаходиться всередині, і замінює

поляризованими органічними силікатними сполуками. В неї ніби два шкіряних покриви, між якими тече та кислота. Таке враження, що кислота тече під високим тиском. Добре, що Даллас не зробив надто глибокий розріз, інакше весь лазарет було б забризкано.

Ріплі була вражена. Еш продовжив:

— Сам по собі силікатний шар має досить незвичайну молекулярну структуру, яка, можливо, здатна навіть витримати дію лазера. Знаю, знаю, — продовжив Еш у відповідь на недовірливий вираз обличчя Ріплі, — це звучить не надто правдоподібно. Але це найміцніший зразок органіки, який я коли-небудь бачив. Розташування клітин суперечить будь-яким законам нашої біології, наприклад, ті ж силікатні клітини. Адже вони мають металічну зв'язку. Саме тому ця істота так легко переносить несприятливі умови навколишнього середовища.

— Є ще якась нова інформація, окрім силікатів та подвійної дерми?

— Ну, я досі не знаю, як воно дихає і чи взагалі дихає воно в нашому звичному розумінні. Воно не змінює атмосферу навколо. Напевне, ця істота абсорбує потрібні гази за допомогою безлічі пор. У неї немає нічого, що нагадувало б ніздрі. Ця істота працює краще, аніж будь-яка хімічна фабрика. Здається, що деякі внутрішні органи взагалі не працюють, як працюють інші, я зовсім не знаю. Може бути, що ті органи, які здаються нерухомими, виконують захисні функції. Пізніше дізнаємося, чи ми зможемо далі його провокувати, — Еш в очікуванні подивився на неї. — Цього достатньо?

— Цілком.

«Не треба було підіймати Кейна на борт. Треба було залишити його там разом із цією істотою, — подумала Ріплі. — Відповідальність за те, що вони опинились тут, цілком лежить на Еші».

Вона непомітно спостерігала за науковим співробітником, як він працював із приладами, зберігаючи потрібні результати та відхиляючи непотрібні. Найменше вона очікувала якогось емоційного жесту від Еша, але саме він прийняв несподіване рішення впустити членів експедиції на борт, що суперечило усталеній процедурі.

Ріплі виправила себе: не лише Еш, але й Даллас із Ламберт порушили процедуру прибуття на борт. Ішлося про життя Кейна. Що було б, якби Еш послухався її розпорядження і залишив усіх трьох назовні? Вижив би Кейн чи просто перетворився б на запис у журналі? Але це спростило б одну річ: їй не довелося б пояснювати Кейнові, раптом він оклигає, чому вона не впускала їх.

Еш помітив її вираз обличчя і занепокоєно запитав:

— Щось трапилося?

— Ні, — Ріплі випрямила спину. — Можеш розтлумачити для дуреп? Я саме почуваюся однією з них. Що це все значить? Який можна зробити висновок?

— Цікава комбінація елементів та структури робить інопланетний організм практично невразливим у нашій ситуації та з нашими ресурсами.

Ріплі кивнула:

— Я так і думала, якщо, звичайно, результати твоїх досліджень вірні.

Еш образився.

— Вибач. Добре. Отже, воно невразливе, — промовила Ріплі й уважно подивилася на наукового співробітника.

— Саме через це ти вирішив взяти його на борт?

Як завжди, Еш не реагував на кпини. Він відповів без жодних образ:

— Я виконував безпосередній наказ капітана, пам'ятаєш?

Ріплі стрималася, щоб не закричати, знаючи, що Еш не сприймає емоцій.

— Коли Даллас та Кейн відсутні, я виконую обов'язки старшого офіцера, і поки вони не повернуться, я командир.

— Звісно. Я забув. Емоції.

— Дурниці! Ти ніколи нічого не забував через емоції.

Увага Еша була прикута до показників, але, почувши її слова, він озирнувся.

— Гадаєш, ти все про мене знаєш? Ви всі гадаєте, що добре мене знаєте. Маю тобі дещо сказати, Ріплі. Коли я відчинив внутрішній шлюз, я знав, що роблю. Але я теж можу щось забути, як і всі. І в той момент я забув, хто головний і все таке. У мене дуже хороша пам'ять, але і вона може давати збої. Навіть механічна пам'ять, як у «Матері», може втратити інформацію.

«Ага, звісно, — подумала Ріплі. — Вибірковий збій». Звісно, Еш міг говорити правду. Вона й так образила вже багатьох членів екіпажу. Паркер та Бретт вже тримали на неї зуб, а тепер вона ось-ось могла нажити нового ворога — Еша.

Але Ріплі не могла стримувати свої підозри і бажала, щоб Еш розсердився на неї.

— Ти також забувся про основне правило карантину, яке діє у твоєму науковому відділенні, а це ази, які отримує кожен офіцер на початку навчання в льотній академії.

— Ні.

«Нарешті, — подумала Ріплі. — Тепер схоже на правду».

— Це я не забув.

— Розумію, — Ріплі зробила паузу для підсилення своїх слів. — Ти просто порушив це правило.

— Думаєш, мені було просто прийняти рішення? Що я не усвідомлював можливих наслідків?

— Ні, Еше, я так не думаю.

Науковець знову не відреагував на провокацію.

— Мені це не подобалося, але вибору не було, — м'яко пояснив він. — Що б ви робили з Кейном? Його єдиний шанс вижити — це відпочинок у лазареті, де автолікар найближчим часом зможе попрацювати над ним. Його стан стабілізувався, і все через швидке лікування в машині, вчасну дезінфекцію та внутрішньовенне годування.

— Еше, ти заперечуєш сам собі. Раніше ти стверджував, що це істота підтримує в ньому життя, а не автолікар.

— Ця істота може й не відігравати особливої ролі, хіба що для опорожнення Кейна. Ми не знаємо, що б вона зробила, якби ми залишили їх назовні. Тут же ми можемо уважно спостерігати за його організмом і вживати всіх можливих заходів, якщо істота почне шкодити Кейнові. Назовні ми цього б не зробили.

Еш зробив паузу, клацнув вимикачем і перевірив показники.

— Окрім того, був прямий наказ.

— Тобто ти в будь-якому випадку слухатимеш Далласа, а не мене?

— По-перше, капітан — це капітан, а по-друге, той факт, що він знаходився за кілька метрів від мене назовні, а не всередині, не є приводом ігнорувати його накази.

Ріплі відвернулася. Вона була розлючена і на Еша, і на себе.

— Порушивши процедуру карантину, ти поставив під ризик не лише життя Кейна, а й усіх нас.

Еш плавно посунувся, щоб відправити запит на розрахунковому столі, і уважно подивився на отриману інформацію, а потім промовив, не дивлячись на наполегливу Ріплі:

— Мені не просто було прийняти таке рішення. Я знаю правила щодо карантину та позаземних форм життя, можливо, навіть краще за тебе. Але мені довелося зробити вибір між ними та людським життям. Можливо, треба було залишити його там помирати; можливо, я поставив під загрозу всіх нас. Але знаю одне: ті, хто складають свої дорогоцінні правила, роблять це в безпеці та комфорті, а не там, де ці правила повинні застосовуватися. В екстремальних ситуаціях слід покладатися на власний розум та почуття. Я так і зробив. Поки що ця істота нічим нам не загрожує. Якщо таке й станеться, то їй доведеться воювати з групою озброєних людей, які будуть напоготові, а не з одним

непідготовленим чоловіком, який блукав темними й холодними нетрями інопланетного корабля. Тому я й обирав між таким ризиком та життям Кейна.

Еш потарабанив пальцями по панелі управління.

— Я нічого не маю проти твоїх почуттів, — Ріплі нахилилася ліворуч і піднялася. — Я просто вважаю, що в тебе немає жодних прав і повноважень ставити нас під такий ризик. А раптом ми цього не хочемо?

— Це вже не має значення, Кейн на борту… Живий. Подальші події будуть відштовхуватися від реальності, а не від можливих шляхів розвитку ситуації в минулому. Давай не будемо витрачати час на їх обговорення.

— Це твоя офіційна позиція наукового співробітника? У посібнику так не написано.

— Ріплі, ти повторюєш одне й те саме. Ти хочеш мене спровокувати? Я вже добровільно записав свої дії до бортового журналу і готовий до будь-якого рішення, яке Компанія прийме щодо мене. Так, це моя офіційна позиція. Пам'ятай, що основною функцією науки є захист та покращення людського життя. Я ніколи не суперечив цьому правилу.

— Але хтось може мати іншу думку про те, що покращує людське життя.

Чомусь ці слова змусили Еша повернутися і зміряти Ріплі різким поглядом, хоча на інші, більш уїдливі ремарки він не реагував.

— Я виконую свої обов'язки наукового співробітника так само добросовісно, як ти обов'язки ворент-офіцера. Цього достатньо. Я втомився. Якщо в тебе є конкретні претензії, звернися до Далласа. Якщо ж ні, то роби свою роботу, а я буду робити свою.

Із цими словами він повернувся до своїх дорогоцінних приладів.

Ріплі кивнула:

— Справедливо.

Обернувшись, вона пішла до коридору. Ріплі все ще почувалася незадоволеною, але не розуміла чому. Відповіді Еша були досить раціональними, з ними складно сперечатися. Але її хвилювало інше.

Те, що Еш самовільно пустив на корабель експедицію, було чимось більшим, ніж тільки формальним порушенням правил. Це суперечило усьому єству його особистості та яскраво вираженому професіоналізму в інших питаннях. Ріплі мало знала його, але до цього випадку всі вважали, що дороговказом для нього є лише офіційний науковий посібник.

Еш стверджував, що він зробив це заради спасіння життя

людини. Вона дотримувалася офіційної позиції. Чи була вона неправа? Чи був би Кейн із нею згоден?

Вона пішла до капітанського відділення хвилюючись. У голові оберталися роздроблені уривки думок про збіги обставин, які мучили її, а зібрати докупи вона їх не могла…

Тепер на «Нострómo» не було що робити, окрім як чекати; чекати, доки Паркер і Бретт закінчать свою роботу, а також чекати змін у стані Кейна.

У капітанському відсіку Ламберт гралася із Джонсом мотузочкою. Моток спеціально тримали на «Нострómo» для кота. Сам Джонс, схоже, вважав, що ця гра в мотузочку більше потрібна людям, а він добросовісно брав не себе відповідальність розважати їх. Здавалося, вони отримували величезне задоволення, коли він шарпав і ганявся за білим шнурком, а вони смикали ним своїми великими незграбними лапами.

Ламберт називала цю гру «кошача корзинка», а Джонс — «людська корзинка». Він щосили намагався розвеселити штурмана, адже члени екіпажу часто бували такими серйозними! Для кота це було складно, але Джонс докладав усіх зусиль. Він продовжував розважати людей, думаючи про їжу та жирних, теплих мишей.

— Як там справи? — Бретт визирнув з-під виступу і подивився на Паркера. Той налаштував панель управління і витер піт із чола.

— Майже закінчив. Ще півградуса, і все. Може, навіть Ріплі буде задоволена.

Технік скорчив гримасу і присвиснув.

— Ріплі ніколи не буває задоволена. Хіба ти не знав?

З-під запобіжної сітки, де працював Бретт, пролунали якісь різкі звуки. Паркер подивився на німий динамік телефона внутрішнього зв’язку і пробурчав:

— Якщо і після цього ми не отримаємо повну частку, я буду скаржитися. Ми заслужили подвійну платню, в тому числі доплату за небезпечні умови праці. Тепер Компанії краще попіклуватися про нас, інакше ми поскаржимося в Гільдію.

— Гаразд, — відрізав Бретт і простягнув руку з труби, де знаходилася сітка. — Герметик номер три повинен допомогти.

Паркер підійшов до пластикового футляру, який хоч і був брудний, зате з акуратною наклейкою, витягнув звідти малюсіньку сіру квадратну коробку, розмальовану в зелений та червоний колір, і знову чомусь витріщився на тихий телефон внутрішнього зв’язку…

У капітанському відсіку тим часом лунали примітивні звуки.

Запис був затертий через багаторічне користування, але Даллас лежав та насолоджувався музикою, наче він зараз був присутній в студії, де багато років записувалися ці композиції. Він тихенько притупував однією ногою, несвідомо додаючи контрастності мелодії.

Телефон внутрішнього зв'язку посигналив три рази, доки капітан звернув на нього увагу. Він сумно зітхнув, простяг руку й вимкнув музику, а потім натиснув кнопку прийому на телефоні.

— Даллас слухає.

— Це Еш. Прийди подивитись на Кейна. З ним щось трапилося.

Даллас звісив ноги з кушетки і швидко сів. На щастя, у Еша був спокійний голос. Але він був схвильований, а це недобре.

— Щось серйозне?

— Щось цікаве.

— Зараз буду.

Даллас піднявся, повністю вимкнув програвач, неохоче спостерігаючи, як гасне зелена лампочка збоку. Еш сказав «щось цікаве», а це могло значити багато чого, і зовсім не обов'язково щось гарне. Він заспокоїв себе думкою про те, що якби Кейн уже помер, то Еш сказав би щось інше. А це значило, що старпом живий… Але в «цікавому» стані.

Як виявилося, Еш зателефонував не через Кейна. Даллас зустрів наукового співробітника в коридорі біля лазарету. Коли підійшов капітан, він притиснувся до скла, заглядаючи всередину.

— Що відбувається? — Ріплі несподівано з'явилася в іншому кінці коридору. Вона швидко переводила погляд з Еша на Далласа. — Я все чула.

— Підслуховуєш? — примружився Даллас.

Ріплі скривилася.

— А що ще робити на кораблі? Чи ти заперечуєш?

— Ні, просто цікаво, — він подивився крізь товсте скло лазарету, а потім звернувся до Еша, бо так нічого і не побачив.

— Ну?

— Кейн, — науковець вказав на старпома. — Придивись уважніше до його тіла.

Даллас почав вдивлятися та мружити очі, доки не помітив, що мав на увазі Еш (а точніше, не помітив одну річ).

— Її немає.

Він швидко оглянув лазарет і переконався, що прибульця немає. Кейн нерухомо лежав на медичній платформі, рівно дихаючи, незважаючи на відсутність тієї істоти. Придивившись, астронавти побачили якісь маленькі чорні плями на обличчі в Кейна.

— Воно щось вживило йому? — запитав Даллас, відганяючи думку.

— Ні, — обнадійливо відповів Еш. Даллас хотів йому вірити і йому довелося. Врешті-решт, згідно з особовими досьє, у Еша був найгостріший розум на кораблі.

— То відбитки, а не виступи. Думаю, що то сліди від присосок.

Еш помовчав, а потім додав:

— Окрім цього, здається, Еш більше не має ушкоджень.

— Це поки що, — втрутилася Ріплі. — Двері герметично зачинені. Та істота може досі бути всередині.

Вона говорила впевненим голосом, але насправді хвилювалася. Думка про те, що павуко-та рукоподібна істота з блискучим немигаючим оком може повзати десь під ногами, лякала її більше, аніж вона показувала.

— Ми не можемо відчинити двері, — замислено промовив Еш. — Ми не хочемо її випустити, щоб вона бігала кораблем.

— Тут згідна, як ніколи, — Ріплі уважно вдивлялася на підлогу в лазареті, але бачила лише блискучий метал і фарбу. — Але її не можна вбити або схопити на відстані, не входячи в лазарет. Що ж робити далі?

— Ми намагалися прибрати її з обличчя Кейна, — сказав Даллас, — Ми порізали, пошкодили її. Можливо, якби ми не загрожували їй, то вона б не опиралася. Можливо, тепер ми зможемо просто її упіймати.

У голові в Далласа промайнув образ захоплюючого заохочення від Компанії. Це гарантовано буде премія, а можливо, навіть і підвищення. Потім він знову ковзнув поглядом по непритомній фігурі Кейна і присоромив себе.

Ріплі досі здригалася від своїх думок.

— Можеш спробувати впіймати її. Я буду пильнувати двері.

— Гадаю, що це гарна ідея, — Еш відійшов від скла. — Це безцінний зразок. Поза сумнівом, ми повинні спробувати зловити його цілим і неушкодженим.

Еш натиснув на кнопку, яка управляла дверми. Лазарет — порівняно краще місце, аби спіймати непроханого гостя. Там була подвійна стіна, і це був найтісніший відсік на «Нострмо», не рахуючи тамбурів-шлюзів.

Двері трохи привідкрилися. Еш глянув на Далласа. Той кивнув. Еш знову натиснув на кнопку, і двері відкрилися ще на кілька сантиметрів. Тепер туди можна було прослизнути. Даллас увійшов першим. Ріплі обережно йшла за ним. Еш зайшов останнім і швидко клацнув вимикачем, зачинивши двері.

Вони стояли біля виходу, оглядаючи приміщення. Не було

помітно жодних слідів прибульця. Даллас стиснув губи і різко свиснув. Це не допомогло, але Ріплі несміливо хіхікнула.

Даллас підійшов до відчиненої шафи, оглядаючи приховані кутки лазарету. Цілком вірогідно, що прибулець міг сховатися саме в шафі, але коли капітан ретельно оглянув її, то знайшов лише акуратно складені, ніким і нічим не потривожені медичні інструменти.

Якщо вони не збиралися ловити прибульця голіруч, то потрібне було щось міцне. Із вмісту шафи Даллас обрав перший-ліпший предмет підходящого розміру — лоток із нержавіючої сталі. Коли він повернувся до пошуків, то подумав, що раптом прибулець відчує небезпеку, то зможе розчинити цей металевий лоток так само легко, як і руки Далласа. Але попри все, вага лотка була досить переконливою.

Доки Еш оглядав віддалений куток лазарету, Ріплі вже набридло стояти біля дверей. Вона пройшлася лазаретом і зазирнула під платформу, на якій лежав Кейн, подумавши, що прибулець міг присмоктатися знизу. Ріплі напружила м'язи, приготувавшись відскочити, раптом побачить прибульця. Вона не була розчарована, виявивши, що там нікого немає.

Ріплі випросталася, роздумуючи, де ще пошукати, і зачепила перемичку. Їй на плече раптом впало щось тверде. Вона озирнулася і вгледіла довгі кістляві щупальці й тьмяно-сіре око, схоже на опуклий камінь-кабошон[13].

Вона рефлекторно різко скрикнула. Її заціпило, і вона незграбно смикнулася. Істота впала на підлогу і не рухалася.

Даллас та Еш зреагували на її крик. Тепер усі троє спостерігали за нерухомою фігурою, яка лежала під ногами. Вона зловісно стиснула щупальці, точнісінько, ніби рука мерця. Цю ілюзію порушувала більша кількість щупальців, хвіст і тьмяне око без повік.

Ріплі правицею помацала плече, куди щойно приземлився прибулець. Вона ковтала повітря і практично не могла дихати; дія адреналіну поступово проходила, але вона досі відчувала вагу прибульця на своєму плечі.

Ріплі ногою торкнулася рукоподібної істоти. Вона не рухалася і взагалі не реагувала. Її єдине око було тьмяним, а шкіра — зморшкуватою та сухою. Ріплі сміливіше підважила її ногою і перевернула. Трубка під щупальцями обім'якла, безсило лежала на «долоні» і була майже втягнута всередину.

— Гадаю, воно мертве, — Даллас трішки довше оглянув неочікуваний труп, а потім повернувся до Ріплі й запитав:

— Як ти?

До Ріплі нарешті повернулося мовлення.

— Нормально. Воно нічого мені не зробило. Гадаю, воно вже було мертве, коли впало на мене.

Ріплі підійшла до відчиненої шафи, взяла довгий металевий пінцет і поштрикала ним у щупальці та в око. Жодної реакції. Даллас простягнув лоток і Ріплі поклала туди заціпенілого прибульця за допомогою пінцета, а потім швидко зачинила блискучу кришку.

Вони підійшли до вільного столу, обережно вийняли прибульця і поклали на пласку поверхню. Еш увімкнув яскраве світло, і всі чітко побачили жахливу бліду істоту. Науковець узяв невеликий щуп і поштрикав нерухомий труп.

— Поглянь на його присоски, — Еш вказав на кілька маленьких і заглиблених кілець, які займали практично усю внутрішню сторону «долоні».

— Не дивно, що ми не могли відірвати його, враховуючи затиск пальців і хвіст, що обвивався довкола шиї Кейна.

— А де його рот? — Даллас насилу відвів погляд від ока істоти. Навіть мертвий, труп гіпнотизував своїм тьмяним очним яблуком.

— Напевно, це той трубчастий орган, який воно засунуло Кейнові в горло. Але воно його нічим не годувало.

Еш захопив край трубки пінцетом і трішки витягнув її з «долоні». По мірі цього вона втрачала коричнюватий колір і скоро стала блідою, як і все тіло.

— Трубка твердішає на повітрі.

Еш підсунув істоту під лінзу сканера і налаштував його, після чого на невеличких екранах почали з'являтися цифри та слова.

— Усе, — нарешті промовив науковець. — Воно мертве, жодних ознак життя. Ми мало про нього знаємо, але не настільки ця істота вже й чужорідна, щоб не можна було дізнатися, жива вона чи мертва.

Ріплі відчула поколювання в плечі.

— Чудово. Давайте викинемо його.

Еш ошелешено подивився на неї:

— Жартуєш? Дуже смішно.

Ріплі похитала головою:

— Чорта з два!

— Але… Ми мусимо його забрати, — збуджено промовив Еш. — Ми вперше контактуємо з такою істотою. На плівках немає нічого подібного, навіть гіпотетично. Його треба повністю дослідити.

— Добре, — сказала Ріплі. — Проводь свої дослідження, а потім ми його викинемо.

— Ні, ні! Для цього потрібна повністю укомплектована

біолабораторія. Я можу зафіксувати лише поверхові дані про його структуру та будову. Я не можу вдовольнитися здогадками про таку важливу інформацію, як от історія його еволюції. Ми не можемо просто викинути найвидатнішу ксенологічну знахідку десятиліття в шлюз, ніби звичайне сміття! Я протестую і як член екіпажу, і як науковий співробітник! Кейн зробив би те саме.

— Ця тварюка ледь не роз'їла корабель своєю кислотою, — Ріплі кивнула в бік істоти. — Хтозна, що може статися після смерті з її тілом.

— Ця істота сама по собі нічого не пошкодила, — заперечив Еш. — Скоріше за все, кислота розчинилася в мертвих клітинах і стала інертною. Вона нічого більше не робить.

— Це поки що.

Еш благально подивився на Далласа і продовжив:

— Воно не рухалося і ніяк не реагувало, коли ми штрикали його, навіть в око. Згідно з показниками сканера, воно мертве, і я вважаю, що воно безпечне, якщо, звісно, це не зомбі. Далласе, ми повинні зберегти цей зразок.

Даллас нічого не відповів. Еш продовжив:

— Хоча б тому, що медикам потрібна ця істота, щоб вивести Кейна з коми. Ми це не можемо зробити. А ця істота спричинила кому. Раптом ми викинемо ключ до спасіння Кейна?

Нарешті Даллас промовив:

— Ти науковий співробітник. У таких питаннях ти головний, і останнє слово за тобою.

— У такому разі я прийняв рішення, — Еш нагородив свій «скарб» дбайливим поглядом. — Я закупорю його в герметичній трубці, тоді воно точно не оживе, і ми спокійно провеземо його.

— Звичайно ж, Кейн учинив би так само, — пробурмотіла Ріплі. Даллас зміряв її сердитим поглядом. Ріплі відвернулася.

— Долю монстра вирішено. А що робити з Кейном? — вона вказала на платформу зі старпомом.

Еш повернувся до піддону. Швидко оглянувши старпома, зокрема, його обличчя зі слідами від присосок, науковець увімкнув декілька приладів на медичній панелі управління. Автолікар видав якісь звуки, і на екранах з'явилися дані.

— Його лихоманить.

— Сильно?

— Ні. Він впорається, а машина збиватиме температуру. Він досі непритомний.

— Та бачимо, — сказала Ріплі із сумним виразом обличчя.

Еш повернувся до неї:

— Не обов'язково. Він може спати, а це зовсім інше.

Ріплі хотіла відповісти щось уїдливе, але Даллас сердито

зупинив суперечку:

— Припиніть сваритися!

«Ще я повинен рознімати членів екіпажу», — подумав він. Враховуючи психологічний тиск останнім часом, такі конфлікти передбачувані, але Даллас вважав, що треба зробити все, щоб уникати їх. Не можна допустити відкритої ворожнечі й розділення екіпажу.

Аби відволікти Еша та Ріплі одне від одного, Даллас перевів розмову на Кейна.

— Отже, він непритомний і його лихоманить. Щось ще?

Еш проаналізував показники.

— Машина не дає більше ніякої інформації. В іншому його показники життєдіяльності досить гарні.

— Можеш дати довгостроковий прогноз?

Еш завагався.

— Я не медик. «Ностромо» не такий великий корабель, щоб дозволити собі цю посаду.

— Або не такий важливий. Я знаю це. Але серед нас ти маєш до цього найближчий стосунок. Я просто хочу знати твою думку. Це не буде фіксуватися в бортовому журналі, і я, безумовно, не вимагаю цього від тебе. Чорт забирай, я не маю права вимагати цього.

Даллас повернувся до Кейна — свого друга і напарника.

— Не хочу прозвучати невиправдано обнадійливим, — повільно сказав Еш, — але, судячи з його поточного стану та показників контрольних приладів, він житиме.

Даллас посміхнувся і злегка кивнув.

— Уже непогано. Більшого вимагати не можна.

— Сподіваюся, твоя правда, — додала Ріплі. — У нас є деякі розбіжності, але цього разу я молитиму Бога, щоб ти мав рацію.

Еш знизав плечима:

— Хотілося б зробити більше, але, як я вже казав, в мене відсутня необхідна кваліфікація. Це більше залежить від автолікаря. Зараз я отримаю результати більш ретельних досліджень, але й машині немає від чого відштовхуватись: такого ще не було. Усе, що ми можемо зробити — це чекати, доки автолікар не визначить, що прибулець зробив із Кейном. І тільки після цього апарат зможе, сподіваюся, почати його лікувати.

На обличчі в Еша раптом з'явилося розчарування.

— Шкода, що я *не* медик. Не люблю чекати, доки машина всього не зробить.

— Уперше чую, що ти говориш про машини без поваги, — здивовано промовила Ріплі.

— Немає ідеальних машин. Їм бракує адаптивності. Тут

потрібен цілий госпіталь, а не цей невеликий автолікар. Він не призначений для роботи з такими… прибульцями. Його ефективність оцінюється за інформацією його програми, як і ефективність будь-якої іншої машини. Якби ж я трішки краще розбирався в медицині…

— Також вперше чую, що ти жаліємся на брак компетентності, — продовжила свої спостереження Ріплі.

— Завжди будеш почуватися некомпетентним, коли не все знаєш, інакше не буває, — Еш повернувся до Кейна. — Це почуття підсилюється, коли космос дає тобі загадку, з якою ти ще не стикався. У мене недостатньо знань, щоб її розгадати, і через це я почуваюся безпорадним.

Він обережно підняв прибульця пінцетом за двоє щупальців і поклав його у велику прозору трубку. Еш натиснув на кнопку, вбудовану в пробку трубки, і закупорив її. Усередині розлилося жовте світло.

Ріплі уважно спостерігала за діями Еша. Вона все ще побоювалася, що та істота може несподівано роз'їсти трубку й почати їх усіх душити. Переконавшись нарешті, що прибулець вже нічого їй не зробить (хіба насниться в страшному сні), вона піднялася і пішла в бік виходу.

— Не знаю, як ви, а я хочу випити кави, — сказала Ріплі через плече.

— Гарна ідея, — Даллас подивився на Еша. — Нічого, якщо ми залишимо тебе самого?

— Тобто наодинці з тією штукою? — він вказав великим пальцем на закупорений контейнер і широко посміхнувся. — Я науковець, і від таких речей у мене підвищується інтерес, а не пульс. Не турбуйтеся, усе буде добре. Якщо будуть якісь новини, або стан Кейна зміниться, я одразу ж зателефоную.

— Домовилися, — він подивився на Ріплі, яка чекала на нього. — Пішли вип'ємо кави.

Еш зачинив за ними двері, й вони пішли назад до капітанського відсіку, залишивши його працювати з автолікарем, щоб той, у свою чергу, працював над Кейном…

VIII

Кава заспокоїла їхні шлунки й упорядкувала думки. Навколо них безперебійно працював «Нострómo», механізми якого не цікавив загиблий прибулець у герметичному контейнері.

Даллас відчув деякі запахи від сусідки, але не звернув на них уваги, лише впізнавально шморгнув носом. На зорельоті розміром із «Нострómo» було дозволено таку розкіш, як дезодоранти, і їх вистачало, але думки членів екіпажу, які прокинулися від гіперсну й опинились ув'язненими в металевій пляшці за декілька світлових років від теплої планети та чистого повітря, були зайняті важливішими справами, ніж аромати сусідів.

Ріплі досі сиділа, застигши від минулого перехвилювання. Також виснажений Даллас завів розмову:

— Чому нудишся? Досі кип'ятишся через рішення Еша відкрити шлюз і впустити нас?

— Як ти *міг* дозволити йому таке?

— Я вже говорив, — терпляче пояснив капітан. — Це я вирішив занести Кейна, а не… А, зараз ти маєш на увазі рішення про те, щоб залишити на борту те страхопудище?

Ріплі кивнула і промовила:

— Так. Уже пізно сперечатися про шлюз. Я могла й помилятись. Але як можна залишати на борту ту істоту після того, що вона зробила з Кейном. Неважливо, жива вона чи мертва.

Даллас спробував заспокоїти Ріплі.

— Ми не знаємо точно, що вона зробила з Кейном, окрім того, що вирубила його. Згідно з даними приладів, з ним усе в порядку. Що ж до рішення, залишати чи не залишати когось на кораблі, то я просто пілот і лише керую кораблем.

— Ти капітан.

— Остання інстанція, а в окремих ситуаціях — повний нуль. Паркер краще розбирається в техніці, а в наукових питаннях останнє слово завжди за Ешем.

— Як так? — тепер у Ріплі був скоріше зацікавлений, а не ображений голос.

— Як і все інше: згідно з наказом Компанії. Почитай власну інструкцію.

— Тобто це стандартна процедура?

Даллас почав злегка нервувати.

— Ріплі, це не військовий корабель. Ти не гірше за мене знаєш, що стандартна процедура — це те, що нам наказують для стандартних ситуацій. Між іншим, процедура передбачає

автономність різних відділень, у тому числі наукового відділення. Якби я вважав по-іншому, не думаю, що працював би на торговельному кораблі.

— У чому справа? Премія за знахідку затьмарила можливість втратити людину?

— Ти чудово знаєш відповідь, — різко відповів він. — Я б не пожертвував здоров'ям Кейна заради жодної премії. Але вже пізно. Ми тут, і це вже сталося. Не насідай на мене так, добре? Я лише перевізник вантажів і живу із цього. Якби я захотів стати дослідником і полетіти назустріч преміям за відкриття, я б вступив до Зовнішнього Корпусу, і мені вже б декілька разів могли б відірвати голову. А тут і так голова розвалюється від усіх цих ускладнень. Слава… Ні, дякую, не для мене. Краще ми поставимо на ноги нашого старпома.

Вона нічого не відповіла цього разу і декілька хвилин сиділа мовчки. Коли вона нарешті заговорила, то вже без образи.

— Ви вже літали з Кейном?

— Ти маєш на увазі, чи я його добре знаю? — тихо запитав Даллас, слідкуючи за панеллю управління. — Достатньо, аби пізнати й цінувати одне одного.

— А з Ешем?

— Знову починаєш? — зітхнув капітан. Але нічого вже не поробиш. — Що Еш?

— Те ж питання. Ти сказав, що добре знаєш Кейна. А Еша ти знаєш? Ти вже літав з ним колись?

— Ні, — ця думка взагалі не турбувала Далласа. — Це вперше. У мене було п'ять рейсів, як довгих, так і коротких, з іншим науковим співробітником. Ми перевозили різні вантажі. А за два дні до того, як ми прилетіли з Тідуса, його замінили Ешем.

Ріплі багатозначно подивилася на Далласа.

— Що? — різко зреагував капітан. — Вони й тебе теж прислали на заміну моєму колишньому ворент-офіцеру.

— Я не довіряю Ешу.

— Зрозуміло. А я… Взагалі нікому не довіряю.

«Час змінити тему», — подумав Даллас. Він вже усвідомив, що Еш — гарний член екіпажу, хіба що злегка впертий у спілкуванні з іншими. Але дружність не була необхідною вимогою під час рейсів, де астронавти проводили більшість часу в гіперсні, за винятком злету й посадки; до того ж Еш не давав приводів сумніватися у своїй компетентності.

— Чому ремонт не завершено? Як він просувається? — перевів на інше Даллас.

Ріплі подивилася на хронометр і щось швидко порахувала:

— Вони повинні вже закінчити. Напевно, їм залишилось лише

остаточно все перевірити.

— Чому ти не повідомила?

— Я впевнена, вони ще не закінчили, інакше б уже дали знати. Слухай, невже ти думаєш, що я тягну час для Паркера і для всіх інших?

— Ні. То що ще треба зробити?

Ріплі швидко відправила запит на своїй панелі.

— Ми досі не бачимо, що відбувається на поверхах «B» і «C». Сканери перегоріли, їх треба замінити.

— Мені байдуже, як виглядають поверхи «B» і «C». Я це й так знаю. Щось ще?

— Резервні системи живлення перегоріли одразу ж після того, як ми здійснили посадку. Пам'ятаєш, що в нас проблема із допоміжними двигунами?

— Але основні двигуни працюють нормально?

Ріплі кивнула.

— Тоді розмови про несправність допоміжних двигунів — це пусте. Ми можемо злітати й без них, зануритись у гіперсон і подорожувати, як нам і належить, а не огинатися тут.

— Ти впевнений? Я про зліт із несправними допоміжними двигунами.

— Не впевнений. Але я хочу звідси полетіти і хочу знати коли. Ми дізналися, що то за сигнал, а також, що окрім Кейна немає кого рятувати. Нехай якась експедиція від Компанії, у якої буде потрібне обладнання, висадиться сюди і досліджує той корабель. Нам за це не платять. Ми виконали всі директиви, а тепер із мене досить. Треба запускати цю колимагу.

Невдовзі всі здорові члени екіпажу зайняли свої місця в капітанському та інженерному відсіках. Усі на якийсь час забули про Кейна, мертвого прибульця і все інше, окрім старту. Зараз усіх цікавив лише зліт. Тепер вони стали командою, а всі особисті розбіжності й думки потьмяніли у світлі бажання запустити буксир і полетіти назад у чистий відкритий космос.

— Головний двигун увімкнено, — доповів Еш, повернувшись із лазарету на своє робоче місце.

— Прийнято, — відповіла Ламберт.

— Допоміжні двигуни досі не працюють, сер, — Ріплі насупилась на багряний індикатор на панелі управління.

— Так, знаю. Штурмане, усе готово?

Ламберт перевірила свою панель управління.

— Дані для повернення на орбіту розраховано та введено. Узгоджую наші координати з координатами нафтоочисної установки. За хвильку все буде, зачекайте, — Ламберт натиснула

декілька кнопок по черзі. Над головою в Далласа загорілися якісь лампочки.

— Непогано. Якщо треба буде, підкорегуємо нагорі. Будьте на прийомі для злету.

«Нострómо» почав вібрувати в куряві. Рев двигунів перекрикував завивання вітру. Цей штучний грім відбивався від бугрів застиглої лави, від якого здригнулися шестигранні базальтові стовпи.

— Готова, — відповіла Ріплі

Даллас подивився на Еша.

— Як усе просувається?

Науковець подивився на свої давачі.

— Усе працює поки що. Як надовго вистачить, тільки час покаже.

— Вистачить, щоб піднятися в космос.

Даллас натиснув на кнопку телефона внутрішнього зв'язку.

— Паркере, що там у вас унизу? Ми впораємося без допоміжних двигунів?

Даллас знав, що якщо вони не зможуть подолати силу тяжіння за допомогою головного двигуна, то доведеться вмикати гіпердвигун. Але кількох секунд його роботи буде достатньо, щоб викинути їх із цієї системи. Вони опиняться в зовсім іншому місці, й доведеться витрачати дорогоцінний час неспання на повторне стикування з їхнім вантажем. Це означало витрати кисню, кожна хвилина вимірювалася в літрах. «Нострómо» міг переробляти мізерні запаси повітря лише до певного моменту. Коли їх легені перестануть сприймати цю суміш, їм доведеться повернутися в гіперсон, незалежно від того, чи знайдуть вони нафтоочисну установку.

Даллас уявив велетенську установку, яка зависла в космосі, і суму, яку доведеться відшкодувати за неї з їхньої скромної зарплати.

Відповідь Паркера була обнадійливою й навіть підбадьорювала інтонацією:

— Добре. Але врахуйте, що ми лише залатали їх. Для належного ремонту буде потрібне докове обладнання.

— Корабель витримає?

— Повинен. Головне, щоб ми не потрапили в зону високої турбулентності. Це може призвести до вибуху нових чарунок… Це все, що повідомила «Матір». А потім ми вже ніяк їх не полагодимо.

— Не забивайте голову і спокійно працюйте, — додав Бретт із місця в інженерній кабіні.

— Прийнято. Будемо все контролювати. Єдине, що ми маємо

зробити — це досягти нульової гравітації, а потім на гіпершвидкості летіти до Сонячної системи, а ті кляті чарунки хай там лускають, як попкорн, скільки заманеться. Але під час злету й стикування ви повинні зберегти їх цілими та неушкодженими, навіть якщо вам доведеться голіруч утримувати їх.

— Докладемо всіх зусиль, — відповів Паркер.

— Прийнято, кінець зв'язку, — Даллас повернувся до ворент-офіцера «Нострамо». Ріплі виконувала роботу Кейна. — Зліт на сто метрів. Прибрати опори, — Даллас знову повернувся до своєї панелі. — Триматиму рівновагу.

— Злітаємо на сто метрів, — сказала Ріплі й почала натискати кнопки.

Зовнішній гуркіт почав дужчати, коли буксир злітав із пустельної запиленої планети. Корабель піднявся на сто метрів над землею. Внизу безладно кружляла курява. Масивні опори, схожі на ноги, які слугували для підтримки «Нострамо», тепер було акуратно складено в металевому днищі.

На підтвердження комп'ютерних даних у капітанському відділенні пролунав глухий удар.

— Опори прибрано, — повідомила Ріплі. — Зачиняються захисні кожухи.

Металеві кожухи закрили корпус опор, захистивши їх від пилу та чужої атмосфери.

— Готово, — оголосив Еш.

— Добре. Ріплі, Кейна немає, тому все на тобі. Злітай.

Ріплі потягнула подвійний важіль на панелі управління старпома. Гуркіт іззовні почав стихати, хоча там не було нікого з людським сприйняттям, хто б міг його почути і гідно оцінити. Злегка нахилившись уперед, «Нострамо» полетів обраним курсом.

— Гравітація зменшується, — оголосила Ріплі, натискаючи кнопки. — Увага!

Буксир із легким прискоренням летів прямо вгору і стрімко почав набирати швидкість. На міцну металеву обшивку налітали сильні вітри, але корабель ані гальмував, ані змінював свій курс.

Увагу Ламберт було прикуто до одного давача.

— Висота кілометр. За п'ять хвилин тридцять дві секунди орбіта по курсу.

«Якщо, звичайно, протримаємось», — подумки додала Ламберт.

— Добре, — пробурмотів Даллас, спостерігаючи за двома лініями, які переплелися на його екрані. Це видовище радувало око. — Увімкнути штучну гравітацію.

Ламберт клацнула вимикачем, і корабель почало кидати.

Шлунок Далласа почав протестувати проти зникаючої гравітації планети, яку вони щойно залишили завдяки сильному і безповоротному ривку.

— Увімкнула, — відповіла Ламберт, коли її власні нутрощі стали на своє місце.

Ріплі гарячково переводила погляд між індикаторами. Коли між ними з'явилася невелика розбіжність, вона швидко виправила її.

— Нерівномірна тяга. Змінюю вектор.

Вона клацнула вимикачем, задоволено спостерігаючи, як стрілка повертається на своє місце.

— Увімкнула компенсацію. Ситуація нормалізувалася, все добре.

Даллас уже почав сподіватися, що вони прорвуться без проблем, аж раптом капітанський відсік струснула сильна вібрація, яка швидко вщухла, однак усі члени екіпажу переполошились і запанікували.

— Що це в біса було? — вголос поцікавився Даллас. У відповідь він почув сигнал попередження на телефоні.

— Паркере?

— Так. У нас тут проблеми.

— Серйозні?

— Перегрів двигуна на правому борті. Перевір сам.

— Ти можеш його полагодити?

— Жартуєш? Я вимкнув його.

— Повторна компенсація нерівномірної тяги, — спокійно промовила Ріплі.

— Продовжуйте, поки не досягнемо нульової гравітації, — сказав Даллас у мікрофон.

— А по-твоєму, чим ми тут займаємось?

Телефон замовчав.

У капітанському відділенні було чутно, що двигуни ревуть трішки по-іншому. Ніхто не дивився один на одного, побоюючись зустріти відображення свого страху.

Рухаючись трішки повільніше, але все ще з легкістю розсікаючи вируючі хмари, «Нострамо» летів углиб космосу в пошуках нафтоочисної установки.

На відміну від відносного спокою в капітанському відсіку, у інженерів кипіла робота. Бретт знову скоцюрбився біля труб, обливаючись потом і мріючи вибратися звідти.

— Знайшов? — запитав Паркер.

— Гадаю, що так. Пил знову забиває кляті повітрозабирачі. Двигун номер два знову перегрівається.

— Я гадав, що ми вимкнули той мотлох.

— Я теж. Схоже, знову втратили кожух. Кляті двигуни! Такі вразливі!

— Вони не пристосовані до польотів крізь пилові бурі, — нагадав своєму колезі Паркер. — Плюнь на нього. За дві хвилини ми будемо поза межами атмосфери.

Капітанське відділення тремтіло під час злету, усі прикипіли до своїх панелей управління. Даллас хотів відправити запит до інженерного відсіку, але згодом передумав. Якщо Паркеру буде про що повідомити, він це зробить.

«Ну ж бо, лети вгору», — подумки благав Даллас, пообіцявши собі, що видасть інженерам премії, про які вони постійно патякали, якщо вони зможуть підтримувати головні двигуни в робочому стані ще кілька хвилин. Давач на його панелі свідчив, що гравітація різко падала. «Будь ласка, ще хвилинку», — благав капітан, несвідомо ковзаючи по стіні рукою.

Розірвавши запону хмар, «Нострómо» вирвався у відкритий космос. А ще за хвилину п'ятдесят гравітаційний індикатор на панелі управління Далласа показав нульове значення. Це викликало щиру радість у капітанському відділенні, хоч це було в дечому непрофесійно.

— Ми зробили це, — промовила Ріплі, виснажено відкинувшись на м'яку спинку крісла. — Чорт забирай, ми зробили це.

— Я в цьому сумнівався, коли ми зазнали першого вібраційного удару й почали втрачати швидкість, — хрипло зізнався Даллас. — Я уявив, як нас розмаже по перших-ліпших скелях. Я вже подумав, що нам доведеться увімкнути гіпердвигун і втратити нафтоочисну установку.

— Не турбуйся, — промовила Ламберт, не посміхаючись. — Ми могли знову приземлитися і залишитися там. Потім спрацював би наш автоматичний аварійний радіомаяк, і ми б занурилися в гіперсон, чекаючи доки *нас* не врятує екіпаж якогось випадкового корабля, який теж розбудять.

«Поки що нічого не говори про премії. Зробиш їм сюрприз, коли всі прокинуться на земній орбіті», — подумав Даллас. Але тепер інженери, як мінімум, заслуговували на усну подяку. Капітан увімкнув телефон.

— Гарна робота. Як наш корабель?

— Тепер, коли ми здолали пилову завісу, він мурчить точнісінько як Джонс.

У динаміку пролунало різке рипіння. Даллас насупився, міркуючи, що б це могло бути, але потім збагнув, що це Паркер відкрив пиво, мимоволі тримаючи його біля мікрофону.

— Пусте, — гордовито продовжив інженер. — Коли ми щось

лагодимо, у нас завжди виходить.

У динаміку почулося булькання. Таке враження, що Паркер занурювався у воду.

— Звісно. Молодці, — запевнив Даллас. — Відпочиньте, ви заслужили. Ще. Паркере…

— Агов?

— Коли ми досягнемо Землі й ти будеш проводити перемовини з технічним контролем, тримай своє пиво подалі від мікрофону.

Булькання припинилося.

Задоволений Даллас вимкнув мікрофон і промовив, ні до кого не звертаючись:

— Заберемо наші гроші й додому. Установку потрібно поставити в гараж, Ламберт.

Кут підйому «Нострмо» почав вирівнюватися. За декілька хвилин на сигналізаторі над робочим місцем штурмана пролунав регулярний гудок.

— Ось вона, — повідомила Ламберт. — Саме там, де потрібно.

— Добре, — Даллас натискав на кнопки. — Підлаштуй корабель і готуйся до стикування.

Під час підлаштування корабля у відповідність із положенням велетенської груди металу та пластику прилади постійно гуділи. Ріплі клацнула вимикачем, і буксир зафіксувався позаду невиразних контурів нафтоочисної установки.

— Зафіксувала, — промовила Ламберт.

— Розпочинай стикування, — Даллас уважно вдивлявся в екрани, затиснувши ряд червоних кнопок.

— Зближуємось, — Ріплі уважно спостерігала одразу за двома екранами. — Відстань зменшується. Двадцять… п’ятнадцять… готово.

Ріплі клацнула вимикачем.

Даллас відпустив червоні кнопки і дав наступні вхідні:

— Двигуни вимкнено, досягнуто інерціальної стабільності. Активувати фіксатор гіпердвигуна.

— Активовано, — повідомила Ріплі. — Стикування завершено.

Це означало, що «Нострмо» створює поле гіпердвигуна достатнього розміру, якого вистачило б і на нафтоочисну установку. Тепер і нафта зможе полетіти з ними в цьому таємничому нереальному середовищі, яке дозволяє людям і кораблям переміщуватися швидше за світло.

— Курс на Землю, — твердо наказав Даллас. — Потім, Ріплі, увімкни великий двигун і встанови швидкість світла плюс чотири.

— З радістю.

— Курс розраховано та налаштовано, — за мить сказала Ламберт. — Час вертати додому.

І подумки додала: «Час брати ноги на плечі».

Ріплі натиснула головну кнопку. Маленька планета та корабель прибульців, який залишився в її полоні, зникли так швидко, ніби їх ніколи й не було. «Нострамо» досяг швидкості світла, а потім перевищив її. Навколо корабля та нафтоочисної установки утворився коронний розряд. Зірки, які були попереду, стали блакитними, а ті, що позаду — червоними.

Екіпаж із шести людей нарешті летів додому. Шестеро людей і Кейн…

Астронавти сиділи за спільним столом і пили каву, чай та інші теплі стимулюючі напої за звичками та вподобаннями. Їхні розслаблені постаті передавали заспокоєний напрям думок. Зовсім нещодавно вони були натягнутими як струни і такими ж ламкими. Зараз же вони безтурботно закинули ноги на поруччя крісел, зручно вмостившись на подушках.

Ламберт досі була нагорі в капітанському відсіку, виконуючи остаточну перевірку курсу перед тим, як дозволити собі розслабитись. Еш був у лазареті, слідкуючи за Кейном. Старпом і його стан були головними темами обговорення.

Паркер поставив паруючий чай, неестетично причмокнув і заявив із звичайними для нього спокоєм і відвертістю:

— Можливо, заморозимо його, аби пригальмувати цю чортову болячку?

— Ми не впевнені, як саме заморожування змінить його стан, — заперечив Даллас. — А раптом йому стане гірше? Те, що знищує хвороби, може й погіршити його становище.

— Принаймні краще, аніж нічого не робити, чорт забирай, — Паркер помахав чашкою, ніби палицею. — А автолікар якраз тільки на це й здатний. Еш говорив, що машина не справляється. Той медичний комп'ютер може лікувати лише нудоту від нульової гравітації, зламані кістки і все. Безумовно, Кейн потребує якіснішої спеціалізованої допомоги.

— Але ж ти щойно визнав, що ми не можемо йому її надати.

— Так, — Паркер відкинувся на стільці. — Вірно. Отже, тому й пропоную заморозити його, доки ми не доїдемо, а лікар, що спеціалізується на позаземних хворобах, подбає про нього.

— Еге ж, — додав Бретт.

Ріплі похитала головою, дивлячись на нього.

— Що б він не сказав, ти завжди говориш «еге ж» або щось дуже подібне. Ніколи не помічав, Бретте?

Той вишкірився:

— Еге ж.

Ріплі повернулася до інженера.

— Що ти думаєш про це, Паркере? Твій підлеглий просто ходить за тобою і повторює «еге ж», ніби папуга.

Паркер повернувся до свого колеги.

— Так. Визначся, ти папуга?

— Еге ж.

— Припиніть дуркувати, — сказав Даллас і одразу ж пошкодував про своє необдумане зауваження. Їм би не завадило трішки веселощів, а він узяв і припинив це. Навіщо? Відносини між членами екіпажу були неформальними, а не як між начальником та підлеглими. Чому ж у нього з'явилося раптове бажання вдавати капітана?

Можливо, це було через критичну ситуацію, так що хтось повинен бути «головним». Він застряг у відповідальності. Клята робота. Далласу хотілося бути на місці Ріплі чи Паркера, особливо на місці останнього. Двоє інженерів могли повернутися назад до своєї особистої кабіни і безтурботно не звертати уваги на речі, які безпосередньо їх не стосуються. Поки вони підтримували двигуни та корабель у робочому стані, то ні перед ким не мусили звітувати.

Даллас усвідомив, що не любить приймати рішення. Напевно, саме тому він і був командиром старого буксира, а не лайнера. Вочевидь, саме через це він ніколи не скаржився на долю. Він міг більшість часу на кораблі провести в гіперсні, будучи капітаном буксиру. Він міг нічого не робити, лише спати й отримувати зарплатню. Йому не доводилося приймати рішення в гіперсні.

«Скоро, — подумав Даллас. — Скоро вони повернуться до особистого затишку своїх окремих трун. Їм уколють снодійне, від якого їхній розум заціпеніє, а вони вирушать у приємний політ туди, де не треба приймати жодних рішень і куди не зможуть дістатися неприємні сюрпризи ворожих планет. Скоро, щойно доп'ємо каву».

— Кейнові доведеться пройти карантин, — відсторонено промовив Даллас, сьорбаючи каву.

— Так, і нам теж, — ця думка збентежила Ріплі. Певна річ, вони прилетять на Землю заради того, щоб провести декілька тижнів у ізоляції, поки медики не впевняться, що ніхто з них не є носієм того, що вразило Кейна. Ріплі мріяла про зелену траву під ногами та синє небо над головою. Вона уявляла, як гуляє на пляжі в безтурботному віддаленому містечку на березі океану десь у Сальвадорі. Їй було болісно від них відмовлятися.

Усі повернулися, щоб подивитися на Ламберт. У неї був

втомлений і пригнічений вигляд.

— Є не особливо гарна новина, — промовила вона.

— Здивуй мене, — Даллас спробував налаштувати себе на будь-що. Він знав, що Ламберт залишилася в капітанському відсіку, щоб зробити необхідні розрахунки.

— Згідно з моїми розрахунками на основі того часу, який ми витратили, щоб дістатися до цієї планети та на непередбачену зупинку, на повернення нам потрібно…

— Коротше, — перебив Даллас. — Ми знаємо, що збилися з курсу, шукаючи той сигнал. Скільки залишилося до Землі?

Ламберт налила собі каву, занурилася в крісло й сумно промовила:

— Десять місяців.

— Господи, — Ріплі зазирнула до чашки. Хмари, трава та пляж ще більше віддалялись, перетворюючись на бліду синьо-зелену димку та остаточно розчиняючись. Насправді десять місяців у гіперсні мало чим відрізнялись від одного, але астронавти мислили категоріями реального часу. Ріплі сподівалася на шість, а не на десять.

Почувся попереджувальний сигнал телефона. Даллас узяв слухавку.

— Що там, Еше?

— Негайно спускайтеся до Кейна, — швидко промовив Еш, хоч і з дивними нотками вагання.

Усі випросталися.

— Його стан змінився? Щось серйозне?

— Вам простіше самим подивитись.

Усі заметушились і побігли коридором, залишивши каву вистигати на осиротілому столі.

Даллас малював жахливі картини, поки біг униз до лазарету з іншими членами екіпажу позаду. Які страшні наслідки могла позаземна болячка викликати в старпома? Даллас уявив купу сірих маленьких рук з одним оком, якими кишіли стіни лазарету, або гниючий труп нещасного Кейна, вкритий лускатим грибком. Астронавти досягли лазарету, захекавшись від бігу коридором і тамбурами-шлюзами. На стінах не було скупчень регенерованих рук прибульців. Тіло старпома також не було вкрите позаземними наростами чи грибком. Еш не вказав причину зміни стану Кейна. Старпом сидів на платформі з відкритими очима. Його погляд був ясним і чистим. Було видно, що його мізки нормально функціонують. Кейн повернувся, аби побачити прибулих.

— Кейне, з тобою все добре? — Ламберт не могла повірити власним очам. «Виглядає добре, наче нічого й не трапилося», — здивовано подумала вона.

— Тобі щось потрібно? — запитала Ріплі, побачивши, що Кейн ніяк не відреагував на питання Ламберт.

— У мене в роті пересохло.

Даллас раптом згадав, кого нагадує Кейн — людину, яка очуняла від амнезії. Старпом виглядав здоровим, але мав здивований вираз обличчя, наче намагаючись зібрати думки докупи.

— Можна води?

Еш швидко підійшов до кулера, набрав пластмасовий стаканчик і подав Кейну. Старпом випив його одним ковтком. Даллас мимоволі відзначив, що його моторна координація була в нормі: він пив інстинктивно без задньої думки.

Ситуація була обнадійливою, хоч і дурною: напевно, з ним таки *щось* трапилося.

— Ще, — єдине, що відповів Кейн, повністю контролюючи свої дії. Ріплі знайшла великий контейнер, наповнила по вінця і подала Кейну. Він випив його, наче людина, яка десять років тинялася в пустелі Піолін, і, хекаючи, відкинувся назад на м'яку платформу.

— Як ти себе почуваєш? — запитав Даллас.

— Жахливо. Що зі мною трапилося?

— Не пам'ятаєш? — запитав Еш.

Даллас задоволено відзначив, що аналогія з амнезією була ближча, аніж він очікував.

Кейн здригнувся, скоріш за все, через те, що м'язи затекли від довгого лежання, і глибоко вдихнув.

— Я нічого не пам'ятаю, навіть важко згадати своє ім'я.

— Як тебе звати? — діловито запитав Еш. — Це лише для медичного висновку.

— Кейн. Томас Кейн.

— Це все, що ти пам'ятаєш?

— Зараз я пам'ятаю всіх вас, але імена — ні, — Кейн повільно обвів скупчених біля нього стурбованих астронавтів поглядом.

— Нічого, згадаєш, — запевнив Еш. — Ти згадав власне ім'я і наші обличчя. Для початку непогано. Це теж свідчить про те, що ти не зовсім утратив пам'ять.

— У тебе щось болить? — Паркер знайшов у собі мужність поставити перше незручне питання.

— Усе. Таке враження, що мене шість років били палицями, — Кейн знову піднявся на платформі, звісив ноги і посміхнувся. — Господи, який же ж я голодний. Як довго я був непритомним?

Даллас недовірливо дивився на неушкодженого Кейна.

— Кілька днів. Ти точно не пам'ятаєш, що з тобою трапилося?

— Анітрохи.

— Що останнє ти пам’ятаєш? — запитала його Ріплі.

— Нічого.

— Ти, я і Даллас досліджували якусь дивну планету, — озвалася Ламберт. — Пам’ятаєш, що там трапилося?

Кейн насупився, з важкістю намагаючись розвіяти туман у своїй голові. Як на зло, справжні спогади були десь далеко, і зібрати їх докупи було важко.

— Просто якийсь жахливий сон, в якому я задихався. Де ми зараз? Досі на тій планеті?

Ріплі похитала головою.

— Ні, на щастя. Ми на шляху додому в гіперпросторі.

— Готуємось до завантаження в морозильні камери, — гаряче сказав Бретт. Він, як і всі інші, бажав зануритися під захист безтурботного гіперсну подалі від жахіть, які розбудили їх.

Хоча після того як Кейн ожив, астронавти не могли повірити в те, що старпом приніс на борт жахливого прибульця, все ж він був тут, у герметичній трубці, і кожен міг на нього подивитись.

— Я — за, — із готовністю відповів Кейн. — У мене паморочиться в голові, і я такий втомлений, що засну мертвим сном без усіляких морозильних камер.

Він диким поглядом обвів лазарет.

— Але зараз я вмираю з голоду. Треба б поїсти перед тим, як заснути.

— Я сам зголоднів, — шлунок Паркера невиховано забурчав. — Краще засинати на повний шлунок, інакше потім гірше прокидатися.

— Згоден.

Даллас відчував, що непогано було б влаштувати невеличку гулянку. Оскільки для повноцінної вечірки не було підходящого одягу, то лишався просто бенкет.

— Пропоную поїсти. Один раз перед сном…

IX

Астронавти насолоджувались їжею за спільним столом, запиваючи кавою або чаєм. Окрім Кейна, усі їли неквапливо, намагаючись розтягти задоволення. У астронавтів був піднесений настрій, оскільки вони усвідомлювали, що знову стали єдиною командою, а не через прісне пригощання автокока.

Лише Кейн їв швидко, поглинаючи величезні порції штучного м'яса з овочами. Він уже впорався з двома звичайними порціями і чекав на третю. Здавалося, він не збирався зупинятись. Джонс акуратно їв зі своєї тарілки, яка стояла посеред столу, не задумуючись над демонстративним проявом людської жадібності.

Кейн підняв голову, помахав ложкою і промовив з набитим ротом:

— Перше, що я зроблю після повернення — це добре поїм. Набридла вже ця штучна їжа. Що б там не писали в інструкціях Компанії, від неї відгонить переробкою, до того ж так різко, що цього присмаку не може перебити жодна приправа.

— Я їв і гіршу їжу, — замислено зауважив Паркер. — Хоча і кращу теж.

Ламберт насуплено подивилась на інженера, застигши зі стейком на півдорозі.

— Якщо тобі так вона не подобається, чому ж ти наминаєш її, наче перед смертю?

— Якраз я й кажу, що мені вона подобається, — пояснив Паркер, відправляючи чергову ложку до рота.

— Серйозно? — Кейн не припинив їсти, але підозріло глянув на Паркера, як на божевільного.

Паркер в боргу не залишився:

— Так. Воно ж типу вирощується для нас.

— Так, — відрізав Кейн. — Ти ж знаєш, з чого це робиться.

— Знаю, знаю, — відповів Паркер. — Ну і що? Зараз це стало їжею. З тобою складно говорити, доки ти так запихаєшся.

— В мене є виправдання: я вмираю з голоду, — Кейн відправив ще один шматок і оглянув стіл. — Хто знає, чи амнезія впливає на апетит?

— Апетит… — Даллас копирсався у своїй порції. — Поки ти лежав у автолікарі, в тебе вливали лише рідину: сахарозу, декстрозу та інші речі для збереження життя, але їх недостатньо для повноцінного харчування. Не дивно, що ти такий голодний.

— Ага, — Кейн з'їв ще одну ложку. — Таке враження, що я… я… — Кейн замовк, збентежно і злякано скривився.

Ріплі нахилилась до нього.

— Що трапилося? Щось із іжею?

— Ні… Не думаю. Все смачно. Не думаю… — старпом знову зупинився на півслові. В нього був напружений вираз обличчя, і він невпинно кректав.

— Що ж тоді? — схвильовано поцікавилася Ламберт.

— Не знаю.

Кейн знову скривився, як боєць, що отримав удар у пах.

— У мене кольки… І вони посилюються.

Астронавти нервово спостерігали за тим, як старпом скоцюбився від болю та паніки. Несподівано він почав голосно стогнати низьким голосом і схопився за край столу обома руками. Його кулаки зблідли, а на руках проступили вени. Кейна невпинно усього трусило, наче від холоду, хоча в кают-компанії було досить тепло й комфортно.

— Дихай глибше, це допоможе, — порадив Еш, оскільки всі інші принишкли.

Кейн спробував це зробити, але вдих перетворився на крик.

— Господи, як болить! Як болить! — Кейн невпевнено встав. Його досі трусило, і він хапався за стіл, наче боявся впасти. — Ой-ой-ой!

— Що, що? — безпорадно запитав Бретт. — Що болить? У тебе болить?

Агонізуюче обличчя Кейна змусило Бретта замовкнути і подіяло краще, аніж будь-який крик. Старпом намагався піднятися з-за столу, але знову сів. Він уже не міг контролювати своє тіло. Він протяжно заверещав із виряченими очима. У всіх кров застигла в жилах. Крик відбивався від стін кают-компанії, не шкодуючи присутніх, і не припинявся.

— Його сорочка… — пробурмотіла Ріплі. Її паралізувало, як і Кейна, але з іншої причини. Вона показувала на здуття на грудях у старпома.

На кителі Кейна з'явилася червона пляма. Вона швидко збільшувалася і скоро перетворилась на широкий нерівний кривавий слід у нижній частині грудини. Потім усі почули, як рветься тканина. У забитому приміщенні цей звук звучав огидно і непристойно. Сорочка Кейна луснула навпіл, як диня, і з-під неї показалася маленька голова, завбільшки з людський кулак. Вона звивалася і крутилася, як змія. Невеличкий череп був весь чи то в шипах, чи то в зубах, мав гостру форму та був рясно закривавлений. Потвора мала бліду, нудотно-білу шкіру з темними мазками огидного слизу. Вона не мала жодних зовнішніх органів, навіть очей. Астронавти відчули нудотний сморід.

Тепер кричав не лише Кейн: астронавти панічно заволали, інстинктивно відскакуючи від столу. Першим це зробив Джонс. Він почав розлючено чмихати, хвіст став трубою, а шерсть — дибки. Потім Джонс зістрибнув зі столу і залишив кімнату у два потужних стрибка.

Істота із шипчасто-зубастим черепом смикнулася вперед. Здавалося, вона просто вистрибнула з грудини Кейна. Голова та шия кріпилися до товстого, компактного тіла з такої ж білої плоті. Завдяки лапам із кігтями вона рухалася на диво швидко. Вона незграбно приземлилася на тарілки з їжею на столі, тягнучи за собою нутрощі Кейна і залишаючи брудний шлейф із крові та інших фізіологічних рідин старпома. Далласові потвора нагадала зарізану індичку, але з шипами на голові та шиї.

До того як хтось встиг якось відреагувати, прибулець швидко, як ящірка, зіслизнув зі столу і зник у відчинених дверях до коридору.

Усі важко дихали, але ніхто не рухався серед цього безладу. Кейн залишився лежати в кріслі з відкинутою головою і розкритим у німому крику ротом. Даллас мимохіть відзначив, що нажаханих очей Кейна не видно через закинуту назад голову.

Натомість у грудині старпома всім було видно величезну діру із рваними краями. Навіть на відстані Даллас помітив, що внутрішні органи було відсунуто вбік, щоб розміститися паразитуючій потворі. На столі й підлозі валялися розкидані тарілки, залишки їжі було вкрито неабияким шаром слизу і нутрощів Кейна.

— Ні, ні, ні, ні! — повторювала Ламберт, бездумно дивлячись на стіл.

— Що це було? — пробурмотів Бретт, не відводячи очей від трупа Кейна. — Що це в біса було?

Паркера нудило, і йому навіть на думку не спало збиткувати з Ріплі, яка відвернулася, щоб вирвати.

— Воно постійно росло в ньому, а він і не знав.

— Кейн слугував для істоти інкубатором, — спокійно припустив Еш. — Так деякі оси на Землі роблять із павуками. Спочатку вони паралізують жертву, а потім відкладають у неї яйця. Коли вилуплюються личинки, вони починають харчуватися…

— Заради Бога! — заволала Ламберт, опам'ятавшись. — Ти можеш стулити пельку?

Еш образився.

— Я лише… — потім він зловив осудний погляд Далласа, майже непомітно кивнув і змінив тему. — Це й так зрозуміло, що трапилося.

— Темна пляма на медичних екранах, — Даллас сам почувався недобре. «Цікаво, я теж тремчу, як інші? — подумав він і вголос продовжив: — Вона була не на лінзі, а всередині. Чому сканери не виявили її?»

— Тому що не було взагалі причини припустити таке, — не забарився із відповіддю Еш. — Коли ми перевіряли його внутрішні органи, пляма була надто маленькою, щоб брати її до уваги і виглядала *ніби* дефект або пляма на лінзі.

— Не розумію.

— Можна припустити, що, на відміну від «руки», яку ми з легкістю могли спостерігати, на цій стадії істота створює природний фон, який може перепиняти й блокувати випромінювання сканера. Деякі істоти так можуть. Вона або володіє досі невідомими біологічними властивостями, або ж це наслідок еволюції для самозахисту. У такому разі істота може володіти такими здібностями, про які я навіть боюся *думати*.

— Усе зводиться до того, що в нас з'явився ще один прибулець, — підсумувала Ріплі, витираючи рота чистою серветкою. — Напевно, такий же вороже налаштований і удвічі небезпечніший.

Ріплі з викликом подивилася на Еша, але цього разу Еш не збирався або не міг посперечатися з нею, тому поспішив погодитися:

— Еге. І він десь у нетрях нашого корабля.

Даллас неохоче підійшов ближче до Кейна. Інші повільно приєдналися. Слід було оглянути тіло, хоча в присутніх це викликало складну суміш співчуття та огиди. Усі по колу обмінювалися красномовними поглядами. Безкрайній та зловісний космос тиснув на «Нострамо», а густий і сильний запах смерті заповнив коридори, які вели до переповненого приміщення кают-компанії, де панував безлад…

Паркер і Бретт спустилися крізь тамбур-шлюз зі службового поверху і приєдналися до групи втомлених і зневірених шукачів.

— Чи є якісь сліди? — запитав у присутніх Даллас. — Дивні запахи, кров? — капітан на хвильку завагався. — Слиз чи рештки органів Кейна?

— Ні, — доповіла Ламберт.

— Ні, — з неприхованим розчаруванням відповів Еш.

Паркер змахнув пилюку з рук і сказав:

— Ніяких слідів поки що. Воно вміє ховатися.

— Теж нічого не помітив, — підтвердив Бретт. — Гадки не маю, куди воно могло подітися, хоча на кораблі є такі місця, куди ми не можемо потрапити. Але не думаю, що хтось чи щось здатне

вижити в гарячющих трубах.

— Не забувай, у якому середовищі воно… гм… — Даллас глянув на Еша. — Як би ти назвав його першу стадію розвитку?

— Передличинка чи якось так. Я не можу навіть уявити, як воно розвивається.

— Еге. Ну, не забувайте, — продовжив Даллас, — де воно жило у своєму першому втіленні. Ми знаємо, що воно досить витривале і легко пристосовується до будь-яких умов. Чорт забирай, я не здивуюся, якщо воно відкладе яйця і в камерах згоряння.

— Якщо це правда, то нам туди не дістатися, — зауважив Паркер.

— Тоді будемо сподіватися, що воно в доступному місці.

— Треба його знайти, — із загальним занепокоєнням підключилася Ріплі.

— А давайте зануримось у гіперсон? — запропонував Бретт. — Закачаємо повітря назад до контейнерів, щоб воно задихнулося.

— По-перше, ми не знаємо, як довго воно може прожити без повітря, — гаряче запротестувала Ріплі. — Можливо, повітря йому взагалі не потрібне. Ми бачили, хоч я й не певна, що встигла побачити, хіба що зуби рота, але не ніздрі.

— Нічого не може існувати без атмосфери, — не здавався Бретт, хоч і не так упевнено. Ріплі зміряла його поглядом.

— Поб'ємося об заклад? На власне життя?

Бретт нічого не відповів.

— Окрім того, цілком ймовірно, що йому відносно недовго доведеться обходитися без повітря. Можливо, воно отримує необхідні гази… з їжі. Ми будемо сидіти… вірніше, спати мертвим сном у морозильних камерах. Згадайте, як та тварюка на першій стадії розплавила шолом Кейна! Де гарантія, що на цій стадії вона не зробить те саме з нашими морозильними камерами? — Ріплі войовничо захитала головою: — Я не засну, доки ми не знайдемо ту істоту і не вб'ємо її.

— Але ми не можемо це зробити, — Ламберт у відчаї тупнула ногою. — Думаю, всередині воно не відрізняється від першої стадії. Якщо так, то під дією лазерного ножа істота може розлити або розбризкати кислоту по усьому кораблю. Воно зараз помітно більше за ту «руку». Якщо це трапиться, то кислота роз'їсть більшу дірку, аніж ми зможемо залатати. Мабуть, не варто пояснювати, наскільки важлива цілісність корпусу на надсвітловій швидкості, не кажучи вже про вразливі схеми в зовнішній оболонці.

— От сучий потрох, — пробубнів Бретт. — Якщо ми не

можемо його вбити, то навіщо шукаємо? Що будемо робити із ним, коли знайдемо?

— Треба якось напасти на його слід, зловити та викинути за борт, — запропонувала Ріплі й подивилась на Далласа, чекаючи на його згоду.

Він на хвильку задумався і сказав:

— Не бачу іншого способу його позбутися, треба спробувати.

— Ще трохи балаканини замість пошуків, і буде неважливо, що ми вирішимо. Це не допомагає вирішити проблему, — нагадав Еш. — Наші запаси розраховані на досить нетривалий період неспання. Наполегливо рекомендую негайно активізувати і краще організувати наші пошуки.

— Дійсно, — одразу ж погодилася Ріплі. — Спочатку треба знайти його.

— Ні, — якось кумедно промовив Даллас. Усі перевели погляд на нього. — Спочатку треба зробити дещо інше.

Капітан подивився в інший кінець коридору, де у дверях кают-компанії досі виднілося тіло Кейна.

Астронавтам вдалося нашвидкуруч зробити грубий саван із різних матеріалів, що були на борту. Оскільки ниток не було, Паркер заварив його лазером. Саван був виготовлений досить незграбно і непрофесійно. Усі думали над його символічністю, доки йшли геть від головного шлюзу, але заспокоювали себе тим, що зробили все, що змогли.

Тіло можна було заморозити й гідно поховати на Землі, але розчленоване тіло Кейна було б добре видно крізь прозорий корпус морозильної камери. Не давала спокою думка про те, що тіло старпома в камері могло привабити ще не спійману потвору. Тому було визнано за краще швидко позбутись від нього тут і зараз, не залишаючи слідів, і якнайшвидше забути про клопіт його зберігання.

У капітанському відсіку вони сіли за свої робочі місця. Пригнічений настрій робив повітря густим, ніби вазелін. Даллас перевірив індикатори і похмуро сказав:

— Внутрішні двері загерметизовано.

Ріплі кивнула на підтвердження.

— Шлюз досі під тиском?

Ріплі знову кивнула. Даллас завагався, переводячи погляди з одного смутного обличчя на інше. Ніхто не дивився у відповідь.

— Хтось бажає щось сказати?

А що тут скажеш? Кейн мертвий. Він був живий, а тепер його немає. У жодного з астронавтів не знайшлося слів, лише Ламберт промовила:

— Треба закінчувати.

Даллас подумав, що це не дуже вдале надгробне слово, але йому на думку нічого не спало, окрім того, що вони втрачають час. Він подав знак Ріплі, що дивилася на нього.

Ріплі клацнула перемикачем. Зовнішні двері шлюзу відчинилися, і залишки повітря витягнули Кейна в порожнечу.

Це був доволі швидкий похорон (Даллас не міг навіть подумки назвати це «позбавленням») і акуратніший, аніж його смерть. У вухах Далласа досі дзвенів його останній лютий крик.

Усі знову зібралися в кают-компанії. Тут було простіше обговорювати справи, де всі могли добре бачити одне одного. Також під цим приводом Даллас зібрав усіх, щоб йому допомогли прибрати жахливі залишки.

— Я перевірила наші запаси, — промовила Ріплі. — Ми зможемо протриматися на симулянтах близько тижня, можливо, на кілька днів довше, але не більше.

— А що потім? — запитав Бретт і почухав підборіддя.

— Потім запаси їжі та кисню закінчаться. Без їжі ми скількись ще протягнемо, а без кисню — ні, і тоді вже не буде сенсу сперечатися про те, проживемо ми без неперероблені штучної їжі, чи ні.

Ламберт скривилася від думки про невтішний прогноз.

— Дякую. Я краще спочатку помру.

— Гаразд, — Даллас намагався говорити впевнено. — Це те, що нам наразі відомо. У нас є тиждень на плідну працю. Часу на пошуки невеликого прибульця вдосталь.

Бретт подивився на підлогу.

— Усе ж вважаю, слід викачати повітря, можливо, він помре. Як на мене, це найбезпечніший спосіб, і нам не доведеться стикатися з ним віч-на-віч. Хтозна, яку паскудну штуку втне ця тварюка.

— Ми вже обговорювали це. Забув? — нагадала Ріплі.

— Так, але тоді йшлося про те, що ми проведемо весь час без повітря в морозильних камерах. Натомість зараз я пропоную одягти скафандри, а потім викачати повітря. Воно на нас не нападе, якщо ми не будемо спати.

— Шикарно, — саркастично прокоментувала Ламберт.

— Що не так?

— Повітря в скафандрах вистачить на сорок вісім годин. На Землю ми прилетимо за десять місяців, — пояснив Еш. — Якщо ця істота зможе прожити сорок дев'ять годин без повітря, то все буде марно. До того ж ми витратимо дводенні запаси повітря в скафандрах.

— І не лише тому, — додала Ламберт. — Ну ж бо, Паркере, придумайте щось нове зі своїм помічником.

Але для інженерів це було не так просто.

— Можливо, у нас вийде провести якісь спеціальні комунікації між контейнерами з повітрям та балонами скафандрів. Ми з Бреттом досить непогані інженери-практики. Доведеться повозюкатися, з'єднуючи клапани, але я впевнений, що в нас вийде. Тепер у нас буде стимул.

— Ви не змінюєтесь, — Ріплі не приховувала сарказму.

— Це непрактично, — люб'язно сказав Еш інженерам. — Пам'ятаєте, ми обговорювали таку ймовірність, що прибулець може жити без повітря. Проблема набагато складніша. Ми не зможемо зловити цю істоту, якщо прив'яжемось до основних контейнерів за допомогою шлангів. Навіть якщо ваша ідея спрацює, то ми витратимо стільки повітря в скафандрах, що в нас нічого не залишиться на момент, коли ми прокинемося від гіперсну. Морозильні камери автоматично відкриються… у вакуумі.

— Може, залишимо повідомлення чи увімкнемо трансляцію, щоб вони змогли зустріти нас зі свіжим повітрям у доці? — запропонував Паркер.

Еш засумнівався.

— Дуже ризиковано. По-перше, вони отримають наш сигнал на кілька хвилин раніше, аніж ми вже прибудемо. Рятувальникам треба зустріти нас при виході із гіперпростору, стикуватися з нами і подати повітря, не пошкоджуючи корабель… Думаю, це неможливо. Якщо їм і вдасться, то Ріплі права: не можна знову засинати в морозильних камерах, доки ми не переконаємося, що та істота мертва або під повним контролем. А ми не можемо в цьому впевнитися, якщо проведемо декілька днів у скафандрах, а потім заляжемо в камери.

Паркер чмихнув:

— Усе ж гадаю, що це гарна ідея.

— Давайте повернемося до нашої проблеми, — нетерпляче сказала Ріплі. — Як ми можемо знайти ту тварюку? Ми можемо спробувати багато способів вбити її, але треба знати, де вона. Якщо пам'ятаєте, екрани на поверхах «В» і «С» не працюють.

— Доведеться його висмоктати за борт, — Даллас здивувався, що таке жахливе, але очевидне рішення спало йому на думку, і він одразу ж зважився на його оприлюднення.

— Звучить розумно, — визнав Еш. — Але це лише на словах. Як ми це зробимо?

Даллас помітив, що всі бажають уникнути незворотного. Але іншого шляху не було.

— Так, це не просто. Є лише один спосіб не проґавити прибульця і заощадити повітря. Треба шукати його в кожному

відділенні та в кожному коридорі.

— А може, ми склепаємо переносний охолоджувальний пристрій, — несміливо запропонувала Ріплі. — Будемо заморожувати кожне приміщення, кожен коридор з… — вона замовкла, побачивши як Даллас сумно хитає головою, і відвернулася. — Я не боюся, зрозумійте. Але треба діяти практично. Як вірно сказав Паркер, треба уникати прямого контакту із прибульцем.

— Припини, Ріплі, — Даллас торкнувся грудини великим пальцем. — Я сам до смерті переляканий, як і всі ми. У нас немає часу на якісь штудерні вигадки. Ми й так згаяли багато часу, чекаючи, доки машина допоможе врятувати Кейна. Тепер треба рятувати себе. Саме тим ми в першу чергу й займаємось на борту цього величезного корабля, чи не так? Коли з цим не справляється комп'ютер, це стає нашим обов'язком. І я волів би подивитися, як те страхопуддя вибухне, коли ми видуємо його через шлюз.

Звичайно, промова Далласа мало кого надихнула на подвиги, але астронавти трішки пожвавішали. Вони знову змогли дивитися одне одному у вічі, а не лише роздивлятися стіни чи підлогу. Усі почали впівголоса обговорювати це рішення.

— Чудово, — промовила Ламберт. — Ми виманимо його з укриття і видуємо через шлюз. Але як це зробити?

— Треба загнати його в пастку, — запропонувала Ріплі, перебираючи в думках різні варіанти, але припущена здатність прибульця пускати кислоту робила їх марними.

— Повинні бути якісь речовини, які воно не зможе так швидко роз'їсти, як метал, — Бретт міркував уголос, демонструючи Ріплі, що вони мислять в унісон. — Наприклад, трилоновий кабель. Якщо ми зробимо з нього сітку, то зловимо його без ушкоджень. Гадаю, ту тварюку не злякає тоненька сітка, скажімо, на відміну від міцного металевого ящика.

Паркер обвів приміщення поглядом.

— Я міг би зварити її досить швидко.

— Напевно, Паркер вважає, що ми йдемо ловити метеликів, — вишкірилася Ламберт.

— Як ми заманимо його до сітки? — тихо запитав Даллас.

— Певна річ, треба це зробити так, щоб воно не почало пускати кислоту. Тому жодних ножів, гострих щупів та пістолетів. Я можу за кілька годин виготовити партію довгих металевих трубок з батареями всередині. На складі їх вистачає, — запропонував Бретт.

— Для жердин та сітки?

— Звісно. Не буду вигадувати велосипед.

— Спочатку метелики, тепер заганяємо худобу. Чому ми слухаємо цього йолопа? — не витримала Ламберт.

Даллас обмірковував цю ідею, намагаючись уявити її та покращити. Слід було загнати прибульця, озброєного зубами та кігтями, у кут за допомогою електричних розрядів. Вони повинні бути достатньо сильними, щоб викликати подразнення, але не поранити його. Двоє осіб заманюють прибульця в сітку, потім слідкують, щоб він не вирвався, а інші тягнуть його до головного шлюзу. Якщо прибулець пропалить сітку, то на такий випадок вони підготують ще дві. Потім треба притягнути полоненого прибульця, загерметизувати шлюз, увімкнути аварійне викачування повітря і прощавай, прибульцю, лети на Арктур. Прощавай, жахіття, а себе ласкаво просимо на Землю, до безтурботності.

Даллас пригадав останнє презирливе зауваження Ламберт і промовив, ні до кого не звертаючись:

— Ми його слухаємо, бо цього разу він може виявитися правий.

***

«Нострómо» продовжував свій політ на Землю швидше за світло. Він не звертав уваги як на бурхливу діяльність деяких своїх пасажирів, так і на покірне очікування інших. Бретт попросив дати йому декілька годин на виготовлення сітки та електричних жердин, але вони з Паркером працювали так, наче в них було усього декілька хвилин. Паркер зловив себе на думці, що він шкодує про те, що робота занадто примітивна, інакше в нього не було б стільки часу на нервове розглядання виступів, шаф і темних коридорів довкола.

У цей час решта екіпажу могла лише зосередитися на інших речах і чекати, доки не буде виготовлено сітки. Зараз думки про те, де ховається прибулець, було доповнено супровідними щодо того, чим він зайнятий, як харчується, дихає тощо.

Лише один член екіпажу міркував над іншим і дійшов до певних припущень. Тепер у нього було два варіанти: Даллас міг обговорити ці думки з усім екіпажем або із тим, чия поведінка стала причиною цих припущень. Якби він обрав перше і виявилося, що він неправий, як він відчайдушно сподівався, то він би безповоротно підірвав бойовий дух екіпажу, не кажучи вже, врешті-решт, про загрозу судового процесу над ним.

Якщо ж він правий, то всі про це скоро дізнаються.

Еш сидів за центральною панеллю управління в лазареті, ставлячи питання медичному комп'ютеру й іноді отримуючи кілька відповідей. Він підняв голову і приязно посміхнувся до Далласа, котрий щойно увійшов, а потім повернувся до своєї роботи.

Даллас тихенько стояв осторонь, переводячи погляд із незрозумілих індикаторів на науковця. Але капітан краще розумів цифри, слова та схеми комп'ютера, ніж Еша.

— Ти працюєш чи граєшся?

— Немає часу на іграшки, — Еш відповів із кам'яним обличчям. Він натиснув кнопку, і на екрані з'явився довгий список молекулярних ланцюжків певної гіпотетичної амінокислоти. Вибрані ланцюжки почали повільно обертатись у трьох вимірах після натиснення іншої кнопки.

— Я зішкріб деякі зразки з країв першої дірки, яку проїла кислота прибульця. — Еш вказав на нещодавню дірку в правій частині медичної платформи, де колишній зародок теперішнього прибульця під лазером пустив кислоту.

— Думаю, там залишилось досить багато залишків кислоти, щоб було від чого відштовхнутися під час хімічного аналізу. Якщо я дізнаюся структуру, то «Матір», можливо, зможе вивести формулу нейтралізатора цієї речовини. Якщо це вдасться, і ми вирішимо підірвати нашого нового «гостя», а він стікатиме такою кислотою, то ми зможемо нейтралізувати її будь-де.

— Звучить потрясно, — визнав Даллас, уважно дивлячись на Еша. — Якщо хтось і може зробити це на борту, то тільки ти.

Еш байдуже знизав плечима.

— Це моя робота.

Минуло кілька хвилин у тиші: Еш не бачив приводу продовжувати розмову. Даллас продовжив вивчати індикатори і нарешті твердо сказав:

— Нам треба поговорити.

— Як тільки щось дізнаюся, я одразу ж повідомлю, — запевнив Еш.

— Я не про те хотів поговорити.

Еш із цікавістю подивився на нього, а потім повернувся до своїх приладів, коли там з'явилася нова інформація на двох маленьких екранах.

— Гадаю, що зараз дуже важливо розшифрувати структуру кислоти. Вважаю, ти згоден. Давай поговоримо пізніше. Зараз я досить зайнятий.

Даллас зробив паузу перед тим, як відповісти, а потім сказав м'яко, але непохитно:

— Байдуже. Мені потрібно поговорити зараз.

Еш клацнув декількома перемикачами, переконався, що давачі вимкнулися і поглянув знизу вгору на капітана.

— Між іншим, я намагаюся врятувати і твою шкіру теж. Але якщо це важливо, я слухаю.

— Чому ти дозволив прибульцеві розвиватися всередині Кейна?

Еш насупився.

— Гадаю, ти не зрозумів мене. Ніхто нікому не «дозволяв» розвиватися всередині у когось. Так вийшло.

— Маячня.

Еш сухо відповів без жодних емоцій:

— Це навряд чи можна назвати розумною оцінкою подій.

— Ти знаєш, про що я. «Матір» моніторила його тіло, а ти моніторив «Матір». Це було правильно, оскільки ти маєш найкращу кваліфікацію для цього. Ти повинен був розуміти, що відбувається.

— Ти ж теж бачив чорну пляму на екрані, як і я.

— Ти гадаєш, я повірю в те, що автолікар недостатньо потужний, аби впоратися із цим?

— Справа не в потужності, а в довжині хвилі. Прибулець створював фон для хвиль, які використовують сканери автолікаря. Ми вже обговорили, що могло статися і чому.

— Припустімо, я повірив, що прибулець зміг створити захисне поле, яке завадило роботі сканерів… Хоча це не так… «Матір» повинна була знайти інші ознаки того, що відбувається. Кейн перед смертю скаржився на сильний голод. У кают-компанії всі це чудово бачили. Хіба причина його чудового апетиту не є очевидною?

— Невже?

— Новий прибулець усередині Кейна поглинав запаси білків, жирів та інших поживних речовин у його тілі. Він же не виріс, лише перетравлюючи повітря.

— Згоден. Це й так очевидно.

— Такий обмін речовин повинен був викликати появу відповідних показників на здавачах автолікаря, починаючи від банальної втрати ваги і закінчуючи іншими показниками.

— Щодо можливої втрати ваги: ці показники не могли з'явитися, — спокійно відповів Еш. — Вагу Кейна було компенсовано вагою прибульця. Сканер автолікаря міг зафіксувати її як вагу Кейна. Які це «інші показники» ти маєш на увазі?

Даллас намагався приховати хвилювання, але марно.

— Не знаю. Нічого певного сказати не можу. Я простий пілот.

Медичний аналіз — це не моя парафія.

— Зате моя, — багатозначно сказав Еш.

— Але я не повний ідіот, — відрізав Даллас. — Можливо, я не знаю, що це означає, але я не сліпий. Я бачу, що відбувається.

Еш склав руки, рвучко піднявся від панелі управління і витріщився на капітана.

— Що саме ти маєш на увазі?

Даллас подався уперед.

— Ти хотів, щоб прибулець залишився живий. Цього було цілком достатньо, щоб убити Кейна. Гадаю, в тебе на це були причини. Я мало тебе знаю, Еше, але поки що ти нічого не робив безпричинно. Думаю, що й зараз є якась.

— Ти звинувачуєш мене в тому, що я маю причину втілити якусь імовірно божевільну ідею. Назви хоч одну.

— Ми обоє працюємо на Компанію.

Даллас вирішив змінити тактику. Оскільки звинувачення не спрацювало, він вирішив зіграти на чуйності Еша. Даллас усвідомив, що повівся як параноїк і намагався спихнути проблему на того, хто зможе її вирішити. Наприклад, на Еша, а не на її винуватця прибульця.

Еш був дивним, але все ж не схожим на вбивцю.

— Я просто хочу знати правду, — благально промовив Даллас.

Еш випростав руки і на мить поглянув на панель управління перед тим, як відповісти.

— Не знаю, про що ти в біса говориш. І мені байдуже на будь-які брудні натяки. Прибулець — це небезпечна форма життя. Звісно, вона мене багато в чому захопила як дослідника, я це не заперечую. З наукової точки зору вона зачаровує. Але після усього, що вона накоїла, я хочу, щоб вона померла, і не менше за тебе.

— Ти впевнений?

— Так, — у його голосі звучала огида. — Якби на тебе стільки усього не навалилося, ти б теж був упевнений і не висував би таких звинувачень. Забудьмо цей інцидент. Принаймні я вже забув.

— Добре, — Даллас різко розвернувся, вийшов крізь відчинені двері й пішов коридором до капітанського відділення. Еш довго проводжав його поглядом, думаючи про своє, а потім повернувся до приладів. Вони були більш терплячими, і їх було простіше зрозуміти.

«Дуже важка робота, — подумав Даллас. — Напевно, Еш був правий, коли сказав, що на капітана забагато чого навалилося. Він дійсно переживав за інших, окрім того, вирішував проблему із

прибульцем. Як довго я буду нести цей моральний тягар? Як довго? Я ж просто пілот. А Кейн був би кращим капітаном; він набагато легше справлявся з такими проблемами, особливо не переймаючись ними. Але зараз він не може допомогти нам».

Даллас натиснув на кнопку коридорного телефона внутрішнього зв'язку. Паркер одразу відповів:

— Інженерний відсік.

— Це Даллас. Як у вас справи?

Паркер уникливо відповів:

— Скоро все буде.

— Чорт забирай, не придурюйся! Конкретніше!

— Заспокойся, Далласе. Сер, ми працюємо рекордними темпами. Лише Бретт міг так швидко виготовити сітки. Зараз ми майструємо електрошокери з довгими руків'ями. Ви хочете загнати ту тварюку в кут і атакувати простою металевою трубою? Чи куди краще вдарити її струмом у декілька сотень вольт?

— Вибачте, — щиро перепросив Даллас. — Старайтеся.

— Ми стараємося для нас усіх. Кінець зв'язку, — Паркер вимкнув телефон.

«Цей виклик був зовсім необов'язковим. Тепер незручно перед ними», — сердито подумав він. Якщо він сам не може тримати себе в руках, то як можна цього вимагати від інших?

Даллас уже не хотів із кимось бачитись після такої неприємної й безрезультатної суперечки з Ешем. Йому слід було вирішити, чи він не помилявся щодо наукового співробітника, а якщо помилявся, то це означає, що він заплішений дурень. Він без причини підозрював Еша під впливом емоцій. Якщо ж той бреше, то робить це бездоганно. Даллас ще не зустрічав людини, яка так контролює свої емоції.

На «Нострмо» було одне місце, де Даллас міг недовго побути один і в безпеці, практично як у лоні сурогатної матері. Він пішов до коридору поверху «В», вже дещо звільнившись від важких думок. Натомість він вдивлявся в темні кути, щоб вчасно помітити найменший підступний рух. Але нічого не було.

Нарешті Даллас дійшов до місця, де корпус злегка виступав. Там був невеличкий люк. Капітан натиснув на кнопку поряд і дочекався, доки відкриється внутрішній шлюз БПКА[14]. Шлюз був занадто маленький, щоб мати фіксатор. Даллас заліз усередину і клацнув червоним перемикачем на панелі управління кораблем, потім відсунувся від панелі, не торкаючись. Напевно, у капітанському відсіку вже зафіксували, що люк у коридорі було активовано. Це нікого не повинно насторожити, але закриття — так. Тому він залишив його відчиненим. Даллас відчував легке, але приємне відсторонення від «Нострмо», жахіття та

невизначеності, які на ньому панували…

X

Даллас останній раз перевірив залишки кисню, ніби сподіваючись, що якимось дивом на невблаганному циферблаті давача з'явиться зайвий нуль. Доки він слідкував за тим, як працює лічильник, остання цифра змінилася на вісімку з дев'ятки. На вході щось постукало. Він повернувся і полегшено зітхнув, коли побачив Паркера і Бретта.

Паркер кинув жмут металевих труб на підлогу, кожна діаметром з великий палець чоловіка. Вони впали із глухим стукотом. Їхнє звучання та вигляд зовсім не наводили на думку про зброю. Бретт із задоволеним виглядом відійшов на кілька кроків від сітки.

— Ось. Ми протестували їх. Усе готово.

Даллас кивнув.

— Я покличу інших, — Даллас зробив загальний виклик до капітанського відсіку і почекав, доки решта членів екіпажу прийдуть, щоб оглянути знаряддя. Усі з недовірою дивились на винахід інженерів. Останнім прибув Еш, оскільки йому треба було найдовше добиратися.

— Ми будемо атакувати ту тварюку *оцими штуками*? — Ламберт вказувала на трубку. Судячи з її голосу, вона сильно сумнівалася в їх ефективності.

— Дай їм шанс, — сказав Даллас. — Усі візьміть по трубці.

Астронавти вишикувалися, і Бретт видав півтораметрові трубки. Кожна була оснащена невеличкими приладами з одного кінця і примітивним руків'ям з іншого. Даллас помахав трубкою, як шаблею, перевіряючи, чи вона замашна. Вона була неважкою, тому його враження від неї покращилося. Далласові був потрібен якийсь бар'єр від очікуваних швидких кислотних плювків прибульця чи ще якихось форм захисту, які неможливо було сягнути розумом. Відчуття спільноти — це доволі нелогічне та примітивне, але заспокійливе відчуття.

— Я поставив на них переносні зарядки нуль тридцять три, — промовив Бретт. — Батарейки створюють досить потужний заряд. Їх не треба дозаряджати, якщо *дуже* довго не тримати кнопку розряду, — Бретт вказав на руків'я своєї трубки. — Не бійтеся користуватися. Їх повністю заізольовано на ручці й частково — уздовж шокера, тому не бійтеся застосовувати їх. Якщо ви торкнетеся увімкненого шокера, то одразу ж випустите. Але всередині теж є трубка, яка є чудовим провідником. Там створюється основна частина заряду, який фактично повністю

подається на інший кінець. Тому дивіться, не торкайтеся його.

— Продемонструєш? — запитала Ріплі.

— Так, звісно.

Інженер торкнувся кінцем шокера водогінної труби на стіні. Між ними пробігла блакитна іскра, а потім усі почули приємний голосний тріск і легку свіжість озону. Бретт посміхнувся.

— Усі ваші шокери було протестовано. Усі працюють, і в них вистачає заряду.

— А можна якось знизити напругу? — запитав Даллас.

Паркер похитав головою.

— Ми намагалися створити щось жорстке, але не смертельне. Ми нічого не знаємо про цю істоту, і в нас немає часу встановлювати різні витребеньки на кшталт стабілізатора струму. Кожен шокер створює єдиний незмінний заряд. Ми не чудотворці.

— Уперше чую, щоб ви це визнавали, — сказала Ріплі. Паркер сердито подивився на неї.

— Воно смертельно не пошкодить того маленького гівнюка, якщо, звісно, його нервова система не така вразлива, як у нас, — повідомив Бретт. — Ми в цьому впевнені. Його предок був меншим і досить міцним, — він підняв шокер, як античний гладіатор спис перед тим, як вийти на арену. — Це лише трішки, так би мовити, «повеселить» його, якщо, звісно, моє серце не розірветься від болю, коли нам вдасться розрізати те маленьке чудо.

— Можливо, спрацює, — здалася Ламберт. — Отже, це ймовірне вирішення нашої проблеми номер один. А як щодо проблеми номер два, як його знайти?

— Я подбав про це. — Усі здивовано повернулися і побачили Еша, який тримав невеликий прилад, схожий на комунікатор. При цьому Еш дивився тільки на Далласа, а той не зміг дивитися Ешу в очі й зосередився на маленькому пристрої.

— Оскільки для нас важливо якнайшвидше піймати ту істоту, я тут теж трохи пошаманив. Бретт із Паркером виготовили неймовірну річ, щоб маніпулювати тією істотою, а я придумав, як знайти її.

— Переносний відстежувач? — захоплено запитала Ріплі про компактний прилад. Таке враження, що він щойно зійшов із конвеєра, а не був нашвидкуруч виготовлений у науковій лабораторії торговельного буксиру.

Еш кивнув один раз.

— За його допомогою можна знайти об'єкт, що рухається. У нього невеликий діапазон, але на певній відстані від починає подавати сигнал, і в міру наближення до об'єкта його гучність збільшується.

Ріплі взяла прилад, покрутила і оглянула професійним оком.

— До чого він прив'язаний? Як він відрізнить Чужого від наших хлопців?

— Є два способи, — з гордістю пояснив Еш. — Як я вже говорив, у нього маленький діапазон охоплення по відстані. Це можна було б вважати недоліком, але в нашому випадку — це перевага, оскільки дозволяє розбитися на дві пошукові групи одна неподалік іншої, не перекриваючи два сигнали. Що важливо: у ньому вбудовано чутливий давач густини повітря, тому будь-який рухомий об'єкт матиме значення. Просто виставте його перед собою. Він не такий складний, як хотілося б, але за такий обмежений період часу це найкраще, що я міг зробити.

— Еше, ти зробив чудову роботу, — довелося визнати Далласу. Він узяв прилад з рук Еша. — Цього більше ніж достатньо. Скільки штук ти виготовив?

У відповідь Еш поклав у руку капітана один із двох приладів.

— Тобто ми можемо розділитися на дві групи. Чудово. У мене немає інструкції, ви й не гірше за мене знаєте, як він працює. Той, хто знайде істоту, спочатку повинен полонити її сіткою, якось дотягти до шлюзу і, не гаючись, видути в космос, щойно відчинимо двері. Можете скористатися вибуховими болтами на зовнішніх дверях, якщо бажаєте. Ми також можемо вийти в скафандрах, якщо доведеться.

Даллас вийшов до коридору, щоб спочатку оглянути їхнє приміщення, переповнене людьми й приладами. Здавалося, сюди неможливо потрапити непоміченим, але якщо вони збиралися робити ретельний обшук, то жодних винятків.

— Ми теж для початку перевіримо цей капітанський відсік. — Паркер вів другу групу. Він увімкнув відстежувач, провів ним по капітанському відсіку, уважно спостерігаючи за давачем із нехитрою шкалою.

— Шість поділок, — повідомив Паркер, оглянувши все. — Усе майже збігається з нашим місцеположенням. Здається, тут усе чисто… Якщо ця клята штуковина працює.

Еш промовив без образи:

— Працює. Ти щойно в цьому переконався.

Даллас роздав додаткове обладнання і оглянув інших астронавтів, що стояли в очікуванні.

— Готові?

Хтось іронічно прошепотів «ні». Усі посміхнулися. Страшна загибель Кейна вже почала забуватись. Цього разу вони готувались до зустрічі з прибульцем і сподівалися, що були озброєні потрібними інструментами.

— На усіх поверхах відкриті канали, — промовив Даллас і

цілеспрямовано пішов до коридору. — Будемо постійно на зв'язку. Еш, Ламберт і я підемо в одній групі, Бретт, Паркер та Ріплі — в іншій. Ріплі, ти за головну.

— Щойно побачите ту тварюку, перш за все накиньте сітку, відтягніть її до шлюзу, а вже потім повідомте другу команду. Усе, ходімо!

Усі залишили приміщення.

Ще ніколи коридори на поверсі «А» не здавалися такими довгими й темними. Даллас знав їх як свої п'ять пальців, але усвідомлення того, що щось небезпечне може ховатися в кутках і на складах, змушувало його йти дуже обережно навіть у тих місцях, де він зазвичай міг пройти впевнено навіть із заплющеними очима.

Повсюди було ввімкнено світло, але коридор від цього не став світлішим. То були службові лампочки, які вмикали час від часу. Компанія не бачила сенсу освітлювати кожен куток торговельного буксиру на кшталт «Нострамо», якщо його екіпаж здебільшого спав. Світла було достатньо для відправлення та прибуття, а також для випадкової аварійної ситуації під час рейсу. Даллас був задоволений освітленням, але все рівно шкодував, що прожектори відсутні.

Ламберт тримала інший бік сітки по діагоналі від Далласа. Вони розгорнули її на всю ширину коридору. Капітан сильніше стиснув свій кінець і різко смикнув. Ламберт подивилася на нього, широко розкривши очі, потім розслабилася, кивнула і знову зосередилася на коридорі. Вона так занурилася в стан самонавіювання, думаючи про найгірше, що могло з ними трапитися, що зовсім забула про сітку. Їй слід було нишпорити кутами та нішами, а не власними думками. Зараз тривога знову повернулася до неї, тому Даллас теж зосередився на найближчому повороті коридору.

Еш ішов позаду, уважно спостерігаючи за екраном приладу. Він повільно водив ним, скануючи стіни. Прилад не видавав жодних звуків, хіба що, коли науковець рухав ним надто далеко вліво або вправо, то фіксував Ламберт або Далласа. У такі моменти він жалібно пищав, доки Еш не натискав кнопку, аби на мить вимкнути його.

Вони зупинилися в тамбурі, який вів униз по спіралі. Ламберт перехилилася, покликавши інших:

— Що там унизу? У нас тут чисто, ніби в репутації вашої мами.

Бретт і Паркер відпустили сітку, доки Ріплі зупинилася, аби подивитись на прилад і вигукнути у відповідь:

— Тут теж порожньо.

Нагорі Ламберт і Даллас йшли вперед. Еш ішов за ними. Їх увагу було прикуто до повороту в коридорі. Їм не подобалися такі повороти, бо там можна було заховатися. Для Ламберт повернути за ріг і побачити лише порожній коридор у тьмяному світлі було рівнозначно знахідці Священного Грааля.

Ріплі вже втомилася, тримаючи прилад. Раптом під головним екраном загорілася маленька червона лампочка, а стрілка почала коливатися. Вона була впевнена, що це стрілка, а не її руки. Після цього стрілка виразно колихнулася і злегка зійшла з нульової поділки на шкалі індикатора.

Перед тим як щось сказати, вона впевнилася, що це не через Паркера і Бретта.

— Постривайте. Я щось знайшла, — Ріплі зробила декілька кроків.

Стрілка почала стрибати по шкалі, а червона лампочка загорілася безперервним світлом. Вона спостерігала за нею, але стрілка більше не рухалася, окрім незначних змін місцеположення. Червоне світло не згасало.

Бретт та Паркер витріщилися на стіни, стелю та підлогу коридору. Усі пам'ятали, як перший прибулець впав на плече Ріплі, хоч і мертвий. Ніхто не міг бути впевненим, що ця форма не може повзати нагорі, тому всі уважно дивилися як на підлогу, так і на стелю.

— Звідки сигнал? — тихо запитав Бретт.

Ріплі, насупившись, дивилася на відстежувач. Раптом стрілка почала безладно стрибати по шкалі. Таке враження, що істота пересувалася крізь товсті стіни. Ріплі потрусила приладом, але він і далі вів себе хаотично, а червоне світло не зникало.

— Не знаю. Пристрій викобенюється, стрілка гасає по всій шкалі.

Бретт копнув сітку і лайнувся.

— Чорт забирай. Ми не можемо дозволити ніяких поломок. Ешу треба повикручувати…

— Чекай, — наполегливо промовила Ріплі й перевернула пристрій. Стрілка одразу ж стабілізувалася. — Все в порядку, просто збій. Або це я заплуталася. Сигнал йде десь ізнизу.

Усі подивилися під ноги. Крізь підлогу нічого не проривалося, намагаючись їх атакувати.

— Поверх «С», — буркнув Паркер. — Суто технічний. Шукати там буде доволі марудно.

— Хочеш пропустити його?

Паркер блимнув очима на Ріплі, але цього разу без гніву.

— Не смішно.

— Ні, ні, — винувато промовила Ріплі. — Ходімо. Ви двоє

знаєте цей поверх краще за мене.

Паркер і Бретт, виставивши сітку напоготові, пішли вперед крізь тамбур, у якому рідко хто ходив. Поверх «С» був погано освітлений навіть за скромними стандартами «Нострómo». Вони зупинились внизу тамбура, щоб очі звикли до темряви, яка чекала на них.

Ріплі випадково торкнулася стіни і з огидою відсмикнула руку. Стіна була вкрита товстим і липким шаром слизу. «Старе мастило», — подумала Ріплі. Якби інспектор виявив це, то корабель списали б. Але на таких кораблях, як «Нострómo», такі недоліки нікого не цікавили, особливо якихось поважних осіб, а члени екіпажу взагалі не вважали це проблемою і рідко цікавилися нею.

Ріплі пообіцяла собі, що після цього рейсу подасть рапорт про переведення на лайнер або в інше місце подалі від «Нострómo». Вона усвідомлювала, що вже сотню разів робила такі обіцянки, але зараз була налаштована рішуче.

Ріплі спрямувала пристрій попереду, але нічого не виявила. Коли вона повернулася в інший бік, то загорілася червона лампочка.

— Так, ходімо, — Ріплі пішла вперед. Вона була впевнена в показниках цієї маленької стрілки, оскільки знала, що Еш робить усе на совість, а також, що досі прилад працював бездоганно. Окрім того, в неї не було вибору.

— Скоро розвилка, — попередив Бретт.

Минуло декілька хвилин. Попереду з'явилося два проходи. Ріплі пішла праворуч, і червоне світло почало загасати. Вона повернулася і пішла іншим коридором.

— Сюди.

У цьому відсіку освітлення було ще гіршим. Навколо них скупчилися низькі тіні, від яких ставало млосно, хоча жоден астронавт, який літає в нетрях космосу, не страждає на клаустрофобію. Вони крокували доволі голосно, мимоволі стукаючи по металевій підлозі. Звук кроків пом'якшували тільки слизькі калюжі, але від них було чути хлюпіт.

— Далласу слід вимагати проведення перевірки, — з огидою бурмотів Паркер. — Майже половину корабля забракують, і Компанії *доведеться* витратитись на його прибирання.

Ріплі похитала головою і скептично подивилася на інженера.

— Б'юся об заклад, що ні. Для Компанії простіше і дешевше підкупити інспектора.

Паркер ледь стримав розчарування: ще одна ідея, яка, здавалося, була ідеальною, провалилася. Найгірше, що логіка Ріплі зазвичай була непохитною. Його незадоволення та

захоплення Ріплі збільшувалися одночасно.

— Якщо ми вже заговорили про ремонт і прибирання, — продовжила Ріплі. — Що з освітленням? Я погано знаю це відділення, але ж тут ледь що можна роздивитися. Я гадала, що ви полагодили дванадцятий модуль. Потрібне краще освітлення, навіть у такому місці.

— Але ж ми полагодили модуль, — заперечив Бретт.

Паркер підійшов до найближчої панелі та оглянув її.

— Система подачі працює досить завбачливо. Як відомо, для деяких схем не було подачі постійного струму. Було досить важко відновити живлення, не продувши кожен провідник на кораблі. Коли виникають критичні ситуації, то уражені системи блокують доступ до живлення, щоб уникнути перевантаження. Але тут це вже занадто. Ми полагодимо це.

Він натиснув кнопку блокування на панелі, і в коридорі стало світліше. Вони пішли далі. Раптом Ріплі зупинилася і зробила попереджувальний жест.

— Почекайте.

Паркер ледь не впав, послухавшись її, а Бретт ледь не перечепився через сітку. Але ні в кого навіть гадки не було сміятися.

— Ми близько? — пошепки запитав Паркер, намагаючись роздивитись щось у темряві.

Ріплі поглянула на стрілку, зрівняла зі шкалою, вручну проградуйованою Ешем на металевому корпусі біля підсвіченого екрану.

— Прилад показує, що до нього залишилося п’ятнадцять метрів.

Паркер і Бретт міцніше стиснули сітку, хоч ніхто їм цього й не казав. Ріплі підняла свій шокер, зважуючи його, а потім увімкнула. Вона повільно просувалася, правицею тримаючи шокер, а лівицею — відстежувач. Вона шуміла за трьох.

Паркер і Бретт теж просувалися коридором. Вони намагалися навіть хекати придушено.

П’ять метрів. Десять метрів. Якийсь м’яз на лівій литці Ріплі пульсував; це було боляче, але вона не звертала уваги. Вони продовжили ходу, а відстань, яку показував пристрій, невблаганно зменшувалася.

Тепер вони йшли, напівзігнуті, і були готові в будь-який момент відскочити назад, якщо в темряві буде якийсь порух. Ріплі навмисно вимкнула зумер відстежувача. Коли на екрані з’явилася позначка «15,2 м», вона зупинилась. Освітлення досі було поганим, але можна було роздивитись, що в смердючому коридорі нічого не причаїлося.

Ріплі повільно крутила пристроєм, намагаючись охопити обидва кінці коридору. Стрілка постійно рухалася по шкалі.

Ріплі підняла голову і помітила маленький люк у стіні коридору, який було злегка відчинено.

Паркер і Бретт помітили, куди вона дивиться і розставили сітку якраз навпроти люка. Ріплі кивнула їм, намагаючись збити піт. Вона глибоко вдихнула і поставила пристрій на підлогу та вільною рукою схопила ручку люка. Він був холодний та прилипав до її вологої долоні.

Піднявши шокер, Ріплі натиснула кнопку біля ручки, притиснулася до стіни та ткнула шокером у люк. У коридорі пролунало голосне скавучання і з люку прожогом вилетіла невеличка істота з виряченими очима та випущеними кігтями. Вона приземлилася якраз у сітку й інженери панічно почали якнайщільніше загортати її в грубі мотузки-стренги[15].

— Не рипайся! — переможно кричав Паркер. — Ми зловили малого засранця, ми!

Ріплі зазирнула до сітки і відчула сильне розчарування. Вона вимкнула шокер і знову схопила пристрій.

— Чорт забирай, — втомлено пробурмотіла вона. — Заспокойтеся і подивіться на нього.

Паркер і Бретт одночасно відпустили сітку. Вони побачили, що зловили, і почали сердито бубніти. Із заплутаної сітки вискочив дуже сердитий кіт і, шиплячи, побіг коридором ще до того, як Ріплі змогла його зупинити.

— Ні, ні, — закричала Ріплі, але запізно. — Не дайте йому втекти.

Вдалині вони побачили невиразне миготіння жовтої шерсті, яке незабаром зникло.

— Так, ти права, — погодився Паркер. — Треба було його прибити. А тепер він може знову дезорієнтувати пристрій.

Ріплі різко поглянула на нього, але промовчала і повернулася до Бретта, який був налаштований більш мирно.

— Знайди його. Потім обговоримо, що з ним робити, але зараз треба, щоб він був поряд або зачинений у своїй переносній камері, щоб не збивав пристрій… І нас.

Бретт кивнув.

— Добре.

Він повернувся і подріботів коридором у пошуках кота. Ріплі та Паркер повільно пішли в інший бік. Ріплі намагалася керувати пристроєм і одночасно допомагати Паркерові із сіткою.

Бретт підійшов до дверей, які вели до великої майстерні для технічного обслуговування обладнання. Він востаннє озирнувся по сторонах і не побачив кота. З іншого боку, окреме приміщення

було ідеальним місцем для кота, щоб сховатися. Бретт вирішив, що знову приєднається до інших, якщо кота там немає. Але, скоріше за все, він тут.

Усередині горіло світло, хоча й не яскравіше, аніж у коридорі. Бретт не звертав уваги на штабелі упакованих капсул із приладами та незграбно зв'язаних контейнерів із нерухомими запасними модулями та брудними інструментами. На люмінесцентних панелях відображався вміст.

Він усвідомив, що його напарники вже достатньо далеко і не зможуть почути його. Від цієї думки Бретт здригнувся. Чим скоріше він знайде того клятого кота, тим краще.

— Джонсе… киць, киць, киць. Джонсе. Йди до Бретта, киць, киць, киць, — Він нахилився, щоб зазирнути до тріщини між величезними ящиками. Там нікого не було. Він встав і витер чоло, бо піт вже стікав на очі.

— Чорт забирай, Джонсе, — тихо пробурмотів він. — Де ти в біса ховаєшся?

Десь у нетрях майстерні він почув, як щось шкрябається. Потім почув невиразний виск. Поза сумнівом, він належав коту. Бретт полегшено зітхнув і пішов у бік джерела звуку.

Тим часом Ріплі зупинилася, втомлено спостерігаючи за екраном відстежувача. Червона лампочка згасла, а стрілка знову була на нулі. Зумер вже довго не подавав сигналів. Доки Ріплі спостерігала за екраном, стрілка злегка колихнулася, а потім знову застигла.

— Чисто, — промовила вона до ретіарія[16], що залишився з нею. — Мені здається, що тут нікого немає, окрім нас і Джонса.

Вона подивилася на Паркера і промовила:

— Чекаю твоїх пропозицій.

— Давай повернемося. Єдине, що ми можемо зробити, це допомогти Бретту зловити того сраного кота.

— Не ображай Джонса. — Ріплі машинально вступилася за кота. — Він наляканий, як і всі ми.

Вони повернулися і пішли смердючим коридором. Ріплі про всяк випадок не вимикала пристрій.

Бретт ішов між стелажами обладнання. Далі шляху не було: опори верхньої частини каркасу «Нострамо» утворювали заплутану перехресну металеву конструкцію.

Бретт уже втрачав надію, коли почув ще один знайомий виск. Повернувши за металеву колону, він побачив пару невеликих жовтих очей, які світилися в темряві. На мить він завагався, бо Джонс був такого ж розміру, як і істота, яка вискочила з грудей бідолашного Кейна. Коли істота занявчала ще раз, Бретт заспокоївся. Такі звуки міг видавати лише звичайний кіт.

Підходячи до кота, він нахилився, щоб не вдаритись об колону, і побачив шерсть та вуса. Це був Джонс.

— Йди до мене, котику… Киць-киць, радий тебе бачити, маленький пухнастий засранцю, — Бретт простягнув руку до кота. Джонс погрозливо зашипів і забився в куток. — Ну ж бо, Джонсе, йди до Бретта. Немає часу тут розсиджуватися.

У цей момент над головою в інженера нависло щось не таке товсте, як колона. Воно беззвучно спустилося вниз, справляючи враження істоти, яка згрупувала до купи всю свою міць. Істота простягла щупальці до Бретта і обхопила його за шию. Бретт закричав і інстинктивно потягнувся до шиї. Йому здалося, що пута приварені до його шиї, так сильно вони його стиснули. Істота підняла його. Бретт метеляв ногами в повітрі. Внизу роз'ятрено нявчав і бігав Джонс. Він прожогом пробіг повз Ріплі та Паркера, які щойно увійшли. Вони без жодних думок забігли в майстерню. Скоро вони стояли там, де щойно метеляли ноги Бретта. Вони вдивлялися в темряву. Усе, що вони встигли побачити на мить, — це тіло Бретта, яке здіймалося вгору, смикаючись. Над безпорадною постаттю інженера були якісь невиразні контури, що чимось віддалено нагадували людське тіло. Але то точно була не людина. Істота мала велетенські розміри і вселяла страх. На мить астронавти побачили пару очей, які були завеликими навіть для гігантської голови, а потім прибулець та інженер зникли десь вгорі «Нострómo».

— Господи… — прошепотів Паркер.

— Воно виросло, — Ріплі бездумно подивилася на свій шокер і порівняла з габаритами велетенської маси далеко вгорі. — Дуже *швидко*. Доки ми ловили істоту розміром із Джонса, воно перетворилось на *ось* що.

Ріплі раптом усвідомила, що вони діяли в досить обмеженому і темному просторі в проходах серед масивних ящиків, які, здавалося, тиснули на них, та потужних металевих опор.

— Чого ми стоїмо? Воно може повернутися.

Ріплі підняла шокер, який тепер був не краще іграшки, і зрозуміла, що істоті таких розмірів він нічого не зробить.

Вони поспіхом залишили майстерню. В них у вухах досі лунав той останній крик, що віддалявся. Паркер довгий час знав Бретта, але той передсмертний крик змусив його бігти швидко, як Ріплі…

XI

Усі знову зібралися в кают-компанії, але зараз вони виглядали набагато розгубленішими. Ніхто цього не приховував, особливо Паркер і Ріплі. Побачивши, з чим їм доведеться воювати, астронавти остаточно розгубилися.

Даллас вивчав план «Нострамо», який щойно роздрукував. Паркер стояв біля дверей, іноді нервово поглядаючи на коридор.

— Що б це не було, воно велике, — тихо промовив інженер. — Воно налетіло на Бретта, як бісовий велетенський кажан.

Даллас підняв голову від схеми.

— Ти точно впевнений, що воно потягнуло Бретта до вентиляційних отворів?

— Воно зникло в одному з каналів охолодження, — Ріплі нервово терла руки. — Я впевнена, що бачила, як воно потрапило всередину. Більше йому немає куди подітись.

— Не сумніваюся, — додав Паркер. — Воно пересувається всередині вентиляційних шахт. Тому ми й не змогли знайти його за допомогою відстежувача.

— Вентиляційні шахти, — Далласа задовольнила відповідь. — У цьому є сенс. Джонс робить так само.

Ламберт ліниво перемішувала темну каву і висловила несміливе припущення:

— Бретт може ще бути живий.

— Це ледь можливо… — Ріплі не була фаталісткою, вона міркувала логічно. — Воно потягло його нагору як тряпчану ляльку.

— Але навіщо йому Бретт? — запитала Ламберт. — Чому воно забрало його замість того, щоб вбити?

— Можливо, воно мало намір використати його замість інкубатора, як Кейна, — припустив Еш.

— Або щоб з'їсти, — напружено сказала Ріплі. Її пересмикнуло.

Лабмерт поставила каву.

— У будь-якому випадку, поки що рахунок два-п'ять на користь Чужого.

Паркер крутив у руці шокер, потім повернувся і жбурнув його об стіну. Виріб Бретта зігнувся, впав на підлогу і кілька секунд потріщав. Інженер сказав:

— А я вважаю, що треба підірвати того засранця лазером, і все.

Даллас співчутливо відповів:

— Паркере, я тебе розумію. Ми всі любили Бретта. Але зараз треба міркувати тверезо. Якщо та тварюка дійсно така велика, як ви стверджуєте, то своєю кислотою вона здатна роз'їсти дірку завбільшки з кают-компанію. Я вже не кажу, що вона зробить зі схемами та засобами управління між поверхами. Цим поки що не можна ризикувати.

— Поки що? — Паркер почувався настільки безпорадно, що не зміг навіть розгніватися. — Скільки повинно померти людей, щоб ти усвідомив, що це єдиний спосіб знищити цю тварюку?

— Паркере, це в будь-якому разі не спрацює, — озвався Еш.

Інженер похмуро повернувся до Еша.

— Що ти маєш на увазі?

— А те, що лазером треба ушкоджувати життєво важливі й вразливі органи з першого ж пострілу. Судячи з того, як ти описав ту істоту, вона не лише величезна і сильна, а й до біса швидка. Логічно міркуючи, можна припустити, що вона так само здатна до швидкої регенерації тканин, як і її «ручна» форма, а це означає, що треба знищити її швидко і повністю, інакше нам усім буде непереливки. Це важко навіть зі звичайними людьми, а тут Чужий, про вразливі й життєво важливі органи якого ми нічого не знаємо. А раптом у нього взагалі немає слабких місць? Розумієш?

Він теж намагався говорити зі співчуттям, як і Даллас. Усі знали, що інженери були дуже близькими друзями.

— Хіба ти не уявляєш, що може трапитись? Припустімо, кільком з нас пощастить влучно потрапити в ту істоту, що теж не факт. Хай ми вразимо його разів шість до того, як воно встигне розірвати стрільців на шмаття. Усі шість ран загояться достатньо швидко, щоб врятувати його життя, але головне, що та рідина пораненого Чужого встигне тим часом роз'їсти декілька дірок у кораблі. А раптом ця кислота роз'їсть схеми, що контролюють подачу повітря або живлення для освітлення корабля? Думаю, що це досить реалістичний сценарій, враховуючи те, що ми знаємо про цю істоту. До чого ми зараз прийшли? Ми втратили двох людей, а ситуація на кораблі погіршилася.

Паркер похмуро слухав. Нарешті він підняв очі й пробубнів:

— Тоді що в біса ми будемо робити?

— Єдиний план — той, що ми вже розробили, — промовив Даллас і поплескав по схемі. — Треба знайти, в якій воно шахті, вигнати до тамбур-шлюзу і видути в космос.

— Вигнати? — Паркер похмуро засміявся. — Я тобі кажу, той сучий потрох *здоровезний*, — Паркер презирливо плюнув на зігнутий шокер. — За допомогою цього ми нікуди його не виженемо.

— Але в одному капітан правий, — сказала Ламберт. — Ми

повинні заманити його до шлюзу. *Як*?

Ріплі обвела поглядом невеличке зібрання.

— Вважаю, час почути якісь нові дані від наукового відділення. Є якісь думки, Еше?

Науковець замислився.

— Ну, здається, воно добре пристосовується до атмосфери, в якій достатньо кисню. Це, напевно, через його дивовижний швидкий ріст на цій стадії.

— На цій «стадії»? — перепитала Ламберт. — Тобто воно може знову перетворитися в ще щось?

Еш сплеснув руками.

— Ми так мало знаємо про нього. Ми повинні бути готові до всього. Воно вже пережило три метаморфози: з яйця в руку, з руки в те, що вилізло з Кейна, а тепер у цю ще не до кінця зрозумілу форму, яка має значно більші розміри і здатна легко тягти сердегу Бретта. Зараз немає жодних підстав стверджувати, що ця форма перебуває на остаточній стадії розвитку. — Еш помовчав, а потім додав: — Наступна форма може бути ще більшою і потужнішою.

— Заспокоїв, — пробурмотіла Ріплі. — Що ще?

— Окрім нової атмосфери, істота, поза сумнівом, розвинула свої харчові потреби. Тому їй для життя багато не треба, у різних атмосферах, а іноді й взагалі без нічого, але як довго — ми не знаємо. Також ми не знаємо, як воно переносить різкі зміни температури. На борту «Нострамо» порівняно комфортний, теплий клімат. Ураховуючи екстремальну температуру на планеті, яку ми знайшли, розраховувати на те, що його вб'є сильний холод, точно не треба. А яйце може бути ще витривалішим, аніж ця форма. Для цього є прецеденти.

— Добре, — запитала Ріплі, — що ж до температури? Що буде, якщо її підняти?

— Можемо спробувати, — сказав Еш. — Ми не можемо підняти температуру по всьому кораблю з тієї ж причини, чому не можемо висмоктати усе повітря: малі запаси в скафандрах, обмежений рух, повністю обмежені дії під час зберігання в морозильних камерах тощо. Але більшість живих істот бояться вогню. Немає потреби гріти весь корабель.

— Можна провести високовольтний кабель у декількох коридорах і заманити його туди. Це добряче його підсмажить, — запропонувала Ламберт.

— Ми маємо справу не зі звичайною твариною, — повідомив Еш. — Навіть якщо це тварина, то вона досить розумна. Вона не наткнеться сліпо на кабель чи ще щось, що блокує явний прохід типу коридору. Те, що Чужий подорожує вентиляційними

шахтами, а не коридорами, доводить це. До того ж деякі примітивні організми на кшталт акул здатні поглинати електричні поля. У наших умовах — не краща ідея.

— Можливо, воно відчуває наші електричні поля, — похмуро промовила Ріплі. — Хтозна, раптом воно так нас і знаходить.

Паркер із недовірою подивився на неї.

— У нього ж є очі, хоча воно може покладатися не лише на свої очі, якщо то очі, звісно.

— То не очі, — припустила Ріплі.

— Ця істота, напевно, використовує багато ресурсів і органів чуття, які допомагають їй орієнтуватися, — додав Еш.

— Усе ж мені не подобається ідея з кабелем, — Паркер почервонів. — Не люблю ці здогади. Коли воно буде в шлюзі, я хочу бути там і побачити, як воно помре, — Паркер на хвильку замовк, а потім додав уже менш емоційно: — Хочу почути, коли воно волатиме, як Бретт.

— Скільки часу займе виготовити три-чотири вогнемети? — раптом запитав Даллас у Паркера.

— Дай мені двадцять хвилин. Основні стаціонарні одиниці на складі. Головне, пристосувати їх для ручного перенесення.

— Ти можеш зробити їх потужнішими? Не хочу, аби ми втрапили в ситуацію, яку описав Еш. Я про лазери. Треба якось зупиняти ту тварюку.

— Не турбуйся, — крижаним голосом промовив Паркер. — Я зроблю таке, що засмажить усе на своєму шляху.

— Тоді це найкращий варіант, — капітан подивився на стіл. — У когось є кращі ідеї?

Усі мовчали.

— Чудово, — Даллас встав з-за столу. — Коли Паркер виготовить свої вогнемети, почнемо звідси і повернемося на поверх «С», зайдемо до майстерні, в якій та тварюка викрала Бретта, і там будемо намагатися виманити її.

Паркер недовірливо промовив:

— Воно забрало його всередину корпуса по перекладинах, а потім залізло до шахти. Чорт там ногу зломить, а я не мавпа, — він застережливо подивився на Ріплі, але вона нічого не відповіла.

— Що ти пропонуєш? Сидіти тут і чекати, поки воно прийде по тебе? — запитав Даллас. — Чим довше ми змусимо його оборонятися, тим краще для нас.

— Є одне «але», — сказала Ріплі.

— Яке ж?

— Ми не впевнені, чи воно взагалі захищається, — промовила вона, зустрівшись очима з Далласом…

Вогнемети були масивніші за шокери і виглядали менш ефективно. Але шокери працювали бездоганно, а Паркер запевнив усіх, що з вогнеметами теж буде все гаразд. Утім, цього разу він відмовився демонструвати їх можливості, оскільки, за його словами, вогнемети були такими потужними, що могли спалити підлогу.

Той факт, що Паркер довіряв і своє життя цим апаратам, вже було чудовим доказом для усіх. Щоправда, Ріплі сумнівалася. Вона почала ставитися з підозрою до всього і до всіх, та й взагалі завжди була в дечому параноїком. Останні події лише погіршили цей стан. Вона почала перейматися станом своєї свідомості не менше, ніж проблемою з Чужим.

«Нічого. Після того як ми знайдемо Чужого і вб'ємо, усі душевні проблеми розвіються», — заспокоювала себе Ріплі.

Тісна група знервованих людей обережно йшла від кают-компанії до поверху «В». Коли вони підходили до наступного тамбуру, їхні пристрої почали активно пищати. Еш та Ріплі негайно вимкнули зумери. Тепер їм доводилося слідкувати за стрілками, що рухалися. За десяток метрів вони почули інший, голосніший звук, наче хтось з усієї сили дряпав кігтями по металу.

— Тихо! — Даллас перехопив вогнемет і повернув за ріг у коридорі. Голосні рвані звуки не стихали і стали чіткішими. Даллас зрозумів, звідки вони лунають. — Продуктовий склад, — прошепотів він. — Воно там.

— Прислухайтесь, — нервово пробурмотіла Ламберт. — Господи, напевно, воно має бути дуже великим.

— Доволі-таки, — м'яко погодився Паркер. — Я його бачив, пам'ятаєш? А ще воно сильне. Воно несло Бретта як… — він замовк на півслові: думки про Бретта відбили бажання розмовляти.

Даллас підняв форсунку вогнемета.

— Позаду складу є шахта. Воно потрапило туди через неї, — Даллас подивився на Паркера. — Ти впевнений, що це працює?

— Я ж їх зробив!

— Це нас і непокоїть, — промовила Ріплі.

Усі пішли вперед. Рвані звуки не стихали. Коли всі підійшли до дверей складу, Даллас перевів погляд від Паркера на дверну ручку. Інженер неохоче схопився за масивний виступ, а Даллас відійшов назад на два кроки і взяв вогнемет напоготів.

— Уперед!

Паркер ривком відчинив двері й відскочив убік. Даллас

натиснув на спусковий гачок незграбного вогнемета. Неймовірний струмінь помаранчевого вогню заповнив прохід. Усі відсахнулися від сильного жару. Даллас швидко подався вперед, не звертаючи уваги на жар, який не спадав і обпалював йому горло, вистрілив ще раз, потім втретє. Він опинився на підвищеній платформі, йому доводилося повертатися, щоб стріляти в різні боки. Жар розпашів настільки, що й капітанові довелося відступити, зачинивши двері.

Команда провела декілька нервових хвилин у коридорі, чекаючи, доки температура на складі дещо спаде. Незважаючи на це, жар, що виділявся від тліючого сміття, був такий сильний, що їм довелося йти дуже обережно, щоб не врізатися в розжарені ящики на стінах складу. Там був повний бардак. Вогонь Далласа довершив справу, розпочату Чужим. На стінах виднілися густі чорні патьоки, що з'явилися внаслідок потужної дії вогнемета. У тісному приміщенні стояв стійкий запах згорілих інгредієнтів штучної їжі, що змішалися з карбонізованою упаковкою.

Незважаючи на безлад, на складі дещо вціліло. Можна було побачити також явні сліди «роботи» Чужого. Неушкоджені вогнем шматки металу було розкидано на підлозі. Пакування різних ґатунків і розмірів також зациліло на підлозі й було розірване якимось дивним чином, що виробникам і не снилося. Суцільнометалеві «банки» (так їх називали за звичкою, хоча матеріал, з якого вони були зроблені, не нагадував метал), були розрізані на шматки, як фрукти. Було видно, шо до появи вогнемета Чужий тут добре постарався.

Астронавти пробиралися крізь руїни, тримаючи відстежувачі та вогнемети напоготів. Їдкий дим підіймався вгору і роз'їдав очі.

Ретельна перевірка кожної купи знищених запасів, в якій міг би ховатися Чужий, не принесла бажаних результатів.

Оскільки вся їжа на «Нострамо» мала штучне походження і однорідну структуру, то знайшовши там кістки, можна було бути впевненим, що вони належали прибульцю. Але єдиною річчю, що нагадувала кістки, були армовані стрічки деяких великих ящиків.

Ріплі та Ламберт хотіли обіпертися на розжарену стіну, але вчасно оговталися.

— Його немає, — розчаровано пробурмотіла Ріплі.

— Тоді де в біса воно? — запитала Ламберт.

— Там.

Усі повернулися до Далласа, який стояв біля торцевої стінки позаду груди розплавленої чорної пластмаси. Він вогнеметом вказував на вентиляційний отвір у стіні:

— Ось куди воно втекло.

Усі підійшли й побачили, що друзки розбитої захисної

решітки, яка зазвичай закривала отвір, зараз валялися на підлозі.

Даллас зняв ліхтарик із поясу і посвітив у шахту, але побачив лише гладкі металеві стіни, які завертали вдалині. Капітан промовив схвильованим, але несподівано бадьорим голосом:

— Можемо зробити перерву.

— Ти про що? — запитала Ламберт.

Він обвів усіх поглядом.

— Ви що, не розумієте? Тепер усе йде на нашу користь. Ця вентиляційна шахта виходить до головного тамбур-шлюзу. Там є лише одна велика дірка, в яку може вислизнути ця істота, але ми можемо її перекрити. Потім ми заженемо її вогнеметами до шлюзу і видуємо до космосу.

— Ага, — промовила Ламберт. Було зрозуміло, що вона не поділяє ентузіазму капітана з приводу такого плану. — Нічого особливого, просто треба пролізти крізь шахту за ним, не заблукати в цьому лабіринті й зустрітися віч-на-віч, а потім молитися, щоб воно злякалося вогню.

Посмішка Далласа дещо пригасла.

— Типу людський фактор все ускладнює, чи не так? Але мій план повинен спрацювати, якщо воно боїться вогню. Це найкращий варіант, і нам не доведеться заганяти його в кут, сподіваючись, що вогонь вб'є його. Воно буде відступати… прямо до шлюзу, де й знайде свою смерть.

— Усе добре, але питання в тому, хто буде його переслідувати, — запитала Ламберт.

Даллас оглянув групу, намагаючись визначити кандидата для смертельної гонки. У Еша були найміцніші нерви, але в Далласа досі були сумніви щодо наукового співробітника. Також Еш займався пошуками нейтралізатора кислоти, тому його не можна було відправляти в шахту.

Ламберт досі трималася добре, але серед усіх могла найшвидше втратити витримку. Ріплі… З нею буде все гаразд тільки до моменту реального зіткнення, а Даллас не був впевнений, що вона не злякається. Усе ж Даллас сподівався на її хоробрість… Але чи варто ризикувати її життям?

Паркер… Той завжди вдавав із себе міцного горішка. Він часто нарікав, але й часто виконував важку роботу, причому доволі якісно. Взяти хоча б шокери та вогнемети. Зрештою, Чужий забрав його друга, і він розбирався в усіх тонкощах користування вогнеметом.

— Ну, Паркере, ти завжди мріяв про повну частку й бонус після рейсу.

— Еге, — невпевнено промовив інженер.

— Ну то лізь до шахти.

— Чому я?

Даллас хотів перерахувати всі причини, але обмежився простим поясненням:

— Хочу подивитись, як ти отримаєш повну частку, от і все.

Паркер похитав головою і відступив назад.

— Ні. Можеш забрати собі мою частку і всю зарплату за рейс, — він головою кивнув убік отвору шахти. — Я туди не полізу.

— Я полізу.

Даллас подивився на Ріплі. Він так і знав, що рано чи пізно вона кудись встрягне. Дивна жінка. Даллас завжди недооцінював її, так само як і всі.

— Навіть не думай про це.

— Чому? — ображено запитала Ріплі.

— Дійсно, чому? — встряв Паркер. — Якщо вона бажає, чому б її не відпустити?

— Я так вирішив, — коротко пояснив Даллас і подивився на Ріплі. Вона була ображена і схвильована. Капітан не розумів, чому заборонив їй іти. Втім, неважливо. «Можливо, колись я зможу їй пояснити і, головне, собі».

— Йди до тамбур-шлюзу, — наказав Даллас Ріплі. — Еше, залишайся тут, щоб перекрити цей вихід, якщо він якось обійде мене або пройде крізь мене. Паркере та Лабмерт, перекрийте той вихід, про який я говорив.

Усі розуміюче подивилися на капітана. Вже не було сумніву, хто полізе до шахти.

Захекана Ріплі дісталася шлюзу на правому борті. Вона подивилася на відстежувач, але не побачила жодних рухів, і натиснула червону кнопку. У коридорі почулося тихе гудіння, і масивні двері шлюзу відчинилися. Після цього гудіння припинилося. Ріплі натиснула кнопку телефона внутрішнього зв'язку.

— Тамбур-шлюз по правому борті готовий.

Паркер і Ламберт дісталися того місця в коридорі, про яке говорив Даллас, і зупинилися. Вгорі вони побачили вентиляційний отвір із решіткою. Він виглядав досить безпечно і займав три чверті стіни.

— Якщо воно піде цим шляхом, то ось де вийде, — відзначив Паркер. Ламберт кивнула, підійшла до мікрофона телефона внутрішнього зв'язку і доповіла, що вони на місці.

На продуктовому складі Даллас уважно прослухав повідомлення капітан і Ріплі. Капітан дещо запитав, підтвердив відповіді й роз'єднався. Еш подав йому свій вогнемет. Даллас налаштував форсунку і зробив кілька швидких коротких пострілів.

— Досі працює. Паркер набагато кращий прикладний інженер, аніж думає, — він помітив вираз на обличчі в Еша. — Щось не так?

— Ти прийняв рішення. Я не маю права щось говорити про це.

— Ти науковий співробітник, тож маєш.

— Це не пов'язано з наукою.

— У нас мало часу, говори.

Еш подивився на капітана з непідробною цікавістю.

— Чому саме ти? Чому ти не послав Ріплі? Вона хотіла й вона б упоралася.

— Я не міг нікого послати. Мені треба йти самому, — відповів Даллас, перевіряючи рівень рідини у вогнеметі. — І початково треба було не шукати когось, окрім себе. Це мій обов'язок. Я дозволив Кейнові спуститися в шахту на кораблі прибульців. Тепер моя черга. Я й так змусив багатьох ризикувати, хоча сам був у безпеці. Тепер настав мій час.

— Ти капітан, — заперечив Еш. — Настав час бути практичним, а не геройствувати. Ти все правильно зробив, пославши Кейна. Чому зараз робити інакше?

Даллас вишкірився. Рідко коли Еш суперечив сам собі.

— Не тобі говорити про дотримання процедури. Це ж ти відкрив шлюз і впустив нас на корабель, пам'ятаєш?

Науковець не відповів.

— Тому не треба мене вчити, що правильно, а що ні.

— Якщо ми втратимо тебе, то всім стане важче, особливо зараз.

— Ти щойно стверджував, що Ріплі впоралася б. Я згоден. Вона друга людина після командира. Якщо я не повернуся, то вона зможе робити все те, що й я.

— Не згоден.

Вони гаяли час, не кажучи про те, що Чужий вже добре відірвався від них. Далласу набридло сперечатись.

— Годі! Я прийняв рішення і не зміню його, — капітан повернувся і став правою ногою до шахти. Потім він просунув вогнемет уперед, переконавшись, що той не посунеться униз поверхнею шахти.

— Рухатися навприсядки не вийде, — пробурчав Даллас, зазираючи в шахту. — Мало місця, — він прибрав ногу. — Доведеться повзти.

Він пригнув голову і проліз у діру.

У шахті було менше місця, ніж Даллас сподівався. Він не міг уявити, як така велика істота (якщо вірити описам Паркера та Ріплі) могла пролазити в такий вузесенький тунель. Але вперед! Даллас сподівався, що шахта може й далі звужуватися. Можливо,

тоді та тварюка, втікаючи в паніці, надійно застрягне. Тоді їх задача стане простішою.

— Як воно? — вигукнув Еш позаду.

— Так собі, — поділився враженнями Даллас. Його голос важкою луною відбивався від стін. Капітан із важкістю повз: — Ідеальний розмір для незручностей.

Даллас увімкнув ліхтарик і занепокоєно почав шукати ларингофон[17]. У світлі ліхтарика він побачив порожнечу шахти, яка тягнулася по прямій з невеликим нахилом униз. Він знав, що нахил буде збільшуватися і йому доведеться спуститися на цілий поверх, щоб наздогнати ту тварюку і викинути за шлюз на правому борті.

— Ріплі, Паркер, Ламберт… як мене чути? Я в шахті, готуюсь до спуску.

Внизу Ламберт відповіла:

— Чуємо тебе добре. Я спробую зловити твій сигнал, щойно ти з'явишся в діапазоні відстежувача.

Біля неї Паркер підняв вогнемет, уважно спостерігаючи за решіткою, що закривала вентиляційний отвір.

— Паркере, — наказав Даллас, — якщо воно спробує біля вас вилізти, заганяй його назад. Я гнатиму його вперед.

— Добре.

— Готова, — доповіла Ріплі. — Вентиляцію відкрили, чекаємо на гостей.

— Воно прийде, куди треба, — Даллас поповз, спостерігаючи за тунелем і тримаючи пальці напоготів на вогнеметі. Тут шахта була завширшки не більше метра. Він понатирав собі коліна і шкодував, що не одягнув ще один комбінезон. «Раніше треба було думати», — мислив він. Усе вже було готове, і Даллас не збирався повертатися.

— Як ти там? — у динаміку пролунав голос Еша.

— Нормально, — відповів він схвильованому науковцю. — Не турбуйся. Слідкуй за отвором. Раптом воно якось проскочило позаду.

Ось і перший поворот у шахті. Даллас силувався згадати точний план системи вентиляції, але схема залишилася в кают-компанії, а в голові крутилися лише нечіткі зображення. На кораблі вентиляції приділялося мало уваги. Даллас шкодував, що не витратив більше часу на вивчення її схеми, але зараз було вже пізно.

Попереду було ще декілька вузьких поворотів. Даллас зупинився, важко дихаючи і піднявши вогнемет. Не було жодних ознак, що за тими поворотами щось ховалося, але краще перестрахуватися. Даллас перевірив рівень палива. Вогнемет було

повністю заправлено. «Непогано було б нагадати тій тварюці, що за нею женуться, можливо, це трішки підгонить її, так що не доведеться стикнутися з нею віч-на-віч», — подумав Даллас.

Капітан натиснув червону кнопку і вистрілив у тунель. Вогонь ревів у вузькій шахті, а його боляче обдало жаром. Він знову поліз уперед на ліктях, намагаючись не торкатися гарячої металевої поверхні незахищеними руками. Навіть цупка тканина пропускала тепло, але Даллас його не відчував. Він уважно дивився вперед в очікуванні якихось рухів чи запахів.

В апаратній Лабмерт уважно спостерігала за надійно зачиненим отвором. Вона потягнулася назад і клацнула вимикачем. Почулося гудіння, металева решітка відсунулася, і перед ними з'явилася дірка.

— Ти здуріла? — Паркер здивовано подивився на неї.

— Якщо та тварюка залишить головну шахту, то прийде сюди, — відповіла Ламберт. — Хай буде відчинено. За решіткою занадто темно. Я б хотіла бачити, коли щось з'явиться.

Паркер хотів заперечити, але подумав, що краще витратити енергію на те, щоб слідкувати за отвором. Неважливо, чи він буде відчинений, чи зачинений. До того ж Ламберт як штурман старша за нього за посадою.

Піт затікав Далласові в очі, докучаючи, як настирна комаха. Йому доводилося зупинятися, щоб витерти його. В очах пекло, і він погано бачив. Попереду нахил шахти різко йшов униз. Він очікував, що тут буде спуск, і той факт, що пам'ять не підвела його, трішки радував. Тепер треба регулювати швидкість спуску та не втратити рівновагу, окрім спостереження за шахтою.

Коли Даллас підповз до спуску, він вистрілив ще раз. Жодних криків, запаху підсмаженої плоті. Чужий досі далеко. Даллас уявив, як він сердито (чи злякано) повзе до виходу. А може він застиг в очікуванні, готуючись напасти на свого невгамовного переслідувача, і застосує всі способи захисту, які неможливо осягнути людським розумом.

У шахті було спекотно, тож Даллас почав втомлюватися. «А раптом Чужий знайшов інший спосіб, щоб вибратися із шахти?» — спало йому на думку. У такому випадку його напружена та виснажлива мандрівка на колінах виявиться марною. Усе ж був лише один спосіб це перевірити. Він почав спускатися вперед, утримуючи перед собою вогнемет.

Ламберт першою помітила рух стрілки. Їй довелося із хвилину понервувати, доки не стало ясно, що це показник капітана.

— Отримала твій сигнал, — повідомила Ламберт Далласу, який досі був від неї далеко.

— Чудово, — йому було легше від того, що інші знають, де він. — Слідкуй за мною.

Даллас знову повернув. Він не пам'ятав, щоб там було так багато крутих поворотів, але вдовольнявся тим, що досі перебуває в головній шахті. Капітан не зустрічав жодних бічних тунелів, у які б пролізла істота, більша за Джонса. Хоча Чужий міг прослизати крізь невеликі отвори, Даллас не думав, що він зможе протиснутися в шахту допоміжної вентиляції завширшки десять сантиметрів.

Наступний поворот був особливо важким, враховуючи довгий ствол вогнемета, який не згинався. Захеканий Даллас влігся в шахті, розмірковуючи, як рухатися далі.

— Ріплі.

Вона здригнулася від різкого голосу капітана і швидко відповіла:

— Тут. Чую тебе добре. Щось трапилося? У тебе нервовий… — вона замовкла на півслові: який у Далласа міг бути голос, як не нервовий?

— У мене все нормально, — сказав він. — Просто втомився, втрачаю форму. За кілька тижнів у гіперсні м'язи втрачають тонус, незважаючи на вплив морозильних камер.

Він посовався, влаштовуючись для кращого огляду.

— Гадаю, шахта скоро закінчиться. Тут стає спекотно.

«Цього слід було очікувати», — подумав Даллас. Ряд пострілів з вогнемета створював велике навантаження на термостати, які охолоджували шахту всередині.

— Продовжую рухатись. Будь на зв'язку.

Нарешті Даллас із полегшенням виліз із тісної шахти в одну з головних повітряних магістралей «Нострамо», яка була двоярусним тунелем із двома містками посередині між ярусами. Він виліз із шахти саме біля такого містка, ступив на хідник без поруччя і з полегшенням випростався.

Ретельно оглянувши більший прохід, капітан нічого не знайшов. Було лише чутно, як постійно пульсували холодильні агрегати. На його шляху був ремонтний відділ. Даллас пішов туди і теж усе перевірив. Усе вказувало на те, що величезна камера була порожньою.

Доки капітан був посередині цього приміщення, сюди й муха б не проскочила. Даллас подумав, що це найкраще місце, щоб нарешті відпочити кілька хвилин. Він присів на містку, машинально оглянув нижній поверх і промовив:

— Ламберт, який сигнал ти отримуєш? Я зараз в одній із центральних змішувальних камер посеред ремонтного відділення. Тут нічого немає.

Ламберт подивилася на екран відстежувача й розгубилася. Вона схвильовано глянула на Паркера і показала пристрій йому.

— Що з ним?

Паркер подивився на стрілку та цифри.

— Гадки не маю. Це ж Ешова іграшка, а не моя. Нічого не можу второпати.

— Ламберт? — знову запитав Даллас.

— Я тут. Я не впевнена, що ти там один, — вона потрусила пристроєм. Показники не стали зрозумілішими.

— Здається, йде подвійний сигнал.

— Такого не може бути! Ти отримуєш два окремих, чітких сигнали від мене?

— Ні. Один, але якийсь незрозумілий.

— Може бути накладка, інтерференція, — відповів Даллас. — Рух повітря в цих шахтах може збити з пантелику такий саморобний пристрій, який аналізує саме щільність повітря. Я піду вперед. Гадаю, коли буду рухатися, сигнал стане чіткішим.

Даллас встав, не помітивши позаду себе величезну лапу з кігтями, яка повільно підіймалася з-під містка. Вона щось намацувала і ледь не схопила Далласа за ліву ногу, доки він йшов уперед. Лапа заховалася під хідник так само тихо, як і з'явилася.

Даллас зупинився на півдорозі до виходу з камери.

— Зараз краще, Ламберт? Я перемістився. Сигнал став чіткішим?

— Так, — напружено промовила Ламберт. — Але я досі отримую чіткий подвійний сигнал і не знаю, котрий твій.

Даллас крутнувся, очима бігаючи по тунелю, ретельно вивчаючи стелю, підлогу, стіни та величезну шахту, з якої він щойно вийшов. Потім він подивився назад на місток ремонтного відділення, на те місце, де щойно сидів.

Даллас опустив вогнемет. Якщо він подавав перший сигнал, залишивши місток, то джерелом подвійного сигналу повинен бути… Даллас затиснув палець на спусковому гачку вогнемета, але натиснути не встиг.

До його щиколотки вже простяглася та сама лапа.

Перший сигнал подавав Чужий.

Ріплі наодинці стояла біля вентиляційного отвору, слідкуючи за ним і думаючи про завбачливо відкритий тамбур-шлюз. Удалині щось задзвеніло. Спочатку Ріплі подумала, що це в неї в голові: там часто виникали дивні звуки. Потім звук повторився і став голоснішим. Коридором прокотилася луна. Таке враження, що звук йшов із глибини шахти. Ріплі стиснула вогнемет.

Дзвін припинився. Всупереч здоровому глузду, Ріплі підійшла ближче до отвору, навівши вогнемет на нього.

Потім Ріплі почула знайомий звук: хтось кричав. Вона впізнала голос.

Забувши про всі ретельно розроблені плани та сувору процедуру, вона побігла до отвору.

— Далласе… Далласе!

Після першого крику настала тиша, лише вдалині щось м'яко тупотіло. Звук слабшав. Ріплі подивилася на екран відстежувача. На ньому була якась самотня пляма, а червоне світло швидко згасало, як і крик.

— Господи, Паркере, Ламберт!

Ріплі підбігла до телефона і закричала.

— На зв'язку! — відповіла Ламберт. — Що відбувається? Сигнал від тебе зник.

Ріплі почала відповідати, але в горлі застряг клубок. Вона раптом згадала свої нові обов'язки, заспокоїлася і випрямилася, хоча поряд нікого не було.

— Ми щойно втратили Далласа…

XII

Четверо членів екіпажу «Нострómo», які залишилися в живих, знову зібралися в кают-компанії. Тут вже не було так тісно, натомість порожнеча гнітюче діяла на четвірку і навіювала спогади, яких вони хотіли б позбутися.

Паркер узяв два вогнемети і один поклав на голий стіл.

Ріплі сумно подивилася на нього:

— Де ви його знайшли?

— Він лежав там, на підлозі змішувальної камери, під хідником, — похмуро відповів інженер. — Жодних слідів Далласа, навіть крові.

— А Чужий?

— Аналогічно, лише дірка, що веде до центрального холодильного комплексу, вирвана прямісінько в металі. Не думав, що він настільки сильний.

— Ніхто не думав. Даллас теж не думав. Ми завжди були на два кроки позаду Чужого відтоді, як принесли на борт його рукоподібну форму. Усе змінюється. Тепер можна навіть припустити, що воно здатне на будь-що, навіть бути невидимим.

— У природі не існує невидимих істот, — упевнено сказав Еш.

Ріплі сердито подивилася на нього.

— А ще в природі не існує істот, які здатні розірвати обшивку завтовшки три сантиметри.

Еш нічого не зміг відповісти.

— Час вже зрозуміти, із чим ми зіткнулися.

У кают-компанії настала тиша.

— Ріплі, ти тепер командир? — Паркер подивився на неї. — Я згоден.

— Добре.

Вона уважно подивилася на нього, але в його словах і поведінці не було сарказму. Вперше він припинив молоти свою постійну маячню.

«І що тепер?» — подумки запитала сама себе Ріплі. На неї дивилися троє людей, чекаючи вказівок. Вона панічно шукала якусь чудову ідею, але не відчувала нічого, крім невизначеності, страху та збентеження. Поза сумнівом, її колеги почувалися так само. Вона починала краще розуміти Далласа, хоча зараз це вже не було важливо.

— Ось що ми вирішимо: давайте діяти за старим планом, доки не вигадаємо кращу ідею.

— І все закінчиться тим же, — Ламберт похитала головою. —

Та ні.

— Ти можеш запропонувати щось краще?

— Так. Покинути корабель. Візьмемо БПКА та полетимо до бісової матері звідси. У нас є шанси натрапити на якийсь земний корабель, котрий нас забере. Щойно ми опинимося у багатолюдній ділянці космосу, там обов'язково почують наш сигнал SOS.

Еш тихенько промовив такі слова, які краще б не говорив. Але те, що сказала Ламберт, змусило його повторити їх голосніше:

— Ти дещо забула: не факт, що Даллас і Бретт померли. Я згоден, що вірогідність дуже мала, але шанс є. Ми не можемо залишити корабель, доки не відпрацюємо всі варіанти.

— Еш правий, — погодилася Ріплі. — Треба спробувати ще. Ми знаємо, що Чужий у вентиляційних шахтах. Давайте перевіримо їх на кожному поверсі. Але тепер ми будемо заварювати лазером усі перемички та отвори, доки не заженемо його в глухий кут.

— Я згоден, — Паркер подивився на Ламберт. Вона нічого не сказала і потупилась.

— Що в нас зі зброєю? — запитала Ріплі.

Інженер на хвильку відволікся, щоб перевірити рівень рідини та лінії подачі вогнеметів.

— Подача та форсунки поки що в нормі. Тому можна зробити висновок, що вони працюють, — він вказав на вогнемет Далласа на столі. — Тільки в цьому пального залишилось порівняно небагато, — промовив він і спохмурнів. — Даллас чимало витратив.

— Тоді займися цим одразу ж, Паркере. Еше, супроводь його.

Паркер подивився на Еша. По обличчю останнього не можна було сказати, як він поставився до вказівки.

— Та я й сам упораюся, — чомусь сказав Паркер. Еш кивнув. Інженер узяв свого вогнемета, розвернувся й вийшов.

Решта похмуро скупчилася навколо столу, чекаючи на повернення Паркера. Ріплі не могла більше мовчати і повернулася до наукового співробітника.

— Є ще якісь думки? Нові ідеї, пропозиції, поради? Від тебе або від «Матері».

Еш винувато знизав плечима.

— Нічого нового. Досі збирає інформацію.

Ріплі зміряла науковця важким поглядом.

— Не можу повірити. Ти хочеш сказати, що з усією апаратурою на борту та записаною інформацією ми не можемо придумати, як подолати цього Чужого?

— Ти серйозно? Врахуй, що ми маємо справу не із

середньостатичною передбачуваною дикою твариною. Ти сама визнавала, що від нього можна чого завгодно очікувати. У нього є певні розумові здібності. Чужий розумний принаймні як собака, а, можливо й, розумніший за шимпанзе. Також ми знаємо, що він здатен швидко навчатися непомітно переміщатися кораблем. Це прудка, сильна та хитра істота. З таким хижаком людство ще не стикалося. Не дивно, що ми терпимо поразку за поразкою.

— Таке враження, що ти вирішив здатися.

— Я просто повторюю очевидні речі.

— Ми знаходимось на сучасному, добре оснащеному кораблі, який здатен переміщуватися в гіперпросторі та виконувати ряд складних функцій. І ти при цьому стверджуєш, що ми з усіма нашими ресурсами не здатні впоратися з однією великою твариною?

— Вибачте, капітане, але саме так я оцінюю ситуацію. Ви можете мріяти про інше, але ситуацію це не змінить. Чоловік із рушницею має деякі шанси вполювати тигра вдень. Але відправте його до джунглів уночі, оточіть невідомим, і всі його первісні страхи повернуться до нього. Тигр матиме всі переваги. Ми теж у темряві, бо нічого не знаємо.

— Звучить образно, але користі з того немає.

— Вибач, — байдуже промовив Еш. — Що ти від мене хочеш?

— Спробуй змінити ті «факти», в яких ти так упевнений. Повертайся до «Матері» й запитуй, доки не отримаєш кращих відповідей, — наказала Ріплі.

— Добре, я спробую, хоча не знаю, чого ти очікуєш. «Матір» не може приховувати інформацію.

— Спробуй поставити інші питання. Якщо пам'ятаєш, мені пощастило з ECIU-аналізом. Здається, це стосувалося аварійного сигналу?

— Пам'ятаю, — в голосі Еша пролунала повага. — Можливо, ти права.

Він залишив кімнату. Ламберт присіла. Ріплі підійшла й сіла біля неї.

— Тримайся. Даллас зробив би те саме. Він би ніколи не покинув корабель, доки не впевнився, що нікого не можна врятувати.

Ламберт це не заспокоїло.

— Ти просто вмовляєш нас залишитись, щоб Чужий по одному перечавив нас.

— Обіцяю, якщо ми вже нічого не зможемо зробити, я швидко всіх евакуюю. Я й сама мрію вже опинитись у шатлі.

Раптом їй щось спало на думку. Це здавалося дивним, недоречним, але все ж якимось ще незрозумілим чином не тільки

виражало її поточні тривоги, а й могло вплинути на їхнє теперішнє становище. Ріплі подивилася на Ламберт. «Сподіваюся, вона скаже правду, інакше немає сенсу запитувати», — подумала Ріплі, але вирішила, що Ламберт може щось приховувати, коли йдеться про інше, але тут їй можна довіряти.

Звичайно, її відповідь може й нічого не означати. Але ця збочена думка буде рости, як мильна бульбашка, заповнюючи весь її мозок, доки її не проколоти, а насправді не матиме жодних реальних підстав.

— Ламберт, скажи, ти коли-небудь спала з Ешем?

— Ні, — одразу відповіла вона без задньої думки. — А ти?

— Ні.

Обидві на мить замовкли, а потім Ламберт сама продовжила:

— Мені завжди здавалося, що його не цікавлять жінки, — невимушено сказала вона.

Усе нібито було зрозуміло. Але Ріплі чомусь не полишала ця думка, настирливо крутячись у голові й діймаючи її. Хоч убий, але поки що вона не могла нічого зрозуміти.

Паркер перевірив рівень метану в першому циліндрі, впевнившись, що балон із стиснутим газом повний. Потім він одразу ж перевірив другий балон, що стояв поряд, узяв два важких контейнери і пішов нагору крізь тамбур.

На поверсі «В» було так само самотньо, як і нижче. Паркер хотів якнайшвидше приєднатися до інших і вже шкодував, що не взяв із собою Еша. «Яким же треба бути ідіотом, щоб тягти циліндри самому», — подумав він. Усі жертви Чужого теж ходили поодинці. Паркер вирішив пробігтися, незважаючи на важкість балонів. Він обережно повернув за ріг і раптом зупинився, ледь не впустивши циліндр. Попереду був головний шлюз. Паркерові здалося, що біля нього промайнула якась тінь. А раптом не здалося? У такій ситуації можна надумати собі що завгодно. Паркер кліпнув, щоб в очах та в голові трішки прояснилося, і вже збирався йти далі, аж раптом знову помітив якусь тінь. У нього з'явилося відчуття присутності неподалік якоїсь високої та масивної істоти. Паркер озирнувся і підійшов до одного з телефонів внутрішнього зв'язку позаду від повороту. «Напевно, Ріплі й Ламберт ще в капітанському відсіку», — подумав він і натиснув кнопку виклику.

З динаміка на панелі управління Ріплі залунали якісь нерозбірливі звуки. Спочатку вона подумала, що це просто місцеві завади, але потім їй здалося, що вона розібрала декілька слів.

— Ріплі слухає.

— Тихіше! — швидко прошепотів інженер. Тінь попереду

зникла. Якщо Чужий почув його…

— Я тебе не чую, — Ріплі здивовано подивилася на збентежену Ламберт. Але, відповідаючи, вона говорила на півтону нижче. — Повтори… чому так тихо?

— Там Чужий, — прошепотів Паркер, не сміючи підвищувати голос вище встановленого ним порогу. — Воно знаходиться біля шлюзу на правому борту. Так, у цю хвилину! Зараз повільно відчини внутрішні двері шлюзу, а коли я подам знак, то швидко їх зачини й відчини зовнішні двері.

— Ти впевнений?

Він швидко перебив її.

— Кажу тобі, ми його практично спіймали! Просто роби, що кажу, — Паркер змусив себе заспокоїтися. — Відчини внутрішні двері в повільному режимі.

Ріплі завагалася, хотіла щось сказати, але потім побачила, що Ламберт енергійно киває. Якщо Паркер помилявся, то вони б лише втратили трішки повітря. Якщо ж він знає, що робить, то з іншого боку… Вона клацнула перемикачем.

Внизу Паркер намагався злитися зі стіною. Він почув низький скрип. Це відчинилися внутрішні двері тамбур-шлюзу, тому Паркер, не поклавши слухавку телефона, обережно підійшов до повороту і зазирнув за нього. У шлюзі миготіли якісь лампочки, одна з яких горіла особливо яскравим смарагдовим кольором. Це зацікавило Чужого, і він зупинився на порозі шлюзу. «Давай, чорти б тебе забрали», — панічно думав інженер. «Так, дивись на гарну зелену лампочку, молодець. Хочеш, вона твоя. Просто зайди всередину і насолоджуйся зеленим світлом. Воно назавжди твоє. Просто зроби кілька кроків, тільки кілька кроків».

Чужий зайшов до шлюзу, вражений індикатором, який безперервно пульсував. Він був ще близько до виходу, але раптом йому набридне, або він щось запідозрить?

— Давай, — прошипів Паркер у мікрофон, до якого повернувся, — *давай.*

Ріплі підготувалась до аварійного зачинення. Її рука була на півдорозі до перемикача, аж раптом почала вити аварійна сирена «Нострамо». Ріплі й Ламберт застигли. Вони роззиралися, але в їхніх обличчях читалося лише збентеження. Нарешті Ріплі клацнула перемикачем.

Чужий теж почув сирену. Він напружив м’язи й ефектно вискочив зі шлюзу одним стрибком. Однак двері шлюзу захлопнулися на мить раніше, затиснувши кінцівку Чужого.

Із рани почала литися кипляча кислота. Чужий приглушено застогнав, ніби з-під води, викрутився, залишивши значну частину кінцівки у дверях, і побіг коридором, засліплений від

болю. Прибулець ледь устиг помітити закляклого за рогом інженера, підняв його і відкинув убік перед тим, як сам зник за рогом. Над понівеченим Паркером миготіло зелене світло й напис «ВНУТРІШНІ ДВЕРІ ЗАЧИНЕНО».

Метал шлюзу продовжував булькотіти і плавитись. У цей час відчинились зовнішні двері шлюзу. З нього вилетіла хмарка мерзлого повітря, оскільки атмосфера шлюзу вирвалася в космос.

— Паркере? — Ріплі стривожено перепитувала в мікрофон, потім натиснула кнопку, намагаючись покращити зв'язок. — Паркере? Що там відбувається?

Її увагу привернуло зелене миготіння на панелі управління.

— Що відбувається? — Ламберт випросталася. — Спрацювало?

— Не впевнена. Внутрішні двері шлюзу загерметизовано, а зовнішні — відчинено.

— Тоді, я гадаю, все вийшло. Але що з Паркером?

— Не знаю. Він не відповідає. Якби все спрацювало, він би верещав від радості так, що мікрофон луснув би.

Нарешті Ріплі вирішила:

— Піду подивлюся. Будь на зв'язку.

Ріплі встала і побігла на поверх «В», ледь не падаючи. Вона влетіла в перемичку і ледь не перекинулася. Але якось втрималася і побігла далі. Ріплі думала не про Чужого, а про Паркера, бо людей на борту «Ностромо» залишилось не так вже й багато.

Ріплі вибігла по трапу на поверх «В» крізь тамбур і побігла до шлюзу. Там було порожньо, окрім тіла, яке лежало на підлозі. То був Паркер.

Ріплі схилилася над ним. Він був млявий і майже непритомний.

— Що трапилося? Ти блідий, як смерть. Чужий?

Інженер намагався щось сказати, але лише мляво вказував у бік шлюзу. Ріплі замовкла, подивилася в той бік і побачила дірку в дверях шлюзу, яка постійно булькотіла. Зовнішні двері, через які Чужий повинен був вилетіти в нікуди, було досі відчинено. Ріплі встала.

Кислота все проїла. Почулося ревіння повітря, яке висмоктувало у вакуум. Утворився невеличкий смерч. В декількох кутках у коридорі загорівся червоний напис: «КРИТИЧНА РОЗГЕРМЕТИЗАЦІЯ».

Знову завила сирена, але тепер більш істерично. Зараз для цього був кращий привід. На кораблі почали зачинятися аварійні двері, в першу чергу — у пошкодженому відділенні. Паркер і Ріплі були надійно загерметизовані в коридорі… але один із метанових

циліндрів, котрі ніс Паркер, було затиснуто в міцних дверях, які відділяли їх від тамбура шлюзу.

Ріплі шукала якусь зброю під поривами вітру. Залишався тільки другий такий же балон. Вона підняла його і почала гатити по затиснутому циліндру. Якби один з них луснув, то найменша іскра могла підірвати вміст обох балонів. Але вона не припиняла, оскільки повна розгерметизація все одно вбила б їх.

Через брак повітря Ріплі втрачала силу. В неї з носа та вух потекла кров, а рани Паркера почали знову кривавити.

Вона востаннє вдарила по циліндру. Він вискочив легко, як корок. Двері повністю зачинилися, і вітер припинився, хоча невеличкий смерч потривоженого повітря продовжував кружляти ще декілька хвилин.

У капітанському відсіку Ламберт побачила зловісний напис на панелі управління: «КОРПУС ПОШКОДЖЕНО — АВАРІЙНІ ПЕРЕМИЧКИ ЗАЧИНЕНО».

Ламберт натиснула кнопку телефона внутрішнього зв'язку.

— Еш, візьми балони з повітрям. Зустрінемося неподалік головного шлюзу біля дверей, які було загерметизовано в останню чергу.

— Прийнято. Скоро буду.

Ріплі стояла, хитаючись, важко дихаючи в розрідженій атмосфері камери. Вона підійшла до вимикача аварійного виходу, вбудованого в усі двері перемичок. За нею були наступні загерметизовані двері й доступ до свіжого повітря.

Коли Ріплі вже збиралася натиснути червону кнопку, то з жахом помітила, що вона возилася біля дверей, що вели до порожнього тамбура, а не до коридору на поверсі «В». Вона повернулася, спробувала зосередитися і, перечіпаючись, пішла до протилежних дверей. Ріплі гаяла дорогоцінний час, намагаючись знайти панель управління. У голові сновигали думки, розпливаючись, як нафта у воді. Повітря навколо неї стало туманним, і Ріплі здавалося, що воно пахне трояндами й лілями.

Вона різко клацнула вимикачем, але двері не відчинились. Тоді побачила, що натискала неправильні кнопки. Ріплі сперлася на двері, щоб утриматися на ватяних ногах. Потім зібрала всі сили, щоб спробувати ще. Повітря залишилося мало. Вона побачила в ілюмінаторі чиєсь розпливчасте, але знайоме обличчя. Їй здалося, що вона вже давно його знає і це якась людина, яку звуть Ламберт. Ріплі почала втомлено сповзати на підлогу.

Вона вперто чіплялася за свідомість, але втратила останню опору. Двері відчинилися вгору, і вона впала на підлогу. Ріплі відчула прилив свіжого повітря, яке було невимовно солодким. З очей почала спадати пелена, хоча думати ще було важко через

кисневий голод.

Пролунав гудок, який сигналізував повну герметизацію. Прийшли Ламберт і Еш. Науковий співробітник побіг допомагати Паркеру, який знову втратив свідомість через нестачу кисню і лише починав приходити до тями.

Ріплі все бачила, але не могла поворухнутися. Її руки й ноги розкинулися в якомусь незграбному положенні, як у худорлявої, погано зробленої ляльки. Вона важко і коротко дихала.

Ламберт поставила один із кисневих балонів біля Ріплі, потім одягла прозору маску на її обличчя й відкрила клапан. Ріплі вдихнула і відчула божественний аромат. Вона заплющила очі від невимовного задоволення. Ріплі насолоджувалася моментом, не рухаючись і глибоко вдихаючи чистий кисень. Вона нічого не відчувала від задоволення.

Нарешті Ріплі зняла респіратор і декілька хвилин лежала, нормально дихаючи. Вона помітила, що тиск повністю відновився. Двері перемичок автоматично відчинилися після того, як атмосфера знову прийшла в норму. Ріплі усвідомлювала, що для відновлення нормальної атмосфери на кораблі довелося витратити кисень з контейнерів, і скоро через це почнуться проблеми.

— Усе в порядку? — Еш запитав Паркера. — Що ж тут, врешті-решт, відбулося?

Паркер витер засохлу кров із верхньої губи і спробував сконцентруватися.

— Буду жити.

Він не розчув останнього питання Еша.

— А що з Чужим? — повторив питання науковець.

Паркер похитав головою, відчувши раптовий біль.

— Ми не зловили його. Чомусь увімкнулася сирена, тож він стрибнув назад до коридору, защемивши у внутрішніх дверях лапу чи як там вона в нього зветься, задню кінцівку. Але він відкинув її, як ящірка хвіст.

— Не дивно з його вродженою здатністю до регенерації, — прокоментував Еш.

Інженер розчаровано продовжив:

— Ми ледь не вловили цього покидька. — Після паузи він провадив далі: — Коли він відкинув кінцівку, то повсюди розбризкалася кислота. Думаю, його культя швидко зажила, у чому і для нас є плюси. Кислота роз'їла двері й це викликало розгерметизацію.

Він тремтячою рукою вказав на двері біля тамбур-шлюзу.

— Напевно, звідти видно дірку у дверях.

— Це зараз неважливо, — Еш із цікавістю підняв голову. — А

хто увімкнув сирену?

Ріплі витріщилася на Еша:

— А от це я саме в тебе хотіла запитати.

— Тобто?

Вона витерла кров із носа й чмихнула:

— Думаєш, що сирена могла увімкнутися автоматично? Звучить логічно, чи не так? Просто тимчасова несправність, збіг обставин!

Еш піднявся і подивився на Ріплі спідлоба, недобре примруживши. Та про всяк випадок упевнилася, що циліндр із метаном лежить поруч. Але Еш не йшов на неї. Ріплі досі не могла зрозуміти його поведінку.

Якщо це його провина, то він би атакував їх, доки Ріплі лежала ослаблена, а Паркерові було ще гірше. Якщо ж він не винний, то теж би напався на них, але з люті. Утім, Еш нічого не робив. Ріплі була не готова до такої поведінки. Принаймні його перші слова були передбачуваними. Він говорив сердитіше, ніж завжди.

— Якщо в тебе є претензії, озвуч їх. Мені вже набридли ці постійні невпевнені звинувачення.

— Ніхто тебе не звинувачує.

— Чорта з два! — він похмуро замовчав.

Ріплі якийсь час не говорила ані слова, а потім промовила:

— Віднесіть Паркера до лазарету, нехай його там трішки підлатають. Принаймні ми знаємо, що автолікар із цим впорається.

Еш подав інженерові руку, узяв його під праву руку і повів коридором. Він пройшов повз Ріплі не обертаючись. Коли вони зникли за рогом, Ріплі простягла до Ламберт руку, щоб і собі піднятися. Ламберт відгукнулася, і коли вони вирушили коридором, із тривогою спостерігала, як Ріплі злегка хитається. Ріплі посміхнулася і відпустила Ламберт.

— Усе буде добре, — вона гарячково витирала плями зі штанів. — Скільки кисню ми втратили під час цієї маленької пригоди? Мені потрібна точна цифра.

Ламберт не відповіла, відсторонено дивлячись на Ріплі.

— Щось не так? Чому ти на мене так дивишся? Дані про запаси кисню не підлягають розголошенню?

— Не треба мене сварити, — незлостиво відповіла Ламберт і скептично продовжила: — Ти звинуватила Еша в тому, що він запустив сирену, аби врятувати Чужого, — Ламберт похитала головою. — Чому?

— Тому що я думаю, що він бреше. Якщо я побачу плівку, то доведу це.

— Що саме? Навіть якщо ти доведеш, що це він увімкнув сирену, як довести, що це не випадковість?

— Дивні обставини як для випадковості. — Ріплі помовчала, а потім тихо запитала: — Ти досі вважаєш, що я не права?

— Не знаю, — промовила Ламберт скоріше втомлено, а не через бажання посперечатися. — Я більше нічого не знаю. Так, напевно, слід сказати, що я вважаю тебе неправою або божевільною. Навіщо Ешу чи комусь іншому з нас захищати Чужого? Він може всіх нас вбити так само, як Далласа із Бреттом. Звичайно, якщо вбив.

— Дякую. Завжди корисно знати, на кого можна покластися.

Ріплі відвернулася від штурмана і цілеспрямовано сама пішла в бік тамбура.

Ламберт подивилася їй услід, знизала плечима і підняла циліндри. Вона обережно ставилася як до метану, так і до кисню, бо обидві речовини були для них життєво необхідними…

— Еше, Паркере, ви тут?

Не отримавши відповіді, Ріплі обережно увійшла до центрального комп'ютерного відсіку. На певний час вона отримала повний доступ до пам'яті «Нострамо». Ріплі сіла за головну панель управління, увімкнула її й приклала великий палець до ідентифікаційної пластини. Екрани відображення даних увімкнулися.

Поки що все було просто, а от далі треба було попрацювати мізками. Ріплі на хвильку задумалася і ввела п'ятизначний код, котрий, на її думку, дозволив би надіслати потрібний запит. На екранах нічого не з'явилося. Необхідно було ввести коректний запит. Ріплі спробувала іншу рідкісну комбінацію, але це теж нічого не дало. Вона зневірено лайнулася. Гра з випадковими комбінаціями могла тривати до Судного дня, а враховуючи, з якою швидкістю Чужий розправлявся із членами екіпажу, то цей день мусив скоро настати.

Ріплі спробувала похідну комбінацію замість первинної і здивувалась, коли на екрані відразу з'явилося поле для вводу та відправки запитів. Але самих запитів не було. Код правильний лише наполовину?

Ріплі задумалась. Її погляд ковзнув по допоміжній клавіатурі. Будь-який член екіпажу міг скористатися нею без доступу до конфіденційної інформації. Якщо згадати пароль, то можна ставити питання головному банку.

Ріплі швидко підсіла до цієї клавіатури, ввела пароль, який, на щастя, виявився вірним, і надрукувала перше питання. Головне тепер — дізнатися, чи система прийняла код. Якщо так, то на екрані з'явиться її питання.

Декілька секунд на екрані змінювалися кольори, потім він очистився, а потім нарешті висвітилося поставлене «Матері» питання: «ХТО УВІМКНУВ АВАРІЙНУ СИСТЕМУ В ТАМБУР-ШЛЮЗІ 2?»

Відповідь з'явилася нижче: «ЕШ».

Ріплі якийсь час переварювала цю стислу інформацію. Вона очікувала це побачити, але холоднокровна поява напису на екрані все ж вразила її. Отже, це був Еш. Тепер основним питанням було, чи завжди він робив такі капості? Ріплі ввела наступний запит: «ЕШ ЗАХИЩАЄ ЧУЖОГО?»

Сьогодні, напевно, був день, коли «Матір» відповідала швидко і стисло: «ТАК».

Ріплі теж у боргу не залишилася і надрукувала: «ЧОМУ?»

Ріплі напружено подалася вперед. Якщо «Матір» вирішить не розкривати подальшу інформацію, то більше кодів вона не знає. Також була ймовірність того, що «Матір» просто не могла пояснити божевільних дій Еша.

Утім, Ріплі помилилась, відповідь була: «СПЕЦІАЛЬНИЙ НАКАЗ № 937. ЛИШЕ ДЛЯ НАУКОВОГО ПЕРСОНАЛУ. СЛУЖБОВА ІНФОРМАЦІЯ».

«Ну, оскільки я вже дійшла сюди, то можна спробувати обійти заборону», — подумала Ріплі, і вже хотіла почати, коли біля неї на термінал комп'ютера опустилася чиясь рука.

Ріплі рвучко перекрутилася в кріслі. Її серце шалено гупало. Вона побачила не Чужого, але обличчя персони, котра віднедавна стала такою ж чужою.

Еш злегка посміхнувся, але ніяких радощів це не віщувало.

— Це надто складна команда для тебе. Але в таких ситуаціях бути справжнім лідером досить важко. Тому ти ні в чому не винна.

Ріплі повільно піднялася, ставши так, щоб стілець був поміж ними. Слова Еша звучали заспокійливо і навіть співчутливо. Але дії свідчили про інше.

— Проблема не в лідерстві, а у вірності. — сказала Ріплі й по колу обходячи Еша, намагалася повільно пройти до виходу вздовж стіни. Еш, досі вишкіряючись, повернувся до неї.

— Вірність? У мене цього добра вистачає.

«Який він душка», — саркастично подумала вона.

— Думаю, ми всі стараємося щосили. Ламберт трішки занепала духом, але ми всі знаємо, яка вона емоційна. Вона добре вміє керувати кораблем, але не своїми вчинками.

Ріплі продовжувала його обходити, силувано посміхаючись.

— Я зараз не хвилююся за Ламберт, я хвилююся за тебе.

Ріплі почала розвертатися до відкритих дверей, відчуваючи,

як усередині неї щось тривожно тьохкає.

— У тебе знову параноя, — сумно сказав Еш. — Тобі треба трішки відпочити.

Він підійшов до неї й простягнув руки, ніби намагаючись обійняти. Ріплі смикнулася, пригнувшись під його руками, які ось-ось були готові стиснути її. Потім вибігла до коридору й побігла до капітанського відсіку. В неї не було часу кликати на допомогу, до того ж вона боялася захекатися.

У відсіку нікого не було. Якимось чином Ріплі відірвалася від Еша, клацаючи аварійними перемикачами. Двері перемичок зачинялися за нею. Але Еш намагався не відставати й був на якусь секунду позаду неї.

Еш наздогнав її в кают-компанії. За кілька секунд туди ж забігли Паркер і Ламберт. Сигнали закривання дверей перемичок попередили їх, що біля капітанського відсіку якісь проблеми, і вони поспішили туди, знайшовши переслідувача і переслідувану.

Попри те що Ламберт і Паркер очікували на іншу тривожну ситуацію, вони швидко зреагували і на цю. Ламберт першою стрибнула Ешу на спину. Той роздратовано відпустив Ріплі, схопив Ламберт і жбурнув її в інший бік кімнати. Потім повернувся назад до Ріплі й продовжив розпочату справу, намагаючись її задушити.

Здивований Паркер відреагував не так блискавично, але більш продумано. Еш би оцінив кмітливість інженера. Він підняв один зі змонтованих самим Ешем компактних відстежувачів і обома руками почав заносити його над головою позаду винахідника, котрий самовіддано продовжував душити Ріплі. Паркер замахнувся пристроєм з усіх сил і поцілив Ешу під потилицю.

Щось глухо гупнуло. Це голова Еша покотилася кудись убік.

Крові не було, лише різнокольорові проводи й друковані плати стирчали з його шиї.

Він відпустив Ріплі. Вона впала на підлогу, задихаючись і тримаючись за горло. Еш, який нагадував зловісного міма, намагався намацати голову на плечах, а потім він (а точніше, воно) поточився назад, але утримав рівновагу і продовжив шукати відірвану голову на підлозі…

XIII

— Робот… бісів робот! — пробурмотів Паркер. Він тримав відстежувач, який звисав у руці без жодних слідів крові.

Напевно, аудіосенсори було вмонтовано не лише в череп, а й у потужне тіло робота, оскільки воно повернулося на голос Паркера і почало наближатися до нього. Інженер почав гатити Еша пристроєм відстеження по плечу, але це не допомогло: робот простягнув до Паркера руки і ніби співчутливо обійняв його, після чого намацав його шию і затиснув із нелюдською силою.

Ріплі тим часом оговталася і почала панічно шукати якусь зброю, доки не побачила один із шокерів, якими вони спочатку хотіли вбити Чужого. Ріплі схопила його, переконавшись, що шокер досі повністю заряджений.

Ламберт відтягувала Еша за ноги, намагаючись повалити на землю робота, що біснувався в кают-компанії. З відкритої шиї було видно оголені проводи й контакти, в які електрошокером і намагалася поцілити Ріплі. Паркер вже закочував очі й починав слабко хрипіти.

Знайшовши пучок, у якому було багато схем, Ріплі вставила шокер усередину і натиснула кнопку. Затиск Еша одразу почав слабшати. Ріплі витягла шокер і вдарила ним ізнизу. З робота посипалися блакитні іскри. Вона знову атакувала Еша, ледь стримуючи крик люті. Еш яскраво спалахнув, і присутні відчули запах перегорілої проводки.

Робот упав. Паркер перекотився по підлозі, з важкістю намагаючись відновити дихання і піднятися. Він декілька разів кашлянув і сплюнув мокроту, потім покліпав очима і ще не розігнувшись після зведення на ноги витріщився на нерухомий корпус робота.

— Щоб ти провалився, бісів робот Компанії.

Нарешті Паркер зміг випростатись і копнув груду металу ногою. Робот не відреагував і продовжував невинно лежати на підлозі.

Ламберт переводила невпевнені погляди із Паркера на Ріплі.

— Хтось пояснить, що тут у біса відбувається?

— Є лише один спосіб дізнатися, — Ріплі обережно відсунула шокер, упевнившись, що він лежить під рукою, і підійшла до тіла робота.

— Що це? — запитала Ламберт.

Ріплі подивилася на Паркера, який розминав шию.

— Прикрути йому голову, будь ласка. Здається, я спалила

моторно-рухову систему в тілі, але голова і пам'ять повинні функціонувати, якщо їх під'єднати до живлення. — Ріплі вказала на корпус робота і продовжила: — Він від самого початку захищав Чужого. Я намагалася вам розповісти.

І самій Ріплі, не кажучи вже про колег, важко було уявити, що їхній напарник Еш — це просто предмет обладнання.

— Пам'ятаєте, він впустив його на борт усупереч правилам, — Ріплі скривилась, пригадавши цей епізод. — Він прикрився турботою про життя Кейна, щоб знайти виправдання, але Кейн його ніколи не цікавив. Він дозволив Чужому вирости в тілі Кейна і знав, що відбувається. І це Еш увімкнув сирену в шлюзі сьогодні, щоб врятувати Чужого.

— Але навіщо? — Ламберт досі не могла збагнути.

— Тут можна лише здогадуватися. На мою думку, хтось послав Еша на наш корабель. Комусь потрібен був спостерігач, який би звітував про все. Таким спостерігачем став робот, якого підіслали до нас у команду без нашого відома, — Ріплі подивилася на Ламберт. — Хто підбирає екіпаж, вносить зміни в останню хвилину (наприклад, робить заміни наукових співробітників)? Хто володіє виключною можливістю таємно підіслати робота на корабель і для чого?

Ламберт вже не сумнівалася:

— Компанія.

— Звичайно, — сумно посміхнулася Ріплі. — Напевно, давачі якогось дрона Компанії зафіксували сигнал з аварійного корабля. «Ностромо» виявився наступним кораблем, який за планом повинен був пролетіти в тому квадраті. Компанія підіслала Еша, щоб він контролював ситуацію і забезпечував виконання Спеціального Наказу номер 937, як назвала його «Матір». Якби на місці передавача нічого б не знайшли, Еш повідомив би навіть без нашого відома. В іншому випадку Компанія дізнається все, що треба, і вирішить, чи є сенс посилати так далеко дорогу експедицію. Просто метод збільшення прибутку та мінімізації витрат. Ми втрачаємо, вони отримують.

— Чудово, — чмихнув Паркер. — Тепер усе зрозуміло. Розкажи, навіщо збирати докупи цього сучого чурбана.

Інженер плюнув на тіло Еша.

Ріплі вже сама поклала голову на стіл і підключила провід із мережевої розетки біля автокока до нерухомої голови.

— Треба розпитати, що вони ще приховують. Згоден?

Паркер неохоче кивнув:

— Так, — потім він підійшов до голови. — Давай ти…

Інженер почав возитися з проводами та з'єднаннями в потилиці Еша під перукою. Коли повіки робота почали сіпатися,

Паркер задоволено гмикнув і відійшов. Ріплі нахилилася.

— Еше, чуєш мене?

Той не відповів. Ріплі подивилася на Паркера.

— Контакти чисті, рівень подачі живлення налаштовується автоматично. Він повинен відповісти, якщо тільки під час падіння не було пошкоджено ніяких важливих мікросхем. У цих складних моделях чарунки пам'яті та візуально-вербальні компоненти упаковано досить щільно. Сподіваюся, він говоритиме.

Ріплі повторила:

— Еше, ти чуєш мене?

У кают-компанії пролунав добре знайомий голос.

— Так, чую.

Ріплі важко було звертатися до голови, відділеної від тіла, хоч вона й знала, що це лише частина машини, як шокер або відстежувач. Вона надто багато часу провела з Ешем як членом екіпажу.

— Що… що таке Спеціальний Наказ 937?

— Це проти правил та моєї програми. Ти знаєш, що я не можу відповісти.

Вона відійшла.

— Тоді немає сенсу говорити. Паркере, витягни штепсель.

Інженер узявся за провід, але Еш достатньо швидко довів, що його схеми, які відповідають за сприйняття, цілі:

— По суті, мені наказали наступне.

Паркер погрозливо підняв провід.

— Мені наказали змінити маршрут «Нострамо» або забезпечити, щоб екіпаж зробив це. Так ми змогли зловити сигнал, запрограмувати «Матір» розбудити вас від гіперсну і розповісти про екстрений виклик. Спеціалісти Компанії вже знали, що сигнал був попереджувальним, а не аварійним.

Паркер стиснув кулаки. Еш продовжив:

— Біля джерела сигналу ми повинні були дослідити цю форму життя. Судячи з інформації сигналу, розшифрованої спеціалістами, вона точно була небезпечною. Потім цю форму життя слід було доставити в Компанію для дослідження і виявлення її потенційної комерційної цінності. Певна річ, це слід було зробити таємно.

— Певна річ, — погодилася Ріплі, перекривляючи байдужий тон робота. — Це пояснює, чому обрали саме нас: не хотіли відправляти дорогу експедицію.

Ріплі в глибині душі було приємно, що вона вловила логіку своїх припущень у словах Еша, і далі вона сама продовжила моделювати ситуацію за нього:

— Ввозити небезпечні позаземні форми життя на будь-які

населені планети, не лише на Землю, суворо заборонено. Якщо ж ми зробимо вигляд, що просто летіли на торговельному буксирі й випадково зіткнулися з такою формою життя, то Компанія розцінить це як «неумисне» ввезення. Доки б ми сиділи у в'язниці, з істотою щось би зробили. Звісно, спеціалісти Компанії готові благородно прийняти небезпечну знахідку без відома митниці, а щоб «підмазати» передачу, щедро підкупили б, кого треба. Якби нам пощастило, то Компанія взяла б нас на поруки, щойно компетентні органи встановили б, що ми дійсно телепні. Бо так воно і є, — закінчила Ріплі.

— Але навіщо? — запитала Ламберт. — Чому ти нас не попередив, що на нас чекає?

— Бо тоді б ви відмовилися, — незворушно пояснив Еш. — Згідно з політикою Компанії, ви не повинні були знати про співпрацю. Також цілком вірне твердження Ріплі про те, що справжня необізнаність допомогла б ввести працівників митниці в оману.

— Щоб ти луснув із твоєю Компанією, — прогарчав Паркер. — А як же наші життя, хлопче?

— Я не хлопець, — спокійно виправив Еш. — Ваші життя. Мабуть, Компанія вирішила, що ними можна пожертвувати. Їх у першу чергу цікавить Чужий. Там сподівалися, що наша команда збереже і Чужого, і свої життя, і вони готові були заплатити кожному, хто повернеться, свою частку преміальних, але для них це було другорядне питання. Нічого особистого з боку Компанії, чистісінька лотерея.

— Чудово придумали, — презирливо протягнула Ріплі. Трішки подумавши, вона продовжила: — Ти вже казав, що нас послали сюди дослідити фактично небезпечну форму життя, а спеціалісти Компанії знали, що сигнал був попереджувальним, а не аварійним.

— Так, — відповів Еш. — Згідно з даними дешифраторів, надсилати аварійний сигнал відправникам було вже запізно, але вони вирішили надіслати попереджувальний. Сам сигнал був доволі страшним, детальним і незвичайним. Вочевидь, екіпаж аварійного корабля висадився там як звичайна дослідна експедиція. Як і Кейн, вони знайшли одне або декілька яєць Чужого. У сигналі не сказано, чи дослідники встигли визначити, чи ці яйця з'явилися на цій планеті, чи вони прилетіли з якогось іншого місця. Перед смертю члени екіпажу встигли надіслати попереджувальний сигнал, щоб інші кораблі оминали цю планету. Інакше їх спіткає така ж доля, як їх. Звідки б вони не прилетіли, це благородні істоти. Сподіваюся, людство ще зустрінеться з ними, але вже за приємніших обставин.

— Так, вони повелися благородніше за деяких мені відомих, — суворо сказала Ріплі. — Як вбити Чужого, того, що на борту?

— Дослідники на борту аварійного корабля були набагато сильнішими за людей Землі і, напевно, розумнішими й технічно розвиненішими за людство, але стали жертвами таких, як цей Чужий. Тож не думаю, що ви зможете вбити його. Але я можу. Оскільки в мене неорганічний склад, Чужий не вважає мене потенційною загрозою чи їжею. Я значно сильніший за всіх вас, тому, думаю, зміг би поборотися із Чужим. Але зараз я не в кращій формі. Якщо ви просто замініте…

— Гарна спроба Еше, — перебила Ріплі, хитаючи головою. — Але нічого не вийде.

— Ідіоти! Ви досі не зрозуміли, із чим маєте справу? Чужий — це ідеальний організм. Він має чудову будову тіла, хитрий і надзвичайно агресивний. У вас немає жодних шансів побороти його з вашими обмеженими можливостями.

— Господи, — Ламберт бездумно витріщилася на голову. — Ти з таким захопленням говориш про нього?!

— А як можна не захоплюватися такою геніальною простотою, продуманою і гармонійною? Міжвидовий паразит, який полює на все живе незалежно від атмосфери, а в найбільш несприятливих умовах він впадає в анабіоз на невизначений період часу. Єдиною його метою є розмноження, яку він виконує надзвичайно ефективно. Людство жодного разу з таким не стикалося. Воно звикло безрезультатно боротися з такими паразитами, як комарі, мурахи та інші комахи. Чужого ж і подібних і близько не можна поставити в порівняння по жорстокості та вміннях. Це те ж саме, що порівнювати рівень інтелекту людини й черв'яка. Навіть уявити неможливо, як його перемогти.

— Досить із мене цієї маячні, — Паркер схопив провід. Ріплі жестом зупинила його і витріщилася на голову.

— Еше, ти ж повинен бути частиною нашого обладнання. Ти наш науковий співробітник й інструмент Компанії.

— Люди наділили мене інтелектом, а разом із цим приходить необхідність вибору. Я віддано шукаю наукову правду, яка вимагає краси і гармонії, але перш за все — простоти. У проблемі вашого протистояння із Чужим є просте й витончене рішення: виживе або він, або хтось із вас.

— Гадаю, це має поставити нас, нещасних людців, на місце? Еше, скажи, а Компанія очікувала, що по прибуттю «Нострамо» на Землю в живих залишитеся тільки ти й Чужий?

— Ні. Вони чесно сподівалися, що ви виживите і збережете життя Чужого. Там просто не уявляли, наскільки цей Чужий

небезпечний і боєздатний.

— А як ти вважаєш, що буде, коли корабель прибуде на Землю, якщо припустити, що всі ми мертві, а Чужий безперешкодно керує кораблем?

— Не знаю. Є досить велика ймовірність того, що Чужий успішно заразить інспекторів та інших осіб, які вступлять з ним у контакт, до того, як вони усвідомлять ступінь небезпеки та зможуть вжити якихось дієвих заходів для боротьби з ним. Але вже може бути пізно. Людство безуспішно бореться з набагато примітивнішими паразитами, а з таким сильним воно ще не стикалося. Уявіть, що мільярди таких Чужих діють узгоджено між собою. Чи буде в людства хоч якийсь шанс? Звичайно, якщо я буду на місці в робочому стані на момент повернення, я зможу попередити інспекторів про те, що на них очікує і як безпечно поводитися з Чужим. Знищивши мене, ви наражаєте людство на жахливу чуму.

У кают-компанії запанувала тиша, але ненадовго. Першим заговорив Паркер.

— Людству в особі Компанії начхати на нас. Ми спробуємо здолати Чужого. Принаймні ми знаємо, де він, — він поглянув на Ріплі. — Жодна чума мене не цікавить, якщо я буду триматися подалі від неї. Я витягаю штепсель.

— Згодна, — погодилася Ламберт.

Ріплі обійшла стіл і почала від'єднувати кабель.

— Можна останнє слово? — швидко промовив Еш. — Заповіт, можна сказати.

Ріплі вагалася.

— Ну-ну?

— Можливо, цей Чужий дійсно наділений розумом, і вам слід знайти з ним спільну мову?

— Ти намагався?

— Краще я заберу деякі свої таємниці в могилу.

Ріплі висмикнула провід зі словами:

— Бувай, Еше.

Вона звернулася до своїх напарників:

— Якщо обирати між паразитами, краще я оберу того, хто не бреше. Зокрема, якщо ми не можемо здолати його, то вмирати будемо зі щасливою думкою, що воно запустить свої пазурі в спеціалістів Компанії…

Ріплі знову сіла за панель управління центральним комп'ютером у відсіку Інтелектуального банку, сумніваючись, чи питати далі порад у «Матері». Паркер і Ламберт приєдналися до неї. Ріплі понуро промовила:

— Єдине, в чому Еш був правий, так це в тому, що в нас мало

шансів, — Ріплі вказала на миготливий індикатор. — Кисню залишилось менше, аніж на дванадцять годин.

— Отже, це кінець, — Паркер подивився на підлогу. — Якщо ми під'єднаємо Еша, то швидше помремо. Я впевнений, що він би спробував подбати про Чужого, але нас у живих би не залишив. Ось який наказ Компанії він не хотів нам розголошувати, тому що, розповівши про все, він не дозволив би нам повідомити представникам портової влади, що на думці в Компанії, — Паркер вишкірився. — Еш був вірним роботом Компанії.

— Не знаю, як ви, — без тіні посмішки промовила Ламберт, — але я краще помру безболісно і мирно.

— До цього ще не дійшло.

Ламберт узяла невеличку упаковку з капсулами. Ріплі впізнала отруту по червоному кольору та мініатюрному черепу зі схрещеними кістками на кожній.

— Ще рано. Хех, — Ріплі повернулася на стільці. — Кажу тобі, ще рано. Еш тебе переконав, сказавши, що лише він може здолати Чужого. Але в результаті він лежить у кают-компанії в розібраному стані, а не ми. У нас є інший варіант: ми повинні підірвати корабель.

— Це і є твоя альтернатива? — тихо сказала Ламберт. — Якщо ти не заперечуєш, я за хімічну отруту.

— Ні, ні. Пам'ятаєш свою минулу пропозицію? Ми полетимо в шатлі й підірвемо корабель, а повітря, яке залишиться, візьмемо в переносних балонах. У шатлі є власна система подачі повітря. Доки ми використаємо все вкупі, у нас є шанс дістатися залюдненої частини космосу, де нас можуть підібрати. До того часу нам доведеться дихати власними відходами, але варто спробувати. А Чужого буде підірвано.

Усі замовкли, обмірковуючи пропозицію. Паркер подивився на Ріплі й кивнув.

— Мені ця ідея подобається більше, аніж труїтися. До того ж буде приємно подивитися, як майно Компанії розлетиться на друзки, — він повернувся до виходу. — Ми з Ламберт підемо набирати кисень у балони.

Інженер контролював передачу стиснутого повітря з головних контейнерів у менші переносні балони, які можна було завантажити в шатл.

— Це все? — запитала Ріплі, коли Паркер втомлено обперся об двері.

— Усе, що ми можемо забрати, — він вказав на ряд балонів. — Це тільки здається, що мало, але кисень дуже спресований. Додаткового повітря вистачить нам із головою, — Паркер вишкірився.

— Чудово. Треба набрати поживної їжі, запустити двигуни і забиратися звідси подалі, а додому поближче, — вона зупинилася, раптом про щось задумавшись. — Джонс. Де Джонс?

— Гадки не маю, — Паркер не приховував своєї байдужості до кота.

— Востаннє я бачила, як він ошивався в кают-компанії, обнюхуючи тіло Еша, — промовила Ламберт.

— Піди за ним. Не можна його тут залишати. Ми ж не звірі якісь.

Ламберт невпевнено подивилася на неї.

— Ні за що! Я не буду сама тинятися кораблем.

— Ніколи не любив того бісового нахабного кота, — пробурмотів Паркер.

— Гаразд, — промовила Ріплі. — Я піду, а ви завантажуйте балони та їжу.

— Це по-чесному, — погодилася Ламберт. Вони з Паркером завантажили балони із киснем і пішли до шатла, а Ріплі побігла до кают-компанії.

Їй не довелося довго шукати кота. Оглянувши кают-компанію і намагаючись не чіпати безголове тіло Еша, далі вона пішла до капітанського відсіку. Там Ріплі одразу знайшла Джонса. Він відпочивав на панелі управління, нудно вилизуючи себе.

Ріплі посміхнулася до нього.

— Джонсе, тобі пощастило.

Кіт явно протестував. Коли вона простягнула руки, він спритно зістрибнув із панелі управління і пішов собі геть, вилизуючись. Вона нахилилась і пішла за ним, заманюючи його жестами і голосом:

— Ну ж бо, Джонсе, не впирайся. Не зараз. Інші не будуть чекати.

— Як гадаєш, скільки нам потрібно повітря? — Ламберт припинила складати коробки, подивилася на Паркера і змахнула волосину з обличчя.

— Скільки зможемо забрати. Не хочу ходити двічі.

— Звісно.

Ламберт повернулася, щоб переставити зібраний штабель.

В увімкненому динаміку почувся голос Ріплі:

— Чорт забирай, Джонсе, йди-но сюди. Киць-киць-киць… йди до матусі.

Ріплі говорила спокійно та впевнено, але Ламберт відчувала роздратування в її голосі.

Паркер, похитуючись, вийшов із продуктового складу номер два. Його руки були зайняті їжею. Ламберт продовжувала

сортувати коробки, іноді замінюючи їх. Думка про те, що доведеться їсти сиру, необроблену штучну їжу, була, як мінімум, відразливою. На невеликому шатлі не було автокока. Сира їжа просто не дасть їм померти від голоду, тому Ламберт обирала найсмачніше.

Вона не помітила слабкого червоного сигналу на відстежувачі, який лежав біля неї.

— Спіймався! — обурений Джонс опирався, але Ріплі міцно й безцеремонно вхопила його за шкірку, і те, що він метеляв ногами, не врятувало його від добре йому знайомої переносної герметичної камери з аудіодинаміком, в якій його зазвичай переносили.

Ріплі увімкнула її.

— Ось так. Доведеться тобі трішки подихати власним регенерованим повітрям.

Біля входу на продуктовий склад лежали два вогнемети. Паркер обережно схилився і спробував підняти свій вогнемет, але втратив рівновагу, і купа акуратно складених ящиків висипалася з рук.

— Чорт.

Ламберт припинила переставляти коробки і спробувала визирнути з дверей.

— Що трапилося?

— Та нічого. Хотів понести більше, аніж міг, от і все. Закінчуй.

— Я йду. Не сердься.

Несподівано червона лампочка на відстежувачі стала яскраво-багряною і одночасно з цим увімкнувся зумер. Паркер випустив коробки, витріщився на пристрій, узяв вогнемет і гукнув до Ламберт.

— Треба забиратися звідси.

Ламберт теж почула цей звук.

— Негайно.

Позаду неї пролунав якийсь інший звук. Вона озирнулася і закричала. Чужий вже схопив її. Він якраз протиснув свій розрослий корпус із вже тісної йому вентиляційної шахти.

Ріплі в динаміку капітанського відсіку почула зойк і завмерла.

Паркер зазирнув у продуктовий склад і ледь не збожеволів, побачивши, що Чужий робить із Ламберт. Якщо він зараз вистрілить, то Ламберт теж постраждає. Розмахуючи вогнеметом як палицею, Паркер увірвався до складу.

— Пекельний покидьку!

Чужий відпустив Ламберт. Вона впала на підлогу, не

дихаючи, а Паркер добряче обпалив Чужого з вогнемета. Однак було схоже, що це не завдало йому жодної шкоди. З таким же успіхом можна було обпалити стіну.

Паркер спробував пригнутися від занесеної важкої лапи, але марно: Чужий одним ударом зламав йому шию. Паркер помер на місці. Потім Чужий знову повернувся до Ламберт.

Ріплі досі не рухалася. З динаміка долунали далекі скрики Ламберт, які дуже швидко стихли. Потім настала тиша.

Ріплі промовила в мікрофон:

— Паркере… Ламберт?

Вона чекала на відповідь, хоч і не сподівалась почути її. Здогадки Ріплі справдилися. Кількох секунд мертвої тиші було достатньо, щоб усе зрозуміти.

Ріплі залишилась одна. Напевно, на кораблі тепер усього троє живих істот: Чужий, Джонс і вона. Але треба було перевірити.

Це означало, що Джонса доведеться залишити тут. Ріплі не хотілося цього робити, але кіт почув крики і тепер нявчав у паніці. Від нього забагато галасу.

Ріплі без пригод дісталася поверху «В», міцно затиснувши вогнемет у руках. Попереду був продуктовий склад. Був невеликий шанс, що Чужий когось одного залишив у живих, оскільки заледве зміг би залізти до шахти із двома тілами.

Ріплі визирнула з-за дверей. Те, що вона побачила, не залишило жодних сумнівів в тому, як Чужому вдалося затягнути обидва тіла до шахти.

Ріплі довго-довго бігла, ніби божевільна, нічого перед собою не бачачи. Вона ні про що не думала. Натикалася на стіни, які сповільнювали її біг, але не могли зупинити її божевільних перегонів, як і забутий вогнемет у руках. Ріплі кудись бігла, доки не відчула біль у грудях. Це нагадало їй про Кейна та вирощену в ньому істоту, а це, у свою чергу, повернуло її думки до проблеми Чужого.

Усвідомлення привело її до тями. Ріплі, хекаючи, зупинилася й озирнулися. Вона пробігла майже через весь корабель і опинилася в центрі інженерного відсіку.

Ріплі щось почула і затримала дихання. Звук повторився, і вона обережно зітхнула. Звук був знайомий, людського походження: хтось ридав.

Не відпускаючи вогнемета, Ріплі повільно обійшла приміщення, доки не знайшла джерело звуку. Воно знаходилося в неї під ногами: Ріплі стояла на люкові тамбур-шлюзу — круглому металевому диску. Одним оком пильнуючи добре освітлене приміщення, Ріплі присіла і відкрила люк. Під ним була драбина, яка вела в темряву. Вона спускалася нею, доки не стала на тверду

поверхню, і увімкнула ліхтарик. Ріплі опинилась у невеликому ремонтному відсіку. У світлі ліхтарика Ріплі побачила пластмасові ящики та інструменти, якими рідко хто користувався. Також вона побачила таке, від чого волосся стало дибки: кості зі шматками плоті. Ріплі посвітила далі й побачила шматки одягу, засохлої крові та розірваний чобіт. На стінах висіли чудернацькі профілі.

У темряві щось уривчасто борсалося. Ріплі повернулася і підняла вогнемет, коли у світлі ліхтарика побачила причину руху.

Зі стелі справа від неї звисав величезний кокон, що нагадував закритий напівпрозорий гамак, зітканий із якісного білого шовку. Кокон знову почав смикатися.

Затиснувши палець на спусковому гачку, Ріплі підійшла до нього. Посвітивши крізь кокон, вона побачила тіло… Далласа.

Несподівано він відкрив стражденні очі й витріщився на Ріплі. Даллас спробував щось сказати. Ріплі підійшла ближче, одночасно відчуваючи захоплення і відразу.

— Добий мене, — пошепки благав Даллас.

— Що… що він тобі зробив?

Даллас знову спробував відповісти, але йому не вдалося. Він злегка повернув голову праворуч. Ріплі посвітила туди ліхтариком і підняла його вище. Там висів другий кокон, з іншою текстурою та кольором. Він був меншим і темнішим, а шовк утворив тверду, сяючу шкаралупу. Воно нагадувало розбиту порожню урну на аварійному кораблі, хоча Ріплі не могла цього знати.

— Усе, що залишилось від Бретта, — Ріплі знову посвітила на Далласа.

— Я врятую тебе, — вигукнула вона. — Ми увімкнемо автолікаря, покладемо туди…

Вона знесилено замовкла, згадуючи аналогію з павуком та осою, яку провів Еш: харчування паралізованим тілом павука, який знає, що відбувається, але…

Ріплі змусила себе відігнати жахливі думки, бо так можна було збожеволіти.

— Що я можу зробити?

Даллас знову прошепотів в агонії:

— Добий мене…

Ріплі довго дивилася на нього. На щастя, Даллас заплющив очі, але його губи тремтіли, наче він хотів закричати від болю. Ріплі зрозуміла, що не витримає його крику і мусить виконати прохання капітана.

Потім вона підняла вогнемет і різко натиснула на спусковий гачок. Вогонь огорнув кокон і те, що раніше було Далласом. Усе

згоріло без жодного звуку. Потім Ріплі почала випалювати все логово, підіймаючись по драбині. Вогонь лизав їй п'яти.

Ріплі просунула голову в інженерний відсік. Там досі нікого не було. Навколо неї кружляв дим. Вона закашлялася. Ріплі вилізла і поклала люк на місце, залишивши невеличку шпаринку для повітря, щоб вогонь не погас. Після цього вона рішуче пішла до технічної апаратної в інженерному відсіку. Там спокійно працювали давачі та засоби контролю, чекаючи команд. Серед них виділялася одна панель із червоними перемикачами. Ріплі вивчала її декілька секунд, пригадуючи порядок команд, а потім почала по одному їх перемикати.

Один подвійний перемикач був під зачиненою кришкою. Ріплі потягнула його, але за мить відступила, розбила її задньою частиною вогнемета, відсунула кришку та клацнула перемикачем.

Здавалося, вона чекала цілу вічність. Нарешті завили сирени і в динаміку почувся чийсь голос. Ріплі вражено підскочила, а потім впізнала голос «Матері»: «Увага! Увага! Охолоджувачі гіпердвигунів вимкнено. Блоки вимкнено. Перевантаження двигунів відбудеться за чотири хвилини п'ятдесят секунд: чотири хвилини п'ятдесят секунд».

Ріплі пробігла півкоридору на поверсі «В», але згадала про Джонса. Вона знайшла його біля тамбур-шлюзу, що вів із капітанського відсіку до коридору «В», у його камері. З динаміка лунало його нявчання, але він був цілий і неушкоджений. Ріплі схопила камеру і побігла до шатла, тримаючи вогнемет в іншій руці. Камера боляче била по ногах.

Вона проминула останній поворот, що вів до шатла. Несподівано Джонс зашипів із камери, його шерсть стала дибки. Ріплі зупинилася і здивовано зазирнула у відчинений шлюз. Вона почула, як там щось гупало.

Чужий був у шатлі.

Ріплі залишила кота в тамбур-шлюзі на поверсі «В», щоб не наражати його на небезпеку, і побігла назад до інженерного відсіку. Джонс бурхливо протестував проти того, щоб його кидали тут одного.

Доки вона бігла, по цілому кораблю лунав спокійний голос «Матері»: «Увага! Перевантаження двигунів відбудеться за три хвилини двадцять секунд».

Коли Ріплі прибігла на місце, її обдало хвилею жару. Дим застилав очі. Усі машини голосно гуділи. Ріплі постійно витирала піт, який заливав її обличчя. Усе ж вона якось дісталася панелі управління крізь дим, насилу згадуючи правильний порядок увімкнення. Ріплі почала клацати всіма потрібними вимикачами. Сирени не припиняли вити.

«Увага! Перевантаження двигунів відбудеться за три хвилини. Увага! Перевантаження двигунів відбудеться за три хвилини».

Важко дихаючи, Ріплі сперлася об гарячу стіну і натиснула кнопку…

— «Матір»! Я знову увімкнула всі охолоджувачі на повну!

«Час для запобіжних заходів вийшов. Серцевина двигуна почала плавитись. Незворотній процес. Двигун під дією надмірного тиску, що призведе до неконтрольованого перевантаження й детонації. Перевантаження двигунів відбудеться за дві хвилини п'ятдесят п'ять секунд».

Репліки «Матері» завжди діяли на Ріплі заспокійливо, але зараз комп'ютер було позбавлено всіх людських ознак. «Матір» звучала невблаганно, як і час, що спливав.

Ріплі задихалася. У горлі дерло. Вона вибігла з інженерного відділення. У її голові істерично заливались сирени. «Матір» оголосила: «Увага! Перевантаження двигунів відбудеться за дві хвилини».

Джонс чекав у тамбур-шлюзі й уже не нявчав. Вона, хитаючись, спустилася до шатла, тягнучи за собою камеру з котом по драбині, і намагаючись тримати вогнемет напоготів. У певний момент їй здалося, що позаду ворухнулася якась тінь, вона різко обернулася. Але цього разу це була лише тінь.

Ріплі невпевнено зупинилася в коридорі. Вона так і не вирішила, що робити, і була втомлена до смерті. Голос Матері повернув її до реальності: «Увага! Двигуни вибухнуть за дев'яносто секунд».

Ріплі поставила камеру із Джонсом, затиснула вогнемет обома руками і забігла до шатла.

Там нікого не було.

Вона обернулася, побігла назад до коридору і схопила камеру з котом. Нічого видимого їй не загрожувало.

«Матір» спокійно промовила: «Увага! Двигуни вибухнуть за шістдесят секунд».

Нещасний Джонс опинився біля головної панелі управління. Ріплі сіла в крісло пілота. Часу на дрібниці типу налаштування траєкторії чи кута злету не було. Зараз для Ріплі головне було натиснути єдину кнопку, під якою червоними літерами було написано: «ЗАПУСК».

Утримуючі болти було вибито легкими мікровибухами. Почувся вихлоп допоміжних двигунів: шатл відстикувався від «Нострамо».

Ріплі відчула жорсткий вплив сили тяжіння. Вона намагалася пристебнутися, але це було важко. Втім, скоро сила тяжіння мусила зменшитися, коли шатл залишить гіперпростір і знайде

власний маршрут у космосі.

Ріплі нарешті пристебнулася і змогла насолодитися чистим повітрям на шатлі. Її виснажений мозок заповнило ревіння двигунів. Зі свого місця Ріплі якраз могла дотягнутися до камери із Джонсом. Вона схилилася до неї і пригорнула до грудей. З очей, червоних від диму, полилися сльози.

Її погляд впав на задній оглядовий екран. Маленька пляма світла безшумно перетворилася на дивовижну вогняну кулю, яка розширювалась. З неї, наче щупальця, випадали шматки розірваного металу та пластмаси. Куля згасла, а потім перетворилася на ще більшу: вибухнули нафтоочисна установка і резервуари. Два мільярди тон палива й розплавленого обладнання було викинуто в космос, вони засліпили Ріплі, але потім теж почали згасати.

Коли перегріта газова хмара, яка розширювалася, пронеслася повз шатл, його струсила ударна хвиля. Але шатл вирівнявся, тож Ріплі відстібнулася, пішла в задню частину невеличкої кабіни і визирнула в задній ілюмінатор. Її обличчя осяяло помаранчеве світло, доки останні краплі киплячої газової кулі розчинялися в темряві.

Нарешті Ріплі відвернулася. «Нострамо» та її напарників вже не існувало. Вони пішли в Небуття. У цю тиху, самотню годину це збентежило її більше, аніж вона очікувала. Було важко визнати абсолютний кінець і прийняти факт, що їх вже не існує як складових більшого Всесвіту, хоч і незначних. Вони навіть не трупи. Їх просто немає без будь-якого сліду.

У думках про це Ріплі не помітила масивну лапу зі щупальцями, яка тягнулася до неї з темного кутка. Але Джонс помітив і завищав.

Ріплі рвучко озирнулася і побачила Чужого. Він весь цей час ховався в шатлі.

Її першою думкою було схопити вогнемет. Той лежав на підлозі біля згорбленого Чужого. Ріплі гарячково шукала місце для відступу й помітила невеличку шафоподібну кабінку, двері в яку відчинилися від ударної хвилі. Ріплі почала без різких рухів повільно пробиратися туди.

Чужий почав наближатися, щойно вона рушила, тому Ріплі чимдуж швидше застрибнула до металевої кабінки, думаючи про ручку дверей. Падаючи туди в стрибку, вона собі на щастя взуттям зачепила двері, котрі із грюкотом миттєво зачинилися під її вагою.

У верхній частині дверей було засклене віконце. Піднявшись у тісній кабінці, Ріплі обличчям притиснулася до нього. За ним вона побачила Чужого, котрий із цікавістю розглядав її, як пташку

в клітці. Від жаху близької відстані Ріплі закричала б, якби крик не закляк у неї в горлі. Вона могла лише дивитись на потвору широко розплющеними перестраженими очима.

Кабінка не була герметичною, тому Ріплі почула виразне знавісніле нявчання. Це відволікло Чужого, і він пішов перевірити джерело дивних звуків. Він нахилився, підняв герметичну камеру. Джонс заверещав ще голосніше.

Ріплі почала стукати в скло, щоб відвернути увагу Чужого від безпорадної тварини. Це спрацювало, і за мить Чужий знову був біля скла. Ріплі застигла. Чужий знову повернувся до котячої камери, ліниво розглядаючи її.

Ріплі почала гарячково оглядати тісну кабінку. Там нічого не було, окрім одного скафандра. Вона почала швидко одягати його, незважаючи на тремтіння в руках.

Неподалік Чужий із цікавості трусив котячою камерою. Джонс верещав крізь діафрагму динаміка. Ріплі вже наполовину вдягла скафандр, коли Чужий жбурнув камеру на підлогу. Вона підстрибнула, але не відкрилася. Чужий знову підняв її й швиргонув об стіну. Джонс безперервно верещав у нестямі. Чужий знову пожбурив камеру, котра застрягла в шпарині між голими трубами і стінкою, почав її трамбувати. Джонс шипів, намагаючись порятуватися.

Ріплі надягла шолом і туго застібнула його. Нікого не було, аби перевірити герметичність скафандра. Якщо він недостатньо герметичний, вона скоро дізнається. Ріплі натиснула кнопку, щоб увімкнути респіратор, після чого скафандр наповнися життєдайним киснем. Вона знову почала обшукувати кабінку, хоча в темноті це було й нелегко. Лазерних пістолетів не було, але вона знайшла довгий металевий прут, котрий без знятого Ріплі захисного резинового ковпачка мав один загострений край. Прут видавався не надто ефективною зброєю, але додав Ріплі трохи впевненості в здатності чинити опір, а це було важливіше.

Глибоко вдихнувши, Ріплі повільно і якомога тихіше трішки прочинила двері, а потім різко розчахнула їх.

Чужий повернувся до кабінки, і в цю мить сталевий прут проткнув йому подобу живота. Ріплі натиснула на прут усією своєю вагою, і він глибоко увійшов у тіло Чужого. Чужий ухопився за прут. Із місця поранення потекла знайома жовта рідина, шиплячи в місцях контакту з металом прута.

Ріплі відскочила, якомога міцніше ухопившись за найближчу опору. Іншою рукою вона намацала кнопку аварійної висадки і щосили натиснула її, після чого і другою рукою вхопилася за опору. Прочинилися задні двері у відкритий космос. В одну мить усе повітря і всі речі, які не трималися на болтах чи пасках,

висмоктало в космос. Чужий із прутом попри свій спротив саме проковзував повз неї, коли з нелюдською швидкістю реакції він відкинув убік довгу кінцівку… і таки вхопив Ріплі за ногу, яка метеляла, вище щиколотки.

Тіло Ріплі метелялося на півдорозі до дверей. Вона відчайдушно намагался струсити із себе Чужого, який міцно тримав її за ногу, не відпускаючи. Біля кнопки аварійної висадки був важіль, який їй із неймовірним зусиллям таки вдалося перемкнути. Коли задні двері нарешті зачинилися, Ріплі залишилася в шатлі сама.

Кислота пінилася на обшивці дверей, капаючи з кінцівки, яка щойно схопила Ріплі за ногу. Ріплі, хитаючись, пішла уперед, на панелі управління знайшла кнопки увімкнення допоміжних двигунів і натиснула декілька з них.

Із хвоста шатла вирвалася безбарвна енергія. Тільки тепер обсмажений двигунами Чужий відпав від шатла, а кислота припинила литися.

Ріплі нервово спостерігала за кислотою, доки та булькотіла. Але її було небагато, і нарешті реакція припинилася. Ріплі ввела комбінацію на маленькій клавіатурі комп'ютера «ПОШКОДЖЕННЯ ЗАДНІХ ДВЕРЕЙ: ЗАПИТ» і почекала, доки на екрані з'являться дані.

Відповідь була обнадійливою: «АНАЛІЗ: НЕЗНАЧНІ ЗМІНИ КОРПУСУ», потім прийшли уточнені доповнення: «ЦІЛІСНІСТЬ ШАТЛА НЕ ПОРУШЕНО. ФУНКЦІЯ УТРИМАННЯ АТМОСФЕРИ В НОРМІ. ДЛЯ УСУНЕННЯ НЕСПРАВНОСТІ ВИСТАЧАЄ ІЗОЛЯЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ». Останнім надійшло побажання: «ЗАУВАЖЕННЯ: ПО ПРИБУТТЮ ДО ПУНКТУ ПРИЗНАЧЕННЯ НЕОБХІДНО ВІДРЕМОНТУВАТИ ПОШКОДЖЕНУ СЕКЦІЮ. ПОТОЧНИЙ СТАН КОРПУСУ НИЖЧЕ ЗАДОВІЛЬНОГО».

Ріплі переможно заверещала, а потім підійшла до заднього ілюмінатора і визирнула в нього. Вертлява фігура Чужого, з якої йшов дим, інерційно продовжувала швидко летіти у вакуумі, повільно віддаляючись від шатла. Було навіть видно, як від нього відпадали шмаття обгорілої плоті. Нарешті надзвичайно міцний організм не витримав перепаду тиску і спочатку розбух, а насамкінець вибухнув. Шматки тіла розлетілися в різні боки. Тліючі фрагменти геть зникли з поля зору.

Не можна сказати, що Ріплі почувалася надто радісно. Її обличчя осунулося, а в мозку свербів невпинний біль: радіти не було чому. Але тепер Ріплі нарешті могла розслабитися і відкинутися в кріслі пілота.

Вона натиснула декілька кнопок, щоб відновити тиск повітря в кабіні й відкрила камеру Джонса. У котів існує чудова

властивість: вони все швидко забувають. Джонс не був винятком і вже практично забув про напад. Задоволена помаранчево-жовта тваринка згорнулася в неї на колінах і замурчала. Ріплі ніжно погладжувала його, жорстко наговорюючи на диктофон:

— Я досягну зони пожвавленої освоєності приблизно за чотири місяці. Існує невелика надія, що радіомаяк зловить мій сигнал SOS і передасть інформацію. У мене є оголошення, яке я готова опублікувати. Я продублюю його в цьому бортовому журналі разом із декількома коментарями відносно особливостей політики Компанії, які зацікавлять відповідні органи. Це Ріплі, ідентифікаційний номер W5645022460H, ворент-офіцер, останній із живих член екіпажу торговельного корабля «Ностромо». Кінець зв'язку.

Ріплі натиснула на кнопку «Стоп» диктофона. У кабіні настала тиша, довкола Ріплі — вперше за декілька днів. Їй не вірилося, що це сталося, і тепер вона зможе відпочити. Єдине, чого вона боялася, — це снів.

Ріплі, посміхаючись, гладила помаранчевого кота.

— Ну що, котику… Поспимо…

Про автора

Алан Дін Фостер — визнаний автор романів за мотивами блокбастерів «Зоряні війни» і «Трансформери», а також серії «Чужий». Лауреат премії *Scribe Award*, Грандмайстер *IAMTW* (2008).

Повноправний автор бестселерів у жанрі наукової фантастики та фентезі. Автор відомої серії романів «Піп та Флінкс», «Відкриття Федерації» тощо.

notes

1

Звання між унтер-офіцером та офіцером у ВМС США та береговій охороні. (*Тут і далі прим. перекл., якщо не зазначено інше.*)

2

Ударний інструмент із пом'якшеним, порівняно з барабаном, звуком, котрий задає такт. (*Прим. ред*.)

З

Характеристика ступеня розсіяності відображення. (*Прим. ред.*)

4

Формула взаємовідповідності маси та енергії.

5

Прилад, що реагує на кути зміни орієнтації у просторі. Використовується в автомобільній галузі, авіації, космонавтиці.

Стикувальний вузол. (*Прим. ред.*)

7

В астрономії лінія розділення освітленого та темного боків небесного тіла. (*Прим. ред.*)

8

Хвиляста застигла лава, назва походить із території Гавайських островів.

У цьому контексті синонім перемикача, у ширшому значенні відносно проста схема стабілізації станів струму. (*Прим. ред.*)

10

Одиниця сили в гаусовій системі фізичних величин. 1 дина = 10-5 ньютонів у системі СІ. (*Прим. ред.*)

11

Капсульний виступ обтічної форми для наукових спостережень.

12

Тут натяк на персонажа повісті «Аліса в Країні Див» Л. Керрола.

13

Кабошон — спосіб гладкої, без кутів-граней, обробки дорогоцінного і декоративного каміння. (*Прим. ред*.)

14

Багаторазовий повітряно-космічний апарат.

Стренги — окремі пасма канату. (*Прим. ред.*)

16

У Стародавньому Римі — гладіатор із сіткою.

17

Різновид контактного мікрофону, який поглинає і передає голосові вібрації безпосередньо від горла мовця. (*Прим. ред.*)